ဓမ္မစေတီ

မစ္စတာမောင်မှိုင်း

ဒုတိယအကြိမ်ရိုက်နှိပ်ခြင်း

အုပ်ရေ – ၄၀၀၀

၁၉၆၉–ခု၊ မတ်လ

အဖိုး ၃ –ကျပ်

မျက်နှာဖုံး ပန်းချီ ဦးအုန်းလွင်

မစ္စတာ မောင်မှိုင်း

ဓမ္မစေတီဝတ္ထု

ထုတ်ဝေသူ
ဒေါ်ခင်မြင့်ကြည်
သံလွင်စာပေ (၀၅၉၆)
အမှတ် ၁၄၂–၃၄ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့

ရိုက်နှိပ်သူ
ဦးအုန်းစိန်
ရွှေပြည်စိုး၊ ပုံနှိပ်တိုက် (၀၃၀၇)
အမှတ် ၁၄၂၊ ၃၄ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့
ဖုန်း ၁၀၉၇၅

ထုတ်ဝေသူ၏ အမှတ်

သံလွင်စာပေသည် မိမိ၏ ရပ်တည်ရေးအတွက် တခါတရံ ကျဘန်းစာအုပ်များကို ထုတ်ဝေခဲ့ရသော်လည်း စာကောင်းပေကောင်းများကိ ထုတ်ဝေရန် အမြဲပင် အာသီသထားခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်သည့်အလျောက် ယခုလတွင် မစ္စတာမောင်မှိုင်း(ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း)၏ ဓမ္မစေတီဝတ္ထုကို စာဖတ်ပရိသတ်၏ ရှေ့မှောက်သို့ တင်ဆက်လိုက်ရပါသည်။

သံလွင်စာပေသည် ၁၉၆၂ ခုနှစ်လောက်ကစပြီး မြန်မာနိုင်ငံပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူများလောကထဲသို့ ဝင်ရောက်လာပါသည်။ ရန်ကုန်ဘဆွေ၏ ''သေသော်မှတည့် အော် ကောင်း၏ ''ဝတ္ထုဖြင့် ပွဲဦးထွက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုနောက် ဝတ္ထုများကို ဆက်တိုက်ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ သို့သော် အခြေအနေက မပေးသဖြင့် သံလွင်စာပေသည် အချိန်ကာလ အတန်ကြာမျှ စာဖတ်ပရိသတ်နှင့်ကင်းကွာနေခဲ့ရပါသည်။

ယခုတဖန် သံလွင်စာပေသည် အားသစ်အင်သစ်ဖြင့် စာဖတ်ပရိသတ်၏ ရှေ့မှောက်သို့ ပြန်ရောက်လာပါပြီ။ ယခုတကြိမ်တွင်ကား တိုးတက်သော၊ ဆန်းသစ်သော၊ အကျိုးပြုသောစာအုပ်အသစ်များကို ထုတ်ဝေရန် ရည်ရွယ်ချက်ထားသကဲ့သို့ တဖက်မှလည်း ဂန္ထဝင်၏ မှတ်တိုင်များသဖွယ် ဖြစ်သည့် စာဟောင်းပေဟောင်းများကို ထုတ်ဝေရန် အာသီသထားပါသည်။

ယင်းအာသီသကို အကောင်အထည် ဖေါ်သည့်အနေဖြင့် ယခု ဓမ္မစေတီဝတ္ထုကို ထုတ်ဝေလိုက်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဓမ္မစေတီဝတ္ထုမှာ လွန်ခဲ့သည့်အနှစ်လေးဆယ်နီးပါးက ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည့် ဝတ္ထုဖြစ်ပါသည်။ နှစ်ကလည်း ကြာ၊ ထပ်မံရိုက်နှိပ်ခြင်းလည်း မပြုသဖြင့် ယခုအခါ

တွင် စာအုပ်ကို ရှာ၍မရလောက်အောင်ပင် ရှားနေပါသည်။ ဓမ္မစေတီဝတ္ထုကို သိရှိသူသူပင် အလွန်နည်းပါးနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ နာမည်ကြီးစာကြည့်တိုက်ကြီးများ၏ စာအုပ်စင်၌ပင် ဓမ္မစေတီဝတ္ထုကို ရှာ၍မတွေ့ပါ။ စာပေလိုက်စားသူ အတော်များများကလည်း ဓမ္မစေတီဝတ္ထုကို မကြားဘူးကြောင်း ထုတ်ဖော် ပြောကြပါသည်။ ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၏ စာပေဘဝကို သရုပ်ဖော် သူများပင် ဆရာကြီးရေးသားခဲ့သည့် ကျမ်းစာအုပ်များ၏ စာရင်းထဲတွင် ဓမ္မစေတီဝတ္ထုကို ထည့်သွင်းဘို့ မေ့ကျန်နေခဲ့ကြပါသည်။

ဤမျှပင် ဓမ္မစေတီဝတ္ထုသည် တိမ်မြုပ်နေပါသည်။

သံလွင်စာပေသည် ဤမျှတိမ်မြုပ်နေသော ဆရာကြီး၏ စာကောင်းပေမွန်တအုပ်ကို ပြန်လည်ဖော် ထုတ်ခွင့်ရသဖြင့် ဂုဏ်ယူပါသည်။

ဓမ္မစေတီဝတ္ထုကို ထုတ်ဝေရန်အတွက် ကြိုးပမ်းရာတွင် သံလွင်စာပေအနေဖြင့် တွေ့ရသည့်အခက်အခဲကို တင်ပြရင်း စာဖတ်သူများအား အနူးအညွတ် တောင်းပန်ရန် အချက်တခု ရှိနေပါသည်။

သံလွင်စာပေသည် မစ္စတာမောင်မှိုင်း(ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း)၏ ဓမ္မစေတီဝတ္ထုကို ထုတ်ဝေရန်အတွက် ဓမ္မစေတီဝတ္ထုမူလစာအုပ်ကို ရှာဖွေသောအခါ မည်သည့်နေရာမှာမျှ ရှာ၍မရပါ။ ဓမ္မစေတီဝတ္ထုမှာ အလွန်တိမ်မြုပ်နေသည်ဖြစ်၍ လိုက်လေဝေးလေ ရှာလေရှားလေ ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ အချို့စာအုပ်စုသူများ၏ အထံတွင် ရှိကောင်းရှိမည်ဖြစ်သော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်မဆက်မိ၍လားမသိ၊ သံလွင်စာပေအနေဖြင့် ဓမ္မစေတီဝတ္ထုကို ထုတ်ဝေသာ ထုတ်ဝေလိုက်ရသော်လည်း မူလစာအုပ်ကို ယခုအထိ မရရှိသေးကြောင်း ဝန်ခံပါသည်။

မူလစာအုပ်မရရှိဘဲနှင့် ဘယ်နည်းဘယ်ပုံ စာအုပ်ထုတ်ဝေရသနည်းဟု မေးစရာရှိပါသည်။ သံလွင်စာပေသည် ဓမ္မစေတီဝတ္ထုကို ထုတ်ဝေရန်အတွက် ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည့် ဆရာဇေယျထံသို့ ချဉ်းကပ်ရပါသည်။ ဆရာဇေယျက ဓမ္မစေတီဝတ္ထုကို ထုတ်ဝေခွင့်ပြုလျက် သူ့ထံတွင်ရှိသော လက်နှိပ်စက်နှင့်ရိုက်ကူးထားသည့်စာမူကို သံလွင်စာပေအား ပေးလိုက်ပါသည်။

လက်နှိပ်စက်ဖြင့် ရိုက်ကူးထားသည့်ထိုစာမူကို စက်တင်ပုံနှိပ်ရင်း အခက်အခဲတရပ် ပေါ် လာပါသည်။ ထိုလက်နှိပ်စက်ရိုက် စာမူ၌ ယခု ဤစာအုပ် စာမျက်နှာ ၆၇၏ ကြောင်းရေ ၁၄ နှင့် ၁၅ အကြားတွင် စာကျနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျနေသောစာကို ဖြည့်ထည့်ရန်မှာ မူလ

စာအုပ်ကိုရမှသာ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် စာအုပ်ကို စုံစမ်းသော်လည်း လက်လှမ်းမှီရာတွင် မည်သည့်နေရာမှာမျှ မရရှိခဲ့ပါ။ သို့ဖြစ်၍ စစ်ကိုင်းတွင် သီတင်းသုံးနေသည့်ဘုန်းတော်ကြီးဦး သောဘိတ(ရွှေကိုင်းသား)ထံ၌ မူလစာအုပ်ရှိသည် သတင်းကြား၍ လှမ်း၍ စာဆက်ဖြည့်ပေးရန် လျှောက်ထား တောင်းပန်ရပါသည်။ သို့သော်လည်း အခြေအနေက မပေးသဖြင့် ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသောဘိတထံမှ စာရောက်မလာခင် ရိုက်လက်စ စာများကို ဆက်ရိုက်လိုက်ရပါသည်။ ရိုက်ပြီး ကာမှ ဘုန်းတော်ကြီးဦးသောဘိတထံမှ ဖြည့်စာရောက်ရှိလာပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ စာမျက်နှာ ၆၈ ရှိ ကြောင်းရေ ၁၄ နှင့် ၁၅ အကြားရှိ ကျနေသောစာကို စာအုပ်၏ အဆုံး စာမျက်နှာ ၂၄၅ တွင်မှ ထည့်သွင်းရိုက်နှိပ်လိုက်ရပါသည်။ စာဖတ်သူများ သတိပြုတော်မူကြရန် မေတ္တာရပ်ခံပါသည်။

ယခုကဲ့သို့ အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်းတင်ပြရခြင်းမှာ သံလွင်စာပေ၏ ချွတ်ယွင်းချက်ကို စာဖတ်သူများအနေနှင့် ခွင့်လွှတ်စေလို၍ ဖြစ်ပါသည်။

ဓမ္မစေတီဝတ္ထုကို ရိုက်နှိပ်ခွင့်ပြုသည့်ဆရာဇေယျ အားရင်း၊ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေနိုင်ရေးအ တွက် အကူအညီပေးသည့် ဘုန်းတော်ကြီးဦးသောဘိတ(ရွှေကိုင်းသား)၊ စာရေးဆရာလေးမြိုင်၊ စာရေးဆရာပါရဂူတို့အားရင်း ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း ဖော်ပြပါသည်။

ရှင်စောပု ပဲခူးစုန် သီချင်း

နဒီငယ်ဝိုင်းပါလို့၊ ရှုတိုင်းတဲ့မှုန်ပြာ၊ ဝတ်နံ့ငယ်ဖြာ၊ ထူပါရုံစေတီကြီးငယ်နှင့်၊ ထီးစွင့်စွင့် ပုညရှင်၊ သည်ကပင် ဦးခိုက်ပမယ်လေး။ ။အဥ္ဆလီငယ်၊ ဝစီကာယ၊ ပဏာမဖြင့်၊ ပတ္တမြား စေတီ၊ ခြောက်ရောင်ငယ်ညီလို့၊ မဟီမဏ္ဍလာ၊ မြေမျက်နှာ၊ တေဇာဝှန်တက်၊ ရွှေကြက်ယက်နှင့်၊ ရွှေကြက်ကျခေါ်၊ စိန္တေယျော် ပူဇော်ပြီးလျှင်၊ မြို့ပကိုးကိုတဲ့၊ ရေရှိုးက နှင်တော့၊ တို့မောင်ရင် ညီနောင်ငယ်၊ ယင်းရဲတောင်၊ ကျောက်ဆောင်စွန်းဆီက၊ မယ်စောကွယ် ဖြူဖြူရွှန်းကိုလ၊ လွမ်း ရစ်ပေလေး။ ။သွင်သွင်ငယ် ဆင်းပါလို့၊ မြစ်မင်းငဲ့သလ္လာ၊ သဲမွေ့ရာ၊ မာဂဏ္ဍာရွှေဇင်ယော် တို့၊ မ,ခေါ်ကာ ထူးပြန်ကြတယ်လေး။ ။နဒီဗွေ၊ လေဝေရမ္မ၊ မြူခိုးငယ်ဆင်၊ မင်းလွင် ထလို့၊ လှိုင်းကသုတ်သုတ်၊ ရေဝဲငုတ်လို့၊ မြုပ်ချည်–ပေါ်ချည်၊ ပွတ်အော်ချည်နှင့်၊ မဆည်တတ် နိုင်၊ မိန်းမသားငယ်မို့၊ ကြောက်အားသာလှိုင်တော့တယ်၊ ပွဲထိုင်တဲ့ပျိုခင်ငယ်၊ လက်ပံဇင် ကမ္ဘား နီမြင့်ဆီက၊ ရေလှိုင်းသံကမ်းခြေရင်းမှာ၊ ပြင်းလှတယ်လေး။ ။လှေယဉ်လောင်းငယ်နှင့်၊ ရေကြောင်းကိုတဲ့ စုန်လို့လာ၊ ရွှေကိုင်းငယ်သာ၊ ပြည်ဇေယျာနိုင်ငံကြီးငယ်က၊ ခရီးတဲ့သချ်ာယူ၊ ရွှာမြင်းမူ သာပျံ့ပျူးပါဘိ၊ မြတ်စောလူး စိန္တေယျာကို၊ လှေနာဝါ အပေါ်က၊ ပူဇော် ဦးခိုက်ပမယ် လေး။ ။ရွှေပြောင်းရွှာ၊ တေဇာတောက်ထွန်း၊ တန်ခိုးငယ်ဝေ၊ ရွှေပေါ်ကျွန်းနှင့်၊ ပန်း လှိုင်နဂါးရုံ၊ မာတ်ပေါင်းငယ်စုံ၊ ရိပ်မြုံသာယာ၊ ရွှာငမြော၊ မဟာရွှေဂူ၊ သည်ကမူလဲ၊ လေးဆူမာတ် ရှိုး၊ ကုန်သည်မျိုး၊ ပုထိုးမနိုင်–ညောင်ပင်နိုင်က၊ တာတိုင်သချ်ာ၊ ရွှေတန်တစ်ကိုလ၊ မယ်စောကွယ် စုန်တဲ့နှစ်တွင်မှ ဖူးဖြစ်တယ်လေး။ ။

မိုးထားဝန်ထောက်–မင်းကြီး
မင်းလှမဟာကျော်ထင် စာစုမှ။

ဓမ္မစေတီဝတ္ထုသည် ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း
အနှစ်သက်ဆုံးနှင့်အကောင်းဆုံးလက်ရာ

ရေးသူ ရွှေကိုင်းသား

ဓမ္မစေတီ အကြိုက်ဆုံး

၁၉၅၆–ခု၊ ဇူလိုင်လအတွင်းလောက်က အိန္ဒိယမှ "အတ်(ဂျ)"(ယနေ့)ဟိန္ဒီသတင်းစာဆရာနှင့်ရန်ကုန်မှ ဟိန္ဒီစာပေဂျာနယ် အယ်ဒီတာ ပါရဂူတို့ ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းနှင့် တွေ့ဆုံပြီး စာပေရေးရာများကို ဆွေးနွေးကြသည်။ အတ်(ဂျ)ဟိန္ဒီသတင်းစာဆရာက ဆရာကြီးရေးသားခဲ့သော နိုင်ငံရေး၊ ရာဇဝင်၊ ပြဇာတ်၊ ဝတ္ထု၊ ကျမ်းဂန်၊ ကဗျာများတွင် ဆရာကြီးအကြိုက်ဆုံး စာအုပ်တအုပ်ကို ပြောပြပါဟု မေးသောအခါ ဆရာကြီးသည် မဆိုင်းမတွပင် "ဓမ္မစေတီ" ဟု ဖြေခဲ့ပါသည်။

ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းသည် ပြဇာတ်ပေါင်း ၇၀ ကျော်နှင့်တကွ တွေ့ရသမျှတွင် အစောဆုံးဖြစ်သော ၁၉၀၅–ခု(၁၂၆၇–ခု)နှစ်တွင် မော်လမြိုင် မြန်မာတိုင်းသတင်းစာတိုက်မှ ပုံနှိပ်ခဲ့သည့်"မော်လမြိုင်ရာဇဝင်ဝတ္ထု"မှစ၍ ၁၉၅၀(၁၃၁၂)ခုနှစ်တွင် ပုံနှိပ်ခဲ့သည့်"အနာဂတ်ဇာတ်ခုံ အိမ်မက်ဒိဋ္ဌိဋ္ဌီကာ"ကျမ်းအထိ ၄၅–နှစ်အတွင်း ရေးသားပြုစုခဲ့သော စာအုပ်စာတမ်းများမှ ၅၀–ထက်မနည်း ရှိပေသည်။ ထိုမျှများပြားပြီး စာအုပ်တိုင်းလည်း တမျိုးစီ ကောင်းကြလေရာ။ ထိုအများအပြားထဲမှ အကောင်းဆုံးစာတအုပ် ရွေးထုတ်ယူပြရန်မှာ မလွယ်ကူလှပါ။ ယူပြနိုင်သည့်တိုင်အောင် တဦးနှင့်တဦး အကြိုက်ချင်းလည်း တူကြမည်မဟုတ်ပါ။ ယခုသော် ဆရာကြီးကိုယ်တိုင်က ဓမ္မစေတီဝတ္ထုသည် သူရေးခဲ့သမျှ စာအုပ်များတွင် အကြိုက်ဆုံး၊ အနှစ်သက်ဆုံးပါဟု ရွေးချယ်ပေးထားခဲ့လေသည်။ ၎င်းမှာ နောင်တွင် ဆရာကြီးစာပေနှင့်ပတ်သက်၍ ပြဿနာပေါ်လာသောအခါ အဖြေပေးစွမ်းနိုင်မည့်သော့ချက်ဟု ဆိုရပါမည်။

စာအုပ်အပြင်အဆင်

ဓမ္မစေတီဝတ္ထုကို ရန်ကုန်မြို့ မြန်မာအဆွေ ကုမ္ပဏီမှ စက္ကူကောင်း မင်ကောင်းအတွင်း အပြင် ရုပ်ဘလောက်များဖြင့် အထက်တန်းကျကျ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ အတွင်းဘက် ပန်းချီပုံများကို ကိုထွန်းမင်း၊ ကိုလှမောင်တို့က ရေးဆွဲပြီး မျက်နှာဖုံးပုံကို ပန်းချီဆရာကိုထွန်းကြွယ်က အထူးရေးဆွဲပေးလေသည်။ မျက်နှာဖုံးမှာ ကေရီဘုရင်မကြီး ရှင်စောပုပုံကို မိဖုရားကြီးများ၏ အဆင်တန်ဆာဖြင့် အသေးစိတ်ခြယ်မှုန်းပြီး ဘမ်းတင်ထားခြင်းဖြစ်၍ ဓမ္မစေတီဝတ္ထုစာအုပ်အား ဂုဏ်မြောက်စေပါသည်။ စာအုပ်အရွယ်မှာ ဒီမိုင်းဆိုက်အရွယ်ဖြစ်၍ ကရောင်းဆိုက်ဖြင့် များသောအားဖြင့် ရိုက်နှိပ်လေ့ရှိသော ကာလပေါ် ဝတ္ထုစာအုပ်များထက် အပုံကြီးခန့်ညားသည်ဟု ဆိုရပါသည်။ သို့သော် ဓမ္မစေတီဝတ္ထုတွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည့်သက္ကရာဇ်ကိုဌင်း၊ ကျမ်းပြုသည့်နှစ်ကိုသော်ဌင်း၊ တစုံတရာမပါရှိခဲ့သဖြင့် စာအုပ်သက်တမ်းကို တိတိကျကျ မသိနိုင်ပါ။ ယင်းသည်မှာ ဓမ္မစေတီဝတ္ထု၏ ချို့ယွင်းချက်တရပ်ဟု ဆိုရပါမည်။

သက္ကရာဇ်ရှာပုံတော်

ယင်းချို့ယွင်းချက်ကို ပယ်ဖျက်လိုသောအားဖြင့် ဓမ္မစေတီဝတ္ထုနှင့်ခေတ်ပြိုင်ဆရာကြီး၏ အခြားသော စာအုပ်စာတမ်းများတွင် သဲလွန်စ ရလိုရငြား ရှာဖွေသောအခါ၌ ၁၉၂၃(၁၂၈၅) မြန်မာအမျိုးသားစာပုံနှိပ်တိုက်မှ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည့်မစ္စတာမောင်မှိုင်း၏ "မျောက်ဂဏ္ဍီ"စာအုပ်အဆုံး အတွင်းဘက်ကြော်ငြာပိုင်းမှ မျောက်ဂဏ္ဍီကို စီရင်ရေးသားသူ ဆရာကြီးမစ္စတာမောင်မှိုင်း စီရင်ရေးသားသော စာအုပ်များစာရင်းတွင် ၁၊ ဓမ္မစေတီ(ဒုတိယပုံနှိပ်ခြင်း) နှင့် ၂၊ အီနောင်နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီးစာအုပ် ကြော်ငြာထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ယင်းကြော်ငြာအရ ဓမ္မစေတီဝတ္ထုသည် ၁၂၈၅–ခု(၁၉၂၃–ခု)နှစ်ထက် နောက်မကျကြောင်း ခန့်မှန်းရသည်။ မျောက်ဂဏ္ဍီကျမ်း နိဂုံးအဆုံး၌–

"သာသနာတော်သက္ကရာဇ် ၂၄၆၇–ခုနှစ်၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၂၈၅–ခု၊ ပဌမနယုန်တာလဆန်း ၁–ရက်၊ ပိတဟူးနေ့ ဆွမ်းခံအပြန်ချိန်တွင်"

"မျောက်ဂဏ္ဍီ"ကျမ်းကြီး ဤတွင်ရွှေ့ ပြီးပြည့်စုံပြီ"ဟု ကျမ်းပြီးသက္ကရာဇ်ကို ဖေါ်ပြထားပါသည်။

ဓမ္မစေတီဝတ္ထုကြော်ငြာမှုရင်းမှာ ဤသို့ဖြစ်ပါသည်။ဆ

၁။ ဓမ္မစေတီ(ဒုတိယနှိပ်ခြင်း)ကျွန်ုပ်တို့ မွန်မြန်မာ ရာဇဝင်တွင် ထင်ရှားကျော်ဇောသော ဓမ္မစေတီမင်း၊ မွေးဖွားသည်မှစ၍ နန်းတက်သည်တိုင်အောင် ဟံသာဝတီဘုရင်မ ရှင်စောပုလက်ထက်တွင် ဖြစ်ပျက်သော အကြောင်းအရာများကို စေ့ငှစုံလင် ဘတ်ရှုချင်ဘွယ် စီစဉ်ရေးသားထား

သော ရာဇဝင်ဝတ္ထုကြီးဖြစ်ပါသည်။ ။တအုပ် ၁ ကျပ် ၈ ပဲ။ ။ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းတိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့ ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။

မဏိခက်မှ သဲလွန်စ

ဓမ္မစေတီဝတ္ထု၏ ကျမ်းပြု သက္ကရာဇ်ကို ခန့်မှန်းရာ၌ ဤမျှောက်ဂဏ္ဍိကျမ်းသည် အကြမ်းဖျင်း သဘောမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ထက် အနီးကပ် ခန့်မှန်းချက်ကိုကား မူလဝန်ကြီးပဒေသရာဇာ စီရင်ရင်းဖြစ်သော မစ္စတာမောင်မှိုင်း ပြင်ဆင်ရိုက်နှိပ်သည့် "မဏိခက်နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီး"အမှာနိဒါန်းတွင် ဤသို့ တွေ့ရှိရပါသည်။

"မစ္စတာမောင်မှိုင်း"တည်းဟူသော ယောဂီကဝိသည် လောကီ၏ကြီးပွားရာကြီးပွားကြောင်း ရှေးဟောင်းပညာဟု ဆိုအပ်သော လုပ်ရပ်အတတ်၊ အင်္ဂရတ်ထိုးခြင်း၌ မကင်းဝါသနာ အထုံပါသည့်အတိုင်း စစ်ကိုင်း၊ ပင်းယ၊ အင်းဝ၊ ရွှေဘို ထိုထိုသို့သော အညာတခွင် တောစဉ်တောင်တန်းတို့၌ ရှောင်ဘမ်းရင်း ပြဒါးမသေသဖြင့် အကြေဒဂုန် သထုံနယ် ဇင်းကျိုက်သို့ နဝင်းကိုက် အင်းကိုက် ဆင်းလိုက်၍ စုံခဲ့လေရာ၊ အဆိုပါ ဇင်းကျိုက်တောင်ကြီးသို့ ခရီးသင့် ဆိုက်ရောက်သဖြင့် အခွင့်အားလျော်စွာ အဘော်သဟာယ ကပ္ပိယဒါယကီ၊ ဥပါသကီ တပည့်မ သီလရင်တွေကို စာပေပို့ချခြင်းလုပ်ငန်းနှင့်ကြိုးပမ်းကြံစည်ရင်းဖြစ်သော အင်္ဂရတ်ပညာတော်ကလည်း တမျိုး ဖိုထိုးခြင်းအလုပ်ကို အားထုတ်နေထိုင်လေသတည်း။

ထိုဇင်းကျိုက်တောင်၌ နေ့စဉ်ပင် အကြင်တပည့်မအပေါင်းသူတော်ကောင်းတို့က တောင်းပန်လျှောက်ထားကြသည်နှင့်အညီ "အီနောင်နန်းတွင်း ဇာတ်တော်ကြီးဝတ္ထု"ကို ပြုစုစီရင်ပြီးသောအခါ အညာသို့ တဖန်ဆန်တက်သွားပြန်ရာ၊ သလ္လာဝတီမည်သော ချင်းတွင်းမြစ်ညာ အလုံမုံရွာ တလျှောက်၌ နေထိုင်ကြကုန်သော ဆွေရင်းမျိုးချာ ဒါယကာ ဒါယိကာမအပေါင်းတို့နှင့်သိဟောင်းကျွမ်းဟောင်း ငယ်ပေါင်းကြီးဘော် များစွာတို့က တဝါတချီလောက် ကိုးကွယ်ပါရစေဟု အလီလီ အလာလာ ကြိမ်ဖန်များစွာ လျှောက်ထားတောင်းပန်ကြသည့်အကြောင်းကြောင့် အလောင်းတော်ကဿပတောရ၌ ယာပထမျှတင်း သီတင်းသုံးနေထိုင်လေရာ၊ အညာသူ အညာသားတပည့်များတို့၏ လျှောက်ထားချက်အတိုင်း တလိုင်းစံရာ ဟံသာဝတီ ပဲကူးပြည်ကြီးရှင် ဘုရင် ဓမ္မစေတီမင်းမြတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကျမ်းကြီးကို တသီးတဖုံ အာရုံကျက်စားဘွယ်ရာ များစွာသော တလိုင်းရာဇဝင်၊ မြန်မာရာဇဝင်ဝတ္ထုပုံပြင်တို့ဖြင့် စုံစုံလင်လင် စီရင်ရေးသားလေသတည်း။

၎င်းဓမ္မစေတီအတ္ထုပ္ပတ္တိကျမ်းကြီး ပြီးစီးချောမောသည်နှင့် တပြိုင်နက်တည်း ခရီးလမ်း

စဉ်အတိုင်း စုန်ဆင်းခဲ့ပြန်ရာ (လ) ဇင်းကျိုက်တောင်သို့ရောက်သောအခါ မယ်စန္ဒာ၊ မယ်ဥမ္မာ တပည့်မများစွာတို့က ဆရာအရင်းနှင့်တဝါတွင်းမျှ ကွဲကွာနေထိုင်ရသဖြင့် တပည့်တော်မတို့၏ မချိချက်ကို မဏိခက်နန်းတွင်းဇာတ်ဖြင့် ဘမ်းသတ်တော်မူပါမည့်အကြောင်းနှင့်ညွတ်ပျောင်းရှိသေ လျှောက်ထားကြလေ၏။

ယင်းသို့သော လျှောက်ထားချက်အတိုင်း ဆရာမှိုင်းက (လ) စဉ်းစားဆင်ချင်လျက် ယခင်က ရှိရင်းမူဟောင်းကို ကောင်းကောင်းပြင်ဆင်၍ စက်တင်ပုံနှိပ်ရန် အခွင့်အရေးပေးအပ်လိုက်သောဟူ၏"စသည်ဖြင့် နိဒါန်းကို အပြီးသတ်ရေးသားပြီးနောက် "၁၂၇၉–ခု၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၁၃–ရက်၊ ဇင်းကျိုက်တောင်"ဟု ဖေါ်ပြထားပါသည်။ ၎င်းရက်စွဲအရ ဓမ္မစေတီအတ္တုပ္ပတ္တိကို မဏိခက်နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီး မတည်းဖြတ်မီ ၁၂၇၇–၇၈ ခု၊ (၁၉၁၅–၁၆)ခုနှစ်လောက်ကပင် ရေးသားပြီးစီးခဲ့လိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းရပါသည်။ ၎င်းမှာ အနီးကပ်ဆုံးဖြစ်၍ တိတိကျကျကား မဖေါ်ပြနိုင်သေးပါ။

ဓမ္မစေတီဝတ္ထုနိဒါန်း

ဓမ္မစေတီဝတ္ထုနိဒါန်းတွင် ဓမ္မစေတီအတ္တုပ္ပတ္တိကို အလောင်းတော်ကဿပစခန်းတွင်နေထိုင်သီတင်းသုံးစဉ် တပည့်မများ၏ တောင်းပန်ချက်ဖြင့် ပြုစုတော်မူခဲ့ကြောင်း ဖေါ်ပြထားပါသည်။ ဓမ္မစေတီ မပြုစုမီ "မော်ခေါရှင်ဘွဲ့ ကဗျာဋီကာ"ကျမ်းကြီး ပြုစုခဲ့သေးကြောင်းလည်း ၎င်းနိဒါန်းစကားအရ သိရှိရပါသေးသည်။ နိဒါန်း ဘုရားရှိခိုးဆုတောင်းခဏ်း အပြီး၌–

"ယင်းသို့လျှင် နိဒါန်းနှင့်တကွ ပဏာမ ဆုတောင်းတို့ စုပေါင်းဖေါ်ပြခဲ့ပြီးသည်မှတပါး ရေးသားအံ့ဟူသော ပဋိညာဉ်ဝန်ခံချက်အတိုင်း မစ္စတာမောင်မှိုင်းတည်းဟူသော ယောဂီကဝိသည် တောဆီကတလှည့် လောကီတပည့်တို့ မသွေမဖီ မှတ်အောင် ဓမ္မစေတီဇာတ်ရာဇဝင်ဖြင့် စာသဘင် ကျူးတော်ပေအံ့"ဟု ဖေါ်ပြထားပါသည်။

ဓမ္မစေတီ အရေးအသား

ဓမ္မစေတီသည် "ဝတ္ထု"ဟု ခေါင်းတပ်ထားသော်လည်း ရေးသားပုံမှာ ဇာတ်ဆန်သည်ဟု ဆိုရပါမည်။ ဒီမိုင်းဆိုက်အရွယ်နှင့် စာမျက်နှာမှာ နိဂုံးလေးချိုး အပါအဝင် ၁၈၆–ရှိရာ စာမျက်နှာ ၄၅ အထိမှာ ဓမ္မစေတီအလောင်း "မင်းထန်"ဘွားမြင်သည်မှ ရှင်စောပု ဟံသာဝတီအောင်မြေနန်း၍ မင်းဖြစ်တော်မူသည်အထိ အခဏ်း(၁၀)ခဏ်းမှာ ရာဇဝင်ရေးနည်းအတိုင်း တည်တည်ခန့်ခန့် ရေးသားထားပြီးနောက် အခဏ်း(၁၁) ဓမ္မဓရနှင့်ဓမ္မဉာဏတို့ ပညာစမ်းသဖြင့်

ရှင်စောပု အိပ်မက်တော်မူခဏ်းမှစပြီး နောက်အခဏ်းများတွင် ဝတ္ထုသဘော၊ ဇာတ်သဘော၊ ဇာတ်ကောင်တို့၏ အပြန်အလှန် ပြောခဏ်းနှင့်နောက်ပိုင်းတွင် ငိုချင်းစသည်တို့နှင့် ဇာတ်ဆန်ဆန် ရေးသားထားသည်ကို ဖတ်ရှုရပါသည်။

ဓမ္မဉာဏ လူထွက်ခဏ်း

အတုလဝါသကျောင်းဆရာတော် လူထွက်ကလေး ဓမ္မဉာဏသည် ရှတ်တရက် ရှောင်တခင် နန်းတော်သို့ ဝင်လာလေ၏။ ရှင်စောပုလည်း အံ့အားသင့်၍ "အလို–မောင်ပဥ္စင်းနှယ်၊ ဘယ့်နှယ်ဖြစ်လာတာတုံး"ဟု မေးတော်မူရာ၊ ဘုန်းကြီးလူထွက်ကလေး ဓမ္မဉာဏက "တကာမကြီး၊ ထွက်ခဲ့ပကောလေ"ဟု ဆိုလျှင် ရှင်စောပုလည်း ပြုံးတော်မူ၏။ အပျိုတော်များကမူကား ဝါးကနဲ ရယ်ကြလေ၏။

ထို့နောက် ရှင်စောပုက မိန့်တော်မူသည်မှာ–

"သာသနာတော်မှာ မပျော်ပိုက်ရင်တော့ ထွက်တာဘဲ ကောင်းတယ်။ ထွက်တာပ။ ပါဏုပေတံ၊ အသက်ထက်ဆုံး သက်န်းနှင့်နေရမယ်လို့ ဘသူကမှ ကြိုးနှင့်ချည်ထားတာ မဟုတ်ဖူး။ ဟဲ့ ကောင်မတွေ၊ တိုက်တော်ထဲက အချိတ်ပုဆိုးများ၊ ထိုင်မသိမ်းအင်္ကျီများ၊ ရွှေကျင်ခတ်ပုဝါများ ယူခဲ့ပါ"

"မှန်လှပါ၊ ရောက်ပါဘုရား"

"ရော့ရော့၊ ငါ့သားနှယ် ဘယ့်နှယ် ပိတ်ပိုင်းကြီးများ ဝတ်လာရတယ်မသိပါဘူး။ ဖြစ်မှဖြစ်ရလေတယ်။ ထွက်ချင်၊ ထွက်ချင်တယ် မယ်တော်ရဲ့လို့ စောစောက ကြိုတင်ပြောလာတာ မဟုတ်ဖူး။ ဂမူးကထူး လုပ်လာလိုက်တာ။ ရော့၊ ဟောဒါကို လဲဝတ်။ ပိတ်ပုဆိုးကြီး ချွတ်ပစ်လိုက်ပါ။ အို–ပုဆိုးဆီးတာကလဲ ဘုန်းကြီး သင်းပိုင်ဝတ်တာ ကျနေရော့။ တိုလှချည်ရဲ့။ ဆွဲချလိုက်အုံး။ အောက်ကို အောက်ကို၊ မဟုတ်သေးဘူးလေ။ ဒီလာစမ်း၊ ကြည့် ဟောဒီမှာ။ ပုဆိုးခပုံမိတ်ကို ညီအောင် ဟောဒါလို ဆွဲချရတယ်။ ကဲ–ဒီလိုတော့ မကောင်းပါလား။ ရော့၊ ဟောဒီ ထိုင်မသိမ်းအင်္ကျီကို ဝတ်။ ချွတ်လိုက်အုံး။ လက်ကျဉ်းနေတယ်။ ဟောဒါကို ဝတ်။ အင်း ဟုတ်တယ်။ ဒါနဲ့မှ တော်တယ်။ ကတဲမှဘဲဟဲ့၊ ဆာဝါရေ၊ အေးလေ ယောင်လို့။ ဘသူတဲ့။ မိဟိုဒင်းရေ၊ ကေသာရေ၊ ညီးလူကို ကြည့်လုပ်ပေးလိုက်ပါအုံး။ ရော့ ပုဝါ။ ယိုးဒယားမင်းသားပေါင်း ပေါင်းပေးလိုက်စမ်းပါ"

မယ်ကေသာ။ ။ကိုင်း၊ လာခဲ့။ ဒီနားတိုး။ ဘုန်းကြီးတုန်းကတော့ သူ့ကို ရှိသေလိုက်ရတာ။

ငုံ့၊ ငုံ့။ မဟုတ်သေးဘူး။ မော့၊ မော့လိုက်အုံးလေ။ ငုံ့ရှုံးကြီး လုပ်နေလိုက်တာ။ မှန်း၊ မှန်း ဟောဒါ လို ငုံ့ရတယ်မှတ်ထား။ သိပလား။ မှတ်မိပလားဟင်။ ဘာပြုံးရဒါလဲ။ ယောင်မရှိ ဘာမရှိနှင့်၊ ကတုံး ပြောင်ဟာ အပေါင်းရအခက်သား။ ငြိမ်ငြိမ်နေ။ ခေါင်းကို မလှုပ်နဲ့။ ပုတ်လိုက်ရအုံးမလား။ သူ့ မျက်နှာက ဖြစ်နေလိုက်တာ။ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးလူထွက်များ ဂွကျတယ်လို့ပြောကြတာ။ ကိုင်း၊ သွားတော့၊ ပီးပီ။ (ဓမ္မစေတီ ၅၃–၅၄)

ဓမ္မရေဆို လူထွက်ဘဲ့ ခွန်းထောက်ကြီး

ယခင် – ရဟန်းဝတ်ဟာ၊ တန်ခိုးဂုဏ်မနဲပေမဲ့၊ သက်န်းချွတ်ခါ၊ ပုဆိုးတဖုံလဲလိုက်ပြန် တော့၊ ကတိုးမှုံပုလဲတို့နဲ့၊ ၂ မျိုး ၂စုံ တွဲပါလို့၊ နိတ်ရှာမနော်၊ (ကေသာရယ်) တမျိုးတဖုံဘဲသာပ စိတ်မှာပျော်။ ။(သြော်) သိက္ခာဖြင့် ချမိပေါ့၊ ချိတ်စရာ တကာမတွေ့နှင့်၊ နိတ်ထာမှ ရပမလား ဟဲ့၊ ကေသာရဲ့၊ သပိတ်ခါ အိတ်ခါဘဝဟာမို့၊ အနိစ္စ ဝတ သင်္ခါရာ – ဥပါဒ်–ဌီ–ဘင်သဘောတွေ နှင့်၊ အဝိဇ္ဇာသဝအင်္ဂါ–နုနုဖပ်ဖပ် မဒီခင်တို့ဇောရယ်ကြောင့်၊ ငါပြောမနော်၊ မယ်ကေသာရဲ့၊ ဘယ် ဒေသနာ ဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းရယ်မှ၊ ပြုံးတုံးတုံးကလေးနဲ့ ခရာဒါ တာဒါတွေကို မုန်းစရာရယ်လို့ မှန်း နိုင်ဘု၊ ရသာလျှင် လှဒါကို မှန်းနေကြ ရဟန်းဘဝမို့၊ အနို့ မပျော်ပါသကိုနော်ကွယ်၊ လမ်းကသို့ သော်။ ။ဥပကဆရာမှာ ဂွကျတဲ့ငနဲဟာမို့၊ သူ့တကာမ ဆာဝါဟာ ခဏခဏဆဲပေမဲ့၊ အခုသမယ ထဲတွင်ဖြင့် တခေတ်ဆန်းမနော်၊ (အို) အသစ်အဆန်း အကျော်အမော်ပေမို့၊ မာနထန်ထန်တွေး၊ (ကေသာရယ်) တစ်ဂဏန်း ခေါ်ပါတော့ ကာလဆန်ဆန်အသွေး။ ။ပုဆိုးဝတ်ပုံ၊ ရှိုးရှိုးချွတ်ခါ ခြုံလို့မို့၊ တမျိုးဝတ်လုံထိုင်မသိမ်းယယ်နှင့်၊ အစိမ်းယဉ်ယဉ် အပြာ မရမ်းရောင် ပြောင်းတဲ့ပြင်၊ တကိန်းတဆင် ပုဝါနသာပန်းရောင်ပေါင်းပါလို့၊ ကျောင်းကြီးစံ အဟံ ငါဆရာ မထေရ်မဖြင့်၊ ဟံသာဝတီမှာ ဘုရင်မတပါးပေပ၊ အားပြုဘွယ် အမေစောရှင်ပုငယ်က ဂရုဓမ္မမက္ခာ သဒ္ဓါပေသ ကိုးရယ်လို့၊ မကုဋ္ဌရတနာ ဘမရာ အမွေစိုးချင်လို့၊ သုဂတ ဘဂဝါ သာသနာအခြေဖြင့် မကြိုးနိုင် ဘု၊ သည်တခါ သည်တဝါ ကျိုးလေရဲ့၊ (အိုကွယ်)အမျိုးမျိုး ကြံကာဖန်ကာ ကွန့်နိုင်တဲ့မဟာဇော် ပကေးဟာမို့၊ (သြော်)ရှိုးရှိုးမှန်မှန်နဲ့၊ ကညာအဖေါ် အလှော်ကသာ ရွေးကြတော့တဲ့ (ကေသာရယ်) ပကိုးဟံသာညွန့် ဆရာတော်ကလေး။ (ဓမ္မစေတီ ၆၂–၆၃)

× ×

မယ်တော်ရှင်စောပုက သမီးတော်“နဲတကာထော်”ကို ဓမ္မရေရဟန်းလူထွက်နှင့်နားချ သည်တွင် နားမဝင် နားနင်တယ်ဟု ပြောပြီး ဒေါသနှင့်ငိုသော•

လေးဆစ်ငိုပုံ

ရှယ်တညီ ဘယ်ဆီမှ မရရင်ဖြင့်၊ နွယ်မဒီ ချယ်စီသပြီဘု၊ (အမယ်မင်း)မယ်သီလလုပ်ပမယ်။ ။(ဩော်)ပျော်လို့ဘဲ ပျက်ကရော့သလ၊ တော်မို့ မရှက်လေခြင်း၊ သူမက်အောင် တရည်ရည်နှင့် ပြုံးရမတဲ့တော်၊ လူထွက်ကောင် သည်ကတုံးကိုလ၊ တကယ်သာ ဘယ်မှာသုံးမယ်တို့၊ (အမယ်မင်း) နှလုံးမှာ ပျို့ပျို့ပြီး၊ အလုံးကြီးတောင် ဆို့ဆို့လာပေါ့၊ (ကျမ)မုန်းလို့ရှိ့တယ်။ ။ပေါင်းစည်းလို့ ဆက်ကြရင်ဖြင့်လေ၊ သောင်းထီးကနက်မှ ဘုရင်တကာ အပြေပြေမှာ ညှိုးစေဘို့၊ ကျောင်းကြီးပျက်မတွင်ကာ၊ အသရေမတိုးတဲ့ပြင်၊ ရွှေပကိုးဆီက နန်းညွန့်နွယ်၊ (အို)မှုန်းဝံ့သရမ်းဝံ့တယ်လို့ နောင်ဥဒါန်း။ ။ပြောကြလိမ့်မယ်၊ လောကမယ် အသွယ်သွယ်ပ၊ ကျောကစိမ့်ဘွယ် တမင်ကြံရက်ပေ့၊ တပင်စံ လင်ကံ မရှုံးပါရစေနဲ့၊ မကြည်ဖြူ သည်လူဖြင့် မုန်းပါရဲ့၊ အမေ့ဟာ အမေ့ဖါသာ သုံးလေတော့၊ ပလူးပလဲနဲ့ မြူကာမူကာတော်၊ ထူးထူးကဲကဲ လူတကာထုံးလိုပ၊ လုံးလုံးစည်းစည်း တူတူစက်ကြတော့လဲ၊ ပြုံးပြုံးပီး (ကျမ)မူမူယူယူနဲ့ဖြင့် မဆက်နိုင်ဘု၊ (အို မယ်တော်ဖုရာ့)ကတုံးကြီး ဘသူမက်နိုင်ပ၊ တော့မှာ မရှက်ကြရောသလ၊ တသက် တဘဝ(ကျမ)အသေသာမုန်းလိုက်ပါတော့၊ (အမယ်မင်း) ဘုန်းကြီးလူထွက် ပေ့ါပျက်ပျက်ကမှ၊ သမက် အမေဖမ်း။

(ဓမ္မစေတီ ၆၇)

× × × × × × × × × × × × × × × ×

ဗညားအိန်ဆို
ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ကဗျာ
မဟာလေးချိုးကြီး

ပုသိမ် ၃၂ မြို့မှာ တမျိုးကြံရာရပြီမို့၊ အရှိန်ဘုန်းဘွဲ့မညိုးစရာ အကျိုးဖန်ကာ သပါလိမ့်၊ တန်ခိုးကံကမ္ဘာလှချိန်မို့၊ အမျိုးအရိုး ပြန်ကာပြန်ကာ မဆနှင့်တော့၊ (ဩော်) ပကိုးဟံသာတ,သူရဲ့၊ တန်ပါကွ၊ တိတ်စမ်းပါ။ ။ဝတိန်သိကြားပြေမှာ၊ အသူရာပွဲလိုပ၊ ပုသိမ်သားတွေဟာ ဘသူလာမလဲဟဲ့၊ ထူရာမဲမဲပြီး တဗျူဟာကြဲမဲ့ပြင်၊ အမူပါပါ လူတကာကိုတောင် ဆဲဝံ့ပါရဲ့၊(ဩော်) အရှိန်ရဲရဲ၊ အကြိမ်ကြိမ်နွဲနေကြ၊ အိမ်မဲက(ကျုပ်)အကောင်သူကြီးဟာ၊ ဒုတ်၊ အုတ်တထောင်တောင်ပြီးပါသတဲ့၊ ကွမ်းသီးပင်နှင့်သာ ပေါင်းသားတွေမှာ အညာတဂေါင်းက မားဓမရှေတွေကလဲ မနဲပေဘူး၊ (ဩော်) တပွဲတချီမဖြင့် သဲသဲမဲမဲနဲ့ ရဲရဲကြီးညီကြမဲ့၊ မဲဇလီ ကျောင်းကုန်း အရပ်ဆိုတာ အကောင်းဆုံး တတပ်တဗိုလ်နွဲကြမှာပေါ၊ အင်းရဲကြီးက ထင်းလှဲတစီးနှင့် စားဘို့သောက်ဘို့တဲ့၊ ငါးတို့ ငခြောက်တို့ ပို့လာတဲ့ဖောရဲ့သမက်၊ ငနက်ကြီးတို့ရဲ့ အမျိုး ငဖိုးကြာဆိုတာ လက်သီး

နှင့်ထိုးတာတောင်မှ မကွဲပါဘု၊ ပလဲတို့ ခရုတို့ အပုတို့ အနုတို့ပေါတဲ့၊ ငပုတောက ငရဲနှင့်ငရန်ဆိုတာ တပွဲပြန် အမှန်ဧကန်ကောင်းပါသတဲ့၊ (သြော်)ကျောက်ချောင်းကြီးက သူခိုးငတုရဲ့ဖအေငဝေဆိုတာ ချိုးဥအမတေ ၂ လုံးရယ်နှင့်(အင်း)ပြုံးရင်းပြုံးရင်း အလွန်အမင်းလှုကြတဲ့ ဇလွန်ဟင်းသာတ၊ ခမောက်စုနိဗ္ဗာန်ကို နှစ်ယောက်တစု အိပ်ဖန်ထားကြပါစို့၊ နင်လား ငါလား ငါတကားနဲ့၊ တကဲ့အရေး ထွက်လာကြမဲ့၊ လေးမျက်နှာ သေိုင်းချောင်းသားတွေမှာ ဒိုင်းကောင်း လွှားကောင်းနှင့် သိုင်းကောင်းကောင်းကစားတတ်ချည်ရဲ့(သြော်)အကြွားနယ်ဘဝမှာဖြင့် စပါးတကယ်ရပါသတဲ့၊ ဝါးခယ်မနှင့်မအူပင်မှာ ဘသူမှလူမထင် စွမ်းကြပေသတဲ့၊ အရမ်းဆော်မဟလို့၊ အကြမ်းအဖော်အလှော်ရပါတဲ့၊ ပန်းတနော်က သကောင့်သားတွေမှာ နန်းတော်စောင့်သမားတွေပေါ့၊ ဆောင့်ကြွားကြွားနှင့် အကြွေးဆဲဆဲပြီး သွေးရဲလို့ မာပုံချာပုံမှာ ဒေးဒရဲ ဖျာပုံ ကျိုက်လပ်သားတွေကွဲ့၊ (အင်း) အသောက်အစား အကစားနှင့် တောက်တောက်ခါးခါး အမောက်စားတွေမို့၊ ယောကျ်ားဘသားဟဲ့ ကြောက်မလားလို့ ပြောင်ပြောင်မှုန်းတဲ့ ငနောင်၊ ငလုံး၊ ငပြုံး၊ ငလှ၊ ငပု၊ ငမူဆိုဒါတွေ၊ ညောင်တုန်း မနေဖြူမှာဖြင့် လု–လု ယူကြတဲ့အညွန့်သမားတွေပေါ့၊ (သြော်)မရွှံ့မရှား၊ စွန့်စွန့်စားစား၊ ညွန့်ညွန့်ကြီးကြွားလောက်အောင်၊ အပုံတော်သမို့ တဂုန်မော် မဗျို့ရယ်လို့ ကျုံပျော်မြို့ဆီက သတင်းထွားတဲ့မြင်းသမား ငစိန်ဆိုတာ (ဟောဒီ)ဗညားအိန်ရဲ့တပည့်ကြီးပေပေါ့၊ ကျုံတနီးက ငဖိုးရဲ့သား ငမောက်ဆိုဒါ ဆိုးဆိုးဝါးဝါးဟာမို့ ပကိုးသား အကောင်တွေကိုဖြင့် ကြိုးများနဲ့ ချည်နှောင်ပြီး၊ ဝပိုးဝါးကြီးနှင့်တောင် ရိုက်ဝံ့နှက်ဝံ့ပါရဲ့တဲ့၊ (သြော်)တချက်မှ မရှံ့၊ အသက်စွန့်ဝံ့တဲ့ငမောက်ကဲ့ အမျိုးငဖိုးလှဆိုတာ (ငါလို) အစိုးရကိုတောင် ရှိမခိုးချင်ဘူးဟဲ့၊ အနောက်ရိုးမက ဘောက်ကျိုးနဲ့ ဂွကျတဲ့ ငပြားနဲ့ ငပြူးဆိုတာကို ဘုရားမထူးလို့တောင် ဒူးနှင့်ဘယ်ပြန် ညာပြန် တိုက်လိုက်ရပါသေးသသကွဲ့၊ ခလောက်သိုက်က ၂ ယောက် အမိုက်ပ ငနူးနဲ့ငဝေဆိုတာ (ငါ့ကို)ဒူးမချ ဦးမချလို့တောင် (ဟောဒီလို)ခတောင်း ခနားကျိုက်ကျိုက်ပြီး ထောင်းလားရိုက်လား လုပ်ရပါသေးသကော၊ (သြော်)အကြမ်းသဘော ရမ်းမကောရယ်လို့၊ ပန်းတောရေကြည်က အကျော်အမော် အတော် ပျော်တတ်တဲ့၊ ဂဇော်ဘတင်ကြီးဆိုတာ ဟိုမှာ သည်မှာ အမူမူဆင့်တာမို့၊ သူ့ဖြင့် ကျမမနိုင်ပါ၊ အပိုင်သာ ထုလေတေလေတော့ရယ်လို့၊ သူ့အမေတောင် ငါ့ကိုအပ်ရပါသကွဲ့၊ မြောင်းမြကွင်း ပေါက်က ငချင်းရောက်ကဲ့အမျိုး ငဖိုးမင်းဆိုတာ ထိုးကွင်း၊ မှင်ကြောင်၊ ခကြောင်၊ ဆေးနီတွေကလဲ မျှားလိုက်ပါဘိသနဲ့၊ (ဟင်)အရေးကျလျှင် မားဟဲ့လို့ သွေးသွေးသွေးပြီး တမြမြထားတဲ့၊ ခွေးမသား ငအောင်ဂေါင်းရဲ့မြီး၊ ယောင်တစောင်းကြီးနဲ့ ငဖီးရဲ့ညာလက်မောင်းရင်းက အကွင်းကြီးဟာ ကြာဘက်ဆောင်းအင်းကြီးလို့ ပြောကြပါသကွဲ့၊ (သြော်)ခနိတောဆိုတာကတော့ ငပိပေါတယ်လို့ ပြောချင်ပြော ဆိုချင်ဆို နဂိုရ်ရက အရက်သောက်တာမို့ မရှက်မကြောက် သမက်ယောက္ခမ ငမျိုးနှင့်ငတေဆိုဒါ တခွက်နှစ်ခွက်နှင့်ဖြင့် မမူးပေဘု၊ (အိုကွယ်)ဘီလူးအာဠဝက ပုဏ္ဏကလိုမို့၊ သူပုန်ထလျှင် အများနှင့်တော့ မကြောက်ပါဘူးဆရာရဲ့တဲ့၊ (သြော်)ကြွားကြွားမောက်မောက် ခါးခါးတောက်တောက် မားမမောက်တွေနဲ့၊ အားမြောက်စရာ။ ။နဝင်း

ဇယားအချိန် အရှိန်တလွှင်လွှင် တောက်ပြီမို့၊ ဗညားအိန် ပုသိမ်ဘုရင် တယောက်ကယ်က (ပေ့) တမိုးအောက်တွင်ဖြင့်၊ မစိုးမကြောက်သူမို့၊ ပကိုးလောက်သာဖြင့် မဖြုံလှပါ၊ (အို)သူပုန်ဘဝမှာ ဖြင့် ယုံကြပါတော့၊ ဒဂုန်၊ ဒလ၊ မုတ္တမတိုင်းဟံသာ တလိုင်းစံရာကိုဖြင့်၊ အကွက်ကျကျ မထွက်ရအောင် လက်ရ အကုန်နှဲ့။ ။ဘဝင်ကြုံး မနော်စက်ဘုန်း တမော်မော်နှင့် လက်ရုံးတော် ၂–ဆူ တန်းပါလို့၊ တိုင်းခန်းပြန်ကာလည်ခဲ့မကွဲ့၊ နွယ်သာကီ သိုက်ဝင်မျိုးရယ်လို့၊ တလိုင်းမဟာဝင်မှာ၊ သမိုင်းရာဇဝင် မညှိုးရအောင်၊ ဟံသာကို ပြန်ကာစိုးပါလိမ့်၊ (အမယ်မင်း)တန်ခိုးလင်းတယ်လို့ အလွန်တရာမှ ရွံ့စရာပြုကြဒါကြောင့်၊ (သြော်)ပကိုး သနင်းကိုဖြင့် မန္တအနာပြုရချည်တော့၊ (အို မိမိရဲ့)အမျိုးချင်းရယ်လို့ 'ဝံသာမနု'နိုင်ဘု၊ သူ့အသက် ငါ့အသက်၊ အလုအယက်တာမို့၊ သူ့ထက် ငါတပွဲ။ (ဓမ္မစေတီ ၁၂၆–၁၂၇–၁၂၈–၁၂၉)

× × × × × × × × × × × × ×

ဤသည်တို့မှာ ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ကိုယ်တိုင်က သူရေးသားပြုစုခဲ့သမျှသော အရပ်ရပ်စာပေများတွင် အကြိုက်ဆုံးဟု ပြောခဲ့သည့်"ဓမ္မစေတီဝတ္ထု"ထဲမှ စာကဲ ခတ်နိုင်ရန် ကောက်နုတ်တင်ပြလိုက်ရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

လူသေသော်လည်း
နာမည်မသေ
"သရိရဿ ဂုဏာနဉ္စ၊
ဒူရမန္တရ မစ္စန္တံ၊
သရီရံ ခဏဝိဒ္ဓံသီ၊
ဂုဏာတု ကပ္ပဋ္ဌာယိနော။

ဟူသော ဂါထာနှင့်အညီ ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းဟု သမုတ်ပညတ်အပ်သော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားအစုတို့သည် ခဏခြင်းဖြင့် ပျက်စီးတတ်သော သဘောအတိုင်း ပျက်စီးယိုယွင်းခဲ့လေပြီ။ သို့သော် ထိုခန္ဓာငါးခု အပေါင်းအစုတည်းဟူသော ဝတ္ထုပညတ်ပေါ်၌ ကပ်တွယ်မှီခို၍နေသော ဆရာကြီး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးအပေါင်းတို့မှာမူကား ကမ္ဘာပတ်လုံး မဆုံးမချင်း(ဝါ)ဗမာလူမျိုးနှင့်ဗမာပြည်ဟူ၍ ရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး တည်ရှိနေမည်သာ ဖြစ်လေသည်။

ဆရာကြီး၏ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာသည် အနိစ္စသဘော ရှေ့လျောပျောက်ကွယ်သွားပြီဖြစ်သော်လည်း ဆရာကြီး၏ နာမည်ဂုဏ်သတင်းကျော်စောခြင်းမှာ သင်းပျံ့သော မွှေးယနံ့ဖြင့် မြန်ပြည်မဆုံ ကမ္ဘာနှံ့မျှ အဓွန့်ရှည်စွာ တည်ရှိပါစေသတည်း။

ရွှေကိုင်းသား
(၅–၈–၆၄)

ဓမ္မစေတီနှင့်အိန္ဒိယသတင်းစာဆရာ
ပါရဂူ

လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၅၆ ခုနှစ်လောက်က ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယသတင်းစာဆရာအဖွဲ့ တဖွဲ့သည် မြန်မာပြည်သို့ရောက်လာ၏ ။ သတင်းစာဆရာလေးငါးဦးတို့သည် ရန်ကုန်သို့ ရောက်ခိုက် ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းထံသို့ တွေ့ဆုံရန် သွားရောက်ကြလေ၏ ။ ကျွန်တော်က စကားပြန်အဖြစ်နှင့်လိုက်ပါသွားရ၏ ။ ထိုအချိန်က ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းမှာ မကွယ်လွန်သေးပေ။ အိန္ဒိယသတင်းစာ ဆရာများသည် ဆရာကြီးနှင့်တွေ့ခိုက် သူတို့မေးမြန်းလိုသည့်မေးခွန်းများကို မေးကြသည်။ ဆရာကြီးကလည်း စိတ်ရှည်လက်ရှည်ဖြင့် ပြန်လှန်ဖြေကြားလေသည်။ သတင်းစာဆရာများထဲမှ ဗာရာဏသီမြို့မှ ဟိန္ဒီဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသည့်'အာဂျ်'သတင်းစာ၏ အယ်ဒီတာဖြစ်သောမစ္စတာလက်ချမီဗျာဆ်အမည်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်က ဆရာကြီးအား မေးခွန်းအဆန်းတခုကို မေးလေသည်။

"ဆရာကြီး ရေးခဲ့တဲ့စာအုပ်တွေထဲက ဆရာကြီးအကြိုက်ဆုံး၊ အကျေနပ်ဆုံး စာအုပ်ဟာ ဘယ်စာအုပ်ပါလဲ။ ကျွန်တော်တို့ သိပါရစေ"

ထိုအခါ ဆရာကြီးက မဆိုင်းမတွပင် ပြန်လှန်ဖြေကြားလိုက်လေသည်။

"ကျုပ်ရေးခဲ့တဲ့စာအုပ်တွေထဲက ကျုပ်အနေနဲ့ ဓမ္မစေတီဆိုတဲ့ဝတ္ထုကို အကြိုက်ဆုံးဘဲ။ မြန်မာရာဇဝင်မှာ သာသနာပြုမင်းတပါးအဖြစ်နဲ့ ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့တဲ့ ပဲခူး ဟံသာဝတီဘုရင်ဓမ္မစေတီအကြောင်းကို ရေးသားထားတဲ့ဝတ္ထုဖြစ်တယ်."

အိန္ဒိယသတင်းစာဆရာများသည် မြန်မာနိုင်ငံမှ အိန္ဒိယပြည်သို့ပြန်သွားကြလေ၏ ။ အိ–န္ဒိယသတင်းစာဆရာများ အိန္ဒိယပြည်သို့ပြန်လည်ရောက်ရှိပြီးနောက် ရက်လ အနည်းငယ်ကြာသောအခါ အိန္ဒိယမှ ထုတ်ဝေသည့်မဂ္ဂဇင်းတစောင်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိသည့်အိန္ဒိယသတင်းစာဆရာ၏ ဆောင်းပါးတပုဒ်ပါလာလေသည်။ ထိုဆောင်းပါး၌ မြန်မာနိုင်ငံအကြောင်းကို ရေးသားရင်း ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း အကြောင်းကို တခမ်းတနား ထည့်သွင်းရေးသားထားလေသည်။ ထိုဆောင်းပါးထဲ၌ "ငြိမ်းချမ်းရေးဆုရ ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ရေးသားခဲ့သည့်စာအုပ်များထဲက ဆရာကြီးကိုယ်တိုင် အကျေနပ်ဆုံး၊ အနှစ်သက်ဆုံး စာအုပ်မှာ – ဓမ္မစေတီဝတ္ထု ဖြစ်သည်"ဟု ရေးသားဖော်ပြထားလေသည်။

ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ကွယ်လွန်သောအခါ ရွှေကိုင်းသားသည် လူထုသတင်းစာတွင် ဆရာကြီးကိုယ်တော်မှိုင်းအကြောင်း ဆောင်းပါးရေးသားလေ၏။ ထိုဆောင်းပါး၌ အိန္ဒိယသတင်းစာဆရာနှင့်ဓမ္မစေတီဝတ္ထုအကြောင်းကို ထည့်သွင်းရေးသားထားလေသည်။

ဓမ္မစေတီဝတ္ထုကား လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ငါးရာခန့်က ဟံသာဝတီ ပဲခူးတွင် အုပ်စိုးသွားခဲ့သည့်မြန်မာ့သမိုင်းတွင် ထင်ပေါ် ကျော်ကြားသည့် ဓမ္မစေတီမင်းအကြောင်း ရေးသားထားသည့် ဝတ္ထုဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ငါးရာခန့်က ရာမညတိုင်း တလိုင်းသုံးရပ်တွင် ဘုရင်မကြီးရှင်စောပု အုပ်ချုပ်မင်းလုပ်သည်။ ရှင်စောပုသည် ရာဇပရိယာယ် ကြွယ်ဝလှသည်။ ရှင်စောပုတွင် မွေးစားသားနှစ်ယောက်ရှိသည်။ ဓမ္မစေတီနှင့်ဓမ္မဉာဏတို့ဖြစ်ကြ၏။ ရှင်စောပုသည် သမီးတော်အကြီး ဝိဟာရဒေဝီနှင့်ဓမ္မစေတီကို ပေးစားလို၏။ ဝိဟာရဒေဝီက ဓမ္မစေတီကို မကြိုက်ပေ။ ဗညားဒလကိုသာ ချစ်နေ၏။ ဝိဟာရဒေဝီနှင့်ဗညားဒလတို့ ညားသွားကြလေ၏။ ထို့ကြောင့် သမီးတော်အငယ်နှင့်သာ ဓမ္မစေတီကို ပေးစားလိုက်ရ၏။

ဗညားဒလနှင့်ဝိဟာရဒေဝီကို ပုသိမ်သို့ပို့ထား၏။ စစ်မက်ရေးရာကြောင့်ဟု ပရိယာယ်ဆင်ပြီး ပို့ထားခြင်းဖြစ်သည်။ အမှန်မှာ ဓမ္မစေတီကို အိမ်ရှေ့အရာ၌ ထားလို၍ ဗညားဒလကို အဝေးသို့ ပို့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ဓမ္မစေတီသည် ဥပရာဇာအိမ်ရှေ့မင်း ဖြစ်လာသည်။ ထိုနောက် မြန်မာသမိုင်းတွင် ထင်ရှားကျော်ကြားသော မင်းတပါးဖြစ်လာသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်း၌ ဗုဒ္ဓသာသနာကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့သည့်ဘုရင်များပေါ် ပေါက်လာခဲ့ကြသည်။ ပုဂံခေတ်တွင် အနော်ရထာသည် သထုံမှ ပိဋကတ်ကို ပင့်ဆောင်လျက် သာသနာပြုခဲ့သည်။ တောင်ငူခေတ်တွင် ဘုရင့်နောင်သည် သာသနာ့ရန်စူးရန်ညြောင့်များကို နှိမ်နင်းလျက် သာသနာ့အရောင်ကို တောက်ပြောင်စေခဲ့သည်။ ကုန်းဘောင်ခေတ်တွင် မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးသည် ပဥ္စမသင်္ဂါယနာတင်လျက် သာသနာ့သမိုင်းတွင် ကဏ္ဍသစ်တရပ် ဖွင့်ပေးခဲ့လေသည်။

ဓမ္မစေတီမင်းသည်လည်း မြန်မာနိုင်ငံသာသနာ့သမိုင်း၌ သာသနာဒါယကာအဖြစ်နှင့် ထင်ပေါ် ကျော်ကြားသော ဘုရင်တပါးဖြစ်လေ၏။ ကိုယ်တိုင်က ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်များကို တတ်ကျွမ်းနှံ့စပ်သူဖြစ်သဖြင့် ပိဋကတ်ပြန့်ပွားရေးနှင့်ဗုဒ္ဓတရား ထွန်းကားရေးကို အထူးကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့လေသည်။ ဓမ္မစေတီမင်းကြီးသည် မြန်မာနိုင်ငံမှ သာသနာရေးမစ်ရှင်အဖွဲ့တခုကိုလည်း

သီဟိုဠ်နိုင်ငံသို့ စေလွှတ်ခဲ့ဘူးသည်။

ပဲခူးသို့ရောက်ရှိသူတိုင်း ကလျာဏီသိမ်ကို တွေ့မြင်သိရှိရပေလိမ့်မည်။ ထိုကလျာဏီသိမ် အနီး၌ ကျောက်စာများ ရေးထိုးထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိပေလိမ့်မည်။ ယင်းကျောက်စာကား ဓမ္မစေတီမင်းကြီး ရေးထိုးထားခဲ့သည့်ကလျာဏီကျောက်စာ ဖြစ်လေ၏။

မြန်မာနိုင်ငံ သာသနာ့သမိုင်းကို လေ့လာသူတိုင်း ထိုကျောက်စာကို ကိုးကားရသည်။ ထိုကျောက်စာမှာ ပါဠိဘာသာဖြင့် ဖြစ်ပြီး မြန်မာဘာသာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာများဖြင့် ဘာသာပြန် ဆိုထားကြသည်။ ရွှေတိဂုံဘုရားတွင်လည်း ဓမ္မစေတီမင်းကြီး ရေးထိုးထားသည့်ကျောက်စာတ ချပ်ရှိသည်။ ယင်းကျောက်စာတွင်လည်း ဓမ္မစေတီမင်းကြီး၏ သာသနာရေး ဆိုင်ရာ ပြုမူဆောင် ရွက်ချက်များကို ဖေါ်ပြထားသည်။

ဓမ္မစေတီမင်းကြီးသည် ဗုဒ္ဓဂယာရှိ မဟာဗောဓိစေတီတော်၏ ပုံသဏ္ဍာန် အမှန်အကန် အတိအကျ ရရှိစေရန်အတွက် အဖွဲ့တဖွဲ့ကို အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓဂယာသို့ စေလွှတ်ပြီး ကူးယူစေခဲ့ ဘူးသည်။

ရာဇဝင်ဝတ္ထုရေးရာ၌ အချို့က ရာဇဝင်ခေတ်ကိုသာ ယူ၍ ဇာတ်ဆောင်များကို မိမိကိုယ် တိုင် ဖန်တီးယူကြ၏။ အချို့က ရာဇဝင်တွင် တကယ်ရှိသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဝတ္ထု၏ ဇာတ်ဆောင် အဖြစ် ရွေးချယ်ကြသည်။ ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းသည် ရာဇဝင်တွင် တကယ်ရှိခဲ့သည့် ဓမ္မစေတီမင်းကို သူ့သမိုင်းဝတ္ထု၏ ဇာတ်ဆောင်အဖြစ် ရွေးချယ်ထားပေ၏။

သို့ရာတွင် ဘုရားကြီးသည် ဓမ္မစေတီမင်းကြီး၏ ဘဝဇာတ်လမ်းကို ဆုံးခန်းအထိ သူ့ ဝတ္ထုတွင် ဖော်ပြမသွားနိုင်ခဲ့ပေ။ ဆရာကြီးသည် ဓမ္မစေတီမင်းကြီး၏ အောင်မြင်မှုအချိန်မှ စတင် သည့်ဖြစ်ရပ်များကို သီးသန့်ဝတ္ထုတပုဒ်ရေးသားလိုသည့်ဆန္ဒ ရှိခဲ့ဟန် တူသည်။ ရေးသားမည်ဟူ ၍လည်း ဤဝတ္ထုအဆုံးတွင် ဖော်ပြထား၏။ သို့ရာတွင် ယင်းဆန္ဒသည် အထမမြောက်ခဲ့ပေ။

'ဓမ္မစေတီဝတ္ထု'တွင် ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၏ ပြောင်မြောက်သော လက်ရာကို တွေ့ရှိရပေလိမ့်မည်။ ဝတ္ထုတွင် အသော၊ အလွမ်း၊ အချစ်နှင့်တကွ ဇာတိမာန် တက်ကြွဖွယ်ရာ၊ စစ်မက်ရေးရာတို့ကို အသေးစိတ် ရေးသားထားသည်။ ဆရာကြီး၏ ငယ်မူ ငယ်ကာလနှင့်ရင့်ကျက် လာသော ကာလ၏ အကြားတွင် နိုင်နင်းစွာ ကွန့်ခဲ့သောကလောင်၏ စွမ်းရည်ကို ဓမ္မစေတီဝတ္ထုတွင် တခမ်းတနား ဖတ်ရှုရပေလိမ့်မည်။

ပါရဂူ

နိဒါန်း

အောက်ပြည် ရန်ကုန်၊ သထုံ၊ ဇင်းကျိုက်တောင်တန်း၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်ခြင်း အလုပ်ဖြင့် အားထုတ်နေထိုင်ကြသူ မယ်စန္ဒာ၊ မယ်ဥမ္မာ၊ ကေသာဝတီစသော အလီလီအလာလာများစွာသော တပည့်မအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့က တောင်းပန်လျှောက်ထားလိုက်ကြသည်နှင့်အညီ ဟံသာဝတီမည်သော ပဲခူးပြည်ကြီး၌ ဘုန်းမီးနေလ အစိုးရတော်မူကြသည့် ရာမညတိုင်း မွန်တို့ဂိုဏ်းမှ မွန်ဘုရင်မင်းမြတ်တို့၏ အစူအစဉ် ရာဇဝင်အခြေသဘောနှင့်တကွ ရွှေမော်ဓောဘုရားကြီး၏ အကြောင်းအရာတော်များကို နောက်သား နောင်လာတို့ အကျိုးငှာ မြန်မာရာဇဝင် မွန်ရာဇဝင်၊ ရာဇာဓိရာဇ်အရေးတော်ပုံ၏ ဓမ္မစေတီမင်းအတ္ထုပ္ပတ္တိ ကလျာဏီကျောက်စာ၊ ရွှေမော်ဓောသမိုင်း ဟောင်း သမိုင်းသစ်ခေတ်ကာလအလျောက် အမောက်အမော် အကြော်အငြာ ကဗျာတွင် အညွန့်ဆုံး အကွန့်ဆုံးဟု တဝှမ်းလုံး ချီးမွမ်းအံ့သြကြရသော နဝဒေးကြီး၊ ပဲခူးမိဖုရား၊ သံလျှင်ရောက်မင်းတရားတို့ ရေးသားစီကုံးခဲ့ကြသော ရွှေမော်ဓောဘုရားတိုင် ရတုကဗျာထံတျာ အရပ်ရပ်တို့နှင့် အထပ်ထပ်ညှိနှိုင်း၍ ကြည့်တိုင်း ကြည့်တိုင်း အပျင်းပြေသည့်ပြင် တနင်္ဂနွေနေ့များမှာတောင် ပဲခူးသွားချင်အောင် အကိုးအကား ထွေထွေရာရာတို့ဖြင့် သေသေချာချာ ရေးသားစီရင်အပ်သော "မော်ဓောရှင်ဘွဲ့ ကဗျာဋီကာ"ကျမ်းကြီးပြီးစီးသည့်နောက် အောက်ဝါး မဝကြသော အညာက တပည့်တကာ၊ တကာမအပေါင်းတို့က အလောင်းတော်ကဿပတောရ၌ လောကမှထွက်မြောက်ရာ ထွက်မြောက်ကြောင်း၊ တရားကောင်းတရားမြတ်တို့ကို အပတ်တကုတ် ဟုတ်ဟုတ်ဟတ်ဟတ် ကျင့်ကြံနေထိုင်ပါသော ဆရာမှိုင်းတည်းဟူသော ယောဂီရှင်ရသေ့အား ဝါခေါင်လပြည့်နေ့က တောင်းပန်ကြသည်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သောဟူ၏။

"ဇင်းကျိုက်တောပျော်၊ သူတော်သီလရှင်တို့အား ဆရာမှိုင်း ပြန်ကြားလိုက်သော မော်ဓောရှင်ဘွဲ့တမ်းချင်း လေးချိုးကြီးတွင် (စေတီယင်ပြင်မှာ ပဝေသဏီ ယခင်က ဓမ္မစေတီသခင်ဖူးသည်လိုပ)ဟုပါရှိပါသည်။ ၎င်းဓမ္မစေတီ ရှင်ဘုရင်ဖူးသည်မှာ သူတကာတို့ ဖူးသည်နှင့်ခြားခြား ထူးထူးပင်ဖြစ်သလော၊ ထိုဓမ္မစေတီရှင်ဘုရင်၏ အရေးတော်ပုံကိုလည်း အကုန်အစင် သိချင်ကြပါသည်။ ခွန်းကြည်ဗျာဆင်၊ စာသဘင်ဖြင့်၊ ရာဇဝင်သံပိုင်းကို၊ မြန်တိုင်း၌ သဘောကျလောက်အောင် ဟောပြတော်မူပါ"

ဤအထက်ပါ အညာသူ အညာသား၊ ဥပါသကီ ဥပါသကာအများတို့ ပန်ကြားချက်ကို အထက်ပဝေသဏီက ရှိပြီးဖြစ်သော ဓမ္မစေတီမင်း အရေးတော်ပုံအတိုင်း ဆရာမှိုင်း ဟောပြလျှင်

သဘောကျနိုင်မည်မဟုတ်၊ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်းဟူမူ ရှေးလူတို့စကားကို နောက်သားတို့အသိ ခက်သဖြင့် လေးနက်သော ဩဇာဂုဏ်၊ ရသာဂုဏ်တို့ကို အာရုံညဏ်သွား၊ မခံစားနိုင်က၊ အလကား မဖတ်ချင်ဘဲ၊ ဇာတ်သဘင်သည်တို့ ကပြကြသော ဓမ္မစေတီနှင့်ရှင်စောပု စခန်းသွားကိုသာ ကျမ်း စကား၊ ရာဇဝင်စကား အရိုးမှတ်လျက်၊ ပဂိုးဇာတ်အကွက်မလယ်ဘဲ၊ ပျက်ပြယ်ပြယ်ဖြစ်ကုန်မည့် အရေးကို၊ တွေးတောဆင်ခြင်ပြီးလျှင် ယခင်က ရှိဟောင်းဖြစ်သော ဓမ္မစေတီမင်းတရား၏ အ ကြောင်းတော်သနစ်ကို အသစ်တမျိုးထွင်လျက် စီရင်ဟောပြောပေအံ့သတည်း။

ဤကား အချီးအကျူး ကနဦး နိဒါန်းပေတည်း။

ဘုရားရှိခိုးဆုတောင်း

နိဒါန်း၏ အခြားမဲ့၌ အများသော ကျမ်းပြုဆရာတို့၏ ထုံးစံအတိုင်း ဆရာမှိုင်းတည်းဟူ သော ယောဂီကဝိသည် လောကီတပည့်တို့ ဘတ်ကြစေရန် စီမံရေးသားအပ်သော ''ဓမ္မစေတီအ တ္ထုပ္ပတ္တိ''စာအုပ်၏ ရှေးဦး ရှေးဖျား၌ ဘုရားရှိခိုးခြင်းဆုတောင်းခြင်းအမှုကို ပြုအံ့သောငှာ အ လောင်းတော်ကဿပသမိုင်းအလာ ဝန္ဒနာစကား ဘုရားရှိခိုးသော်ကား–

''ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ လောင်းတော်မြတ်လှ၊ ကဿပကား၊ ရှေးသောအခါ၊ ကျေးသူ ဝါဟု၊ သေရှာအကောင်၊ စိမ်းမြရောင်နှင့်၊ မောင်ရှင်သာဝက၊ မိတေယျကို၊ စိတ်ကသာကြည်၊ သဗ္ဗိုဟ်မည်ဟု၊ ကြံစည်ရကား၊ ပြာသာဒ်များနှင့်၊ လုပ်ငြားသည်တွင်၊ ဖိုခွင်အောက်ဖိ၊ ဝှက်မိသော အား၊ ခံငြားဝိပါက်၊ စဉ်မပျက်သည်၊ ခုထက်တိုင်အောင်၊ ဝေဘာတောင်မှာ၊ လိုဏ်ချောင်ဥမင်၊ အထဲတွင်၌၊ မြတ်ရှင်ကဿပ၊ ရှိတို့ရ၏၊ တေဇထွန်းတောက်၊ တန်ခိုးပေါက်သည်၊ အနောက်မြောက် ဟု၊ ဦးခေါင်းပြု၍၊ ဇမ္ဗူ့ရောင်ပြက်၊ ညာတော်လက်ကို၊ မပျက်ခေါင်းတော်၊ တင်ပြီးသော်မှ၊ ဘယ် တော်လက်ဝဲ၊ မြတ်တင်ပါးကို၊ တင်ထားပြီးခါ၊ ဒက္ခိဏာနှင့်၊ မျက်နှာရှေးရှု၊ လျောင်းတော်မူ၍၊ မြင်သူဝမ်းနဲ၊ မျက်ရည်ရွဲနှင့်၊ ကြေကွဲကြရှာ၊ ရှစ်မျက်နှာက၊ ဖူးလာအများ၊ လှူကြငြားသည်၊ ကု က္ကားတန်ခွန်၊ ပန်းမှန်သစ်သီး၊ ရွှေထီးပြောင်ပြောင်၊ အဆောင်ဆောင်နှင့်၊ တောတောင်မြိုင်ခြေ၊ ကိန်းဝပ်နေသည်၊ ရေလည်းဦးခိုက်၊ သုံးကြိမ်တိုက်၍၊ ခန်းထိုက်ဥမင်၊ ရေသွင်သွင်နှင့်၊ မြင်လျှင် မဆုံး၊ တောင်သုံးလုံးတို့၊ ညွတ်ရုံးဖိခါ၊ ဝိပါက်ပါ၍၊ ခံရှာတို့ရ၊ မြင်သမျှသူ၊ စီးကျမျက်ရေ၊ ကြည် တွေစုံမက်၊ တသက်သက်နှင့်၊ တလျက်ကြေကွဲ၊ ရှင်တော်ပွဲမှာ၊ တဲကညံညံ၊ တောဟေမံ၌၊ သံချို သာညောင်း၊ ဆုပန်တောင်းသည်၊ လျှင်ကြောင်းပြည့်ပါစေသော၊ မြတ်ရှင်စော၊ ဩကာသ၊ ဩကာ သ။

ဤကား ဘုရားရှိခိုး ဆုတောင်းပေတည်း။

ယင်းသို့လျှင် နိဒါန်းနှင့်တကွ ပဏ္ဏာမဆုတောင်းတို့ကို စုပေါင်းဘော်ပြခဲ့ပြီးသည်မှတပါး ရေးသားအံ့ဟူသော ပဋိညာဉ်ခံဝန်ချက်အတိုင်း မစ္စတာမောင်မှိုင်းတည်းဟူသော ယောဂီကဝိသည် တောဆီက တလှည့်၊ လောကီတပည့်တို့ မသွေမဖည်မှတ်ရအောင်၊ ဓမ္မစေတီဇာတ် ရာဇဝင်ဖြင့် စာသဘင် ကျူးတော့ပေအံ့သတည်း။

မစ္စတာ မောင်မှိုင်း
ယောဂီ ဆရာကြီး

ဓမ္မစေတီမင်း ဝတ္ထု

ဓမ္မစေတီအလောင်း

ပဲခူး ဟံသာဝတီပြည်တွင် မထင်ရှားဖြစ်သော အကြင်လင်မယား နှစ်ယောက်တို့ရှိကြလေရာ လင်ယောကျ်ား၏ အမည်မှာ **ဗောဓိဂမုံး**အမည်ရှိ၍ ဇနီးမိန်းမအမည်မှာ **မယ်ထပ်**ဟူ၍ ပညတ်ခေါ် ဝေါ်ကြလေ၏။ ထိုဇနီးမောင်နှံနှစ်ဦးတို့သည် ကြည်နူးလေးမြတ်စွာ ဘာသာဘာဝ ပေါင်းသင်းနေထိုင်ကြရာ တညသန္နိက် မယ်ထပ်သည် တခုသော အိပ်မက်ကို မြင်မက်လေ၏။ အဘယ်ကဲ့သို့ မြင်မက်ပါသနည်းဟူမူ သူတော်သူမြတ်တယောက်သည် အရှေ့မျက်နှာအရပ်မှလာလျက် မုဒရက်သီးတလုံးကို မယ်ထပ်၏ ခေါင်းပေါ် တွင် တင်ခဲ့ပြီးသော် ကြာပွင့်သုံးပွင့်ကို ပေးအပ်သွားသည်ဟု ထူးခြားသော အိပ်မက်ကို မြင်မက်သဖြင့် ရုတ်တရက် လန့်နိုးပြီးလျှင် မိမိမြင်မက်သော အိပ်မက်အကြောင်းအရာများကို လင်ယောကျ်ား ဗောဓိဂမုံးအား ပြုံးရွှင်ကြည်မော ပြန်ပြောလိုသဖြင့်

မယ်ထပ်။ ။ကိုဂမုံးရေ၊ ထအုံးလေ၊ အိပ်လှချည်လား။

ဗောဓိဂမုံး ။ဘာတုံးမယ်ထပ်၊ ဘာပြုမှဲ့ နိုးရပြန်သတုံး။

မယ်ထပ်။ ။ဘာပြုပြု အခုထအုံး ဒါလောက်ပဲ အအိပ်စုံမက်ရသလား။ သည်မလေ ကိုဂမုံးရဲ့ ကျွန်မ ထူးထူးဆန်းဆန်း အိပ်မက်တယ်။

ဗောဓိဂမုံး ။ဘယ်လိုမက်သလဲ မိန်းမရဲ့၊ အိပ်မက်ကို အရေးလုပ်ပြီး ကျုပ်ကို နှိုးဒါပေါ့လေ။ မိန်းမကဖြင့် ကြောက်ဖွယ့်မိန်းမဘဲ၊ တကယ်ထဲ အိပ်ပျက်အောင် ဟာ ဘာတဲ့တုံး ဘယ်လိုမက်သတုံး။

မယ်ထပ်။ ။ကိုယ်ပြောမှဖြင့် အညာသားလူပျိုလှည့်သလို ခနဲ့တဲ့တဲ့ချည့်ဘဲ။ မက်တာက သည်လိုမက်တယ် ကိုဂမုံးရေ။ ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်နှင့်အဖိုးကြီးတယောက် ရောက်လာပြီး ကျွန်မခေါင်းပေါ် မှာ မုဒရက်သီးကြီးတလုံးကို တင်သွားတယ်။ ပြီးတော့လဲ ကြာခေါင်းလောင်းတပွင့်၊ ကြာဖြူတပွင့်၊ ကြာနီတပွင့် အဲသည် ကြာသုံးပွင့်ကိုလဲ ပေးသွားတယ်လို့ မက်တယ်။ အဲဒါ ဘယ်လိုဖြစ်ချင်တဲ့နိမိတ်လဲ ကိုဂမုံးရဲ့၊ တိတ္ထုံမျှား ဖတ်စမ်းပါဦး။

ဗောဓိဂမုံး ။မယ်ထပ်အိပ်မက်တာ၊ မုဒရက်သီးဆိုဒါကတော့ ကောင်းပုံပေါ် ပါရဲ့၊ အဖိုးကြီး ကြာပေးသွားတယ်ဆိုဒါကတော့ ကျုပ်မပြောတတ်ဘူး။ သို့သော် ဝေဿန္တရာဇာတ်မှာတော့ မဒ္ဒီမိဘုရားကြီး "ကြာ"ကိုမက်ပြီး ဘာကြာသလဲ၊ စူစကာဆိုတဲ့ပုဏ္ဏားလာပြီး သားသမီးတွေကို

အလှူခံလို့ ဒုက္ခရောက်တယ်။ အန္တိုသော် ကျုပ်တို့မှာတော့ သားသမီးမရှိလို့ ကိစ္စမရှိနိုင်ပါဘူး။ အန္တိုပြီး ဘိုးတော် သိဥ္စည်းမင်းကြီးမက်တဲ့“ကြာ”ကတော့လဲ အကောင်းသားဘဲ။ ပြောဘဲ မပြော တတ်ပါဘူး။ အိပ်မက်ဆိုတာ မက်ချင်တာ မက်တာမျိုးထင်ပါရဲ့ဟု ပြောလေ၏။

ထို့နောက် မိုးသောက်ထသောအခါ ဆရာပုဏ္ဏားတယောက် ကြွရောက်လာသဖြင့် အိပ်မက်ပုံ အခြင်းအရာများကို ပြန်ကြားပြောဆိုလျှင် ဆရာပုဏ္ဏားတို့ ထုံးစံအတိုင်း ဇေယျုတု ဇေယျုတု ဟုအောင်ဆု သြဘာ မင်္ဂလာစကား ဖတ်ကြားပြောဆိုသည်မှာ တကာမ၏ ခေါင်းထက်၌ မုဒရက်သီးကိုတင်လာသည့်အလိုကား တကာမဝမ်း၌ သားကောင်းရတနာ ပဋိသန္ဓေစွဲကပ်လာပြီး ထိုသားယောက်ျားမှာ ရှေးဦးစွာ သာသနာတော်ထမ်း ရှင်ရဟန်းပြုလတ်၍ ပိဋကတ်သုံးပုံကို အလုံးစုံတတ်မြောက်လိမ့်မည်။ ကြာသုံးပွင့် ပေးခဲ့သည့်အနက် ကြာခေါင်းလောင်းရဲ့အလိုမှာ ‘ကြာခေါင်းလောင်း’ကို မွန်တို့ဘာသာ ‘တဂေါ’ဟု ခေါ် ဆိုသဖြင့် ထို‘တဂေါ’ဟူသည်မှာ တနင်းလာနံဖြစ်သောကြောင့် ‘ပကိုး’မည်သော ဟံသာဝတီပြည်ကြီးကို ဘုန်းမီးနေလ အစိုးရလိမ့်မည်။ ကြာဖြူအလို မွန်တို့ဘာသာမူ ‘သွား’ဟူသည်ဖြစ်၍ ‘သွား’ဟူသည်ကို မြန်မာဘာသာဝယ်‘အလွယ်’ဟုအဓိပ္ပာယ်ရှိ၍မို့ အလွယ်တကူနဲ့ဘဲ မင်းဖြစ်လိမ့်မည်။ နို့ပြီးပြန်တော့ ‘ကြာနီ’ကို မွန်လို ‘ဥပိုး’ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ‘ဥပိုး’ကို မြန်မာလိုပြန်တော့‘လှိုင်ပျံ့’ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ အပုံကြီး ကျော်စောလိမ့်မည်။ ထိုကြာသုံးပန်းသုံးပွင့်၏ နိမိတ်မှာ ၎င်းမင်း၏ အန္ဓယ်အဆက် မင်းသုံးဆက် ဖြစ်လတ္တံ့ဟု ဘတ်ကြားပြောဆိုရာ ဗောဓိဂမုံးနှင့်မယ်ထပ်တို့သည် တတ်အားသမျှ ပူဇော်သက္ကာရပြုသည်ကို ဆရာပုဏ္ဏားသည် ပြန်ခါမှ ငါယူမည်ဟု ပြောဆို၍ လိုရာအရပ်တပါးသို့ ထွက်သွားလေရာ ကာလရှည်ကြာမြင့်စွာ မရောက်လာရကား အခြားသော ပုဏ္ဏားတို့အား ပေးလှူလိုက်ရလေသည်။

ထိုဇနီးမောင်နှံနှစ်ယောက်တို့သည် နတ်ကောင်း နတ်မြတ်တို့ ဖတ်လာပေသည်တကားဟု စိတ်ထားကြည်မြ သီလသီတင်းဆောက်တည်နေထိုင်ကြလေရာ သန္ဓေသုံးလရှိသောအခါ ရဟန်းတော်တပါးသည် မယ်ထပ်၏ လက်ကိုဆွဲပြီးလျှင် ရွှေမော်ဓောဘုရားရင်ပြင်ပေါ် သို့ တင်ဆောင်သည်ဟု အိပ်မက် မြင်မက်ပြန်သည့်ပြင် ကိုယ်ဝန်ခြောက်လရှိလျှင် ရွှေမော်ဓောဘုရားခေါင်းလောင်းဘုံထက်သို့ တက်ရောက်နေထိုင်ရသည်ဟု မြင်မက်ပြန်၍ ဆယ်လစေ့သောအခါ ရတနာသားကောင်းသားမြတ်ကို ဖွားမြင်လေရကား ထိုသတိုးသားကို နှစ်ပါးသော မိဘတို့က မင်းထန်ဟူသော အမည်ကို မှည့်ဆိုခေါ် ဝေါ်ကြလေသတည်း။

မင်းထန် ကျောင်းကန်၌

ဗောဓိဂမုံးနှင့်မယ်ထပ်တို့မှာ ဆင်းရဲသားဘဝ တောလိုက်အုံလိုက် လုပ်ကိုင်စားသောက်

ကြရသူဖြစ်ရကား သားဖြစ်သူ မင်းထန်အတော်ကြီးပြင်း၍ နွားကျောင်းခိုင်းစေသောအခါ အခြားနွားကျောင်းသားများနှင့်ကစားကြလေရာ မင်းထန်မှာ လက္ခဏာကြန်အင်နှင့်စုံလင်လှပတင့်တယ်သည့်အလျောက် မင်းမြှောက်ပြီးလျှင် ရှင်ဘုရင်ပြုလုပ်စေခြင်းအားဖြင့် ကစားခုန်စားပျော်ပါးမြူးထူးကြလေရာ နွားချေးခြောက်တို့ကို ကောက်၍ ကျိုင်းပြု၍ ကာပြီးလျှင် လက်ထမ်းစင်ပြုလုပ်လျက် ထမ်း၊ ရွက်၊ ချီပိုးကြကုန်၏။ ထိုအချင်းအရာတို့ကို တွေ့မြင်ရသူများက နွားချေးခြောက်ကိုပင် မင်းဘွယ်စိုးရ တကဲ့ကျိုင်းထင်မှတ်ရကုန်၏။

ဤသို့သော အကြောင်းများကို ရွာသူကြီး ကြားလေလျှင် ဖောဓိဂမုံးနှင့်မယ်ထပ်တို့ကို ခေါ်ပြီးလဆင် 'နင်တို့သား မင်းထန်၏ အပြုအမူသည် ကြောက်ဖွယ် လန့်ဖွယ် ကြီးကျယ်လှချေသည်တကား။ မင်းစိုးရာဇာတို့ကြားသော် သင့်တော်မည်မဟုတ် နင်တို့သားကို ရှင်သာမဏေပြုလုပ်၍ ကျောင်းကန်မှာ ထားရမည်'ဟုဆိုလျှင် မိခင် ဘခင်တို့လည်း မင်းစိုးရာဇာကို ကြောက်ရွံ့ကြရကား သားငယ်မင်းထန်ကို ကျောင်းကန်တွင် အပ်နှံပြီးလျှင် ရှင်သာမဏေ ပြုလုပ်ထားရလေ၏။ ထိုရှင်သာမဏေမင်းထန်၏ ဆရာ ဘုန်းတော်ကြီးလည်း မောင်ရှင်သာမဏေအား စာပေသင်ကြားစေမည်ဟု ထုံးစံအတိုင်း ရှေးဦးစွာ "နမော ဗုဒ္ဓါယ သိဒ္ဓံ"ဟု သင်ပုန်း၌ ရေးပြလျှင် ကိုရှင်မင်းထန်လည်း "နမော၊ ဗုဒ္ဓါယ"၏ အဓိပ္ပာယ် ဘယ်လိုပါနည်း"ဟု ပြန်မေးမြန်းရာ ဆရာဘုန်းကြီးက မပြောနိုင်သဖြင့် ကိုရှင်မင်းထန်သည် မိဘတို့ထံသွား၍ "တကာကြီး တကာမကြီးတို့ဘုန်းကြီးသည် 'နမော၊ ဗုဒ္ဓါယ'၏ အဓိပ္ပာယ်သဘောကိုမျှမပြောမဖြေနိုင်ရှိသည်။ ဤဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ငါနေ၍ စာပေတတ်နိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ စာပေတတ်သော ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာသာ ငါ့ကိုထားပါ"ဟု ဆိုလျှင် မိခင် ဘခင်တို့သည် ထိုကျောင်းမှ နုတ်၍ ဟံသာဝတီမြို့တွင်းက 'စနုကလ' မည်သော ကျောင်းသို့ ရွှေ့ပြောင်းအပ်နှံရလေ၏။

မောင်ရှင်မင်းထန်သည် စနုကလ ကျောင်းသို့ရောက်သောအခါ ဆရာဘုန်းတော်ကြီးက ရှေးနည်းအတိုင်း 'နမော ဗုဒ္ဓါယ'ကို ရေးပြလျှင် ကိုရှင်မင်းထန်လည်း ယမန်ကဲ့သို့ပင် မေးမြန်းပြန်လေရာ ဆရာဘုန်းတော်ကြီးမှာ စာတတ်ပေတတ်ဖြစ်၍ "အဟံ၊ ငါသည်၊ ဗုဒ္ဓါယ၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်၊ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးစေသတည်း"ဟုဖြေဆိုပြီးလျှင် သင်ပုန်းကြီကစ၍ ဘတ်စာ၊ ဇာတ်၊ နိပါတ်ကျမ်းဂန်စာပေများနှင့်ဟူးရား၊ ဂဏန်း၊ ဗိဇ္ဇော၊ ရောဂနိဒါန်းစသောဆေးကျမ်း၊ ဝါးကျမ်းတို့နှင့်တကွ အဌရသတဆဲ့ရှစ်ဝသော အတတ်တို့ကို (၁)အတတ်လည်း သင်၊ (၂) ပဲ့ပြင်ဆုံးမ၊ (၃) သိပ္ပမချိန်၊ (၄) ဘေးရန်ဆီးကာ၊ (၅) သင့်ရာအပ်ပို့ ဆရာတို့ ကျင့်ဘို့ဝတ်ငါးဖြာဟူသော သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ်လာ ဆရာသမားတို့၏ ဝတ်ငါးပါးအတိုင်း သင်ကြားပို့ချနေစဉ် ကိုရှင်မင်းထန်သည် **စန်ကနိုင်**မည်သောဘုရား အနောက်ဖက်တွင် **ဘယုသင်**မည်သောကျောင်းသို့ စာထုတ်သွား၍ အပြန်လမ်းခရီးတွင် သစ်ပင်ကြီးတပင်အောက်သို့ရောက်လျှင် ထိုသစ်ပင်ထက်က

သစ်သီးတလုံးသည် ကိုရင်မင်းထန်၏ ထိပ်ပေါ် သို့ကျလာသဖြင့် သစ်ပင်ပေါ် သို့မော်ကြည့်လိုက်ရာ သစ်ပင်စောင့်ရုက္ခစိုးသည် မိမိကိုယ်ကိုမူကား မပြမူ၍ "ဟာ သာမဏေ၊ သာမဏေကောင်းဖြစ်လျှင် တရားဆယ်ပါးကို စောင့်စည်းပါ"ဟူ၍ဆိုလေလျှင် ကိုရင်မင်းထန်သည် လူသူတယောက်ကိုမျှ မမြင်သည်ဖြစ်၍ သစ်ပင်စောင့်နတ်သားသည် ငါ့အား ပြောဆိုယောင်တကားဟု စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီးသော် ကျောင်းသို့ ပြန်ခဲ့လေ၏။

ထိုစနုကလကျောင်း ခင်ကြီးလည်း ကိုရင်မင်းထန်သည် ကျမ်းဂန်စာပေ ပိဋကတ်တို့ကို နှုတ်လွတ်အာဂုံဆောင်နိုင်သောကြောင့် "ဓမ္မဓရ"ဟူသောအမည်ကို မှည့်သဖြင့် ၎င်းကျောင်းတွင်ပင် ပကန်ဘောင်ရွာသား သာမဏေတပါးသည်လည်း စာပေသင်ကြားရာ၌ ဉာဏ်ကောင်းလှသဖြင့် 'ဓမ္မဉာဏ'ဟူသော အမည်ကိုမှည့်၏။ ထိုသာမဏေနှစ်ပါးတို့မှာ ဆရာတူတပည့်၊ စာသင်ဖက်ဖြစ်ကြသည့်အားလျော်စွာ တပါးနှင့်တပါး ဆပွါးမေတ္တာ လွန်စွာချစ်ခင် ကြည်ညိုကြကုန်၏။

ကိုရင်ဓမ္မဓရနှင့်ဓမ္မဉာဏ

အခါတပါးသော ကာလ မောင်ရှင်ဓမ္မဓရသည် မြန်မာပြည်ဖြစ်သော အညာပုဂံ၊ အင်းဝနေပြည်တော်သည်ကား ဘုရားရှင်သာသနာ လွန်စွာစည်ပင်သာယာလျက် စာပေတတ်များလှသည်ဟု ကြားရသည်။ ငါတို့နှစ်ပါး အညာအင်းဝကိုတက်၍ စာပေသင်ကြားရသော် သင့်လျော်မည်မဟုတ်ပါလားဟု ကိုရင်ဓမ္မဉာဏအား ပြောကြားတိုင်ပင်ရာတွင် မောင်ရင်ဓမ္မဉာဏက "ငါ့ရှင်ဓမ္မဓရ၊ ငါတို့ကျေးဇူးရှင် ဆရာစနုကလဘုန်းကြီး အမိန့်ရှိဘူးသည်မှာ အထက်မြန်မာပြည်ဆိုတဲ့အညာဆီတလျှောက်မှာ ငါတို့အောက်နိုင်ငံပြည်မှာကဲ့သို့ ဆွမ်း ကွမ်း သပ္ပါယ မမျှတကြောင်း၊ ပြောင်းဆွမ်းထမင်းနှင့်ပဲဟင်းကိုသာ ပရဘုတ်ရသဖြင့် ဒုက္ခကြီးကြောင်း၊ ၎င်းအောက်သားရဟန်းသာမဏေများသည် မြန်မာပြည်အထက်ကျလျှင် တမနက်မျှ မပျော်နိုင်ကြောင်း၊ ၎င်းအထက်မြန်မာတလွှားက အညာသားရဟန်းသာမဏေတို့ အောက်ပြေ အောက်ရွာရောက်ခဲ့ပါလျှင် အညာကိုသတိမရဘဲ ငါးပိကမှ အတို့အပင့်နှင့်၊ တို့ဖြင့် ဆွမ်းမြိန်သည်ဟု ဇီဝိုန္ဒြေလျှာဖြောင့်ဖြောင့်ဖြင့် တကာတောင့်တောင့်နှင့် ကျောင်းလှလှတို့ ဖျောင်းဖျောင်းဖြဖြ နားနူးသည့်တရားထူး အကောင်းစုလောက်အောင်၊ ကျောင်းလုပ္ပခံတော်မူကြသည့်ကြောင်းရာကို ဆရာတော်ဘုရား မိန့်ကြားတော်မူဘူးသဖြင့် အထူးတလည် စာပေ အတတ်ပညာ ရှာမည်ဟု အညာဆီတက်ရမှာ ကျုပ်ဖြင့် စိတ်ပျက်လှသည် ငါ့ရှင်သူငယ်ချင်း ဓမ္မဓရ"ဟု ကျကျနန ပြောဆိုလေ၏။

ထိုအခါ ကိုရင်ဓမ္မဓရက ထပ်မံ၍ တဖန်ပြောကြားတော်ပြန်သည်မှာ "ငါ့ရှင် ဓမ္မဉာဏငါ့ရှင်ပြောကြားသည့်အတိုင်း ငါတို့နှစ်ပါး အညာအင်းဝကို သွားသော်လည်း ဆွမ်း ကွမ်း သပ္ပါယ

မမျှတဘွယ်ရာ အကြောင်းမရှိချေ။ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်းဟူမူ ယခု အညာအင်းဝပြည်မှာ စိုးစံတော်မူလျက်ရှိသော မိုးညှင်းမင်းတရားကြီး၏ မိဖုရား ရှင်စောပုဆိုသူကား အခြားမဟုတ်၊ ငါတို့ အောက်ပြည် ဟံသာဝတီဘုရင် ရာဇာဓိရာဇ်၏ သမီးတော်ပင် ဖြစ်၍ ငါတို့မြန်မာပြည်သို့ ရောက်သွားလျှင် ရှင်မိဖုရားကြီးက ငါတို့အား ဆွမ်းဝတ် မချွတ်မလွဲ အမြဲနိစ္စဘတ် လှူဒါန်းပါလိမ့်မည်။ ဆွမ်းကွမ်းအတွက် စိတ်လက်မပူပါနှင့်''ဟုပြောရာတွင် ကိုရင်ဓမ္မဉာဏက ''ဩော်အင်းဝမှာ ငါတို့ဟံသာဝတီမိဖုရား ရှိသလား၊ ကျွန်ုပ်ကား မသိချေ။ အဆွေ ဓမ္မဓရ၊ ငါတို့ ဟံသာဝတီက မိဖုရားရှင်စောပုဟာ အညာကို ဘာ့ကြောင့် ရောက်သွားသတုံး''ဟု မေးမြန်းလေ၏။

ကိုရင်ဓမ္မဓရက ''ငါ့ရှင် ဓမ္မဉာဏသည် မှန်ဖြစ်လျက် မှန်အဖြစ်အပျက် ရာဇဝင်ကိုမျှ မကျွမ်းကျင်ပါတကား''ဟု ပြစ်တင်စကား ပြောကြားပြီးလျှင် ရှင်စောပု အတ္ထုပ္ပတ်ကို သရုပ်ဇာတ်အကွင်းသားမြင်အောင် အကျဉ်းအားဖြင့် ပြောဆိုသည်မှာ ''ငါ့ရှင်ဓမ္မဉာဏ၊ လွန်ခဲ့သော သက္ကရာဇ် ၇၄၅–ခုနှစ်လောက်က ငါတို့ ဟံသာဝတီမှာ ရာဇာဓိရာဇ်မင်းကြီး နန်းစံသတဲ့။ အဲဒီရာဇာဓိရာဇ်မင်းကြီးသည် သားတော်ကြီး ဗညားဓမ္မရာဇာကို ပုသိမ်မြို့၊ သားတော် ဗညားရန်ခိုက်ကို ဒလမြို့၊ သားတော် ဗညားကျမ်းကို မုတ္တမမြို့များကို ပေးတဲ့အပြင် သမီးတော် ရှင်စောပုမှာလည်း ကျင်ဘက်တော်သမိန်စည်သူ သေဆုံးလို့မို့ သမီးအကြီးနဲ့တကာထော်၊ သမီးငယ် နဲ့တကာသင်၊ သားတော်လေး သမိန်ပရူတို့နှင့် မုဆိုးမဖြစ်ရရှာပြီး တဂုံမြို့တါင် တပင်တိုင်နန်းနှင့် စံစားစေသတဲ့။ အဲဒီရာဇာဓိရာဇ်မင်းကြီး နတ်ရွာစံလိုမို့ သားတော်ကြီး ဗညားဓမ္မရာဇာလက်ထက်မှာ ညီတော်နှစ်ပါးကလဲ ပုန်ကန်၊ ပုဂံအင်းဝဘုရင်သီဟသူဆိုတာလဲ ဆင်းတိုက်နှင့်ပြည်အလုံး ဘုရုံးဘုရင်းဖြစ်ပြီး ချစ်လှစွာသော နှမတော် ရှင်စောပုကို မြန်မာဘုရင်သီဟသူကို ဆက်လိုက်ရသတဲ့၊ မြန်မာရှင်ဘုရင်ကလဲ ရှင်စောပုကို အပုံကြီးဘဲ ချစ်လို့မို့ မိဖုရားကြီးအဆောင်အယောင်ကို ပေးထားရာ အခါတပါးသောကာလ ဘုရင် မဟာသီဟသူရ နတ်ရွာလားလေသော် ရှင်စောပုမှာ သားတော်မင်းလှငယ်နှင့်တဲ့၊ မင်းလှငယ်နတ်ရွာစံပြန်တော့ ကလေးကျေးတောင်ညိုမင်းနှင့်တဲ့၊ အန္တိပြီး ပုခန်းတရဖျားနဲ့တဲ့၊ ယခုတော့ဖြင့် မိုးညှင်းမင်းတရားနှင့်တဲ့''ဟု ပြောလျှင် ရှင်ဓမ္မဉာဏက ''ငါ့ရှင်ဓမ္မဓရ၊ အဝက မြန်မာရှင်ဘုရင်များဟာ တယ်လဲ ရက်စက်ကြပေတကား၊ မင်းတပါး သေတောင်မှဘဲ၊ ကိုယ့်ပြေကိုယ် မပြန်ရဘဲ တမင်းပြီးတမင်း ဆက်ခါဆက်ခါနှင့် ရက်စက်ပါပေရဲ့''ဟု ပြောလေ၏။

ကိုရင်ဓမ္မဉာဏ၏ စကားကို ကိုရင်ဓမ္မဓရကြားရလျှင် ငါ့ရှင် သူတို့မြန်မာမင်း ရက်စက်တာ ဘာဟုတ်သေးသလဲ၊ ငါတို့မွန်မင်းရာဇာဓိရာဇ်နှင့် အင်းဝမင်းခေါင်တို့ တိုက်ကြခိုက်ကြတုံးက ဒါထက်ပဲ ရက်စက်ကြသေးတယ်၊ ဘယ်လိုများ ရက်စက်ပါသလဲဆိုတော့၊ ရာဇာဓိရာဇ် အင်းဝကို စစ်ချီတော့ သမက်တော်စောမရှက်နှင့်သမီးတော်တလမည်ကျော်ကို ပြည်မြို့ အထက်ခေါင်းလောင်းကျမှာ ထားခဲ့ရာ၊ ပြည်က မြန်မာတပ်က ဝင်တိုက်လေတော့ သမက်တော် စောမရှက်လဲ

လက်လွှတ်ထွက်ပြေးရောတဲ့၊ သမီးတော် တလမည်ကျော်ကိုလဲ မြန်မာတပ်သားများက ဘမ်းလို့ မို့ အင်းဝကို ပို့တော့ အင်းဝဘုရင် မင်းခေါင်က သားတော်သီဟသူနှင့်ထိမ်းမြားလက်ထပ်ပြီးထား သတဲ့၊ အဲသည်နောက် ရာဇာဓိရာဇ်အညာက ပြန်ခဲ့လို့ ဒလကျတော့ ငါ့သမီးကို ပြစ်ခဲ့ပြီး ပြေးခဲ့ရ မလားလို့ အမျက်တော်ထွက်ပြီး သမက်တော်စောမရှုက်ကို အသက်ဆုံး စီရင်တော်မူလိုက်သတဲ့၊ အနို့ပြီး ဘုရင်မင်းမြတ်ခေါင်က သမက်တော်ကာမဏီနှင့်သမီးတော် စောပြည့်ချမ်းသာကို ရခိုင် ပြည်မှာ မြို့စားထားရာ ရာဇာဓိရာဇ် တပ်သားများ ရခိုင်သွားရောက်တိုက်ခိုက်လို့ နိုင်တော့ မင်း ခေါင်ရဲ့သမီးနှင့်သမက်ကိုလဲ သုံ့ပန်းဘမ်းခဲ့ပြီး ဆက်လျှင် ဘုရင်မင်းခေါင်ရဲ့သမက်ကာမဏီကို သတ်၍ သမီးတော် စောပြည့်ချမ်းသာကို မိဖုရားမြှောက်သတဲ့။ အဲဒါကြောင့် မြန်မာဘုရင်ရက်စက် တာထက် ငါတို့မွန်ရှင်ဘုရင် ရက်စက်တာက သွက်သွက်ခါ သွားတာဘဲ”စသည်ဖြင့် ရာဇဝင်စကား ပြောကြားနေကြလေ၏။

ထိုသို့မွန်မြန်မာရာဇဝင် အရေးတော်ပုံစကားနှင့်ရှင်စောပု အင်းဝသို့ရောက်ပုံများကို ပြောကြားကြပြီးလျှင် ယခုတိုင်ပင်ကြရင်းအတိုင်း မိမိတို့ ဆရာဘုန်းတော်ကြီးတွင် ခွင့်ပန်လျှောက် ထား၍ မောင်ရင်နှစ်ပါးတို့သည် အင်းဝဆန်တက်ကြလေရာ ရက်ပေါင်း ၂၅ ရက်မျှနှင့်ပင်လျှင် အင်းဝသို့ ဆိုက်ရောက်ကြလေ၏။

အင်းဝသို့ရောက်လျှင် စစ်ကိုင်းဘက်သို့ ကူး၍ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးအရိယဓဇ၏ ကျောင်း တွင် စာပေကျမ်းဂန် သင်ကြားနေထိုင်လေရာ ကာလအတန်ကြာလျှင် အင်းဝဘုရင်၏ မွန်မိဖုရား ရှင်စောပုသည် အောက်ပြည်အောက်ရွာက မွန်မောင်ရင်နှစ်ပါး ရောက်လာ၍ စစ်ကိုင်းဘက်တွင် အရှင်အရိယဓဇကျောင်း၌ ရှိကြောင်းကို ကြားလျှင် အပါးတော်မှ သင့်လျော်သောအပျိုတော် များကို အပင့်ခိုင်းလိုက်သဖြင့် မောင်ရင်နှစ်ပါးတို့ မိဖုရားထံမှောက် ကြွရောက်လာသောအခါ “အောက်ပြေရွာမှ သာသာယာရှိကြပါရဲ့လား၊ မိုးဃ်းလေဝသ ကောင်းပါရဲ့လား၊ မဟာဆွေတော် မျိုးတော်တို့နှင့်မခြား တိုင်းသားပြည်သူရှင်လူအများ ရဟန်းတို့ ချမ်းချမ်းသာသာ ကျန်းကျန်း မာမာ ရှိကြပါရဲ့လား၊ ယခု ဟံသာဝတီပြည်တွင် ဘယ်ဘုရင် အုပ်စိုးပါသတုံး”စသည်ဖြင့် မေးမြန်း စုံစမ်းလေ၏။

မိဖုရားကြီးက မေးမြန်းလျှောက်ထားသောအခါ သာမဏေနှစ်ပါးတို့သည် တကာတော် မကြီး အောက်ပြည်အောက်ရွာမှာ သာယာကြောင်း၊ မိုးမခေါင် လေမရှား စပါးဆန်ရေပေါများ ၍ အစားအသောက် ချောင်ချိကြောင်း၊ မင်းဆွေမင်းမျိုးနှင့်တကွ တိုင်းမပြည်သူ ရှင်လူရဟန်း တို့မှာ တကာတော်မကြီး၏ မေတ္တာတော်ကြောင့် ကျန်းမာပကတိ ချမ်းသာစွာရှိကြကြောင်း တကာ တော်မကြီး၏ သားတော် ဟံသာဝတီရှင်ဘုရင် ဗညားပရူ နတ်ရွာလားလို့ တကာတော်မကြီး၏

မောင်တော်ဗညားကျန်း ထီးနန်းစိုးစံလျက်ရှိကြောင်း၊ တကာတော်မကြီးကိုလည်း တိုင်းသူပြည်သားတို့က မျှားစွာဘဲ တသ အောက်မေ့လျက် ရှိကြောင်းများနှင့် ပြန်ကြားပြောဆိုသောအခါ မိဘုရားရှင်စောပုသည် သာမဏေနှစ်ပါးတို့အား အလွန်တရာ ကြည်ညိုသည်ဖြစ်၍ "ယနေ့မှစ၍ တပည့်တော်မအား ပစ္စည်းလေးပါး ဒါယိကာမကြီးဟူ၍ဝင်း၊ မယ်တော်အရင်းဟူ၍ဝင်း၊ မှတ်တော်မူကြပါ၊ တကာတော်မကလဲ မောင်ရင်နှစ်ပါးကို သားအရင်းပင် မှတ်ပါမည်ဟု လျှောက်ထားပြီးလျှင် မောင်ရင်နှစ်ပါးကို သားပြု၍ မွေးစားလေ၏။ ဤအခါမှစ၍ သာမဏေနှစ်ပါးတို့သည် မိဖုရားအိမ်တော်သို့ မကြာမကြာ သွားလာတတ်သက် ဝင်ထွက်နေကြလေ၏။

တနေ့သ၌ စစ်ကိုင်းသူများသည် သကြံန်အခါ အတာညောင်သွန်းကြလေရာ သာမဏေနှစ်ပါးတို့နေသော ကျောင်းနားသို့ ရောက်လျှင် မိန်းမများတို့သည် လက်ခုပ်လက်ဝါး တီးကြကုန်လျက် "ဓမ္မဓရ အောက်ပြည်သား မင်းတရားဟုတ်တည်း"ဟု တဘောင်သီချင်းကျူးရင့်သီဆိုကြကုန်၏။ ထိုတဘောင်သီချင်းစကားကို တယောက်စကား တယောက်နားဟူဘိသကဲ့သို့တိုင်းနေပြည်သူ ရှင်လူအများတို့ကြားသိကြရာ လွန်စွာအံ့သြပြောပ ချီးမွမ်းကြလေသတည်း။

ဓမ္မဓရ၏ သင်္ကန်း နန်းပြာသာဒ်ဖျား၌

တရံရောအခါ ထိုသာမဏေနှစ်ပါးတို့သည် မိဖုရားရှင်စောပုအိမ်တော်မှ ပြန်လာကြလေရာ စစ်ကိုင်းသို့ရောက်လျှင် ခရီးပန်းသဖြင့် မြစ်ဆိပ်ကမ်းနားတွင် သင်္ကန်းများကို ချွတ်ပုံ၍ထားပြီးသော် မြစ်သို့ဆင်း၍ ရေမိုးချိုးနေကြတုန်းတွင် ဗြုန်းကနဲ လေမုန်တိုင်းကျ၍ ဓမ္မဓရ၏ သင်္ကန်းကိုယ်ရုံ၊ သင်းပိုင်တို့သည် လေထဲသို့ပါသွားပြီးလျှင် ဒုကုဋ္ဌမှာ အင်းဝမင်း၏ နန်းတော်စုလစ်ဒရင်၌ တင်လျက်ရှိသည့်ပြင် ကိုယ်ဝတ်သင်္ကန်းမှာ ဥကင်သတံခါးတွင် တင်လွှမ်း၍ သင်းပိုင်မှာ ဝင်းတံခါးတွင် တင်နေလေ၏။ ထိုသို့သော အကြောင်းများကို အင်းဝဘုရင်သိတော်မူ၍ ထိုသင်္ကန်းရှင်ကို မတွေ့တွေ့အောင် ရှာချေရမည်ဟု မင်းမှုထမ်းတို့ကို ခိုင်းစေတော်မူလိုက်သဖြင့် မင်းမှုထမ်းတို့သည် စစ်ကိုင်း၊ ပင်းယ၊ အင်းဝတလျှောက်တို့၌ မွှေနှောက်ရှာကြလေကုန်၏။

မောင်ရင်ဓမ္မဓရလည်း မိမိသင်္ကန်းလေထဲသို့ ပါသွားသဖြင့် မောင်ရင်ဓမ္မဉာဏ၏ သင်္ကန်းကို တောင်းယူဝတ်ရုံပြီးသော် ကျောင်းသို့ပြန်တော့မည်ရှိရာ သင်္ကန်းရှင်ကို ရှာရန်လာကြသော အမှုထမ်းတို့နှင့်ပက်ပင်းပါတွေ့သဖြင့် မွန်မောင်ရင်ဓမ္မဓရကို ထမ်းပြီးလျှင် နန်းတော်သို့ ခေါ်သွားကြလေ၏။ အင်းဝမင်းကလည်း မောင်ရင်ကို စစ်မေး၍ မောင်ရင်၏ သင်္ကန်းအမှန်ဖြစ်ကြောင်းကိုသိလျှင် "မောင်ရင်သည် မည်သူ၏ သားနည်း"ဟုမေးလေသော် "ငါကား ဟံသာဝတီက စာသင်တက်လာသည်"ဟု ပြောလျှင် အင်းဝဘုရင်က "မောင်ရင်သည် မြန်မာလူမျိုးဖြစ်ခဲ့

သော် မောင်ရင့်ကို သတ်၍ပစ်၏။ မွန်မျိုးဖြစ်၍သာ မောင်ရင့်ကို အပြစ်မပေး၊ အလေးမမူနေရတော့သည်။ မောင်ရင်၏ နိမိတ်ကိုလည်း ငါဘတ်မည်၊ မောင်ရင်အရပ်နှင့်အမျှ ရွှေကိုပုံ၍ ငါ့အားပူဇော်လော’ဟုဆိုလျှင် မောင်ရင်မမွေရသည်လည်း မိမိခါး၌ပါရှိသော ရွှေသုံးကျပ်သားကို ထုတ်ပြီးလျှင် အနားတွင်ရှိသည့် မိမိအရပ်နှင့်မျှသော သစ်ပင်တပင်ပေါ် သို့ တင်ထားပြီးလျှင် ‘တကာတော်မင်းမြတ်၊ ဘတ်တော်မူလော’ဟု ဆိုရာတွင် အင်းဝဘုရင်လည်း ‘ဤမောင်ရင်သည် ကား ဘုန်းတန်ခိုးသာရှိမည်မဟုတ်၊ ဇဝနပဋိဘာန် လျင်မြန်သော ဉာဏ်ပညာလည်း ရှိပေစွတကား’’ဟု စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီးသော် ‘မောင်ရင်၏ ဒုကုဋ်သည် နန်းတော်စုလျစ်ဖျား၌ တင်ရှိသော နိမိတ်မှာ မောင်ရင်သည် ဟံသာဝတီပြည်မှာ မင်းတကာတို့ထက် ထင်ပေါ် ကျော်စောမင်းဖြစ်လတ္တံ့။ မောင်ရင်၏ ကိုယ်ဝတ်သက်န်းသည် စံနန်းတော် ဥကင်းတံခါးတွင် တင်လွှမ်းရှိနေသည့်အလိုကား မောင်ရင်၏ သားလည်း မင်းဖြစ်လိမ့်မည်။ မောင်ရင်၏ သင်းပိုင်သည် မင်းတော်တံခါးတွင် တင်လွှမ်းရှိလာသည့်အလိုသည်ကား မောင်ရင်၏ မြေးလည်း မင်းဖြစ်လတ္တံ့။ သို့ရာတွင် မောင်ရင်၏ မြေးသည် နန်းထက်တွင် အသက်သေဆုံးရမည် မဟုတ်။ ကစားမြူးထူးအပျော်ကြူးသည် ဖြစ်ပေရကား ရွာစွန်ရွာဖျား တောအုံကနားမှာသာ သေရလိမ့်မည်၊ မချွတ်မယွင်း တြင်းနိမိတ်ကောင်းဟိတ်စကား ဘတ်ကြားပြီးလျှင် မောင်ရင်၏ ဒုကုဋ်သင်္ကန်းသင်းပိုင်ကို ယူ၍ မောင်ရှင်အားပေးပြီးနောက် ‘မောင်ရင်၊ မောင်ရင်ပူဇော်သော ရွှေကို မျက်ပါးခတ်၍ ကြက်ယက်ဘုရားသို့လှူမည်’ဟုပြောဆိုပြီးသော် မောင်ရှင်ကိုလည်း ကျောင်းသို့ပြန်အရေး ခွင့်ပေးလေ၏။ မောင်ရင်လည်း မိမိသင်္ကန်းများကို ဝတ်ရုံပြီးလျှင် ‘တကာတော်မင်းမြတ် ဘတ်တော်မူသောအတိုင်း မြင့်မြတ်သောဘုရင်ဖြစ်လျက်၊ ရှင်ချစ်မြတ်စွာ သာသနာ၌ ဒါယကာ ဖြစ်ရပါစေသတည်း’’ဟု ဆုတောင်းဆုယူကောင်းမွန်စွာ ပြောဆို၍ မိမိနေရင်းကျောင်းသို့ ပြန်ကြွတော်မူလေသတည်း။

မောင်ရင်နှစ်ပါးတို့ ပဉ္စင်းခံခြင်း

ထိုမောင်ရင်နှစ်ပါးတို့သည် ဘုန်းတော်ကြီးရှင်အရိယဝံ၏ ကျောင်းတွင် စာပေသင်ကြား၍ သုံးနှစ်လောက် ရှိသောအခါ နဂိုရ်စာပေခံလည်းရှိသောကြောင့် ပိဋကသုံးပုံကို အလုံးစုံချောက်ချားနိုင်လျက် အသက်လည်း နှစ်ဆယ်ပြည့်ရကား မိဖုရားရှင်စောပုကပင် ရှင်ရဟန်းအမခံ၍ ပဉ္စင်းတက်ကြလေ၏။ ပဉ္စင်းဖြစ်ကြပြီးသည့်နောက်၌မူကား စာပေကျမ်းဂန်ကိုသင်အံလေ့ကျင့်ခြင်းမပြုကြမူ၍ လောကီဝိဇ္ဇာသိပ္ပံအတတ်မျိုးဟု ဆိုအပ်သော အင်းအိုင်ခလက် လက်ဖွဲ့မန္တာန်တို့ကိုသာလျှင် လေ့လာကြလေရာ ဆရာဘုန်းတော်ကြီးက ဟံသာဝတီပြည် အကြေအောက်သား မောင်ပဉ္စင်းနှစ်ပါးသည် ဘုရားမကြိုက်သည့်ဒုစရိုက်ဝသီ အလဇ္ဇီအမှုကိုသာ ပြုလုပ်ရမည်လောဟု မြည်တွန်တောက်တီးတော်မူသဖြင့် နားပူသောကျောင်းမှာ ငါတို့မနေလိုဟု ထိုစစ်ကိုင်းဘက် ခဝါဆိပ်အရပ်တွင် သက်ယယ်ကျောင်းကလေး တဆောင် ဆောက်လုပ်နေထိုင်ကြကုန်၏။

မိဖုရားရှင်စောပု၏ အိမ်တော်သို့လည်း ခဏခဏပင် ကြွရောက်တော်မူကြသောဟူ၏ ။

အင်းဝဘုရင် မိုးညှင်းမင်းတရားတွင် ကြင်ယာတော်မြောက်သားမိဖုရားများတို့သည်ကား မြန်မာမိဖုရားရှင်ဘို့မယ်၊ မိုးကောင်းရှမ်းမိဖုရားစိုးနှင်း၊ မွန်ဖုရားရှင်စောပုစသည်ဖြင့် မိဖုရားအတော်များများ ရှိကြသည့်အနက် ဘုရင်မင်းမြတ်သည်ကား မွန်မိဖုရားရှင်စောပုကိုသာ လွန်စွာချစ်မြတ်နိုးတော်မူ၏ ။ ထိုအကြောင်းများကို မိုးကောင်းမိဖုရားသိလျှင် အကြင်မိန်းမအပေါင်းတို့၏ ထုံးစံအတိုင်း မွန်မကိုသာ ချစ်၍ ငါတို့ရှမ်းမ၊ မြန်မာများကို ဘဝရှင်မင်းတရားကြီး အချစ်တော်မဝင်ဘဲ ပြင်ပြင်စိမ်းကားတော့မည်တကားဟု စိတ်ထားဝန်သို မနာလိုခြင်းဖြင့် အင်းဝမင်းသို့ ကပ်၍ လျှောက်ထားသည်မှာ ‘ဘုန်းတော်ကြီးသော သခင် ကျွန်တော်မတို့၏ ထိပ်ခေါင်တင်ကို ယခင်အခါများကမူကား ကျွန်တော်မတို ရှမ်း–မြန်မာ မိဖုရားတို့သာလျှင် လုပ်ကျွေးသမှုပြုစုရပါသည်။ ယခုမူကား မွန်မ၏ အပြုအစုကိုသာခံတော်မူသည်များမှာ လားလားမှ မသင့်လျော်ပါ။ ‘မွန်တို့ကောက်၊ သံကောက်ကိုးစင်း၊ မြန်မာကောက်၊ ပဲနှောက်ကိုးတင်း’တဲ့ ရွှေနန်းရှင်ရဲ့၊ သခင်ကြီးရဲ့ ထိပ်ခေါင်တင်ကြီးရဲ့ ရွှေနန်းရှင်ဘုရား မှားတော်မူမဲ့အရေးကို တွေးတွေးပြီး ပူတယ်ဘုရား၊ စိုးရိမ်တယ်ဘုရား၊ ကြောင့်လဲ ကြောင့်ကြတယ်ဘုရား၊ မွန်မလေး ငါးခြောက်ခုလပ်ကို မြတ်မြတ်နိုးနိုး ကိုယ်တော်ယုံလို့မို့ ရွှေဘုံစံအမှုများမှာများ စုဖုရားစိုးရိမ်လှချည်ရဲ့၊ ကိုယ်တော်သခင်၊ မဲ့ထိပ်တင်ဘုရား၊ ပဲခူးသူမတဲ့နော်၊ ကြပ်ကြပ်သတိထား’ဟု သံတော်ဦးတင်လေ၏ ။

ယင်းကဲ့သို့ ရှမ်းမက မကြာမကြာ၊ မြန်မာမက ခဏခဏ ကိုယ်တော်မြတ်ကို ဆွကြလေရကား ယေဘုယျအားဖြင့် ယောကျ်ားတကာတို့၏ ထုံးစံအရ ‘မဘက်လိုက်က မိုက်ဘက်ပါသည်’ဟူသကဲ့သို့၎င်း၊ ပြောပါများ မယားစကားအောင်ဟူဘိသကဲ့သို့၎င်း၊ အင်းဝဘုရင်သည် ရှင်စောပုမိဖုရားကို ယုံမှားကြောင်ထင် မသင်္ကာသဖြင့် မကြင်နာမချစ်ခင် မထီမဲ့မြင် ပြုထားလေ၏ ။ မိဖုရားရှင်စောပုလည်း မိမိကို ရှေးကလို မချစ်ခင် မကြင်နာပြုလေရကား အခါတပါးသောကာလ ဦးပဥ္စင်းရှင်ဓမ္မဇေကို အိမ်တော်သို့ပင့်ပြီးသော် ‘သားကြီးဓမ္မဇေ၊ ယခုမယ်တော်တကာမကြီးလည်း အိုမင်းမစွမ်းရှိပြီ၊ အင်းဝကလည်း မယ်တော်ကို ဟံသာဝတီသို့ရောက်အောင် ကြံဆောင်ပါ။ ဒဂုံဆံတော်ရှင်ဘုရားကိုလည်း ဖူးရအောင်ကြံပါ။ မယ်တော် ဟံသာဝတီ ပဲခူးပြည်သို့ရောက်၍ ရွှေမှောက်သနင်း မင်းဖြစ်ပါမူကား အမေ့သားကြီးကို အိမ်ရှေ့အရာအပ်နှင်းပြီး မင်းဖြစ်အောင် မယ်တော်ကြံစည်ပါမည်’ဟု လျှောက်ထားလျှင် ရှင်ဓမ္မဇေက‘မယ်တော်တကာမကြီး၊ ဦးပဥ္စင်း ကြံစည်မယ်။ မယ်တော် မကြောင့်ကြနှင့်’ အင်းဝမင်းကိုကား ဤသို့လျှောက်ထားပါ၊ မယ်တော်မှာ အမှောင့်ပယောဂများနှင့်တကွ ဝမ်းသွေးကျသောရောဂါဝေဒနာရှိသည်ဖြစ်ပါ၍ ဂြိုဟ်စီးဒသာ ကြမ္မာမကောင်းတို့လည်း နှင်မောင်းချွတ်လွဲဘို့ရာ ယတြာပြုဘို့အရေးနှင့်ဆေးဝါးမှီဝဲလိုပါသဖြင့် မြို့ပြင်မှာ အိမ်တော်ဆောက်၍ နေပါရစေဟု လျှောက်ထားပါ။ အကယ်၍ မြို့ပြင်မှာနေရပါမူကား

မယ်တော်ကို ဟံသာဝတီသို့ရောက်အောင် ဦးပဥ္စင်း ကြုံဆောင်ထုတ်သွားမည်’ဟု ပြောကြားခဲ့ပြီး လျှင် ကျောင်းသို့ ပြန်လေ၏။

ရှင်စောပု၏ မာယာ

ထိုနေ့ကစ၍ မိဖုရားရှင်စောပုလည်း မမာမကျန်းယောင်ပြုလေ၏။ ရောဂါမရှေ့တရှေ့ ရှေ့ တိုးသည်ဟူ၍လည်း အင်းဝမင်းအား လျှောက်ထားလျှင် အင်းဝမင်းလည်း မိဖုရားများ စကားကို များများကြီး ယုံကြည်တော်မူလေ့ရှိသည့်အတိုင်း သမားတော်ပုဏ္ဏားတော်တို့ကို ခေါ် ၍ကြပ်မတ်ကြည့်ရှုကုသစေ၏။ ရှင်စောပုလည်း ချိပ်ကိုထောင်း၍ အရေကြိုသောက်ပြီးသော် ဝမ်း ကျဆေးကိုစားလျှင် သွေးသွန်သကဲ့သို့ ကျလေ၏။ သမားတော်များလည်း အကယ်ပင် သွေးသွန် ရောဂါမှတ်၍ ဆေးဝါးတိုက်ကြပါသော်လည်း ရှင်စောပုသည် ချိတ်ရေကိုသာသောက်သဖြင့် မ ပျောက်နိုင်ရှိလေသော် သမားတော်တို့လည်း မိဖုရား၏ ဝေဒနာတော် မည်သို့ဘဲ တိုးတိုးပြီးသာလာ ကြောင်းများနှင့်မင်းအားလျှောက်ထားလျှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည်လည်း ပုဏ္ဏားတော်တို့ကို ခေါ် ၍ ရှေ့တော်သို့ရောက်လျှင် ရှင်စောပု၏ ဇာတာကို ကြည့်ရှုစေ၏။ ပုဏ္ဏားတို့လည်း မိဖုရားရှင်စော ပု၏ တံစိုးလက်ဆောင်ကို အနင့်သားရရှိကြပြီးဖြစ်၍ အရှင်မင်းကြီး၏ မိဖုရားတွင် ဇာတိဘားရှိ သည်။ တရိရောင်ရောင်နာလတ်သည်၊ ယာယီယတြာအားကြီးသည်၊ ဂြိုဟ်စီးဂြိုဟ်နင်း မကောင်း၊ ပြောင်းရရွှေ့ရမည်။ ရဟန်းသံဃာတို့ကိုလည်း ဆွမ်းလုပ်ကျွေးရမည်၊ ဘုရားကိုးဆူ ဆည်းကပ်ရ မည်။ ချွတ်ရလွဲရမည်၊ ပုဏ္ဏားတို့ကိုလည်း ပူဇော်သက္ကာရပြုရမည်၊ “အုန်းညိုခေမာ၊ သုတဝေစည်၊ ရန်စီစီ”ဟုဆိုသောကြောင့် ရှင်မိဖုရားမှာ ဗုဒ္ဓဟူးသမီးဖြစ်သည့်အတိုင်း ဗုဒ္ဓဟူးသားများနှင့်အ မျက်ရှိရတတ်သည်၊ သို့သော်လည်း ပုဏ္ဏားတို့ကို ပူဇော်လျှင် လွတ်လိမ့် ကျွတ်လိမ့်မည်၊ ထို့ပြင်လည်း “နေခရေးဇက်ကေး၊ သုံးဒသ”ဟု ဆိုခြင်းကြောင့် နန်းတော်အနောက်ဖြစ်သော ရွှေမြို့တော်ပြင် ချောင်းနားမှာ ယာယီအိမ်တော်ဆောက်လုပ်နေမှသာ ရောဂါစင်၍ အသက်ရှင်မည်၊ ထို့ကြောင့် မဟုတ်ပါလော၊ ကမ္ဘာဦးဗေဒင်ကျမ်းကြီးတို့နှင့်အညီ ယောဂီဆရာကြီးတို့၊ ဗေဒင်လက်ာဒိုးချား ကဗျာစပ်ခဲ့သည်မှာ-

ဟောစာတမ်းဒိုးချင်း

ဗြဟ္မာ့မျိုးနွယ် စင်ကြယ်လှသည့် သုံးသွယ်ဓမ္မ ပြည့်စုံလင်။ စလွယ်ကြော့တဲ့ ငွေဖော့မြင် ဝတ်ဖြူဆင်ယင် ငွေခရုနှင့် အောင်သံဇေယတု ရေကြည်သွန်း လွန်းဘိသိက်တင်၊ မဟာသသာလ ဇနက္က ဇမ္ဗူနှံ့မျှ တံခိုးထင်သည်၊ ပါရမီရှင်ထုံးနှင့်မလွဲ၊ ဣတိဟာသ နှုတ်အာဂုံ၊ ဗေဒင်သုံးပုံ ဖွာစံ ကြဲလို့၊ ဟောနဲ့ပြောနဲ့တိုင်း မသိ၊ ဣတ္တိပုရိသလက္ခဏာ၊ ဝရပတ်စကြာ မွေခါနှောက်လို့ ဒိသာပါ

မောက် အမည်တွင်သည်၊ ဗာဟီဗေဒင်ကျမ်းလှန်ကနဲ၊ ငါဆိုလျှင် စွဲနေကြလွှဲနိုင်ဘုမှန်ပုံသေ၊ မယ်မယုံမေးပါလှဲ့ဆားလုံမရေ၊ ကြိုးဖြူငွေရစ်ခွေဆိုင်းယင်းနဂိုရ်ပိုင်းပေမို့၊ ကသိုင်းနော်ဖိုသနော်မေ့၊ သြော် ဗြဟ္မာနွယ်တော်ရင်း ဇေယာအောင်သံညှင်းတယ် ညောင်ကြာပျော်ရွှေမင်းက ဗွေပြတင်း သဋ္ဌာမှာ ကြင်နာတော် မူဘူးထင့် ထူးထွေဗျာပါပွေကဲ လွှမ်းလေစေ ညာနေမေနှင့်လွှဲအောင်လ၊ သဲရွှေဘွင်ပြိုလုပေါ့ ငိုမှုမောင်ကြီးမှာ ပူမီးလျှံ လောင်ကျွမ်းလို့ အိုလွှမ်းရန်များ၊ သြော်ပွားဘိဗျာပါငယ် မင်းဆရာကိုယ်ရေးနှင့်ညား၊ ဇာတာပြတ့်အိုမခင် စုတ်ဝင်လပ်ဝင် မေးမလို့လား၊ ပြုံးစက်စက်နှင့် ရှက်လေဟန်၊ ငါရယ်ချင်ရန် ဟားဟားဟားဟား၊ မစိမ်ရိုးနှင့် ထိုးလို့ကြုံ၊ ယနေ့နက်ဖြန်ကားရားကားရား၊ အိုဘဲ့ ပုဏ္ဏား နတ်သိကြား၊ သည်သာမို့လား ငါ့ဉာဏ်စွမ်းမှာ ဇက်ဒွေးဂဏန်းအခြေယုတ်လို့ ဇောကုတ်ဗျည်းကုတ် နောနဝင်းနှင့် ဖျားရေးနာရေး မကြွင်းကျန် တသက်တန်အောင် ငါဆိုခဲ့မည်၊ အနာမဲ့လျှင် မာစစ်ရှိရဲ့ ရောဂါငြိလျှင် နာကိန်းထွက်ချည့်၊ အသက်မရှိ ဘိတ်မရှု ဤလူသေပြီ ရဲရဲဟောတော့၊ မင်းသောစိုးသော တို့မထောက်ဘူး ခရီးရောက်ကို မေးပြန်လျှင် အိမ်သို့ဝင်လျှင် ရောက်နေကျဘဲ၊ ဥစ္စာမနေရှိမရှိကို နတ်မျက်စိလို ဆရာဟောမယ်၊ ရွှေငွေပေါ်လျှင် လူရီတတ်ဘဲ၊ ရိက္ခာပြတ်လို့ စင်အောင်ပွဲလျှင် သူဆင်းရဲတဲ့မလွဲပြီ သူရဿတီစောင့်တဲ့နှုတ်ဖျား၊ ဉာဏ်မာယာသွားငယ်နှင့် စံရှားနိုင်မျှမောင်လိုလူ ငွေစလွယ်ကုံးငယ်နှင့် သုံးဆင့်ဝတ်ဖြူ၊ နန်းညာသူပြာဖြူဘွား ပုဏ္ဏားတော်များငယ်နှင့် စုလျားနော်မှန်လနော်ကွဲ့၊ သြော် သီတာရေစင်လောင်းတယ် သည်မယ်ကြင်နာကောင်းတယ်၊ ကြင်မေတ္တာသွေစောင်းလို့ ရွှေလောင်းလုံး မှန်ကူငယ် ကြံယူတော်ဘယ်နဲနှင့်လွှဲစေဖန်၊ ရွှေဉာဏ်ကျယ်ပေ့ဘုန်း မြဲကေန် မောင်ကြံပါရတုံးကိုဘဲ့ မုန်းနိုင်တော် မူလွှန်းတော့အား ဗြို့ဟပ်ကျမ်းနှင့် တိုင်းတန်းသူ ဂြိုဟ်နိမိတ်ယူ ဟောစို့တနဲ မြင်လျှင်သိငဲ့ ရုပ်နိကာယာဘယ်သူဘယ့်နွယ် ဟောတိုင်းမလွှဲ ဝမ်းမယောင်ဘဲ ဖျင်းမစွဲ သူ့လင်ရှိဆဲ ဗိုက်ပူချေ၊ ပဋိသန္ဓေတည်ပြီးဟောတော့ နေ့လောညလော ဘွားမည်ရက်ကို ဆရာတွက်ပသူက မေးလျှင် မွေးသနေ့ကို ဖွားမည်ဆို မပိုမမို တိုတိုပြောမယ် မိန်းကလေးလော ယောကျ်ားလေးလော စုဒ်စောဒက တခန်းလာလျှင် အင်္ဂဝိဇ္ဇာဂြိုဟ်နေတူကြည့်၊ ဘွားဦးဘွားစ ကလေးငယ်ကို ရှေ့နောက်ပတ်လယ် ကုန်အောင်ရှု တစုံတခုကိုယ်မှာကပ်လို့ ခဲအိပ်သေနတ်ထိုးတံပါလျှင်၊ ယောကျ်ားဇာတာ တကယ်ဟုတ်စွ၊ ညှောင့်ပန်းခလုတ်တပ်တာခင်းလို့ စစ်တလင်းနှင့်အလားတူ မိန်းမဟူ၍ ဧကန်မှတ်တော့၊ သူရဇ္ဇာဓာတ်နဝင်းပုံ တန်ခူးကုန်လျှင် ကဆုန်ဆန်းချည့်၊ နာရီစက်ခန်းဗီဇနာ နံနက်အခါ တိမ်းမလွှမ်းလျှင်၊ နေဝန်းပေါ် စ မှန်မယွှင်းဘူး ကြယ်ရောင်လင်း၍ နေမင်းဝင် ညဥ့်အချိန်ပင် ဟုတ်ကဲ့ မုချဆောင်းလေးလ ညကိုလေ့ နွေလေးလ နေ့ကိုပူ ငါလိုလူ မှန်နိုင်ရိုးလား၊ ပဲခိုးဆားခဲ ငံစမြဲ ခွေးတောက်မုတ်ခဲ ခါးလိမ့်မည်။ သံပုရာရည် အချည်ကြီးငဲ့ ခြင်းငရုတ်သီး စပ်ပူလောင် ကမ္ဘာကုန်အောင် မှတ်လို့ထားစမ်း၊ ငါ့ဗေဒင်ကျမ်း ငါ့ကိန်းသေ မမှန်ပေလျှင် ရှာကိုလှီးတော့၊ မင်းဆရာကြီး နေတဆူ ဤမြေဇမ္ဗူနှံ့မျှတင်းကြမ်း၊ အောင်ဘိသေဖြန်းပါလို့ ပန်းညိုလှဲ့ နေဇာနွယ် ဆုလိုရာရွေးပါတော့ ပေးလိုက်ပါ့မယ်၊ ယွန်းဘုံဖျားက ပုဏ္ဏားဖြူ ဗြဟ္မာတဆူ မြတ်တဲ့အမျိုး၊ မဟာဗြဟ္မာနွယ်လာစဉ် အမျိုး

တကာ ဦးချရှိခိုး။ (တန်ခိုးငယ်ကြွယ် ဘုရားငယ်တဆူ ဆိုတော့ ယွန်းနဂိုရ်အောင်မြေပေါ် က ပုဏ္ဏား တော်ကြီး မီးနေသို့လျှံ တက္ကသိုလ်ဆရာခံမို့ ဗေဒင်ဉာဏ်မြေအတုမှာ သောင်းဇမ္ဗူထီး)(ကြီးကျယ် လှဂုဏ်ရောင် တောင်မေရုတန္နုန်း အံ့ချီးမကုန် ယွန်းရွှေဘုံ သာရပ်က ရန်တပ်ကို ပြိုအောင်နှိမ်ချည့် ဝရဇိန်ဘုံတမျှ ထွန်းပလက်ရှုံး)။

ဤကဲ့သို့သော စာတမ်းရှိသောကြောင့် ရှင်မိဖုရားကို မြန်မြန်ဆန်ဆန် ယာယီပြောင်းရွှေ့မှ ကောင်းပါမည်။ အင်မတန်ဘဲ ယာယီအား ကြီးနေပါသည် တကာတော်မင်းကြီး’’ဟု ပြောဟော ပြီးလျှင် ပုဏ္ဏားတော်များသည် ဆုတော်လပ်တော်များကို ဆောင်ယူသည်ပိုး၍ မိမိတို့နေအိမ်အ သီးသီး ပြန်လည်ကြလေကုန်၏ ။

မိုးညှင်းမင်းတရားလည်း ပုဏ္ဏားတို့ ဟောပြောတိုင်း နန်းတော်အနောက် မြို့ပြင်ချောင်း နားတွင် ရှင်ရဲနောင်ဆိုသူ အမတ်တယောက်ကို ယာယီအိမ်တော် ဆောက်လုပ်စေ၍ မိဖုရားရှင် စောပုအား ဆရာသမား အလုပ်အကျွေးများနှင့်တကွ ပို့ထားလိုက်လေ၏ ။ မိဖုရားရှင်စောပုလည်း မိမိကိုးကွယ်သောဦးပဉ္စင်း ရှင်ဓမ္မဓရနှင့်ရှင်ဓမ္မဉာဏတို့ကို ပင့်ဘိတ်၍ ၇–ရက်ပတ်လုံး ပရိတ်တော် တရားတော်များကို ကြားနာပြီးသော် ‘‘ကျွန်တော်မသည် ယာယီပြောင်းရွှေ့ရသဖြင့် အတော်အ သင့် ကျန်းမာပါပြီ’’ဟူ၍လည်း မင်းတရားကြီးအား လျှောက်ထားစေ၏ ။ မင်းတရားကြီးလည်း ‘‘ရှင်မိဖုရားကြီး ကိုယ်ကိုသာ ရှင်မိဖုရားကြီး မာချာအောင်လုပ်ပါ၊ ရှင်မိဖုရားကြီး ကျန်းမာလျှင် ဟံသာဝတီကို ပို့စေမည်၊ မစိုးရိမ်နှင့်’’ဟု မှာထားပြီးလျှင် မိဖုရားအလိုရှိရာ သုံးစွဲဘို့ရာလည်း ကြေး ပိဿာတထောင်နှင့်ရွှေအကျပ် ငါးဆယ် ပေးသနားတော်မူလိုက်လေ၏ ။

နိမိတ်ဘတ်ခြင်း

တနေ့သဉ္ဈ် အင်းဝက ပုဏ္ဏားနှစ်ယောက်တို့သည် စစ်ကိုင်းဘက်သို့ကူး၍ အလှူခံကြလေ ရာ မွန်ဦးပဉ္စင်းနှစ်ပါးတို့ သီတင်းသုံးသော ကျောင်းနားသို့ရောက်လာကာ ပုဏ္ဏားတယောက်က ယနေ့ အလှူခံလာကြရာ ဘာတခုကိုမျှ မရချေ။ အောက်ပြေအောက်ရွာက မွန်ဦးပဉ္စင်းများကို ဝင်ပြီး နှုပ်ရလျှင်ဖြင့် လပ်လာဘရလိမ့်မည်ဟု ပုဏ္ဏားတယောက်က ပြောကာ တယောက်သော ပုဏ္ဏားက ဘယ်လိုနှုပ်မတုံး အဆွေပုဏ္ဏား၊ လပ်ရှင်မှာဖြင့် ကျုပ်လဲ နှုပ်ချင်ပါ၏ ဟုပြော၏ ။

ပထမပုဏ္ဏား။ ။အဆွေပုဏ္ဏား၊ အဲဒီကျောင်းက အရှင်ဓမ္မဓရဆိုတဲ့ဦးပဉ္စင်းရဲ့ အဝတ်သက်န်း များဟာ တလောက လေတိုက်ပြီး ရှင်ဘုရင့်နန်းတော်ပေါ် ကျလို့မို့ မင်းလောင်းလိုလို ဘာလိုလို ကျော်စောနေတယ်။

ဒုတိယပုဏ္ဏား။ ။အိုဟုတ်တယ်၊ အဲဒီဦးပဥ္စင်းကို တမြန်တနေ့ကဘဲ မွန်မိဖုရားရှင်စောပုအိမ်တော်နားမှာ ကျွန်ုပ်မြင်လိုက်သေးတယ်၊ မိဖုရားက ကိုးကွယ်လေတော့ တယ်လဲ လပ်သပ္ပကာရှင်သတဲ့။ "မရ ဒသကချိုင်"ဆိုတာလို ဘုန်းကြီးသော ဘာသော ချတာပ ဆရာပုဏ္ဏား၊ ရတာသာလိုရင်းပါ။

ပထမပုဏ္ဏား။ ။ချဆို သည်လိုချမယ်၊ ဘယ်လိုချမလဲဆိုတော့ ဘုန်းကြီးကလေးမှာ ရှေးကလဲ မင်းဖြစ်မဲ့ နိမိတ်ပြဘူးတယ်။ အဲဒီနိမိတ်နဲ့ဆင်တူရိုးမှား ကျုပ်က အိပ်မက်ပါတယ်လို့ ပြောမယ်၊ ဆရာပုဏ္ဏားက ဘုန်းကြီးကလေး မကြိုက် ကြိုက်အောင် အလိုက်သင့် နိမိတ်ဘတ်၊ ကိုင်း ကြာနေမယ် လာသွားကြစို့"ဆိုပြီး ကျောင်းပေါ် သို့ တက်ကြလေ၏။

ထိုသို့ပုဏ္ဏားနှစ်ယောက်တို့ လိမ်လည်လှည့်ဖျားရန် တိုင်ပင်ကြသောစကားကို ကစားလျက်ရှိသော ကျောင်းသားကလေးတယောက်က ကြားလိုက်သော်လည်း ဆရာဦးပဥ္စင်းများကို မလျှောက်ထားမူ၍ ကစားမြဲတိုင်းသာ ကစားနေ၏။

ပုဏ္ဏားနှစ်ယောက်တို့လည်း ဦးဓမ္မဓရ၏ ရှေ့သို့ ရောက်လျှင် "ဇေယျတု၊ သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊ အောင်စေသတည်း၊ အောင်စေသတည်း"ဟုရွတ်လျက် လက်တွင် ပါလာသော ခရုသင်းကြီးကို ဝီ–ကနဲ မှုတ်လိုက်ပြီးလျှင် ဘိသိက်သွန်းပါဘုရားဟုဆို၍ မြက်နေဇာပင်ကို ရှင်ဓမ္မဓရလက်သို့ ကပ်ဆက်လိုက်လေ၏။ ရှင်ဓမ္မဓရလည်း "မင်းဆရာပုဏ္ဏားတို့ ဘာများအလိုရှိသတုံး"ဟု မေးမြန်းတော်မူ၏။

ပထမပုဏ္ဏား။ ။တပည့်တော်တို့ တောင်းဘို့ ရမ်းဘို့ အလှူခံဘို့ လာတာ မဟုတ်ဘူး၊ သူတကာပုဏ္ဏားလို ညာဝါစားတဲ့ပုဏ္ဏားမဟုတ်ဘူး။ တပည့်တော် ညက ဦးပဥ္စင်းကို အိပ်မက်တယ်၊ ဦးပဥ္စင်းသည် ကျောင်းပေါ် က ပျံလာပြီး အင်းဝရွှေစည်းခုံဘုရား ထီးကြားမှာ အစွင့်သား ရပ်နေတယ်လို့ မက်တယ်။ ကြည့်နေတုံးမှာဘဲ ဘုရားရင်ပြင်တော်မှာ ပဒုမ္မာကြာတွေ အပြည့်ပွင့်တယ်။ ကြာပွင့်ကြီးတွေကလဲ ကြီးပါဘိသနဲ့၊ အနို့ပြီး ဦးပဥ္စင်း ကျောင်းကို ပြန်သွားတယ်၊ ကျောင်းရောက်တော့ ကြောင်သားကို ချက်ပြီးဘုန်းပေးတယ်လို့ မက်တယ်ဟု လျှောက်ထားလျှင် ရှင်ဓမ္မဓရကလည်း အားရဝမ်းသာ လက္ခဏာဖြင့် အတူပါလာသော ပုဏ္ဏားတယောက်ကို ဆရာကြီး၏ အိပ်မက်၏ အကျိုးအပြစ် မည်သို့နည်းဟု မေးလေ၏။

ဒုတိယပုဏ္ဏား။ ။ပထမပုဏ္ဏား၏ လေရိပ်ကို နင်းပြီးလျှင် အရှင်ဘုရား ကောင်းကင်မှာ ပျံဝဲပြီး ထီးကြားထဲမှာ မြင်ရသည်မှာ မကြာမတင် ဘုရင်မင်းအစစ် ဖြစ်တော်မူအံ့သော နိမိတ်ဖြစ်ပါသည်။

ဘုရားရှင်ပြင်တော်မှာ ကြာပေါက်သည့်အလိုမှာ လူတကာတို့ ကြာပဒုမ္မာကဲ့သို့ လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုး ရအံ့သော နိမိတ်ဖြစ်ပါသည်။ ကြောင်သားကို ချက်ပြီးစားရသည်ကိုမြင်မက်သောအလိုကား က၊ ခ၊ ဂ၊ ဃ၊ င။ တနင်္လာနံဖြစ်သည်။ သောကြာစန္ဒြေ၊ သောရိ ဆိုသောကြောင့် တနင်္လာဂြိုဟ် သက်သည် ၁၅–နှစ်ဖြစ်သည်။ ကြောင်ကို ကိုယ်တော်တို့ မွန်လို 'ပကွဲ' ၎င်းပကွဲကို ၂၊ ပြန်ပြန်လျှင် 'ပဲခူး'ဆိုသည်။ သို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဦးပဥ္စင်းသည် ဟံသာဝတီ ပဲခူးပြည်ကြီးကို စည်ထီးနှင့်တကွ အစိုးရတော်မူသော သာသနာဒါယကာ မဟာဓမ္မရာဇ်တရားမင်း ဖြစ်လတ္တံ့။ မင်းဖြစ်သောအခါ ဟောသည်က နိမိတ်ဖတ်ဆရာပုဏ္ဏားကို မေ့များမမေ့ပါနှင့်နော်၊ ကိုယ်တော်ဟု နိမိတ်ပြော၏။

ပုဏ္ဏားလျှောက်ချက်ကို ကြားလျှင် ရှင်ဓမ္မဇရလည်း လွန်စွာ အားရဝမ်းသာ ဖြစ်ပြီးလျှင် ဖျင်နှစ်အုပ် ပေးကမ်းလိုက်သဖြင့် ပုဏ္ဏားနှစ်ယောက်လည်း ကျောင်းပေါ် မှ ဆင်းသွားကြလေ၏။ ပုဏ္ဏားများသွား၍ ကျောင်းဝင်းပြင်မျှ ရောက်လျှင်ပင် ယခင်က ပုဏ္ဏားနှစ်ယောက်တိုင်ပင်သံများကို ကစားရာမှ ကြားလိုက်သော ကျောင်းသားသူငယ်သည် မိမိဆရာဦးပဥ္စင်းဓမ္မဇရထံသို့ လာပြီးလျှင် မိမိကြားရသည့်အတိုင်း လာ၍လျှောက်ထားရာ ဆရာဦးပဥ္စင်းက ပုဏ္ဏားများကို အမြန်လိုက်ခေါ် ရမည်ဟု ခိုင်းစေသည့်အတိုင်း ကျောင်းသားသူငယ်လည်း သွား၍ ခေါ် လေ၏။ ပုဏ္ဏားလည်း ရိပ်မိသဖြင့် မလိုက်မပါ မလာရောက်ဝံ့သဖြင့် တဖန်ထပ်မံ၍ ခေါ် ချေဟု စေလိုက်သဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့လည်း ကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့ မလိုက်ဝံ့ လိုက်ဝံ့နှင့်လိုက်လာကြလေ၏။ ပုဏ္ဏားနှစ်ယောက်ရောက်လာလျှင် ရှင်ဓမ္မဇရက အိုတကာပုဏ္ဏားတို့ အိပ်မက်၏ အကြောင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဦးပဥ္စင်းပြောမည်။ တညမှာ ၄ –ယံရှိ၏။

(၁) ပထမယံ၌ ကာမမေထုန်ကို မှီဝဲအားဆဲအံ့သော လုံ့လပယောဂကို အကြောင်းပြု၍မက်တတ်သည်။

(၂) ဒုတိယယံ၌ အဝတ်အစားကျွတ်လွတ်၍ နတ်တို့ရယ်မူ ကစားပြုလေသည်ကို မြင်မက်တတ်သည်။

(၃) တတိယယံ၌ အစာဓာတ်မီးမွှေ၍ နေ့အခါက အကြံအစည်ရှိသမျှကို မြင်မက်တတ်သည်။ ဤအိပ်မက်သုံးမျိုးမှာ အကျိုးအပြစ် မရှိနိုင်ချေ။

(၄) စတုတ္ထယံ၌ မက်သော အိပ်မက်သာလျှင် အမှန်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

ယခုပြောခဲ့သည့်အတိုင်း အိပ်မက်ကောင်းကိုပင် မက်စေကာမူ ပညာရှိ သုခမိန်တို့ကိုသာလျှင် အိပ်မက်ကို ဘတ်စေရမည်။ ပညာမရှိက ကဝိမဟုတ်သော သူယုတ်မာကို ဘတ်စေလျှင် အကျိုးပင် ယုတ်စေတတ်သေးသည်။ ယခုမှာမူ ဆရာပုဏ္ဏားတို့အား နတ်သိကြားတို့ တိုက်တွန်းဆော်ဘန်၍ ငါ့ထံသို့ လာရောက်လျှောက်ထားရသော တိတ်ကောင်းနိမိတ်ကောင်းပင် ဖြစ်တော့သည်။ ဆရာပုဏ္ဏားတို့သည် ငါ၏ ကောင်းညွှန့် ကောင်းတိတ်ကို နိမိတ်ဘတ်သဖြင့် လပ်သပ္ပကာများစွာ ပူဇော်သင့်ပေ၏။ သို့ရာတွင် ငါတို့ အောက်ပြည်အောက်ရွာက ရောက်လာသောဉ္ဇေ့သည်အာဂန္တု

ဖြစ်၍ ဤမျှလောက်သာ ပူဇော်နိုင်သည်ဟု ပြောပြီးလျှင် ဖျဉ် ၄–အုပ်ထပ်မံ၍ ပေးပြန်၏။ ပုဏ္ဏား နှစ်ယောက်တို့လည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနှင့်ဖျဉ်အုပ်များကို ယူပြီးလျှင် အင်းဝဘက်သို့ ပြန်ကြလေ၏။

မိဖုရားရှင်စောပု အောက်ပြေစုန်ဆင်းခြင်း

ရှင်စောပုလည်း ယာယီအိမ်တော်၌ စံနေတော်မူ၍ လေးငါးရက်လောက်ကြာလျှင် ရှင်ဓမ္မဓရနှင့်ရှင်ဓမ္မဉာဏတို့ကိုပင့်၍ သားကြီးတို့ပြောဆိုမှာသည့်အတိုင်း မယ်တော်၏ အကြံဖြစ်မြောက်ပြီ။ မောင်တို့အရေးသာ လိုတော့သည်။ ဟံသာဝတီကို ရောက်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ကြမတုံးဟု မေးသောကာလ ရှင်ဓမ္မဓရက မယ်တော် ရုံကြီးတဆောင် ဆောက်ပါ၊ ဆောက်ပြီးလျှင် ရုံကြီး၏ အလယ်တွင် ကန့်၍ ဆီးပြီးသော် အလုပ်အကျွေးမိန်းမများကို အတွင်းကထားပါ၊ ယောကျ်ားများကိုမူကား အပြင်က ထားပါ။ ထားပြီးလျှင် ထိုသူများကို အရက်သေစာ မူးအောင်တိုက်ပါ။ ယင်းကဲ့သို့ ကခုန်မြူးထူး မူးရူးကြပြီးကာလ ထိုသူတို့ လူမှန်းမသိ သူမှန်းမသိ အိပ်ကြသော် မယ်တော်၏ အိပ်ရာတွင် သင်ဖြူးကို လိပ်၍ အဝတ်ဖုံးလွှမ်းထားခဲ့ပြီး ဟံသာဝတီတပြည်ရပ်ကျေးပြေးကြတာပ၊ သားတော်သည် မွန်မြန်မာ ယုံကြည်ရသော တကာတို့နှင့်တိုင်ပင်၍ လှေတက်အသင့်ပြင်ဆင်ပြီးပင် ဖြစ်တော့သည် မယ်တော်တကာမကြီးဟု ပြောလေ၏။

ရှင်စောပုကလည်း သားကြီးအကြံ သင့်မြတ်ပါပေသည်ဟု ပြော၍ သရိကန်ပိုက်ဆိုသူ မွန်ကျွန်ယုံတယောက်ကို တန်းလျားရုံကြီးတခု ဆောက်လုပ်စေလျက် အထက်က ရှင်ဓမ္မဓရပြောဆိုသည့်အတိုင်း အဆောင်ကိုင် အစောက်အရှောက်များကို မူးအောင် တိုက်လျက် ညဉ့်နက်၍ အိပ်ကြသောအခါ အိပ်ရာတွင် ရှင်စောပု အဟန်၊ သင်ဖြူးလိပ်ကို အဝတ်ဖြင့် ပတ်ထားခဲ့ပြီးလျှင် မိဖုရားအိမ်တော်အနီးအပါး ချောင်းထဲတွင် ရှင်ဓမ္မဓရ အသင့်ပြင်ဆင်ထားသော လှော်ကားလှေကြီးတစင်းဖြင့်သာ အောက်သားမြန်မာရှစ်ကျိပ်တို့အား ဆုလပ်များစွာ ပေး၍ ဖျောင်းဖျောင်းဖျဖျ နားချပြီးလျှင် ယခင်က အင်းဝသို့ရှင်စောပုနှင့်အတူပါလာသော မွန်ကျေးကျွန်တို့ပါ ခေါ်ပြီးသော် ညဉ့်သန်ကောင်လောက် အချိန်တွင် လှော်ကားကြီးကို စီးနင်း၍ ခရီးပြင်းစုန်ဆင်းပြေးကြလေသတည်း။ (ယင်းသောအခါ ရှင်ဓမ္မဓရက ပဲ့ကိုင်၍ ရှင်ဓမ္မဉာဏက လှေဦးက စီးသောဟူ၏)

မိုးသောက်လျှင် မိဖုရားရှင်စောပု၏ အထိမ်းအယ အစောင့်အရှောက်များသည် စောင်ဖုံးလျက်ရှိသော သင်ဖြူးလိပ်ကို မိဖုရားရှင်စောပုပင် မှတ်ထင်ကြ၏။ အတော်နေမြင့်လျှင် အချို့သော အထိမ်းအယတို့က ထိပ်ခေါင်တင်မကြီးသည် ဝေဒနာတော်သက်သာ၍ လွန်မင်းစွာ စက်တော်ခေါ် သည်ဟူ၍ငှင်း၊ အချို့ကလည်း ရောဂါတော်သဲ၍ လူးလဲခြင်းတောင် မပြုနိုင်ဘူးဟူ၍

ဂုဏ်း၊ တချို့ကမူကား တညလုံး မစက်ရတော့ မနက်ထ နေမြင့်ဒါပဟူ၍ဂုဏ်း၊ တချို့ကမူကား နေမြင့်တယ်ဆို မြင့်ဘဲမြင့်ပါတယ်။ ဆွမ်းခံတောင် ဝင်ကုန်ပြီ၊ အသက်ရှူတော်မူပုံ ငြိမ်လှချည်တကားဟူ၍ဂုဏ်း အမျိုးမျိုး တီးတိုးစကား ပြောဆိုနေကြစဉ် သမားတော်ကြီးတဦးသည် မနက်ဆေးတိုက်မည်ဟု အခန်းတွင်းသို့ ဝင်လာ၏။ ထိုဆရာကြီးသည်ကား မိဖုရားရှင်စောပုနှင့်ရောရှုက်တင်အကျွမ်းတဝင်ဖြစ်၍ မိဖုရားကို ကိုင်ဝံ့တယ်ဝံ့ ဆေးတိုက်ဝံ့သော ဆရာကြီးဖြစ်သည်နှင့်အညီ ဆေးတိုက်မည်ဟု သွေးစမ်းကြည့်မလိုနှင့်ခြေရင်းက ညဥ့်ခြုံတော်တဘက်ကို လှန်လိုက်ရာ မိဘုရားမရှိဘဲ ပကတိ သင်ဖြူးလိပ်ဖြစ်နေသဖြင့် တအိမ်တော်လုံး ရုံးစုရုံးစုနှင့် ရှင်စောပုဖြင့် အောက်ရွာပြေးပြီဟု ပြောကြဆိုကြကုန်၏။

ယင်းသို့သော အကြောင်းများကို နန်းတော်သို့ သွားရောက်လျှောက်ထားကြ၍ အင်းဝမင်းလည်း အကြောင်းကြောင်းကို ကြားသိတော်မူရလျှင် “သူ့မောင် ဟံသာဝတီမင်းက ငါ့ကိုစစ်ကူတောင်းလာသည်။ ငါလည်း မကူညီရချေ။ သူလည်း အိုမင်းပြီ၊ ငါလည်း အိုမင်းပြီ၊ အိုကြီးအိုမှ ဒုက္ခ သောကအမှုကို ဘာပြုတော့မတုံး၊ သွားချင် သွားပါစေတော့၊ ငါ မမြစ်တားလိုပါဘူး။ မလိုက်ကြနှင့်တော့၊ မပျော်တဲ့ရွာ မသာဘူးတဲ့။ သူ့ပြေ သူ့ရွာကို ပြန်ချင်ပေမပ၊ ပြန်ပါစေတော့”ဟု အမိန့်တော်ချမှတ်တော်မူလိုက်လေ၏။

မိဖုရားရှင်စောပုလည်း အစဉ်အတိုင်း ပြေးလာခဲ့လေရာ ပုဂံ ညောင်ဦးသို့ရောက်သောအခါ သားတော်ရဟန်းဓမ္မဓရနှင့်ဓမ္မညာဏတို့အား မိဖုရားက ဤသို့ပြောဆို၏။ “သားတော်နှစ်ပါးတို့ အင်းဝက ပါလာသော အာဟာရ စားဘွယ်များလည်း နည်းပါးသဖြင့် ကုန်ချေပြီ။ မယ်တော်နှင့်မခြား သားတော်ရဟန်းများ၊ လှေသားတက်ခပ်သမား၊ ကျေးကျွန်များလည်း ထမင်းအာဟာရ မစားသောက်ကြရသဖြင့် ဆာလောင်မွတ်သိပ်လှချေပြီ။ သားတော်နှစ်ပါး ပုဂံ ညောင်ဦးသို့တက်ပြီး ဆွမ်းခံကြသော် သင့်လျော်မည်”ဟု ပြောသကာလ ဓမ္မဓရက “မယ်တော် ယခု ကျွန်ုပ်တို့ မြို့ပေါ် သို့ တက်၍ ဆွမ်းခံပါမူ ကျွန်ုပ်တို့ကို မြန်မာများမြင်လျှင် ပြေးမှန်းသိ၍ လိုက်လံဖမ်းဆီးသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့ လွတ်နိုင်လော”ဟု ပြန်၍မေးလျှင် ရှင်စောပုလည်း “ငါ့သားရဟန်း၏စကားသည် ဟုတ်မှန်ပေစွတကား”ဟု တစုံတရာ ဘာမျှပြန်မပြောဘဲ ဆိတ်ဆိတ်နေလေ၏။ ထိုနောက် အထုပ်တထုပ် လှေနားသို့ မျှောလာ၍ လှေသမားတို့ ထိုးဝါးဖြင့် ဆယ်ယူလျက် ဖြေကြည့်ကြသောအခါ ထမင်းထုပ်ဖြစ်နေသဖြင့် မိဖုရားအား ဆက်ကြလေ၏။ ထိုထမင်းထုပ်အတွင်း၌ (၁) ပဲသီးအခြောက်၊ (၂) ငါးခြောက်နှင့်၊ (၃) နဝရတ်အမျက်ကျောက်များလည်း ပါရှိသဖြင့် “ငါသည် ပဲခူး ဟံသာဝတီထီးနန်းကို သိမ်းမြန်းစိုးစံရမည့် အတိတ်နိမိတ်ပင်ဖြစ်သည်”ဟု မိဖုရားကိုယ်တိုင် နိမိတ်ဖတ်တော်မူပြီးနောက် ထမင်းထုပ်ကို မိဖုရားနှင့်တကွ လှေသမားအားလုံးတို့ပင်အဆာပြေစားကြရသဖြင့် “လူမင်းဘုန်းကြီး နတ်မင်းမနေနိုင်”ဟူဘိသကဲ့သို့ ရှင်စောပုဘုန်းတံ

ခိုးကြောင့် နတ်သိကြားများက ဆက်သောထမင်းထုပ်ပင် ဖြစ်လိမ့်မည်တကားဟု တလေ့သားလုံး အုံးအုံးကျက်ကျက် ပြောဆိုကြ၏။

ထိုနောက် ရှင်စောပုက သားတော်ရဟန်းများအား ပြောကြားတော်မူသည်မှာ "သားတော်တို့ မယ်တော်ငယ်စဉ်ကာလက ခမည်းတော်ဘုရားသည် ဟံသာဝတီက အင်းဝသို့ ချီတက်တိုက်ခိုက်တော်မူရာ ပုဂံကို ရောက်တော်မူတော့ နော်ရထာမင်းစော တည်ခဲ့တဲ့ 'ရွှေစည်းခုံဘုရား'၊ ကျန်ရစ်သားတည်ခဲ့တဲ့'အာနန္ဒာဘုရား'၊ အန္တိုပြီး နော်ရထာမင်းကို ဝေသာလီ ကသည်းပြည်က ဆက်လိုက်တဲ့ ကျန်ရစ်သားမယ်တော် ပဉ္စကလျာဏီကို ရာဇတမန်အမတ် ကုံးချောသောစကားကို ယုံပြီး နော်ရထာမင်း အမျက်တော်ရှုပြီး ရာဇဝတ်သင့်လို့ ပရိမ္မသကြီးထံ ပဉ္စကလျာဏီမင်းသမီးကို အပ်နှံလိုက်တော့ ပဉ္စကလျာဏီမင်းသမီး ပုဆစ်တုပ်ပြီး ဦးခိုက်ငိုယိုတော်မူတဲ့နေရာ သားတော်ကျန်ရစ်သား မင်းဖြစ်တော့ သူ့မယ်တော် ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်ရတဲ့နေရာရယ်လို့ ပုဆစ်တုပ်ဘုရားတည်ခဲ့သတဲ့။ အန္တိုပြီး ကျန်ရစ်သားရာဇဝတ်သင့်လို့ တောထဲအုံထဲ ထွက်ပြေးနေရတုန်းက သူ့မယား အပယ်ရတနာ လာလာပြီး ထမင်းပို့တဲ့နေရာကိုလဲ'အပယ်ရတနာဘုရား'ရယ်လို့ တည်ခဲ့သတဲ့၊ အန္တိုပြီး အလောင်းစည်သူမင်း ကောင်းမှုတော် ရွှေဂူဘုရား၊ သဗ္ဗညုတဘုရားမှစ၍'လှည်းဝင်ရိုးသံ၊ တညံညံ၊ ပုဂံဘုရားပေါင်း"ဆိုတဲ့အတိုင်း ပုဂံမှာ ဘုရားပေါင်း ၃၃၇၆၄၄၄၊ (သုံးသန်းသုံးသိန်း ခုနစ်သောင်း ခြောက်ထောင် လေးရာနှင့်လေးဆယ့်လေးဆူ)တောင်ရှိသတဲ့၊ ဘုရားပုထိုးအင်မတန်ဘဲ ပေါများတယ်။ မြို့နေထိုင်ခင်းလည်း သာယာတယ်။ ပုဂံမှာ ဘုရားပုထိုး ဒါလောက်ပေါများတာ ပုဂံမင်းပေါင်း ငါးကျိပ်ငါးတောင်ရှိတယ်လို့ မြို့သက်ရှည်လို့ရယ်လို့လဲ ကြားဘူးတယ်။ တချို့အညာသားများ မေးကြည့်တော့ သင်လည်ကြောင်မင်းလက်ထက်တုန်းက ရှင်မထီးဆိုလား၊ အဇ္ဇဂေါဏဆိုလား၊ ဘုန်းကြီးတပါး ရွှေငွေဖြစ်လို့ ဘုရားပုထိုး ဒါလောက်ပေါများတယ်လို့လဲ လျှောက်ထားကြတယ်။ ငါ့သမီးတော် စောပုကို တခေါက်လောက် လိုက်ပို့စမ်းချင်တယ်လို့ ခမည်းတော်ဘုရား မိန့်တော်မူတုန်းကဘဲ မယ်တော်သည် ပုဂံပြည်ကို ရောက်ချင်စိတ်ပေါက်နေတယ်။ အန္တိုပြီး မောင်တော် ရွှေနန်းရှင်က မယ်တော်ကို ဆက်လိုက်လို့ အင်းဝတက်ခဲ့ရတုန်းကလဲ ပုဂံဆိပ်ကို အချိန်မတော်မှရောက်လို့ မတက်ခဲ့ရဘူး။ ယခုလဲ 'ရာဇဝတ်ရေး ပြေးနိုင်မှလွတ်မယ်'ဆိုတာကို လက်လွတ်ပြေးခဲ့ရသဖြင့် အခွင့်မသာ အခါမရနိုင်အောင်ပင် ရှိတော့သည်။ အောက်ပြည်က သထုံရှင်ဘုရင် မနူဟာကို မြန်မာဘုရင်အနော်ရထာမင်းစော ဖမ်းသွားတုန်းက အဲဒီပေါက်ကံမြို့မှာဘဲ ထားသတဲ့။ အဲဒီကဲ့သို့ သူတပါးတိုင်းပြည်မှာ ကြာရှည်လေးမြင့် ဒုက္ခဆင်းရဲခံနေရတော့ မနူဟာမင်းမှာ လွန်စွာဘဲ သံဝေဂတရားဖြစ်ပွားတော်မူလို့မို့ ကိုယ်တော်တွင်ပါရှိတဲ့ မနောမယပတ္တမြားကို ပုဂံသူဌေးတဦးမှာ ရောင်းလိုက်တော့ အဘိုးငွေလှည်းငါးစီးတိုက်ခန့်ရသတဲ့၊ အဲဒီငွေတွေရတော့ ထက်ဝယ်တော်ဘွဲ့ ဘုရားဆင်းတုတော်ကြီးတဆူ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူဟန်တဆူ တည်ပြီးတော်မူပြီးသကာလ နိဗ္ဗာန်သို့မရောက်သေးသော ကာလသံသရာမှာ ကျင်လည်ရသော

ဘဝဆက်တိုင်းဆက်တိုင်း သူတပါးနိုင်သည့်ကိုယ် မဖြစ်ရပါလိုဟု ဆုပန်တော်မူသတဲ့၊ အဲဒီဘုရားကို ယခုတိုင် မနူဟာဘုရားရယ်လို့ တွင်သတဲ့၊ အော် သူ့တိုင်း သူ့ပြည်မှာ မနူဟာမင်းလဲ မယ်တော်နှင့်မခြား များများကြီး ဒုက္ခဖြစ်လို့မို့ စိတ်ညစ်တော်မူရှာပေလိမ့်မယ်။ အော် ဖြစ်ပြန်ပျက်ပြန် လောကဓံကမ္ဘသတ္တေ ဝိဘဇ္ဇတိ၊ သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ဝိဘဇ္ဇတိ၊ ဝေဖန်တတ်၏ ။ ဤသို့ မောင်ပဥ္စင်းဟောတဲ့တရားဟာ ဘယ်လောက်များမှန်သလဲလို့ အဲဒီဘေးလောင်းတော်မနူဟာမင်းတရား တည်ထားခဲ့တဲ့ဘုရားပထိုးများကို ရှစ်ခိုးဝတ်ပြုချင်ပါဘိတော့တယ်။ ဘုရား၊ ဘုရား၊ ဘုရား၊ အနိစ္စနှင့်ဒုက္ခ အနတ္တာ သုံးပါးလက္ခဏာ ကိုယ်ခန္ဓာ မြဲစွာမရှိပါတကားဟု ဆိုပြီးလျှင် ရှင်စောပုသည် လောင်းလှေလှော်ကားပေါ် ကပင် ပုဂံဘုရားများကို ရည်မှတ်ပြီးလျှင် ဦးချကန်တော့ပြီးနောက် အောက်ရပ်အကြေ စုံတော်မူပြန်လေသတည်း။

ပုဂံမြို့က စုံပြေးခဲ့ကြရာ စလင်း၊ မြစ်ထဲ၊ ပြည်၊ ရွှေတောင်ဂူတို့ စသောမြို့ရွာများကို လွန်လာသော်လည်း တွေ့မြင်သမျှ လူအပေါင်းတို့က အောက်သားမြန်မာများကိုသာ မြင်လိုက်ကြရသောကြောင့် နေပြည်တော်မှ ရှင်ဘုရင်က စေလွှတ်လိုက်သော လှေကြီးပင် ဖြစ်မည်ဟု ထင်မှတ်ကြသဖြင့် မဘမ်းမဆီးလိုက်ကြကုန်။ ယင်းကဲ့သို့ အစဉ်အတိုင်း စုံဆင်းခဲ့ကြရာ ဓနုဖြူရွာသို့ရောက်လျှင် ရွာသူရွာသားတို့သိ၍ ရှင်စောပုထံသို့ စားဘွယ်သောက်ဘွယ်များနှင့်တကွ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများစွာ ဆက်လာကုန်၏ ။ ရှင်စောပုလည်း ဓနုဖြူရွာသားတို့အား အထိုက်အလျောက်ချီးမြှောက်ပေးကမ်းပြီးလျှင် ပဲခူးမြို့၏ အကြောင်းအရာ စနစ်ကို စီစစ်ထောက်လှမ်း စူးစမ်းတော်မူသည်ရှိသော် ဓနုဖြူရွာသားတို့က ဘုန်းကြီးလှသော သခင်မ၊ ယခုသခင်မ၏ မောင်တော်ပဲခူးရှင်ဘုရင်မင်းမော်ဒေါ ဆင်ဖမ်းသွားရာ ကျေးကျွန်တယောက်က သတ်၍သေနေသောကြောင့် သခင်မ၏ ညီမတော် ရှင်စောနှစ် နန်းထိုင်သတဲ့ဟု လျှောက်သည်ကို ကြားလျှင် ရှင်စောပုလည်း လွန်စွာအမျက်တော်ရှ၍ ခဏခြင်းပင် အပြင်းချီခဲ့ကာ သံလျင်မြို့သို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူလေ၏ ။

အမတော်ရှင်စောပု သံလျင်သို့ ရောက်ကြောင်းကို ညီမတော်ရှင်စောနှစ်ကြားလျှင် ဗညားအိန်မည်သောအမတ်ကို ခေါ်၍ ဤသို့တိုင်ပင်၏ ။ ဗညားအိန်၊ ယခု အမတော် ရှင်စောပုသည် သံလျင်သို့ရောက်လာပြီတဲ့၊ အင်းဝရှင်ဘုရင်ကလည်း အချက်ထဲမှ ဘယ်နှယ်ကြောင့်လွှတ်လိုက်တယ်မို့ မပြောတတ်ပါဘူး။ အမတော်ရှင်စောပုကို တတိုင်းတပြည်လုံးကဘဲ ချစ်ခင်ကြည်ညိုကြတယ်။ သူက ကျွန်မကို လာတိုက်လျှင် ခံနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ အကြံမ်းမှု အနုနှင့်သာ အောင်စေရာဆိုဒါလို သင့်လျော်သောအမတ်ပညာရှိများကို လွှတ်ပြီး အမတော်ရှင်စောပုကို အနုနည်းနှင့်ဘမ်းရသော် သင့်တော်မည်ထင်သည်ဟု တိုင်ပင်လေ၏ ။

ထိုအခါ အမတ်ကြီးဗညားအိန်က သခင်မ အမတော်ပြန်လာတာကို ဘာပြု၍ ဆီးပြီး

တိုက်လား ခိုက်လား လုပ်ရမတုံး၊ သူစိမ်းပြင်ပြင်မှ မဟုတ်ပါဘဲတကား၊ ညီအမချင်းပါတကား။ အမတော်ကို စိတ်ဝမ်းမပျက် အမျက်တော်မရှိရအောင် ပိပိပြားပြား ရှိအောင် ကျွန်တော်မျိုးကြီး ကြံဆောင်ပါမည်။ သခင်မက ဣန္ဒြေမပျက် ငြိမ်ငြိမ်သက်သက်သာ နေထိုင်တော်မူပါဟူ၍ လျှောက်ထားပြီးလျှင် ဗညားအိမ်အမတ်ကြီးသည် သီရိမနုဆိုသူ ဝန်တယောက်ကို ရှင်စောပုထံသို့ စေလွှတ်လိုက်လေ၏ ။

သီရိမနုအမတ်သည် သံလျှင်မြို့သို့ရောက်လျှင် ရှင်စောပုထံသို့ ပါလာသော လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများကို ဆက်သရာတွင် ရှင်စောပုက မောင်တော်မင်းမော်ဒေါ ဘာကြောင့် သေရသတုံးဟု မေးမြန်းတော်မူရာ သခင်မ၊ မောင်တော်မင်းတရား ဆင်ဖမ်းသွားတော်မူ၍ မအောက်ရွယ်ရွာသို့ ရောက်သောအခါ တောဆင်နင်း၍ ပွဲချင်းပြီး နတ်ရွာစံ ကံတော်ကုန်သဖြင့် ညီမတော် မင်းပြုနေပါသည်ဟု လျှောက်ထားသည်တွင် ရှင်စောပုက ယခု ညီမတော် မင်းပြုသည်မှာ မှူးကြီးမတ်ရာ ပြည်ရွာတိုင်းကား ရဟန်းရှင်လူအများတို့နှင့် သင့်တင့်ညီညွတ်ပါ၏ လောဟု မေးပြန်ရာ သီရိမနုအမတ်က အရှင့်ညီမတော်သည် ပြည်သူတို့နှင့်အပုံကြီး နေရာမကျလှပါဘူးဘုရားဟု လျှောက်ထားသည်ကို ရှင်စောပုကြားလျှင် မောင်တော်မင်းမော်ဒေါကို ကျေးကျွန်များသတ်၍ သေသည်ဟု ကြားရသောကြောင့် အင်းဝမင်းက ငါ့ကို လွှတ်လိုက်၍ငါလာသည်။ ယခုမှာ ငါ့ညီမ ရွှေထီးရွှေနန်း သိမ်းမြန်း စိုးအုပ်မင်းလုပ်သည်ကို ဘာကိစ္စရှိမလဲ ငါဝမ်းမြောက်သည်ဟုသာ မိန့်တော်မူပြီးလျှင် သီရိမနုအမတ်အား သင့်လျော်သော ဆုလပ်ပေးကမ်း၍ ပြန်လွှတ်လိုက်လေ၏ ။

ရှင်စောပုနှင့်ရှင်စောနှစ်

ဟံသာဝတီသို့ သီရိမနုအမတ် ပြန်သွားပြီးနောက် မကြာမီပင် ရှင်ဓမ္မဓရက ရှင်စောပုအား ပြောကြားသည်မှာ မယ်တော် ကျွန်ုပ်တို့သည် သံလျှင်မှာ နေသဖြင့် အခြေမသင့်ချေ။ ဒဂုန်မြို့သို့သွားမှ အရေးလှမည်။ ဒဂုန်မြို့သည်ကား ဘုရားရှင်ဆံတော်ဓာတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆံတော်မြတ်၏ ဣဒ္ဓိပါဒ်တန်ခိုးတော်ကြောင့်၎င်း၊ သုံးဆဲ့နှစ်ဆက်မျှသော ရှေးဘေးလောင်းတော် ဘိုးလောင်းတော်တို့၏ မင်္ဂလာအောင်မြေဖြစ်၍ ထိုမင်းကောင်းမင်းမြတ်တို့၏ ကျေးဇူးဂုဏ်ကြောင့်၎င်း ဒဂုန်မြို့မှာနေ၍ ကြံစည်ရသော် မယ်တော်၏ အကြံသည် ဧကန်ပြီးစီးမည်ဟု ပြောရာတွင် ရှင်စောပုလည်း များများကြီးသဘောကျသည်ဖြစ်၍ မိမိတွင်ပါရှိရင်း အလုံးအရင်းနှင့်တကွ ဒဂုန်မြို့သို့ သွားလေ၏ ။ ဒဂုန်မြို့သို့ ရောက်လျှင် ၎င်းဒဂုန်မြို့ဝန်စည်သူက လက်နက်တို့ကို ပေးဆက်လျှင် ရှင်စောပုက မြို့ဝန်မင်း မဟာစည်သူမင်းကို ရွှေပိဿာချိန် ငါးဆယ်ပေးနှင့်ပါ။ ငါ ဟံသာဝတီကို အစိုးရလျှင် မင်းကြိုက်သည့်မြို့တမြို့ကို စားစေမည်ဟု ဆိုလေလျှင် ဒဂုန်ဝန်စည်သူလည်း ရွှေပိဿာချိန်ငါးဆယ် ပေးဆက်၏ ။

ထိုရွှေချိန်ပိဿာငါးဆယ်ကို မငိုနှင့်ဗောဂမုန်းဟူသော အမတ်နှစ်ယောက် ဝန်ပြုတော်မူ၍ မှူးကြီးမတ်ရာ သေနာပတိတို့ကို ဆုပေးစရာ အပွတ်အညှတ် အခြည်အကွင်းလုပ်လေဟူသော ရှင်စောပုအမိန့်အတိုင်းလည်း ပြုလုပ်ကြရ၏။ ယင်းသို့ပြုလုပ်ပြီးလျှင် ရှင်ဓမ္မဇရ၏ အကြံအစည် ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွားဖြင့် ညီညွတ်စည်းလုံးကာစဖြစ်သော သံလျင်၊ ဒလ၊ ပုသိမ်၊ မြောင်းမြစသော မြို့ရွာနယ်ပယ်တို့မှ အကြီးအမှူး မှူးကြီးမတ်ရာတို့ကို ဆုလပ်ပေးစေ၏။ ဆုလပ်ပေးပြီးနောက် ဒဂုန်ဆံတော်ရှင်ကို အဖူးအမြော် တက်လေ၏။ ကုန်းရင်ပြင်ပေါ် သို့ရောက်လျှင် ရှင်စောပုသည် ဘုရားကို လက်ျာရစ်လှည့်၍ ကြည်ညိုစဉ် တဘက်သို့စောင်း၍ကြည့်လိုက်ရာ သက်ကြီးအိုတယောက်ကို မြင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ အစေအပါးတို့က သခင်မအနားကို မကပ်နှင့် ဘာမှတ်သတုံးဟု ကြိမ်းမောင်းပြီး နှင်ထုတ်ကြလျှင် သက်ကြီးအိုက ငါသည် ဗညားထောကို ဘဇာပြုသမို့ မင်းတို့နှင်ကြပါသနည်းဟုဆို၏။ ထိုသက်ကြီးဆိုသောအကြောင်းကို အစေအပါးတို့က ရှင်စောပုအား လျှောက်ထားကြရာတွင် ရှင်စောပုက သက်ကြီးအို ဘယ်မှာနည်းခေါ်ကြချေဟု စေသောကြောင့် အစေအပါးတို့ခေါ်မည်ဟု ကြည့်လိုက်သောအခါ သက်ကြီးအို မမြင်၍မတွေ့ရပါဟု ရှင်စောပုကို လျှောက်၏။ ရှင်စောပုလည်း မှူးတော်မတ်တော်တို့၏ အလယ်တွင် အချင်းမှူးမတ်တို့၊ ဤသက်ကြားအိုသည် လူမဟုတ်တန်ရာ သမ္မာဒေဝနတ်ကောင်းနတ်မြတ်တို့သည် ငါ့အား ဗညားထောအမည်ကို ပေးလာသည်ဖြစ်ဘိမည် ယနေ့မှစ၍ ငါသည် ဗညားထောဟူသော ဘွဲ့တံဆိပ်ကို ခံယူမည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုအမိန့်ကိုကြားရပြီးလျှင် ရှင်ဓမ္မဇရသည် ဗညားထောအမည်တော်ရှိသော ရှင်စောပုအား မယ်တော် (၁)မရှပ် (၂) မငို၊ (၃) ဗောဂမုန်း (၄) ဗောဗဂိုး၊ (၅) မအဲ ဤသူငါးယောက်တို့ကို ပဲခူးသို့စေလွှတ်၍ အရာရာမျိုးကို စုံစမ်းစေမှ သင့်မည်ဟု ပြောသဖြင့် ဗညားထော ရှင်စောပုလည်း မောင်ပဥ္စင်းအမိန့်အတိုင်း ခိုင်းစေမည်ဟု အဆိုပါလူငါးယောက်တို့အားလည်း အထိုက်အလျောက် ချီးမြှောက်ပေးကမ်းပြီးနောက် ဒဂုံဘုရားတွင် သစ္စာတိုက်၏။ ထိုလူငါးယောက်တို့သည် ဗညားထောရှေ့တွင် ဘုရာ့ကျွန်တော်မျိုးငါးယောက်တို့အနက် အကြင်သူသည် အရှင်မ၏ကျေးဇူးသစ္စာတော် မတည်သွေဖီ ဖောက်ပြန်သည်ဖြစ်အံ့ မပြန်နိုင်သည်ဖြစ်ပါစေ။ အကြင်သူသည် အရှင်မသစ္စာ၌ တည်ကြည်စွာ ဖြစ်အံ့ ပြန်လာနိုင်သည် ဖြစ်ပါစေသတည်းဟု သစ္စာဓိဋ္ဌာန် ပြုကြပြီးသော် အမိန့်တော်အတိုင်း ပဲခူးရွှေမြို့တော်သို့ သွားကြလေ၏။

ပဲခူးသို့ရောက်၍ လေးငါးရက်ရှိလျှင် ဖောပဂိုးနှင့်မရှပ်တို့ ၂ ယောက်ကို ပဲခူးမြို့ဝန် သီရိမနုဘမ်းမိ၍ ဘုရင်မရှင်စောနှစ်ထံသို့ ပို့လိုက်လေ၏။ ရှင်စောနှစ်လည်း ဖောပဂိုးနှင့်မရှပ်ကို ‘နင်တို့သည် ငါ့ကျေးတော် ကျွန်တော်ရင်းများ ဖြစ်ကြသည်။ နင်တို့သည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် လာကြသတုံး၊ ငါ့ကို မှန်မှန်လျှောက်ကြပါ’ဟု ဆိုလျှင် ဖောပဂိုးက ‘အရှင်သခင်မ၏ အမတော်ဘုရားက သူ့အား အင်းဝမင်းက အမျက်တော်ထွက်၍ နှင်လိုက်သောကြောင့် ဒဂုံမြို့သို့ ရောက်လာရကြောင်း စစ်မက်ပြုရန် လာသည်မဟုတ်ကြောင်းများကို ညီမတော်ထံ လျှောက်ထား

ရချေမည်ဟု ခိုင်းစေတော်မူလိုက်သောကြောင့် ကျွန်တော်မျိုးတို့ ရွှေဘဝါးတော်အောက် ရောက်လာရပါတယ်’ဟု လျှောက်ထား၏။

ထိုနောက် ရှင်စောနှစ်က ‘ဟယ်မရှုပ်၊ ဖောပဂို လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း မှန်၏လော’ ဟု အာဏာပါဏာနှင့်ကြိမ်းမောင်း၍ မေးတော်မူပြန်ရာတွင် မရှုပ်က ‘အမတော်သည် သံလျင်သို့ ရောက်လာသောအခါက ရွှေဘုန်းတော်ရှင် သခင်မဘုရားက မောင်တော် မင်းမော်ဒေါ် နတ်ရွာစံတော်မူသောအကြောင်းကို လျှောက်ရန် စေလွှတ်တော်မူလိုက်သော အမတ်သီရိမနုက တိုင်းသူပြည်သားတို့နှင့်အရှင်သခင်မဘုရား များများကြီး မသင့်ကြကြောင်းနှင့်လျှောက်သွားသောကြောင့် အမတော်သည် သခင်မကို လုပ်ကြံမည်ဟု ကြံစည်လျက် ရှိပါသည်၊ ယင်းသို့ ကြံစည်လျက်ရှိသည့် အတိုင်း သီရိမနုအမတ်၏ စကားအတိုင်း မှန်မမှန်ကို အမြန်သွား၍ စုံစမ်းချေရမည်ဟု စေလွှတ်လိုက်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့ လာရောက်ရပါသည်ဘုရား’ဟု လျှောက်ထား၏။

မရှုပ် လျှောက်ထားသောစကားကို သီရိမနုအမတ်နှင့်အကျွမ်းတဝင် ချစ်ခင်လေးမြတ်သော ပိုက်သမည်သော အမတ်က ရှင်စောနှစ်အား ‘ဘုန်းတော်ကြီးလှသောသခင်မ၊ သည်အကောင်များသည် အမတော်ကြားနှင့်သခင်ကြားကို မသင့်မတင့်အောင် ကဒ့်းကဒိုက်နှင့်ဂုံးတိုက်ရအောင် လာသောအကောင်များသာဖြစ်ပါသည်။ သခင်မနှင့်ကျွန်တော်မျိုးမှူးမတ်တို့ သင့်မြတ်ညီညွတ်သည်ကိုလည်း ဖျက်လိုဖျက်ဆီးလုပ်ရအောင် လာသောအကောင်များဖြစ်ပါသည်။ သည်အကောင်များ စကားကို ယုံမှားတော်မမူပါနှင့်’’ဟု လျှောက်လျှင် ဘုရင်မရှင်စောနှစ်က ‘‘သင်းတို့သူလျှို ၂ယောက် ကွပ်မျက်စေ’ဟု အမိန့်တော်ချမှတ်သဖြင့် အမတ်ပိုက်သသည် မရှုပ်နှင့်ဖောပဂိုးတို့ကို ကွပ်မျက်သုတ်သင်လေ၏။

မဂိုး၊ ဗောဂမုန်း၊ မအဲဟူသော သူလျှို ၃–ယောက်တို့သည်ကား ရွှေ၊ ငွေတံစိုးလက်ဆောင်များနှင့်အမှာတော်စာများကို မှူးကြီးမတ်ရာတို့အား ပေးကမ်းခဲ့ပြီးလျှင် ဒဂုံမြို့သို့ပြန်ခဲ့ကြလေ၏။ ရောက်လျှင် ဗညားထောကို မအဲက လျှောက်ထားသည်မှာ ‘အရှင်မ၊ ကျွန်တော်မျိုးဖောပဂိုးနှင့်မရှုပ်တို့ နှစ်ယောက်ကိုမူကား ညီမတော်က အမတ်ပိုက်သအပ်၍ ကွပ်မျက်လိုက်လေပြီ။ ကျွန်တော်မျိုး ၃ ယောက်တို့သာလျှင် အရှင်မခြေရင်းတော်အောက် ပြန်ရောက်လာပါတော့သည်’ဟု လျှောက်ထားသောကာလ ဗညားထောက ဓမ္မဓရနှင့်ဓမ္မဉာဏ ၂ ပါးတို့အား ‘သားတော်မောင်တို့ ဘယ်လိုကြံကြမတုံး’ဟု မေးလျှင် ဓမ္မဓရက ‘မယ်တော်၊ အလျင်ကြံသော် မင်းဖြစ်သည်၊ အနှေးကြံသော် သူ့ကျွန်ဖြစ်သည်၊ ကြောက်သော်လွှဲ၊ ရဲသော်မင်းဖြစ်သည်’ဟူ၍ လူတို့ဆိုရိုးစကားပြုကြသည်ဖြစ်၍ နှေးလို့မဟန်၊ မြန်နိုင်မှ မကြောက်မရွံ့၊ စွန့်စားမှ သင့်လျော်မည်။ ဒဂုံတွင် တပ်မကြီးဖွဲ့စည်းပြီးလျှင် ကျွန်တော်မျိုးများကို တညီတညွတ်တည်း ရုံးစုတော်မူပါ။ ဟံသာဝတီကို ရ

တော့မည်မချွတ်ပြီ’ဟု ဆိုလျှင် ဗညားထော ရှင်စောပုလည်း မောင်ပဍ္ဍင်းတို့ အကြံအစည်သင့်ပြီဟု ဒဂုံမြို့သား၊ သံလျင်မြို့သား၊ မှော်ဘီမြို့သားတို့ကို ညီညွတ်ရုံးစုပြီးသော် အောင်မြေကိုနင်း၍ ဟံသာဝတီသို့ အပြင်းချီတက်တော်မူလေ၏။

ထိုသို့ အောင်စည် အောင်မောင်း ရိုက်ညောင်းဆော်ရွမ်းလျက် တပ်စဉ်မပျက် ချီတက်တော်မူလေရာ နရက်ဟူသော အရပ်သို့ရောက်၍ တပ်ချကြရာ ဗာလာရွာသား၊ မောသတ်ရွာသားတို့သည် ထိုအချိန်အခါတွင် စစ်ရေးစစ်ရာ၌ လွန်စွာအသုံးဝင်သော လောက်လေးကြီးစင်းရေ လေးရာမျှ ဆက်လာကြကုန်၏။ ထိုဆက်လာသူတို့အား ရှင်ဓမ္မဓရက ‘မောင်မင်းတို့သည် မယ်တော်ဘုရား၏ အကျိုးကို သည်ပိုးကြကုန်သည်’ဟု ဆိုလျှင် အဆိုပါကျေးလက်ရွာသားများတို့က ‘ကျွန်တော်မျိုးများသည် ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်တော်မူလှသော အရှင်သခင်မကြီးအတွက် သက်စွန့်ကြိုးပမ်း ထမ်းရွက်ပါမည်’ဟု အာမဝန္တာ ခံကြကုန်၏။ ဗညားထောလည်း ထိုသူတို့ဆက်လာသော လေးများကို ရွေးချ၍ ထိုသူလေးရာတို့ကို စစ်ရေးစစ်ရာ လေ့ကျင့်သင်ကြားစေပြီးလျှင် ရွှေလေးတော်တပ် ဖွဲ့စည်း၍ ၎င်းတပ်၌ ကလောက်ကပိုက်ဆိုသူကို ဗိုလ်မှူးခန့်ထားတော်မူ၏။ ထိုအရပ်ကတဖန် ချီခဲ့ပြန်လေသော် သီရိဓမ္မာသောကအရပ်သို့ ရောက်လေ၏။ အမတော်ရှင်စောပု ချီလာရာ သီရိဓမ္မာသောကအရပ်သို့ ရောက်ကြောင်းများကို ပဲခူးရှင်ဘုရင်မရှင်စောနှစ်ကြားလျှင် အမတ်ပိုက်သ၊ ထိုကရပ်အဲကံကောင်း၊ ပရှု၊ ဗညားစက်၊ ဗညားအိန်၊ ဗညားလောတို့အား မိန့်ကြားတော်မူသည်မှာ ‘အမတော်ရှင်စောပု၏ တပ်သည် ရွှေမြို့တော်နှင့်နီးကပ်လှပြီဖြစ်၍ နက်ဖန်မိုးသောက်လျှင် ဆင်တပ်၊ မြင်းတပ်၊ ခြေလျင်တပ်အရပ်ရပ်တို့ကို ငါ့အား ခင်းကျင်း၍ပြသကြရမည်’ဟူသော အမိန့်တော်အတိုင်း အမတ်တို့ကလည်း မိုးသောက်အိပ်ပလောက်ဟူသောအရပ်တွင် စစ်တပ်များ ခင်းကျင်း၍ ပြသည်ကို ရှုစားတော်မူပြီးလျှင် ဗညားအိန်ကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီး၊ ပိုက်သကို စစ်ကဲခန့်အပ်၍ ချီစေသဖြင့် သီရိမနုဟူသောအရပ်၌ တပ်စွဲကြကုန်၏။

ဗညားထောဘွဲ့ခံ ရှင်စောပုသည် ညီမတော်ရှင်စောနှစ်၏ စစ်သည်တပ်သားများသည် ဆီးကြိုခုခံတွန်းလှန်မည်ဟု သီရိမနုဟူသောအရပ်၌ တပ်စွဲလျက်ရှိကြောင်းများကို သိရလျှင် ထိုနေ့ညချင်းတွင်ပင် မင်းမနုကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီးခန့်ထား၍ ဟံသာဝတီတပ်တွင်းသို့ ချဉ်းနင်းထိုးဖောက်၍ ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက် မကြောက်မရွံ့ စွန့်စွန့်စားစား နင်လားငါလား ကြုံးဝါးသံလွှတ်၍ ရှုပ်ရှုပ်ချွန်ချွန် တိုက်ခိုက်စေဟူသော ဘုရား့အမိန့်တော်အတိုင်း မဆိုင်းမဆုတ် အဟုတ်အဟတ်ထိုးသတ်တိုက်ခိုက်ကြသည်တွင် ရှင်စောနှစ်၏ တပ်သားတို့သည် ထွားထွားညက်ညက် ပျက်စီးဆုံးရှုံး ဗရုံးသုံးကား ပျက်ပြားထွက်ပြေးကြလေကုန်၏။

ဟံသာဝတီတပ်ပျက်၍ ဂရောက်ဂရက်ဖြစ်လျှင်ပင် ဗညားအိန်၊ ဗညားစက်၊ ယိုကရပ်၊

ပရွှစက်ဟူသော အမတ် ၄ ဦးတို့သည် ဆင်ခြောက်ဆယ်၊ မြင်းခြောက်ဆယ်၊ စစ်သည်တပ်သား တို့နှင့်တကွ ရှင်စောပု၏ ရွှေစက်တော်ဆောင်သို့ ဝင်ရောက်လာကြကုန်၏။ ရှင်စောပုလည်း မိမိထံ မှောက် ဝင်ရောက်လာသောအမတ်တို့အား ဆုလာဘ်များစွာ ပေးသနားတော်မူ၏။ ထိုသီရိမနု အရပ်က တပ်ကို နိုင်ပြီးနောက် ရွှေ့သို့ချီတက်ပြန်လေရာ ရွှေမော်ဓောဘုရားအနီးအပါးသို့ရောက် သောအခါ ဦးပဉ္စင်းရှင်ဓမ္မဓရက တပ်စီးတပ်နင်းတို့ ညံ့ဖျင်းနေးကန်သည်ထင်သဖြင့် 'သိန္ဓော မြင်းကိုနှင်ဘိသကဲ့သို့ လျှင်မြန်ရမည်ဟု ဒဂုံမှာနေစဉ်ကဘဲ ကျွန်ုပ်ပြောကြားဘူးသည် မဟုတ်ပါ လားမယ်တော်'ဟု ဆိုလေလျှင် ရှင်စောပုလည်း စစ်သည်တော်များနှင့်တကွ ဟံသာဝတီရွှေမြို့ တော်အရှေ့တံခါးက ဝင်မည်ဟူ၍ အောင်စည်အောင်မောင်း ဆော်ပြီးလျှင် အပြင်းချီတော်မူ ပြန်လေ၏။

ထိုအကြောင်းကို ရှင်စောနှစ်ကြားလျှင် မှူးတော်မတ်တော်များကို ခေါ်၍ 'ကိုင်း ဘယ့် နှယ်လုပ်ကြမတုံး'ဟု ဆွေးနွေးတိုင်ပင်တော်မူရာ မှူးမတ်တို့က ဤသို့လျှောက်ထားကြကုန်၏။ 'မောင်တော်ရွှေနန်းရှင်ဘုရားက သူတပါးရန်ကို မခုခံနိုင်သည့်အတွက် ကြောက်ရွံ့လျက်၊ အမ တော်ဘုရားကို အင်းဝဘုရင်အား လက်ဆောင်ထိုးလိုက်သောကြောင့် သူ့ပြည်သူ့ရွာမှာ ဒုက္ခကြီး စွာလည်း ခံခဲ့ရရှာလေပြီ၊ ယခုတဖန် ပြန်လာရောက်သောအခါ မှူးကြီးမတ်ရာသေနာပတိတို့နှင့် တကွ တိုင်းနေပြည်သူရှင်လူတို့ကလည်း အမတော်ဘုရားကိုသာလျှင် ကြည်ဖြူသဒ္ဓါရှိကြပါသော ကြောင့် အလုံးအရင်း ဆင်မြင်းဗိုလ်ပါ အလွန်တရာကြီးကျယ်လှ၍ သခင်မခံတိုက်သော်လည်း နိုင်မည်မထင်ပါကြောင်း ယခုလည်း တခြားသူတပါး မဟုတ်ပါ၊ အမတော်ရင်းအစစ် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုးစိတ်တွင် ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် ထိုက်သက်ရာ စိုးစံမှ နိုင်ငံတော်သာယာ၍ သာသနာ စည်ပင်မည် ထင်ပါကြောင်း။ 'တယောက်ချမ်းသာ၊ ကိုယ့်ဘို့ရှာက၊ သတ္တဝါအပေါင်း၊ ပျက်စီး ကြောင်း'ဆိုသည့် တရားဖြင့် နှစ်ပါးသော ညီအမတို့ ကြည်မြစွာ ဖြစ်သင့်ပါကြောင်း''နှင့်မှူးမတ် အပေါင်းတို့က လျှောက်ထားကြလေလျှင် ရှင်စောနှစ်က မှူးတော်မတ်တော်တို့ လျှောက်ထား ချက်ကို ပယ်ဖျက်တော်မမူပါဘူးဟု မင်းဆောင်မင်းယောင် ထီးဖြူမြှောက်စည်နှင့်တကွ အရှေ့ တံခါးကို ဖွင့်၍ ထွက်ခဲ့ပြီးသော် အမတော်ရှင်စောပုအား ထီးနန်း လွှဲအပ်ရလေသတည်း။

၁၀။ ။ရှင်စောပု မင်းဖြစ်ခြင်း

ဗညားထောဘွဲ့ခံ အမတော်ရှင်စောပုလည်း ညီမတော်ရှင်စောနှစ်ရန်ကို တိုက်လှန်ဖြို ဖျက်ပြီးလျှင် အရှေ့တံခါးက ဝင်၍ ဟံသာဝတီရွှေနန်းကို သိမ်းမြန်းအုပ်ချုပ် မင်းလုပ်တော်မူ လေ၏။ ရှင်စောပု အထွတ်အမြတ်သို့ရောက်တော်မူလျှင် တိုင်းသူပြည်သားတို့အား မတရားသ ဖြင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်း၊ တိုက်ခိုက်လုယက်ခြင်းစသော တိုင်းပြည်၏ရန်ဆူးရန်ညှောင့်အရပ်

ရပ်တို့ကို ကွပ်ညှပ်စီရင်ဘို့ရာ မနုရပ် မည်သော အမတ်ကို ပဲကူးဝန်ခန့်တော်မူ၏။ ထို့ပြင်လည်း ညီမတော်ရှင်စောနှစ် လက်ထက်က ထောင်တန်းအကျဉ်းချခံနေရသူများကို ဘေးမဲ့လွှတ်တော်မူ သည့်ပြင် မတရားခွန်များကိုလည်း ယုတ်သိမ်းပယ်ဖျက်တော်မူ၏။ ထို့ပြင် ပဲကူးရွှေမြို့တော်မှစ၍ ဟံသာဝတီ ၃၂ မြို့၊ ပုသိမ် ၂၃ မြို့၊ မုတ္တမ ၃၂ မြို့ဟုဆိုအပ်သော ရာမညတိုင်း ၃ ရပ်အတွင်း၌ လည်း မင်းရိုးမင်းစစ် ခမည်းတော် ရာဇာဓိရာဇ်မင်းတရားကြီး၏ သမီးတော်ကြီး ရှင်စောပုသည် ယခုသက်တော် ၅၃ နှစ်၊ သက္ကရာဇ် ၈၁၅ ခုနှစ်တွင် 'ဗညားထော' ဟူသော ဘွဲ့တော်ကိုခံ၍ ဟံသာ ဝတီရွှေထီးရွှေနန်းကို သိမ်းမြန်းစိုးစံတော်မူကြောင်းနှင့်လည်း အမိန့်တော်ပြန်၏။

ယင်းကဲ့သို့ ထီးဆောင်းမင်္ဂလာ မဟာဥကသ်သဘင် ရင်တော်မူပြီးလျှင် ကြံဘော်ကြံဘက် ရဲထွက်ဝံ့သသူ ပွဲကြီးလမ်းကြီးရသူတို့ကိုလည်း ရွေးချယ်စိစစ်တော်မူ၍ အရည်အခြင်းအားလျော် စွာ ထိုက်သက်ရာဆုလပ်၊ ဘွဲ့အမည်အရည်၊ ရာထူးဌာနန္တရပေးခြင်း၊ မြို့စားရွာစားပေးခြင်း၊ ဘုရားကျောင်းကန်၊ ဝတ္တကံမြေများကို မေးစစ်တော်မူ၍ အသစ်ထပ်မံလှူဒါန်းတော်မူခြင်းမှတ ပါး တိုင်းသားပြည်သူ၊ ရှင်လူတဝေး၊ သူဌေးသူကြွယ်တို့ကို ဆင့်ခေါ် ဘိတ်မံ၍ "ယနေ့ကစ၍ ဒါန သီလဘာဝနာတို့ကို မြဲစွာအားထုတ်ဆည်းပူးကြပါကုန်။ ကျွန်ုပ်လည်း အားထုတ်တော်မူပါမည်" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုရှင်စောပု နန်းတက်တော်မူသည်မှစ၍ ဟံသာဝတီပြည်ကြီးသည် နတ်ထီးရိပ်ငြိမ်ကြီး ကျယ်လှစွာသော စည်းစိမ်ဖြင့် တာဝတိံသာနတ်ပြည်အသွင် စည်ပင်သာယာ၏။

ထိုနောက် (၁)ဗညားအိန်၊ (၂)သီရိမနု၊ (၃)ပိုက်ထရာဇာ၊ (၄)ဗရန်း၊ (၅)ဗညားကျန်း ဟူသော အမတ်ငါးယောက်တို့ကို ကြပ်မတ်စေ၍ လက်ခံကံကျွေးများစွာပေးပြီးလျှင် လိပ်ပြင် ကျောင်းတော်ကြီးကို ဆောက်လုပ်စေပြီးလျှင် ဝတ်မိုးဝတ်မြေများစွာနှင့်တကွ ကပ္ပိယကျောင်း ကျွန် ၃၀၀ နှင့်တကွ သားတော်မမ္မရေကို လှူဒါန်းတော်မူသည့်ပြင် (၁)ဗညားလော၊ (၂)ဗရှ၊ (၃) ရဲနောင်၊ (၄)ပိုက်ထသူရ၊ (၅)အဲကံကောင်း၊ (၆)နန္ဒသင်းရံ၊ (၇)မနူကံပိုက်၊ (၈)အက္ကရပ်၊ (၉)လိုက် ကံကောင်း၊ (၁၀)ဇိမ်လကွမ်း၊ (၁၁)ပိုက်သင်ရန်ဟူသော အမတ် ၁၁ ယောက်တို့ကို ကြပ်မတ်စေ လျက် အတုလဝါသမည်သော ကျောင်းတော်ကြီးကို ကျောင်းရံ ၃ ထပ်နှင့်ဆောက်လုပ်စေ၍ ကြေး ပိဿာတထောင်ထွက် ဝတ်မိုးဝတ်မြေများနှင့်တကွ ကပ္ပိယကျောင်းကျွန် ၃၀၀ များပါ ရဟန်း တော် မမ္မညာဏကို လှူဒါန်းတော်မူ၏။

ကျောင်းတော်ကြီး နှစ်ကျောင်းကို ရေစက်ချပွဲပြီးသည်နောက် ရှင်စောပုသည် ဗညား အိန်ကိုခေါ်ပြီးလျှင် "ငါ အင်းဝက ပြေးလာစဉ်အခါက ပါလာသော ကျွန်ရင်းကျေးရင်းများတို့

ကို ရွေးချယ်စိစစ်ရမည်''ဟု မိန့်တော်မူသည့်အတိုင်း ဗညားအိန် စစ်ဆေးမေးမြန်းသောအခါ လေ့လေ့သမား အောက်သားမြန်မာ ရှစ်ကျိပ်နှင့်မွန်တရာမျှ တွေ့ရှိ၍ အဆိုပါမွန်မြန်မာလူပေါင်း တရာ့ရှစ်ဆယ်ကို ရှေ့တော်သို့သွင်းလေ၏။ ကျေးကျွန်များ ရှေ့တော်သို့ရောက်လျှင် ဘုရင်မ ရှင်စောပုက ပထမမြန်မာရှစ်ကျိပ်တို့ကို မေးတော်မူသည်မှာ ''မောင်မင်းတို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခကြီး စွာခံလျက် ငါ့အတွက် သည်ပိုးကြပါပေသည်။ ယခု ငါအထွတ်အမြတ်သို့ ရောက်တော်မူပြီ။ အ ပါးတော်တွင် စွဲမြဲစွာ ထမ်းရွက်ကြမည်လော၊ မြို့စားရွာစားအလိုရှိကြလျှင်လည်း သနားတော်မူ မည်၊ မည်သည့်မြို့ရွာများကို အလိုရှိကြသနည်း''ဟု မေးမြန်းတော်မူလျှင် မြန်မာရှစ်ကျိပ်တို့က ''ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်တော်မူလှသော သခင်မက ငါ မင်းဖြစ်တော်မူလျှင် မင်းတို့အားလုံးကို စား ပြီးအိပ်၊ အိပ်ပြီးစားနှင့် စား၍အိပ်၍သာ နေစေမည်ဟု အညာတုန်းက မိန့်တော်မူဘူးသည်ဖြစ် ၍ သခင်မအမိန့်တော်အတိုင်း စားခါအိပ်ခါသာ နေချင်ပါသည်ဘုရား''ဟု လျှောက်ထားလျှင် ရှင်စောပုလည်း ပြုံးတော်မူ၍ 'ရေကြည်ရာ၊ မြက်နုရာ'ဟူသောစကားပုံကို အောက်ပါအတိုင်း မိန့်ကြားပြောဆိုလေ၏။

ရှေးရှေးတုန်းက ကျွဲနှင့်ဆင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ခစားလုပ်ကျွေးနေကြသတဲ့။ တနေ့သ၌တော့ မြတ်စွာဘုရားက ကျွဲနှင့်ဆင်ကို ရေကြည်ရာ မြက်နုရာ စားကြလေတော့ဟု မိန့် တော်မူသည်ကို ကျွဲနှင့်ဆင်က ရေနောက်နှင့်ဆူးရှိရာမှာသာ စားချင်သောက်ချင်ပါတယ်လို့ လျှောက်မိဒါကြောင့် ကျွဲနှင့်ဆင်များမှာ ယခုတိုင်အောင် ရေကိုလဲ နှောက်လို့သာ သောက်ရတယ်။ ဆူးကိုလဲ စားရတယ်တဲ့။ အဲဒီစကားပုံလို မင်းတို့မြန်မာများလဲ စားခါအိပ်ခါသာ နေချင်ကြဒါ။ နောက်တော့ ကျွဲနှင့်ဆင် ပြောဒါလို ဖြစ်ကုန်လိမ့်မယ်''ဟု ပြောပြီး လယ်တကြိုးစီ ပေးသနား တော်မူလိုက်၏။

(မှတ်ချက်။ ။ဤအခါကစ၍ မြန်မာများ စားသောလယ်ကို စား၍အိပ်၍နေ သောလယ်ဟူ၍ ယခုတိုင်အောင် ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ကြသောဟူ၏။)

ထိုနောက် ရှင်စောပုသည် မွန်တရာတို့ကို ''မောင်မင်းတို့ကော ဘာများ အသနားခံကြ လိုသလဲ''ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ မွန်တို့ကမူကား ''ကျွန်တော်မျိုးများသည် ဓားတစင်းစီနှင့်နန်း တော်ထဲ၌ မြဲလိုပါသည်''ဟု လျှောက်ထားသဖြင့် ဤမွန်များသည်ကား ငါ အညာကို သွားရကတဲ က အပါးက ပါလာကြသော ကျေးရင်းကျွန်ရင်း ဆင်းရဲဘော် ကောင်းစားဘက်များ ဖြစ်ပါပေ သည်''ဟု အရည်အသွေးကိုကြည့်၍ ၄ ယောက်သော သူကို ဓားစွဲ လေးဒိုင်းမှူး၊ ၄ ယောက်ကို လက်စေလေးမှူး၊ ၄ ယောက်ကို မီးပေါက်လက်ကိုင် လေးဒိုင်းမှူး၊ ၄ ယောက်ကို ကြာလင်လေး ဒိုင်းမှူး၊ ၃ ကျိပ်ကိုကား ၃ တောင်ပြည့် ဘောင်းထုပ်ကို ပေါင်းစေ၍ ရွှေနားပန်များ ဝတ်စေပြီး

လျှင် ရွှေမားစဲ့ ၉ ယောက်ကို အတွင်းအိပ်ဖန်စောင့်၊ တယောက်ကို ရွှေမားမှူး၊ ၄ ယောက်ကို ငွေကျုံကြိမ်ပိုက်၊ ၁၂ ယောက်ကို မြို့ငယ်စား၊ ဤသို့အသီးသီး ခန့်အပ်သနားတော်မူ၏။

ထို့ပြင် လေးဗိုလ်မှူးကြီးမင်းခနေကိုလည်း 'ငါ့ကျွန်တော်မင်းခနေသည် ဆင်းရဲသားမျိုး ပင်ဖြစ်သော်လည်း တိုက်ပွဲခိုက်ပွဲ၌ သူရဲကောင်းပီသပါပေသည်၊ လက်ဖြန့်ရိုးတလုံးသာရှိ၍ မာလဲ မာချောပါပေသည်၊ အုန်းသီးအရင့်ကို ခေါင်းပေါ်တွင် တင်၍ မားနှင့်တွက်လိုက်လျှင် ဆံပင်ကို ပင်မထိစေဘဲ အုန်းသီးသာ ၂ပိုင်းပြတ်သွားရသည်၊ လူ၏ခေါင်းကို မားနှင့်တွက်လိုက်လျှင်လည်း သစ်သီးအခွံနွှာသကဲ့သို့ ဆံပင်သာပြတ်သွား၍ ခေါင်းကို မားမထိ မရှ၊ သူရသတ္တိနှင့်ပြည့်စုံ၍ ယောကျ်ားကောင်းပီပါပေသည်'ဟု မှူးတော်မတ်တော်တို့အလယ်၌ ချီးမွမ်းတော်မူပြီးလျှင် လဂွန်းပိုင် မြို့နှင့်တကွ စက္ကဝါဒေဟူသောဘွဲ့ကို ပေးသနားတော်မူ၏။ ထိုနောက် နှစ်လလောက် ကြာလျှင် စက္ကဝါဒေကို ဗရန်းဟူသော အမည်ကိုပေး၍ ကျပ်ပေါ်မြို့ကို စားပြန်စေလေ၏။

ယင်းကဲ့သို့ တိုင်းရေးပြည်ရေး သာသနာတော်ရေးများကို တဖြည်းဖြည်း ဆောင်ရွက်တော်မူရာ တနေ့သ၌ ဘုရင်မရှင်စောပုသည် မင်းခမ်းမင်းနားကျင်းပ၍ မကိုဋ္ဌသရဖူဆောင်းဆင် တော်မူပြီးလျှင် ရွှေဝေါတော်ကြီးကို စီးနင်းတော်မူ၍ မြို့လှည့်တော်မူရာတွင် မင်းလမ်းခရီးတွင် တွေ့မြင်ရသော လူအိုတယောက်ကို စမြောင်တို့က 'အဘိုးကြီး ရှားလော ရှောင်လော၊ ဆုတ်လော ဖယ်လော'ဟု ဆိုရာတွင် အဘိုးအိုကြီးက ဒေါသထွက်သောလက္ခဏာဖြင့်'ဟေ့မောင်ရို့၊ ငါ လူအိုကို မိန်းမပျိုပေးလျှင် သားရအုံးမည်။ မင်းတို့ ရှင်ဘုရင်မသာ အိုသည်၊ ငါ မအို'ဟု ဆိုသည် ကို ရှင်စောပုကြားလျှင် ဤအဘိုးအိုကြီးသည် လူသားစင်စစ် ဖြစ်ပါဘိကား ငါ့အား မရှိမသေ မထေမဲ့မြင် ပြောဝံ့ဆိုဝံ့မည်မဟုတ်၊ နတ်သိကြားများ ဖြစ်တန်ရာသည်၊ ငါ ဒဂုံမှာ နေစဉ်၊ ဒဂုံဆံ တော်ရှင်ဘုရားကို အဖူးအမြော်တက်တုံးကလဲ သိကြားနတ်တို့ ညွှန်ပြသောအားဖြင့် 'ဗညား ထော'ဟူသောဘွဲ့ကို ခံယူရပြီးပင်ဖြစ်သည်၊ ယခုလည်း နတ်သိကြားများက ငါ့အား 'မင်းအို'ဟူ သော တံဆိပ်နာမံ ခံစေလိုပြန်ပါ၍ ဆိုလာရောင်ပါတကား'ဟု ရွှေနန်းတော်သို့ တုံ့ပြန်ခဲ့ပြီးလျှင် ထိုနေ့တွင်ပင် 'မင်းအိုမှုမှာ အမီတော'ဟူသော နာမံတော်တံဆိပ်ဖြင့် ဘိသိက်အသစ်ခံတော်မူ ပြန်လေ၏။

ရှင်စောပု အိပ်မက်မက်ခြင်း

တနေ့သ၌ အတုလဝါသကျောင်းဆရာတော်ကလေး ဦးဓမ္မဉာဏသည် လိပ်ပြင်ကျောင်း ဆရာတော်ကလေး ဦးဓမ္မရကိုသာလျှင် ရှင်စောပုက အထူးသဖြင့် ကြည်ညိုလျက် နန်းတော်သို့ ပင့်၍ ခဏခဏဆွမ်းကျွေးကြောင်း၊ တရားစာပေနာကြောင်း၊ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြောင်းများကို

ကြားသိရ၍ များစွာစိတ်လက်ချမ်းသာတော်မမူရကား 'ငါသည် လောကီပညာ ဝိဇ္ဇာမယသိဒ္ဓိလမ်း၌ ပေါက်လုမခန်း ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်သည့်အားလျော်စွာ ဆေးကုခြင်း၊ ဗေဒင်ဟောခြင်း၊ အင်းအိုင်ခလဲ့ လက်ဖွဲ့မန္တာန်တို့ဖြင့် ကြံစည်နိုင်ခြင်း၊ ပူးဟဲ့ကပ်ဟဲ့စသော ပယောဂလမ်း၌လည်း တဖက်ကမ်းခတ် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တပါးပင်ဖြစ်၍ ချစ်အောင်ခင်အောင်၊ ကြည်ညိုအောင်၊ စွဲလမ်းအောင် အစိမ်းတိုက်ပြီး ပီယလမ်းဖြင့် တပုံတခန်း စမ်းရအုံးတော့မည်''ဟု အောက်မေ့ကြံစည်လျက် လူသေအစိမ်းခေါင်းခွံတခုတွင် ပရမီသာနတ်ရုပ်ကို ရေးပြီးလျှင် ဂါထာမန္တာန်များစုတ်၍ ငါအလိုရှိသည့်အတိုင်း မယ်တော်တကာမကြီး ရှင်စောပုထံ မြန်မြန်အိပ်မက်ပေးချေရမည်'ဟု အမိန့်တော်များပြန်ပြီးလျှင် မကြာမကြာ ခြောက်လှန့်တတ်သော နတ်ရဲသစ်ပင်တပင်၌ ဆွဲထားလေ၏။

ထိုသစ်ပင်စောင့်နတ်လည်း နန်းတော်သို့သွား၍ ရှင်စောပုအား အိပ်မက်ပေးသဖြင့် မက်ပုံကား – ရွှေမော်ဓောဘုရားကြီးထီးတော်ဝ အောက်ဝယ် ရဟန္တာလေးပါးတို့သည် ပရိက္ခရာ ရှစ်ပါးကိုလွယ်၍ ဈာန်ကြွလာပြီးလျှင် နန်းတော်သို့ရောက်ကာ ရှင်စောပု စက်တော်ခေါ်သော သလွန်တော်ဦးတွင်ရပ်တော်မူပြီးလျှင် 'သာသနာဒါယကာ တကာတော်မကြီး၊ မြတ်စွာဘုရားသခင် ရွှေကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက တကာတော်မကြီးထံ အမြန်သွား၍ ပြောကြားရမည်ဟု စေတော်မူလိုက်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကြွခဲ့သည်၊ ယခုအခါ အတုလဝါသကျောင်းဆရာတော်ကလေး ရှင်ဓမ္မဉာဏကို မင်းမြှောက်ရလျှင် တိုင်းကားပြည်ရွာ သာယာစည်ပင်မည်၊ ပြည်ထောင်ဘက်ချင်းအမင်းမင်းတို့ ခွန်သွင်းဘဏ္ဍာ သမီးကညာ ဆက်ရလိမ့်မည်။ ငါဘုရားသာသနာ လွန်စွာတောက်ပမည်ဟု အမိန့်တော်ပြန်စေတော်မူလိုက်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကြွလာခဲ့သည်၊ စိတ်ကူးမလွဲနှင့်နော် တကာတော်မကြီးဟု ပြောပြီး ဈာန်ဖြင့် ပျံတက်သွား၍ ရွှေမော်ဓောဘုရားထီးကြားထဲသို့ ဝင်သွားတော်မူကြသည်ဟု ညဉ့် ၃ ပဟိုရ်လောက်တွင် အိပ်မက် မက်တော်မူလေသည်။ ယင်းသို့ အိပ်မက်ကို မြင်မက်သောအခါ ရှင်စောပုလည်း စက်တော်ရာမှလန့်နိုး၍ တခါဖြင့် အကျိုးနဲကုန်ပြီ၊ ကိုယ်ကတော့ လိပ်ပြင်ကျောင်းက သားကြီးကို မှန်းတယ်၊ ယခုအိပ်မက်ရတာကတော့ အတုလဝါသကျောင်းက ဓမ္မဉာဏကို ထီးနန်းပေးရမတဲ့'ခုတ်ရာတခြား ရှရာတခြား'ဆိုတာလို ဖြစ်ကုန်တော့မှာ ထင်ပါရဲ့ဟု ကြံမှိုင်စဉ်းစားနေရင်းပင် အလင်းသို့ရောက်လေ၏။

နံနက်မိုးသောက်သောအခါယမန်နေ့ကပင် ပင့်ဘိတ်ထားသည့်အတိုင်း လိပ်ပြင်ကျောင်းဆရာတော်ကလေးနှင့် အတုလဝါသကျောင်းဆရာတော်ကလေးနှစ်ပါးလုံးပင် နန်းတော်သို့ကြွလာတော်မူကြလေ၏။ နန်းတော်သို့ ရောက်တော်မူကြလျှင် ဆွမ်းများ ဘုဉ်းပေးကြပြီးနောက် ပရိတ်ရွတ်၍ တရားများဟောတော်မူကြလေ၏။ ရှင်စောပုလည်း တရားပေစာနာပြီးလျှင် ခါတိုင်းကဲ့သို့ တစုံတရာကိုမျှ လျှောက်ထားခြင်းမပြုမူ၍ နှလုံးမသာ၊ မျက်နှာမလှ၊ ကြောင့်ကြစိုးရိမ်သော

လက္ခဏာဖြင့် မသက်သာတော်မူပုံကို မြင်ကြလျှင် ရှင်ဓမ္မဉာဏက ငါ့အိပ်မက်ဖြင့် တကာမကြီးကို ထိပုံပေါ်ပြီဟု အောက်မေ့၏။ ထိုနောက် ဆရာတော်ကလေးနှစ်ပါးတို့လည်း ‘တကာတော်မကြီး ကျုပ်တို့ ကြွပေအုံးရော့မည်’ဟု နှုတ်ခွန်းဆက်၍ ကျောင်းသို့ပြန်ကြွတော်မူကြလေ၏။

လမ်းခရီးသို့ရောက်လျှင် လိပ်ပြင်ကျောင်းဆရာတော်ကလေး ရှင်ဓမ္မဓရက “ငါ့ရှင်၊ နန်းတော်မှာ စိတ်ပုတီးမေ့ကျန်ရစ်သည်။ အနို့ပြီး ဆေးလိပ်လဲ သောက်စရာ ကုန်နေပြီ၊ ငါ့ရှင်သာ ကြွပေတော့၊ ငါ နန်းတော်သို့ပြန်အုံးမည်”ဟုပြော၍ တဖန် နန်းတော်သို့ကြွတော်မူခဲ့ပြန်လေ၏။ ရောက်လျှင် ရှင်ဓမ္မဓရက “မယ်တော်၊ မျက်နှာညှိုးငယ်ရှိလှချည့်လား၊ ဘာများဖြစ်သတုံး၊ အကြောင်းထူးသလား”ဟု မေးလျှင် ရှင်စောပုက မိမိမြင်မက်သော အိပ်မက်အကြောင်းအရာများကို အစအဆုံး တလုံးမကျန် ပြန်ပြောလေ၏။ ရှင်ဓမ္မဓရလည်း “မယ်တော်၊ သွေးလေချောက်ခြား မာတ်ဖောက်ပြား၍ အလကား ဘာမဟုတ် ညာမဟုတ် အိပ်မက်ကို မက်တာပါ”ဟု သက်သာရာ ရအောင် ပြောဟောပြီးလျှင် ကျောင်းသို့ပြန်တော်မူခဲ့လေသည်။ ကျောင်းသို့ရောက်လျှင် ရှင်ဓမ္မဓရသည် ခေါင်းအုံး၌ အင်းချပြီးလျှင် ငါ၏ အလိုဆန္ဒအတိုင်း မယ်တော်တကာမကြီး အိပ်မက်မြင်မက်စေသတည်းဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ ကျိန်းတော်မူ၏။

ထိုညဉ့်၌ပင် ရှင်စောပု အိပ်မက်မြင်မက်တော်မူပြန်သည်မှာ ရွှေမော်ဓောဘုရားထီးကြားထဲမှ ရဟန္တာရှစ်ပါးတို့သည် ဈာန်ဖြင့် ဆင်းကြွတော်မူလာပြီးလျှင် စက်တော်မူရာ ရတနာသလွန်တော်ကို ရှေ့နောက်ဝဲယာ ဝန်းရံတော်မူကြပြီးလျှင် “သာသနာဒါယကာ မဟာဓမ္မရာဇ်မင်းမြတ်၊ လိပ်ပြင်ကျောင်းသားတော်ကြီးရှင်ဓမ္မဓရအား ထီးနန်းလွှဲရလျှင် ဘုရားရှင်၏ သာသနာ စည်ပင်စွာ ရှိမည်ဟု တကာမကြီး၏ သဘော မနောဓိဋ္ဌာန် ရည်သန်ရှိရင်း နှလုံးသွင်းရှိသည့်အတိုင်း သင့်မြတ်ပါပေသည်။ ယခင်အထက်ကျော်ကာလက ရှင်ဓမ္မဉာဏကို ထီးနန်းလွှဲရမည်ဟု မှာထားမိသည်မှာ မှားလို့သာဖြစ်သည်”ဟု မိန့်ကြား၍ ဈာန်သမာပတ်ဖြင့် ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်ပြီး ရွှေမော်ဓောဘုရားထီးကြားထဲကိုပင် ပြန်ဝင်သွားတော်မူပြန်သည်ဟု အိပ်မက်မြင်မက်တော်မူပြန်လေ၏။

ထို့နောက် နံနက်မိုးသောက် အလင်းသို့ရောက်လျှင် ရှင်စောပုသည် လိပ်ပြင်ကျောင်းဆရာတော်ကလေး ရှင်ဓမ္မဓရကို နန်းတော်သို့ပင့်ပြီးလျှင် မယ်တော်သည် ဤသို့သော အိပ်မက်ကို မြင်မက်ရပြန်သဖြင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ရှိကြောင်းနှင့်ပြန်ပြောလေ၏။ ရှင်ဓမ္မဓရလည်း “မယ်တော်၏ သဘောအတိုင်းသာ ဖြစ်တော့သည်။ မယ်တော်တခုပါဘဲ”ဟု ပြော၍ ကျောင်းသို့ ပြန်ခဲ့လေ၏။

တညသ၌ ရှင်ဓမ္မဓရနှင့်ဓမ္မဉာဏနှစ်ပါးလုံးကပင် အင်းအိုင်ဂါထာ၊ ယတြာပယောဂနည်း

လမ်းတို့ဖြင့် စီရင်၍ နတ်စိမ်းနတ်ဝါများကို စေလွှတ်၍ အိပ်မက်ပေးခိုင်းလိုက်ကြသည်မှာ တချိန် တနာရီတည်းဖြစ်၍ မိစ္ဆာနတ်နှစ်ဦးတို့သည် တိုင်ပင်၍ ရှင်စောပုအား တပြိုင်တည်း အိပ်မက်ပေး ကြသည်မှာ လိပ်ပြင်ကျောင်းဓမ္မဓရနှင့်အတုလဝါသကျောင်းဓမ္မဉာဏ နှစ်ပါးလုံးကိုပင် ဟံသာ ဝတီရွှေနန်းကို လွှဲလျှင် တိုင်းသားပြည်ရွာသာယာ၍ သာသနာလည်း ထွန်းလင်းတောက်ပမည် မဟုတ်ပါလောဟူသော အိပ်မက်ကို မြင်မက်သဖြင့် ရုတ်တရက် လန့်နိုးပြီးလျှင် ကိုယ်လုပ်မောင်း မအပျိုတော်တို့အား နှိုး၍ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

ရှင်စောပု။ ။အိပ်မက်တယ် စန္ဒာဝတီရဲ့။

စန္ဒာဝတီ။ ။ဘယ်လိုများ မက်ပါသတုံးဖျာ့။

ရှင်စောပု။ ။မက်ပုံက ဓမ္မဓရနှင့်ဓမ္မဉာဏ ၂ ပါးစလုံးကို ထီးနန်းလွှဲရင် ကောင်းမတဲ့။

မလ္လာဝတီ။ ။လိပ်ပြင်ကျောင်းကိုယ်တော်ကလေးက ပိုပြီးကြည်ညိုဘို့ ကောင်းတယ်ဘုရား ချစ်ဘို့လဲ ကောင်းတယ်ဘုရား။

မင်းကေသာ။ ။မုန့်ပေးတဲ့ဘုန်းကြီး ကျမ်းတတ်ဆိုတာလို လိပ်ပြင်ကျောင်းသွားပြီး ဥပုသ် စောင့်တော့ လိပ်ပြင်ကျောင်းဘုန်းကြီးက ညည်းကို ငှက်ပြောသီး ပေးဒါကို အော၊ ညည်းချစ်မှာ ကြည်ညိုမှာပ။

မင်းနန္ဒာ။ ။အတုလဝါသကျောင်းကိုယ်တော်ကလေးလဲ ကြည်ညိုဘို့ကောင်းတာပါဘဲ။ နေပုံထိုင်ပုံများ သိမ်မွေ့ပါဘိတော့နဲ့။

စန္ဒာဝတီ။ ။မင်းနန္ဒာ ပြောတာဟုတ်ပါရဲ့။ အတုလဝါသကျောင်းကိုယ်တော်ကလေးက ဣန္ဒြေရှိတယ်။ ညီးတို့ လိပ်ပြင်ကျောင်းဘုန်းကြီးက လူရှေ့မရှောင် သူရှေ့ မရှောင် ဆေးပေါ့လိပ်ကြီး တရမ်းရမ်းနဲ့ ကြောက်စရာ။ တို့ဖြင့် နဲနဲမှ မကြည် ညိုဘောင်။

မင်းကေသာ။ ။မစန္ဒာပြောတာ ဟုတ်ပါရဲ့။ ဒီလိပ်ပြင်ကျောင်းကိုယ်တော်ဟာ မျက်နှာကလဲ ရဲလိုက်တာ သရဲထက် ရဲသေးတယ်။ စကားပြောမှဖြင့် မျက်နှာချိုသွေးလို့။ တရားဟောပြန်လဲ လှပေ့ဆိုတဲ့အပျိုတော်ထဲမှာမှ သူ့မျက်စိထားတယ်။

မလ္လာဝတီ။ ။ကတဲမှဘဲ ဒါလောက်ပဲလားတော်။ မဟုတ်နိုင်ဒါ။

မင်းကေသာ။ ။အို၊ ဟုတ်အားကြီးပါသေးတော်၊ တနေ့ကတောင် ရွှေနန်းရှင် သခင်မကြီး ဘုရားက ကျောင်းသွားပြီး ဆေးလိပ်ပို့ရမယ် ပြောလို့၊ ကျွန်မရယ် သီရိမာ ရယ်၊ မင်းနန္ဒာရယ်၊ မစန္ဒာရယ်၊ ၄–ယောက်သား သူ့ကျောင်းသွားကြတော့ ကျွန်မကို မျက်စပစ်ပြီး။ ကေသာရဲ့နင်မာရဲ့လားတဲ့။ ကျွန်မဘာသာ ကျွန်မ မာမာ မမာမာ သူ့အလုပ်လားတော့။ သူနဲ့ ဘာဆိုင်လို့တုံး။ သူဘုန်ကြီးပါက လား။ ဘုန်းကြီးဘဲ ဘုန်းကြီးဘာသာ ဣန္ဒြေသိက္ခာနဲ့ နေရော့ပ။ အခုတော့ သူက လူများကို မျက်စ ပစ်ရဒါနဲ့၊ မေးရ စမ်းရဒါနဲ့၊ လားလား ကျွန်မက

သက်န်းအားနာလို့သာ။ ဒီလို ဘုရားအရေတော်ဝတ်ပြီး ရွှတ်တွတ်တွတ် ရှော်တော်တော် လုပ်တာ ဘာကောင်းသလဲ။ တကတဲမှဘဲ၊ ဘုန်းကြီးသာ ဆိုရတယ် ကာလသားရှုံးလို့။ ကျုပ်တို့ဖြင့် မကြည်ညိုဘောင်တော်။

မယ်စိုင်ဒီ။ ။"ဆူးကျ ဖက်ပေါက်။ ဖက်ကျ ဖက်ပေါက်" တဲ့။ ရဟန်းတော် သဃ်ာတော်များအား အပြစ်မပြောကြနဲ့ အင်မတန် ငရဲကြီးတယ်။ ကျုပ်တို့ဖြင့် ဝါဝါမြင် ကြည်ညိုလိုက်တာဘဲ။

မင်းကေသာ။ ။ကဲဒါဖြင့် ၂–ပါးစလုံး လူထွက်ပါပတဲ့တော်။ မယ်စိုင်ဒီ ဘယ်သူ့ကို မေတ္တာရှိမလဲ။

မယ်စိုင်ဒီ။ ။ကျုပ်တို့ဖြင့် အမှန်ပြောတာ ၂–ပါးစလုံးကိုဘဲ ကြည်ညိုမှာဘဲ။

မင်းကေသာ။ ။မဟုတ်ဘူး။ တခုရယ်။

မလ္လာဝတီ။ ။မစိုင်ဒီကလဲ 'ခေါင်းတလုံးထဲ ရေအိုး ၂–လုံး'ရွက်သလို။ မစိုင်ဒီ စိတ်ကူးလွဲတော့မပ။ လိပ်ပြင်ကျောင်းကိုယ်တော်ကလေးက ကြည်ညိုဘို့ကောင်းတယ်။ မျက်နှာပေါ် ကလေးနှင့်ချစ်ဘို့လဲ ကောင်းတယ်။ တရားဟောလဲ ကောင်းတယ်။ စကားပြောလဲ ကောင်းတယ်။ ကိုယ့်အတုလဝါသကျောင်းကိုယ်တော်က အညာသား ဘုန်းကြီးလို စိတ်ကလဲတိုပါဘိသနှင့်။

ရှင်စောပု။ ။ဟဲ့ ကောင်မတွေ ထလှချည့်လား။ ဟဲ–စိုင်ဒီရဲ့ ငါ့အိပ်မက်ကို ပြောပါအုံး။

မယ်စိုင်ဒီ။ ။မှန်လှပါတော့။ သူတို့နှစ်ပါးလုံးဟာ ရွှေဘုန်းတော်ကြီးမြတ်တော်မူလှသော သခင်မကြီးရဲ့ သားတော်ချည့်ဖြစ်ကြပါ၍ နှစ်ပါးစလုံးဘဲ ရှင်ဘုရင် လုပ်ဘို့ကောင်းလှပါတော့သည်ဘုရား။

ရှင်စောပု။ ။ညီးလျှောက်တဲ့စကားက "လှေနံ ၂–ဖက်နင်း" ကိုး။ ဘာနေရာ ကျနိုင်ပမတုံး။ လောကမှာ ဘုရား ၂–ဆူလဲ မပွင့်စဖူးဘူး။ နေလဲ ၂–စင်း မထွက်ဘူး။ ပီးတော့ ပြည်တပြည်ထဲတွင် ရှင်ဘုရင်လဲ ၂–ယောက် စံရမယ်လို့ထုံးစံမရှိဘူး။ ကဲ–မိစိုင်ဒီနဲ့မင်းကေသာ ၂–ယောက် လိပ်ပြင်ကျောင်းသားတော်ကြီးကိုသွားပင့်ကြ။ မယ်တော်ကြီးက မြန်မြန်ကြွခဲ့ပါလို့၊ အို – ပြောရင်း မတ်တပ်မောင်ပဥ္စင်း ကြွလာပကော။ အခန့်သင့်လိုက်တာ။ ဟဲ့ကောင်မတွေ ဖယ်ကြ။ မောင်ပဥ္စင်း ဒီကြွ ဒီကြွ၊ ဟဲ့–ကေသာ ဆေးလိပ်ကို မီးတို့ခဲ့ပါ။ မောင်ပဥ္စင်းကို ကပ်ပါ၊ ဟင်ဝေးဝေးကြီးကကပ်ရသလား။ အနားတိုးကပ်ပါ။

"ထိကုန်မှာ စိုးလို့ပါဘုရာ့"

မမ္မဓရ။ ။သိပေတယ်လို့ ဦးပဥ္စင်း စိတ်မဆိုးတတ်ပါဘူး။ အနားသာတိုးကပ်ပါ။ ဘုန်းကြီးဆိုဒါမျိုးဟာ ၂ တောင်ထွာ ဟတ္ထပါသ် အတွင်းက ကပ်မှသာ ဘုန်းပေးသုံးဆောင်ကောင်းတယ်။ ဝေးဝေးကြီး ကပ်တာများ စားသောက်ဘုန်းပေးရင် အာပတ်သင့်တယ်။

မင်းကေသာ။ ။ကိုယ်တော်မှာ အာပတ်များ သင့်သေးသလာဘုရား။

ဓမ္မဓရ။ ။ဒီမိကေသာ ပြောမှဖြင့် ဒါလိုချည့်ဘဲ၊ ကတဲနင် ငါ့ကို မရှိသေဘူးပေါ့လေ မှတ်ထား မှတ်ထား ငါ့များ အာပတ်သင့်သေးသလားတဲ့၊ ဘုန်းကြီးမဟုတ်တဲ့ အတိုင်း တခါ နင်ကျောင်းလာခဲ့အုံး။

ရှင်စောပု။ ။အို မောင်ပဉ္စင်းကလဲ ဒီကောင်မတွေနဲ့ ဘယ့်နှယ် တောက်တီးတောက်တဲ့ဟာ တွေ ရှောက်ပြောနေပါလိမ့်မတုံး။ ဒါလို မောင်ပဉ္စင်းရဲ့ ဘိုးသူတော်ကြီး နှစ် ယောက် နန်းတော်ထဲ ဝင်လာရော့။ လာပြီးတော့ ဓမ္မဓရရော ဓမ္မဉာဏရော နှစ်ပါးလုံးကို မင်းမြှောက်ရမယ်လို့ ပြောသွားတယ် ဒါ ဘယ့်နှယ်ဟာတုံး။

ဓမ္မဓရ။ ။မယ်တော် ဒီအိပ်မက်ဟာ ဓမ္မဉာဏဉာဏ်နှင့်တူတယ်။ ဓမ္မဉာဏက ဆေးကု ဝါးကု မျက်နှာပွင့်ဆေးဖော်၊ အနုဆေးကြိပ်၊ စုန်းပူးနတ်တိုက်လုပ်နေတဲ့ဒု– ဿီလ အလဇ္ဇီကဘဲ၊ သူ့မှာ သူရဲ မွေးထားတယ်လို့လဲ ကြားတယ်။ သူ့သူရဲကို အိပ်မက်ပေးခိုင်းဟန်ရှိတယ်။ မယ်တော် မစိုးရိမ်နှင့် ဦးပဉ္စင်း ကြည့်ကြံမယ်။ ကိုင်းနေမြင့်နေပြီ ဦးပဉ္စင်း ပြန်အုံးမယ်ပြော၍ ကျောင်းသို့ပြန်လေ၏။

လူထွက်ခဏ်း

တရံရောအခါ ဘုရင်မရှင်စောပုသည် အင်းဝမှာ နေရစဉ် ဆောင်းလှောင်ကြက်ကဲ့သို့ မထွက်သာ မသွားသာ များစွာ ဆင်းရဲဒုက္ခဖြစ်နေရာမှာ အားထုတ်ကြံစည်၍ အောက်နိုင်ငံသို့ ချောချောမောမော ရောက်လာရခြင်း အထွတ်အမြတ်သို့ ရောက်အောင် ရွှေ့ဆောင်ရွှေ့ရှက်ပြု ခြင်းစသော သားတော်နှစ်ပါး၏ ကျေးဇူးကို အထူးသဖြင့် စဉ်းစားနေစဉ် (အတုလဝါသကျောင်း ဆရာတော်လူထွက်ကလေး ဓမ္မဉာဏသည် ရုတ်တရက် ရှောင်တခင် နန်းတော်သို့ဝင်လာ၏။ ရှင် စောပုလည်း အံ့အားသင့်၍ “အလို မောင်ပဉ္စင်းနှယ်၊ ဘယ့်နှယ်ဖြစ်လာရဒါတုံး”ဟု မေးတော် မူရာ ဘုန်းကြီးလူထွက်ကလေး ဓမ္မဉာဏက “တကာမကြီး ထွက်ခဲ့ပကောလေ”ဟု ဆိုလျှင် ရှင်စော ပုလည်း ပြုံးတော်မူ၏။ အပျိုတော်များကမူ ဝါးကနဲ ရယ်ကြလေ၏။

ထို့နောက် ရှင်စောပုက မိန့်ဆိုတော်မူသည်မှာ “သာသနာတော်မှာ မပျော်ပိုက်ရင်တော့ ထွက်တာဘဲ ကောင်းတယ်။ ထွက်တာပဲ့၊ ပါဏုပေတံ၊ အသက်ထက်ဆုံး သက်န်းနှင့်နေရမယ်လို့ ဘသူကမှ ကြိုးနှင့်ချည်ထားတာ မဟုတ်ဘူး။

ဟဲ့ ကောင်မတွေ တိုက်တော်ထဲက အချိုပ်ပုဆိုးများ ထိုင်မသိမ်းအင်္ကျီများ ရွှေကျင်ခတ် ပုဝါများယူခဲ့ပါ”

“မှန်လှပါ ရောက်ပါဘုရား”

“ရော့ ရော့၊ ငါ့သားနှယ် ပိတ်ပိုင်းကြီးများ ဝတ်လာရတယ် မသိပါဘူး ဖြစ်မှဖြစ်ရလေတယ်၊ ထွက်ချင်ရင် ထွက်ချင်တယ်မယ်တော်ရဲ့လို့ စောစောက ကြိုတင်ပြောလာဒါ မဟုတ်ဘူး။ ဂမူးကထူး လုပ်လာလိုက်တာ၊ ရော့ ဟောဒါကိုလဲဝတ်၊ ပိတ်ပုဆိုးကြီး ချွတ်ပစ်လိုက်ပါ၊ အို ပုဆိုးဆီးဒါကလဲ ဘုန်းကြီးသင်းပိုင် ဝတ်တာကျနေရော့၊ တိုလှချည်ရဲ့၊ ဆွဲချလိုက်အုံး။ အောက်ကို အောက်ကို မဟုတ်သေးဘူးလေ၊ ဒီလာစမ်း လာစမ်း ကြည့် ဟောဒီမှာ ပုဆိုးခပုံမိတ်ကို ညီအောင် ဟောဒါကို ဆွဲချရတယ်။ ကဲ ဒီလိုတော့ မကောင်းပါလား၊ ရော့ ဟောဒီ ထိုင်မသိမ်းအကျႌကိုဝတ်၊ အင်း ချွတ်လိုက်အုံး လက်ကျင်းနေတယ်။ ဟောဒါကို ဝတ်၊ အင်း ဟုတ်တယ်၊ ဒါနဲ့မှ တော်တယ်၊ ကတဲမှဘဲ ဟဲ့ ဆာဝါရေ၊ အေးလေ ရောင်လို့ ဘသူတဲ့၊ မိဟိုဒင်းရေ ကေသာရေ၊ ညည်းလူကို ကြည့်လုပ်ပေးလိုက်ပါအုံး၊ ရော့ ပုဝါ၊ ယိုးဒယားမင်းသားပေါင်း၊ ပေါင်းပေးလိုက်စမ်းပါ”

မယ်ကေသာ။ ။“ကိုင်း လာခဲ့ ဒီနားတိုး၊ ဘုန်းကြီးတုံးကတော့၊ သူ့ကို ရှိသေလိုက်ရတာ၊ ငုံ့ ငုံ့ မဟုတ်သေးဘူး၊ မော့ မော့လိုက်အုံးလေ၊ ငုံ့ရှိုးကြီး လုပ်နေလိုက်တာ မှန်း မှန်း ဟောဒီလို မော့ရတယ်။ ငုံ့အုံး၊ ငုံ့လိုက်အုံး ငုံ့ဆို ဟောဒီလို ငုံ့ရတယ် မှတ်ထား၊ သိပလား မှတ်မိပလားဟင်။

ဘာပြုံးရတာလဲ၊ ယောင်မရှိဘဲနဲ့ ခေါင်းတုံးပြောင်ဟာ အပေါင်းရခက်သား၊ ငြိမ်ငြိမ်နေ၊ ခေါင်းကို မလှုပ်နဲ့ ပုတ်လိုက်ရအုံးမလား၊ သူ့မျက်နှာက ဖြစ်နေလိုက်တာ၊ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးလူထွက်များ ဂွကျတယ်လို့ ပြောကြဒါ ကိုင်း သွားတော့ပြီးပြီ”

ထိုသို့ဓမ္မညာဏကို အဝတ်ဆင်ရင်၍ ပေးပြီးနောက် ရှင်စောပုက “ငါ့သား ဓမ္မညာဏ၊ ငါ့သား ဘာကိုမှ မစိုးရိမ်နှင့် မကြောင့်ကြနှင့် မယ်တော်ကြည့်ရှုမယ်၊ ကိုင်း မြို့ဝန် ဗညားအိမ်ထံသို့ ခဏသွားနေအုံး၊ နောက်မကြာခင် မြို့စား ရွာစား သင့်လျော်ရာကို သနားတော်မူမယ်”ဟု ပြောသောအခါ ဘုန်းကြီးလူထွက် ဓမ္မညာဏလည်း “မယ်တော်ကို တပည့်တော် ကန်တော့ခဲ့ပါသေးရဲ့” ဟု ဦးချပြီး ဗညားအိမ်ထံသွားလေ၏ ။

ဓမ္မညာဏ သွားလျှင် သွားချင်း ရှင်စောပုသည် ကိုယ်တော်တိုင် စာတစောင် ရေးသားတော်မူလေ၏ ။

လိပ်ပြင်ကျောင်းဆရာတော်ကလေးသို့

မယ်တော် ရှေနန်းရှင် လျှောက်ထားပါသည် မောင်ပဥ္စင်းဘုရား။ အကြောင်းမှာ အတုလဝါသကျောင်းက မောင်ပဥ္စင်းဓမ္မညာဏဖြင့် လူထွက်လာပြီ၊ မယ်တော်လဲ မိန်းမသားဖြစ်တယ် မောင်

ပဥ္စင်းကိုလဲ မယ်တော် အပုံကြီး အားကိုးတယ်၊ မယ်တော်ရဲ့စည်းစိမ်သည် မောင်ပဥ္စင်းဘို့ချည်း မှတ်ပါ၊ မောင်ပဥ္စင်းသည် သာသနာတော်ဘောင်မှာ မပျော်မွေ့လို့ ငြီးငွေ့လို့များ လူထွက်ချင်ရင် ထွက်သာထွက်ပါ၊ ဘာကိုမှ မစိုးရိမ်ပါနဲ့၊ မယ်တော်ရှိပါပြီ ပုဆိုး၊ ပုဝါ၊ အင်္ကျီစသည်များကိုလဲ ပေး လိုက်ပါသည်။ အရင်ပြောတဲ့ အတိုင်းလဲ နေရာကျပါစိမ့်မယ်။ လုံပါစေ။

အမိန့်တော်လျှောက်လွှာကို ရေးပြီးနောက် တံဆိပ်အမှတ်အသားများ ခတ်နှိပ်ပြီးလျှင် စာနှင့်တကွ အဝတ် ပုဆိုးများကို အပါးတော်တွင်ရှိသည့် ကေသာ၊ မိလ္လာ၊ စန္ဒာ၊ နန္ဒာဟူသော အပျိုတော်များကို အပ်နှံ၍ ငါ့သားတော် လိပ်ပြင်ကျောင်းမောင်ပဥ္စင်းထံသို့ ပေးရမည်ဟူသော အမိန့်တော်အတိုင်း အပျိုတော်များသည် လိပ်ပြင်ကျောင်းသို့ သွားကြရ၏ ။ ကျောင်းသို့ရောက် လျှင် ဘုန်းကြီးကို မတွေ့ရသဖြင့် ကျောင်းသားကလေး တယောက်အား ‘‘မင်းတို့ ဘုန်းကြီး ဘယ် ကြွသလဲ၊ အလှူများ သွားရော့သလား၊ မမြင်ပါလား’’ဟု မေးရာ ကျောင်းသားက‘‘ဘာကိစ္စရှိ သလဲ၊ ဘုန်းကြီးရှိတယ်၊ ကြက်သရေခန်းထဲမှာ ဖိုထိုးနေတယ်’’ဟုပြောလျှင် အပျိုတော်မင်းကေ သာက‘‘မင်းတို့ဘုန်းကြီးနှယ် ထိုးဘဲထိုးနိုင်တယ်၊ မဖြစ်သေးဘူးလားဟဲ့ ရွှေ၊ ဖြစ်များဖြစ်ရင် နန်း တော်ကြီးက လက်ပါးစေ၊ မမကေသာက လက်ကောက်တရံနဲ့နားပန်တဝတ်စာလောက် ပေးပါလို့ ပြောတယ်လို့ မင်းတို့ဘုန်းကြီး လျှောက်လိုက်စမ်းပါကွယ်’’ဟုပြောရာတွင် စန္ဒာဝတီက‘‘သူတို့ ဘုန်းကြီးဆိုဒါမျိုး အဂ္ဂိရထိုးရင်းနှင့်အပျင်းဖြေရဒါ ထင်ပ’’ဟု ပြောဆိုနေကြတုန်းမှာပင် ရှင်ဓမ္မ ဓရသည် ဖြုန်းကနဲ ကြက်သရေခန်းထဲက ထွက်တော်မူလာခဲ့လေ၏ ။

ဓမ္မဓရ။ ။အင်း ကောင်မတွေ ရောက်ပြန်ပလား၊ ဟိုကောင်မ စုန်းပူးသေးသလား၊ တနေ့က ငါပေးတဲ့အင်းပြားကို သောက်တယ်မှတ်လား၊ ကေသာကော ငါပေး တဲ့လက်ဖွဲ့နဲ့နေရာကျရဲ့မဟုတ်လား၊ တနေ့က သိင်္ဂါမဟေဆိုတဲ့ကောင်မ တ ယောက် ရင်ပတ်နာတယ် နာတယ် ဆိုဒါ ဘယ့်နှယ်နေသေးသလဲ။

‘‘ပျောက်ပဲ မပျောက်သေးပါဘူးဘုရား’’

‘‘အင်း ဘာပျောက်မလဲ၊ ငါပြောတာမှ မလုပ်ပဲကိုး၊ ငါ့အင်းတင်ပြီး နှိပ်ချရရင်တော့ ခဏလေးနဲ့ ပျောက်သွားမှာဘဲ။ ဟဲ့ ဘိုးခ၊ မနက်က ပရိတ်ရွတ်ရာက ရခဲ့တဲ့ငှက်ပျောသီးရှိသေး တယ်မဟုတ်လား၊ ထုတ်ခဲ့စမ်း၊ အင်း ငှက်ပျောသီးကြီးတွေကဖြင့် ဝလိုက်တာ ချိုပုံပေါ် ပါရဲ့၊ ရော့ စားစမ်းကြစမ်းပါဟာ၊ ငါတောင်မှ မစားရက်ဘူးဟာ၊ နင်တို့ ကျွေးချင်လွန်းလို့၊ မနက်က ဒီငှက် ပျောသီးကြီးတွေ မြင်ကတဲက ကေသာ မျက်နှာမြင်မြင်နေတယ်’’

"ကိုယ်တော်ပြောမှဖြင့် ထိကပါး ရိကပါးနဲ့ ဒီလိုချည့်ဘဲ"

"ဘယ့်နှယ် ဒီလိုရမလဲ နင်တို့ကျွေးချင်လွန်းလို့၊ ဒါထက်ပဲ ငါ့မှာ ဆေးလိပ်တောင် သောက်စရာ မရှိဘူး၊ ကုန်နေပြီ၊ နင်တို့မှာ ပါကြသေးသလား"

"မပါပါဘူးဘုရား"

"အေးလေ ဟုတ်ပါတယ်။ ဘုန်းကြီးဟာ ပေးလား ကမ်းလား၊ တကာမဟာတော့ မူး တင်းပဲတင်း ဆိုဒါ ဘယ်လောက်မှန်ပါသလဲလို့၊ အိန်း တကာမကြီးက ဘာများမှာလိုက်သေးသ တုံး"

ထိုအခါ အပျိုတော်များက "ဟောဒီစာနှင့် ဟောဒီအထုပ်ကို ပေးလိုက်ပါတယ်၊ ရွှေ ကျောင်းကြီးပျော် ဆရာတော်ဘုရား"ဟုဆို၍ စာနှင့်အထုပ်ကို ပေးလိုက်ရာ ဆရာတော်ကလေး ဓမ္မဓရသည် စာကို ဘတ်ရှုတော်မူလိုက်လျှင် အကြောင်းမျိုးစုံကို သိရ၍ မှိုရသောမျက်နှာကဲ့သို့ လွန်စွာဝမ်းသာအားရ ရှိတော်မူလျက်နှင့်ပင် ဤသို့မိန့်မြွက်တော်မူပြန်၏။ "ကေသာတို့ စန္ဒာတို့၊ ငါသည် သုံးလူ့ထွတ်ထား မြတ်စွာဘုရားသခင် ရွှေကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏ သာသနာမှာ လွန်စွာဘဲ ပျော်ပါ၍ ကျောင်းသားက မောင်ရင်၊ မောင်ရင်က ပဉ္စင်း၊ ပဉ္စင်းက ဘုန်းကြီး၊ ဘုန်းကြီးက ဆရာ တော်ဖြစ်၍ ငယ်ဖြူအစစ်လည်း ဖြစ်တော်မူ၏။ လဇ္ဇီပေသလ သိက္ခာကာမအစစ်လည်း ဖြစ်တော် မူ၏။ ဃရာဝါသ၊ သမ္ဗာဓဖြင့်၊ ဒုက္ခဖွဲ့နှောင် လူတို့ဘောင် ဟူသည်နှင့်အညီ ဤမည်သောမာတု ကာမတို့၏ အတွေ့အာရုံ၊ ဓလေ့ဝါသနာအထုံကို စုံစုံမက်မက် တချက်ကမှ မက်လှသည်ဟူလည်း ရှိတော်မမူထသော နင်တို့လို မာတုကာမများသည် (ဝါ) မိန်းမတို့သည် ကိန်းလှအောင် ပြုပါသမျှ ကိုလည်း၊ ဥဒုမာတကတည်းဟူသော အပုပ်ကောင်မတွေက (ဝါ) တစ္ဆေမကြီး သူရဲမကြီးတွေက ဟုတ်မယောင်ယောင်၊ ရုပ်ဆောင်ပြသည်ဟူ၍သာ ထင်တော်မူထသော သည်ဘဝတွင်ဖြင့် သည် တကာမတွေတည်းဟူသော ဥပါသကီမတို့သည် လှရော့ ပရော့ဟု ကြော့ကြော့မော့မော့ ဆင်သွား သွားလျက် တင်ပါးကျယ်ကျယ် ရင်သားထယ်ထယ်နှင့် ဘယ်ဝယ်ဘယ်သို့ ဟယ်အလိုဟု၊ ကဘို့ ကရှိခို့တရှိုဖြင့်၊ တတို့တို့ ပလူးကြသော်လည်း ဘီလူးမဟူ၍သာလျှင် ငါထင်တော်မူထသော အ ညှိနံ့ဆုံးသော ဗလာထမီနှင့်ပုဝါနီကို ပခုန်းမှာတင်၍ ပြုံးရွှင် ချိတ်သမျှကိုလည်း အနိစ္စာသာလျှင် ထင်တော်မူထသော၊ ထွားထွားညှက်ညှက် ပါးနှစ်ဘက်၌များ မက်ဘွယ်အမှတ်ထားလျက်၊ သနပ် ခါးနံ့သာသုတ်သမျှကိုလည်း တို့များက ဒုက္ခဟူ၍သာလျှင် ထင်မှတ်ယုံကြည်တော်မူထသော ဗျာ ပါဒံ တခါခါနှင့် မာယာသံခရာ၍၊ အရာရာမက်လုံးပြမည်ဟု မျက်လုံးကလေးလှလှ၊ မျက်ခုန်း ကလေးသသမျှတို့မှာလည်း အသက်ဆုံးကြတော့ဖြင့် အသရေ မလှင်မူ၍၊ အရေမတင်အဖတ်

မရနှင့်၊ အနတ္တပါတကားဟု ငါ တရားကျတော်မူထသော ယင်းကဲ့သို့ အဝါးဝဝ တရားကျလျက်၊ အများတကာ့ ရဟန်းများထက်၊ ကမ္ဗဋ္ဌာန်းပွားများခြင်းတည်းဟူသော ထုံနည်းဖြင့် ဘုန်းကြီး သူတော်ကောင်း စင်စစ်ဖြစ်တော်မူသည်နှင့်အညီ (၁)မကောင်းမြစ်တား (၂)ကောင်းရာကိုလှစ်၊ (၃)အသစ်ဟောကျူး၊ (၄)နာဘူးထပ်မံ၊ (၅)နတ်ထံတင်ရာ၊ (၆)မေတ္တာလည်းပြု၊ ရဟန်းမှု ခြောက် ခုလွန်သချာ ဟူသောဘုရားဟောဒေသနာ သိင်္ဂါလဆုံးမစာဖြင့် တကာတကာမ အပေါင်းအား မကောင်းမှုကို တားမြစ်ခြင်း၊ ကောင်းသောတရားကို ဟောကြားခြင်း၊ မကြားဘူးသောတရားကို နားနှူးအောင် များများကြီးနှူးခြင်း၊ ကြားဘူးသော တရားဟောင်းကိုလည်း နားညောင်းအောင် ဟောကြားခြင်း၊ တာဝတိံသာ မဟာဒုဿန အရှဇ္ဇမြတ်ကြဋ္ဌန်းတည်းဟူသော နတ်နန်းနတ်ထီး၌ နတ်သမီး နတ်သားဖြစ်အောင် လုပ်ပေးခြင်း၊ ဒါယကာဟူသမျှတို့နှင့်ဒါယိကာမ ချစ်စရာတို့ကို လည်း မေတ္တာတော်ပို့ခြင်းစသော ဆရာရဟန်းတို့၏ပြုဘွယ်ရာ အင်္ဂါ(၆)ပါးနှင့်တကွ (၂၂၇)ပါး သောသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ထမ်းဆောင်၍ ရဟန်းဘောင်၌ နေရခြင်း၌ ပျင်းရိငြီးငွေ့ခြင်းမပေါ် အပုံ ကြီး ပျော်လျက် လူထွက်တော်မူဘို့အရေးကို တရေးမျှ စိတ်မပါ။ သို့ရာတွင် မယ်တော်ရွှေနန်း ရှင်တကာမကြီးကိုလဲ အားနာစရာကောင်းနေပြီ၊ တကာမကြီးရဲ့လျှောက်ချက်ကို ငြင်းဆန်ပယ် ဖျက်လျက် မထွက်ဘဲနေလို့ဖြင့် မတော်ဘူး။ ကိုင်း ကေသာ ထွေထွေရာရာ တောင်မြောက်လေး ပါး မပြောနှင့်တော့။ ပရိသုဒ္ဓပြုတော်မူမည်။ ငါလူထွက်တော်မူမည်။ နားထောင် ငါကဆိုမယ်၊ ငါဆိုလို့ဆုံးတော့ အာမဘန္တေလို့ ဆိုနော်။ အဟမ်း၊ အဟမ်း မံ၊ ငါ့ကို၊ ဂိဟိတိ၊ လူဟူ၍။ ဓာရေထ၊ မှတ်ကြကုန်လော့"

"ဆုံးပလားဘုရား့"
"ဆုံးပြီ"
"အာမဘန္တေပါဘုရား"
"ကိုင်း တခါဖြင့် ပြီးပေပြီ၊ ပုဆိုးလဲတော်မူရှိသာ လိုတော့တယ်"

မင်းကေသာ။	။ဟောဒီအထုပ်ထဲမှာ ပုဆိုးတွေ ဘာတွေအစုံဘဲ ပါတယ်ဘုရား့ ကြိုက်ရာအ ဆင် ရွေးဝတ်။
ဓမ္မဓရ။	။ဖြေစမ်း ဖြေစမ်း နှင့်အထုပ်၊ လှန်လိုက်စမ်း ဟိုဒင်းက ဘာတုံး။
မင်းကေသာ။	။ကြိုးကြီးချိပ်ပုဆိုးဘုရား့။
ဓမ္မဓရ။	။နှင့် အဆင်ကြီးက ရင့်လိုက်တာ၊ ဟိုအပေါ် ကဟာ ပေး၊ အောက်ကဟာ ပြ စမ်း။ ဒါက ဘာလဲ။
မင်းကေသာ။	။ဒါက အင်္ကျီဘုရား့။

ခမ္မဝရ။ ။ပြစမ်း ဒါက ဘာတုံး၊ ဟိုဒင်းကကော ဘာလဲ။

မင်းကေသာ။ ။အို ဒါလောက်များ မေးတော့ စိတ်မရှေဘူး ပုဝါဘုရာ့ပုဝါ၊ အပြာကြိုက်သလား၊ ဟောဒီ အဝါနုကလေး ပေါင်းဘာလား၊ အသားဖြူဖြူနဲ့လိုက်တယ်။

ခမ္မဝရ။ ။ကြည့်စမ်းဟဲ့ ဝတ်ပုံ၊ ပေါင်းပုံ ဟန်ရဲ့လား၊ ခေါင်းပေါင်းစ ချပုံကော နေရာကျရဲ့လား။

မင်းကေသာ။ ။ဒီလို မချရဘူး၊ မှန်း မှန်း အသာနေစမ်း၊ မယမ်းနဲ့ခေါင်းကို ငြိမ်ငြိမ်နေ မလှုပ်နဲ့၊ ဟောဒီလို ချရတယ် မှတ်ထား။ ဟုတ်ကဲ့တော် ခေါင်းပေါင်းစကြီး ချထားလိုက်တာ တတောင်လောက်ရှိပါရဲ့။ လူမြင်ရင် ရယ်စရာ။ ဒါနဲ့ဘဲ ထွက်ချင်သေးတယ်၊ သက်န်းဝတ်နေတာ အကောင်းသားနဲ့။

ခမ္မဝရ။ ။ကောင်းတယ်လို့ ဘယ်နှယ်လုပ်တော့မတုံး ကေသာရယ်။ တကာမကြီးကလဲ ထွက်ပါထွက်ပါလို့ ခဏခဏစာပေးသဟဲ့၊ တနေ့ကတောင် မောင်ပဥ္စင်း ဒီအဝတ်နဲ့ အရိုးထုတ်တော့မလားတဲ့၊ မထွက်ဘူးလားတဲ့၊ မောင်ပဥ္စင်းပြင် တပဲ့တော်မ အားကိုးဘို့ မရှိဘူးတဲ့ လွယ်မွေးတဲ့မအေ မဟုတ်လို့ မချစ်ဘူးလားတဲ့ ပြောလိုက်ရှာသေးတယ်။ ဩော် အမေတခု သားတခုကဲ့သို့ အားပြုရှာတယ်။ မထွက်ပြန်လဲအခက်၊ ထွက်ပြန်တော့လဲ ပျော်တော်တော်ဟဲ့။ အဘော်အလျော်ဘကိန်းလှအောင်ဟာ ကေသာရေ ငါ့မှာဖြင့် မိန်းမသာ လိုတော့သဟဲ့။

မင်းစန္ဒာ။ ။ဟောတော့ အခုကဘဲ မိန်းမစကားပြောပြီ။ ကိုင်း မယ်နန္ဒာဘဲ ဘုန်းကြီးလူထွက်ကတော်လုပ်ပေတော့။

မယ်နန္ဒာ။ ။မဟုတ်တာ စပ်စပ်ဟပ်ဟပ်တော်၊ ကိုယ်ဘဲလုပ် ကိုယ်နဲ့ ရှူးပေါပေါချင်းလိုက်တယ်။

မင်းကေသာ။ ။အင်း ဒီဥပကမှ ဥပကဟဲ့၊ တကဲ့ကို ရယ်စရာ ကောင်းတယ်။

ခမ္မဝရ။ ။အောင်မယ် ဒီဥပကမှ ဥပကတဲ့၊ နင် ငါ့ကို ဥပကနဲ့နှိုင်းသလား။ ဟိုဥပက, ကတော့ မုဆိုးသမက်ဟဲ့၊ ငါကတော့ ဘုန်းကြီးလူထွက်လို့သာ ဆိုရတယ်၊ နဂိုရ်

ပဝရ ဟံသာဝတီမှ ဉာဏ်ဇာနီအသွင်လှတယ်လို့၊ ရှင်ဘုရင်မ မွေးစားတဲ့သား တော်မြတ် ငါအရှင်ကို ဆာဝါလင် ငနဲကြီးနဲ့ တွဲတွဲပြီး မပြောစမ်းပါနဲ့ဟယ်။ ငါ ရှက်ပါတယ်။ ဩော် နန်းတော်ကြီးက အပျိုတော်တွေနဲ့ဘဲ သိက္ခာချလို့ဖြင့် ပြီးပေပေါ့၊ သက်န်းဝတ်နှင့်သီချင်းများ မဆိုရဒါ တော်တော်ကြာပြီ၊ ဆိုကြည့် စမ်းရဦးမှာဘဲ၊ နေရာမှကျပမလား ကေသာရေ၊ နားထောင်စမ်းဟဲ့၊ ငါ့အသံ ဟန်ရဲ့လား။

မင်းကေသာ။ ။ဩော် ဘုန်းကြီး လူထွက်များဟာ သိမ်မွေ့သင့်လို့လား မပြောတတ်ဘူး၊ သွပ် ချောင်ချောင်ချည့်ဘဲ တွေ့ရတယ်၊ ကိုင်းဆိုတော်မူ ကိုယ်တော်၊ ဆိုတော်မူ။

လူထွက်ဘွဲ့ လေးချိုးခွန်းထောက်

ယခင်ရဟန်းအဝတ်ဟာ တန်ခိုးဂုဏ်မနဲပေမဲ့၊ သက်န်းချွတ်ခါ ပုဆိုးတဖုံလဲလိုက်ပြန် တော့၊ ကထိုးမှုံပုလဲတို့နဲ့ နှစ်မျိုးနှစ်စုံ တွဲပါလို့ နိမိတ်ရှာမနော်။ (အိုကွယ်) တမျိုးတဖုံဘဲသာပ စိတ်မှာပျော်။ (ဩော်) သိက္ခာဖြင့် ပျက်ချေပေါ့၊ ပရိက္ခရာတွေလဲ မမက်ပါဘူး။

ကေသာတို့ စန္ဒာတို့ ကြည့်စမ်းဟဲ့၊ ငါ့ကျောင်းပေါ်မှာ သက်န်းသပိတ်၊ ပရိက္ခရာမှစ၍ ဘာတခုမှ လိုလေသေးတယ်လို့ မရှိဘူး။ စာတွေ ပေတွေကလဲ ပေါတယ်၊ ပိဋကတ်မှ လေးငါး ခြောက်ထပ်ရှိတယ်၊ အဲဒါတွေလဲ ရောင်းချပြီး မယူတော့ပါဘူး။

ကေသာ။ ။မနေနိုင်လို့ ထွက်ပေါ့ဟာ ဘာလုပ်တော့မလဲ ကိုယ်တော်၊ သူတကာ လှူစာ တန်းစာ ပရိက္ခရာတွေကို ရောင်းပြီးတော့၊ မိန်းမကို ပုတီး နားဋောင်းတို့ ဘာ တို့ ဆင်တာများ လားလားမှ မတော်ပါဘူး၊ ကင်းကင်းရှင်းရှင်းဘဲ ကောင်းပါ တယ်။

ဓမ္မဓရ။ ။ဩော်မပျော်လို့ ထွက်ရပေမဲ့ သူတကာ ဘုန်းကြီးလို အစွန်းအငြိမရှိဘူး၊ ကြည့်ပါလား၊ ငါ့မတော့ အနဝဇ္ဇ၊ ခြောက်ပစ်ကင်းဟဲ့။ လူဖြစ်တဲ့ဘဝမှ လှလှ ကြီးပျော်မယ်။ ဩော်–အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာသင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရာပစ္စယာ ဝိညာဏဆိုတဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စက်ရဟတ်မှာ မရပ်မနား ဒလစပ် သွားနေကြတဲ့ သူရောငါပါ သတ္တဝါအရပ်ရပ်တို့မှာ ဥပါဒ် ဌီ ဘင်တို့အစဉ်မပြတ် ဖြစ်ရ ပျက်ရတဲ့ အခြေ ပါတကားလို့ ဒေသနာကျမ်းကပြပေမဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းမကျနိုင်ဘူးဟဲ့။ အဲဒါလို က –မ္မဋ္ဌာန်းမကျဘို့ အလုံးတွေကတော့ ပြုံးခြင်းတဲ့၊ ပြီခြင်းတဲ့၊ ရယ်ခြင်းတဲ့၊ ပလီ ခြင်းတဲ့၊ ခရာခြင်းတဲ့၊ တာခြင်းတဲ့၊ အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံ အပုံကြီးများတယ်နော်။ အနို့သော် မနေနိုင်လို့ ထွက်ပါပြီတဲ့၊ ထွက်ပေမဲ့ သူများလူထွက် ရှိန်းပျက်ပျက်

မျိုး မဟုတ်ဘူး၊ ဟိုတုန်းက ဥပကဆရာမှာတော့ ရှေးကျတဲ့ငနဲဟာမို့ ကေသာရေ သူ့တကာမ ဆာဝါဟာ ကလေးရတောင် ဆဲသေးတယ်တဲ့။ မဆဲဘဲ နေပါ့မလား။ ရှေးကျတဲ့ဘုန်းကြီးလူထွက်ကြီးကိုး၊ ဟောဒီက တို့ကတော့ ဟံသာဝတီပခိုးခေတ်မှာ တမျိုးအသစ် ကာလဆန်ဒါမို့ မာနထန်တယ်လို့ပြောရင်လဲ ခံရတော့မယ်။ ရွှေမော်ဓော ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး စူးရပါစီ၊ ကာလသားအနိတ်ဆိုးတွေကို သပိတ်ဖုံးလောက် မှတ်တယ်။

မိလ္လာ။ ။ဩော်ဝါသနာဘာဂီ ဆက်တိုင်းမှီ ဆိုတာလို အခုတောင်မှ သပိတ်သံ အိပ်သံ မပျောက်သေးဘူး။ မောင်ရင်လူထွက် ၃–နှစ်ရှိုးတယ်၊ ဘုန်းကြီးလူထွက် တသက်လုံး ရှိုးတယ်ဆိုတာ တယ်မှန်ပါကလား၊ ကိုင်း–ကိုယ်တော်မြတ်သွားကြအုံးစို့ရဲ့၊ ရွှေနန်းရှင်သခင်မကြီးက ကြာရမလားလို့ အပြစ်တော်တင်နေပါအုံးမယ်။

ကေသာ။ ။အိုနေပါအုံးတော့၊ အခုတင်က သီချင်းကို ဆုံးအောင် ဆိုပါစေအုံး၊ ညီ့လူက အသံကောင်းတာဘဲ၊ လုပ်ပါအုံး ဆုံးအောင်။

မိလ္လာ။ ။ဆုံးအောင် လုပ်မနေကြနဲ့၊ လာကြ လာကြ သွားမယ်။ နေဝင်လုပီ၊ လမ်းကျမှ သွားရင်းဆိုတာပ၊ ကိုင်း ကိုဟိုဒင်း ထ၊ သူ့နာမယ်လဲ ကိုလဲမသိဘူး၊ ကိုင်းရှင်က ရှေ့က ကြွပေတော့။

နန္ဒာ။ ။အင်း ပုဆိုးခြေဖျားသီ၊ လွှားသီလွှားသီနှင့် ကြော့ကြော့ မော့မော့သွားလိုက်တာ မင်းညီမင်းသားနဲ့ဘဲ တူပါပေတယ်၊ ကိုင်း နန်းတော်လဲ ရောက်လုပီ၊ အခုတင်က သဖြန်သွားကလေးကို ပြန်ကြားတော်မူပါအုံး။

မမ္မရဆို လူထွက်ဘွဲ့ ခွန်းထောက်ကြီး

ယခင် ရဟန်းအဝတ်ဟာ၊ တန်းခိုးဂုဏ်မနဲပေမဲ့၊ သင်္ကန်းချွတ်ခါ၊ ပုဆိုးတဖုံလဲ လိုက်ပြန်တော့၊ ကတိုးမှုံပုလဲတို့နဲ့၊ ၂–မျိုး ၂–စုံတွဲပါလို့ နိမိတ်ရှာမနော်(ကေသာရယ်) တမျိုးတဖုံဘဲသာပ၊ စိတ်မှာပျော်။ (ဩော်) သိက္ခာဖြင့် ချမိပေါ့၊ ချိပ်စရာတကာမတွေနဲ့၊ နိတ်တာမှရပ့ါမလားဟဲ့–ကေသာရဲ့၊ သပိတ်ခါ အိပ်ခါ ဘဝဟာမို့ အနိစ္စာဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင် သဘောတွေနှင့် အဝိဇ္ဇာ သဝအင်္ဂါ နုနုဖပ်ဖပ် မဒီခင်တို့တွေရယ်ကြောင့် ငါပြောမယ်နော် မယ်ကေသာရဲ့၊ ဘယ်ဒေသနာ

ဘယ်ကမှဌာန်းရယ်မှ၊ ပြုံးတုံးတုံးကလေးနဲ့ ခရာဒါ၊ တာဒါတွေကို မှန်းစရာရယ်လို့မရှိနိုင်ဘူး၊ ရသာလျှင် လှဒါကို မှန်းနေကျရဟန်းဘဝမို့၊ အနှိမ့်မပျော်ပါတယ်ကိုနော်ကွယ်၊ လမ်းကသို့သော်၊ ဥပကဆရာမှာ ဂွကျတဲ့နေဲဟာမို့၊ သူ့တကာမ ဆာဝါဟာ ခဏခဏဆဲပေမဲ့၊ ယခု သမယထဲတွင်ဖြင့် တခေတ် ဆန်းမနော်(အို)အသစ်အဆန်း အကျော်အမော်ပေမို့၊ မာနထန်ထန်တွေး၊ (ကေသာ ရယ်)တစ်ဂဏန်းခေါ်ပါတော့ ကာလဆန်ဆန် အသွေး။ ပုဆိုးဝတ်ပုံ၊ ရှိုးရှိုးချွတ်ခါ ခြုံလို့မို့၊ တမျိုး ဝတ်လုံထိုင်မသိမ်းငယ်နှင့် အစိမ်းယဉ်ယဉ် အပြာမရမ်း အရောင်ပြောင်းတဲ့ပြင်၊ တကိန်းတဆင်၊ ပုဝါနသာ ပန်းရောင်ပေါင်းပါလို့၊ ကျောင်းကြီးစံ၊ အဟံ ငါဆရာ မထေရ်မဖြင့် ဟံသာဝတီမှာ ဘုရင်တပါးပေပ။ အားပြုဘွယ်၊ အမေစောရှင်ပုငယ်က ဂရုဓမ္မမက္ခာ သဒ္ဓါပေသကိုးရယ်လို့ မကု မရတနာ၊ ဘမရာအမွှေးစိုးချင်လို့၊ သုဂတ ဘဂဝါ၊ သာသနာအခြေဖြင့် မကြိုးနိုင်ဘူး၊ သည်တခါ သည်တဝါ ကြိုးလေရဲ့(အိုကွယ်) အမျိုးမျိုးကြံကာ ဖန်ကာ ကွန့်နိုင်တဲ့မဟာဇော်ပဂေးဟာမို့၊ ဩော်ရှိုးရှိုး မှန်မှန်နဲ့ ကညာ အဖော်အလျော်ကိုသာ ရွေးကြတော့ဟဲ့(ကေသာရယ်)ပခိုး ဟံ သာညွှန့်ဆရာတော်ကလေး။

လိပ်ပြင်ကျောင်းဆရာတော် လူထွက်ကလေး ဓမ္မဓရသည် အပျိုတော်များနှင့်တကွ၊ တွေ့ကရာရှစ်သောင်း သောင်းပြောင်းရောရာ ပြောချင်ရာပြော ဆိုချင်ရာဆိုနှင့် လာခဲ့ကြရာ နေ ဝင်ရီတရောလောက် ရောက်သောအခါတွင် နန်းတော်ကြီးသို့ ဆိုက်ရောက်ကြလေ၏ ။ နန်းတော် ကြီးသို့ရောက်လျှင် ဘုရင်မရှင်စောပုသည် ဓမ္မဓရလူထွက်ကို အတွင်းဆောင်သို့ ခေါ်တော်မူသွား ပြီးလျှင် စိတ်ရွှင်ဝမ်းသာ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးတော်မူကြသော လက္ခဏာဖြင့် ဘယ်အရာ ဘယ်အ ကြောင်းများကို တီးတိုးစကား ပြောကြားနေကြလေသည်ကို မုချအတည် မသိရချေ။

သမီးတော်နှစ်ပါးကို နားချခြင်း

ထိုနောက်တရက်နံနက် မိုးသောက်ထသောအခါတွင် ဘုရင်မရှင်စောပုသည် ဤသို့ကြံ ဆင်တော်မူမိ၏ ။ ''ငါ၌ သားတော် သမီးတော် ၃–ပါးရှိသည့်အနက်က သားတော်သမိန်ပရူမှာ ဘဝတပါးပြောင်းသွားကွယ်လွန်ရှာပြီ၊ ယခုမှာကား သမီးတော်''နဲ့တကာထော်''နှင့်''နဲ့တကာသင်' နှစ်ပါးမျှသာ ရှိတော့သည်။ ငါ့မှာ သင်းတို့နှစ်ဦးအရွယ်ကပင် မောင်တော်ဘုရားက အင်းဝဘုရင်ကို ဆက်လိုက်သဖြင့် သွီးတကွဲ သားတကွဲ ဖြစ်ပြီး အင်းဝမှာ နေရသည်။ ယခုတဖန် ပြန်၍ တွေ့ကြ ရတော့ ရင်အုပ်မကွာ ကြီးပြင်းရတာကို အပုံကြီးနေရာမကျလှဘူး။ သမီးတော်ကလေး''နဲ့တကာ သင်''ကတော့ဖြင့် တဆိပ်တော်ပါသေးရဲ့ သမီးတော်ကြီး''နဲ့တကာထော်''ကဖြင့် မဟုတ်မခံ ကတ် ကတ်လံအောင် ပြန်လှန်ပြောတာဆိုတာဘဲ။ အဲဒါလို ကံဒကောဇဖြစ်ပေမဲ့ သံယောဇဉ်အမြစ်တွေ ကြောင့် ချစ်ရသေးဒါဘဲ။ သူက ငါ့များဖြင့် လားလားမှ လှူနှယ်နှယ် မထင်ချင်ဘူး။ ဘာထင်တော့

မတုံး၊ အခုတော့ ရှယ်တူတန်းတူ ညီအမလိုဖြစ်နေတာကိုး မအေရယ်လို့သာဆိုရတယ်၊ ကိုယ်က တောင် ရှိန့်ရမလို ဖြစ်နေတယ်။ သို့သော် ယနေ့ဖြင့် လိပ်ပြင်ကျောင်းက သားကြီးမောင်ပဥ္စင်းလူ ထွက်နှင့်ပေါင်းဘက်ရန် အကြောင်းပြပြီး ဖျောင်းဖျရမှာဘဲ''ဟု ဆင်ခြင်စဉ်းစား၍ သမီးတော် နှစ်ပါးကို ရှေ့တော်သို့ ခေါ်လေ၏။

သမီးတော်နှစ်ပါး ရှေ့တော်သို့ ရောက်လေလျှင် ရှင်စောပုက မိန့်တော်မူသည်မှာ ''သမီး တော်ကလေး ''နဲတကာသင်''မှာလဲ အပျိုဘော်ဝင်တော့မယ်၊ ငါ့သမီးတော်ကြီး''နဲတကာထော်'' မှာမူကား အပျိုကြီးဖားဖားဖြစ်လာပြီ။ ခေတ်နှင့်အခါ အရာရာအထူးပြောင်းဒါမို့ ''ဗူးကောင်း လျှင်စင်ခံ၊ အစဉ်ပေါင်းကြတော့၊ လင်ကောင်းမှ စံရသတဲ့'' မိဘတို့အင်္ဂါကလဲ (၁)မကောင်းမြစ် တား (၂)ကောင်းရာညွှန်လတ် (၃)အတတ်သင်စေ (၄)ပေးဝေနှီးရင်း (၅)ထိမ်းမြားခြင်းလျှင် ဝတ် ငါးအင်၊ ဘခင်မယ်တို့တာဆိုတဲ့အတိုင်း မကောင်းဒါကို ဆုံးမမြစ်တားခြင်း၊ ကောင်းရာကို ညွှန် ကြားခြင်း၊ အတတ်ပညာကို သင်ကြားစေခြင်း၊ အရင်းအနှီး ပစ္စည်းဥစ္စာပေးကမ်းခြင်း၊ လူ ကောင်းသူကောင်းနှင့်ကြောင်းလမ်း ထိမ်းမြားပေးခြင်းဆိုတဲ့မိဘတို့ဝတ္တရား ငါးပါးအနက် ငါ့ သမီးတော်ကြီးကို လူကောင်းသူကောင်းနှင့်ထိမ်းမြားပြီး အသားသေသေအနေကျကျ နေရာချ ချင်တယ်။ ညည်းကို ဟိုဗညားအိန်ဆိုတဲ့မြို့ဝန်ကလေးကလဲ မေတ္တာရှိပုံရတယ်၊ ခဏခဏဘဲ လက် ဆောင်တော် ပဏ္ဏာတော်တွေဆက်တယ်။ သို့ပေမဲ့ ရှင်ဘုရင့်သမက် လုပ်ဘို့မကောင်းဘူး။ ဘာ ကြောင့်တုံးဆိုတော့ ဗညားအိန်က လူမှုလူရာမှာတော့ လိမ္မာပါရဲ့၊ စာတို့ပေတို့တော့ ခြေခြေမြစ် မြစ် မတတ်ဘူး။ ဘတ်တတ်ရှိသာသာ ရှိတယ်။ မယ်တော်ဘုရား ကိုးကွယ်တဲ့လိပ်ပြင်ကျောင်း မောင်ပဥ္စင်းကလေးကတော့လဲ စာလဲတတ်တယ်၊ ဖြတ်ဖြတ်လတ်လတ်လဲရှိတယ်၊ တရားဟောလဲ ကောင်းတယ်၊ စကားပြောလဲ ကောင်းတယ်၊ ကြည်ညိုဘို့လဲ ကောင်းတယ်၊ လိမ်လိမ်မာမာလဲ ရှိ တယ်၊ အိမ်ရှေ့နှင်းပြီးလျှင် မင်းမြှောက်ဘို့ကောင်းတယ်၊ အဲဒါကြောင့်''

နဲတကာထော်။ ။အို ဘယ်နှာတုံး မယ်တော်ဘုရာ့၊ မိန့်တော်မမူပါနှင့်၊ မပြောကောင်းပါဘူး၊ မြတ်မယ်တော်ဘုရား မိန့်ကြားတဲ့ဖြစ်အင်၊ နားထဲမှာ နင့်လွှန်းလို့မို့၊ ပင်တိုင်စံ အနေခက်လှချည့်၊ တသက်နှင့်သည်တကိုယ်(အို)သည်လိုဖြင့် မိန့်တော်မမူပါ နှင့်ဘုရားဟု ဆိုပြီး ငိုယို ညည်းညူသည်မှာ–

ဆစ်နှင့်ငိုပုံ

ထေ့တေ့တေ့ရယ်နဲ့ တကယ်၊ အကွေ့ချယ်သာချယ်လို့၊ အမေ့နှယ်သရော်ဒါလား၊ မ တော်ပါဘုရား။ မကြားချင်၊ နားထဲမှာ တကယ်နင့်ရဲ့၊ နွှယ်သဇင် ပန်တော်ပန်းကိုလ၊ ဆင်စရာ

ထင်ရာ မှန်းတတ်ပေ့၊ (အိုမယ်မယ်ဘုရား) ရဟန်းထိရင်ဖြင့် အပါယ်လားတတ်ပါသတဲ့(အမယ် မင်း) နန်းကြီးမယ်ဘွား။

မယ်တော်။ ။အိုဘယ့်နှယ် ရဟန်းဟုတ်ရမလဲ၊ ဒုက္ခဟဲ့ ဒုက္ခ မယ့်မယ့်သမီးတော်ကြီး မသိသေးဘူးမှတ်တယ်။ ညီးမောင်မောင်ပဥ္စင်း ထွက်လာပကောအေ့၊ သမီးတော် မတွေ့လား၊ မယ်မယ် ခေါ်ပေးမယ်။ သက်န်းနဲ့တုန်းက လှဒါ ဘာဟုတ်မလဲ အခုမှ အရုပ်ကလေးလို လှဒါကိုးအေ့၊ ပု, လဲ မပု မြင့်လဲမမြင့် အခန့်အသင့်ကလေး၊ သေးသေးသွယ်သွယ်နှင့် တကဲ့ကို ချောတကဲ့ကိုလှတယ်အေ့။

နဲတကာထော်။ ။မယ်တော်ဘုရား မတော်ပါဘူး၊ မယ်တော်ဘုရား သမက်ဖမ်းမှာက ရှက်ခမန်း လိလိပါကလား၊ 'ကုန်ရှုံးရင် တခေါက်၊ လင်ကုန်ရှုံးမှဖြင့် တက်တက်ပြုးလို့မို့၊ တသက်လုံး မှောက်တတ်သတဲ့' ရောက်တတ်ရာရာ မဆီမဆိုင် ဒါရှာရှာဖွေဖွေ ၊ ကလေကဝ၊ မရေမရာ ဘုန်းကြီးလူထွက်ကို စုံမက်ရမယ် မိန့်တော်မူဒါများ နားရှိလို့သာ ကြားရတယ်။ တကယ်ဆိုရင် ရှင်ဘုရင်သမီးက ထီးနန်းထဲက မဟာမျိုးမဟာနွယ် တင့်တင်တယ်တယ်၊ ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ၊ မင်းညီ မင်းသားနှင့် ထိမ်းမြားလက်ထပ်တော်မူပါလား၊ ခုတော့ ဘာမဟုတ် ညာမဟုတ် အနုတ်စုတ် ဂုတ်စုတ် လူဘော်မဝင် သူဘော်မဝင် ရှင်ပျက် ရဟန်းပျက် ကတုံးကြီးနှင့်ဘုန်းကြီးလူထွက်ကို ပေါင်းစီးလို့ဖက်ရမတဲ့၊ ကျွန်မကို ကျောင်းကြီး ဖျက်ရယ်လို့ မဲ့ကြ ရွဲ့ကြတော့မပ၊ ဒီဘုန်းကြီး လူထွက်ကို ဘယ်အကွက်မှာ အသုံးချမလဲ၊ မုန်းစရာ့ လူထွက်ကို မေမေ နောက်နောင် မပြောနဲ့ ကျမ ဒေါသ ထွက်တယ်၊ တော်၊ တန်။

မယ်တော်။ ။ဘယ်နှယ်တုံး သမီးတော်ရယ်၊ ရက်ရက်စက်စက် မှီချိုးမျှစ်ချိုး ပြောရက်လှတယ်၊ ဒါလောက်ပဲလား ငါ့သမီးအလိမ်မာသားနဲ့ အလကား မငြင်းစမ်းပါနဲ့ ရဟန်းလူထွက်ဆိုပေမဲ့ သူများရဟန်းလူထွက်လို မဟုတ်ပါဘူး၊ ပေါင်းကြည့်တော့ သိပါလိမ့်မယ်၊ အညွန့်ပါအေ့။

နဲတကာထော်။ ။ညွန့်ညွန့်၊ မညွန့်ညွန့် မေမေ့ အညွန့်ကို မေမေဘဲ အသုံးချ၊ ကျမ မကြားချင်ဘူး၊ နားနင့်တယ်ဟု ပြောပြီး ဒေါသနှင့်တဖန် ငိုလိုက်ပြန်၏ ။

လေးဆစ်ငိုပုံ

ရွှယ်တညီ ဘယ်ဆီမှ မရရင်ဖြင့်၊ နွယ်မဒီ ချယ်စီသပြီဘု၊ (အမယ်မင်း) မယ်သီလလုပ်

ပမယ်။ (ဩဘ်)ပျော်လို့ဘဲ ပျက်ကရော့သလ၊ တော်မို့မရှက်လေခြင်း။ သူမက်အောင် တရိရိနှင့် ပြုံးရမတဲ့တော်၊ လူထွက်ကောင် သည်ကတုံးကိုလ၊ တကယ်သာ ဘယ်မှာသုံးမယ်တုံး၊ (အမယ်မင်း)နှလုံးမှာ ပြို့ပြို့ပြီး အလုံးကြီးတောင် ဆို့ဆို့လာပေ့၊ (ကျမ)မုန်းလို့ရှိ့တယ်။ ပေါင်းစီးလို့ ဆက်ကြရင်ဖြင့်လေ၊ သောင်းထီးကနက်မှာ ဘုရင်တကာ အပြေပြေမှာ ညှိုးစေဘို့၊ ကျောင်းကြီး ပျက်မတွင်ကာ အသရေမတိုးတဲ့ပြင်၊ ရွှေပကိုးဆီက နန်းညွန့်နွယ်၊ (အို)မှုန်းဝံ့သရမ်းဝံ့တယ်လို့ နောင်ဥဒါန်း ပြောကြလိမ့်မယ်၊ လောကမှာ အသွယ်သွယ်ပ ကျောက စိမ့်ဘွယ်တမင် ကြံရက်ပေ့၊ တပင်စံ လင်ကံမရှုံးပါရစေနဲ့၊ မကြည်ဖြူ သည်လူဖြင့် မုန်းပါရဲ့ အမေ့ဟာ အမေ့ဖာသာဘဲ သုံးလေတော့၊ ပလူးပလဲနဲ့ မြူကာမူကာတော်၊ ထူးထူးကဲကဲ လူတကာထုံးလိုပ၊ လုံးလုံးစီးစီး တူတူကာ စက်ကြတော့လဲ၊ ပြုံးပြုံးပြီး (ကျမ)မူမူယူယူနဲ့ဖြင့် မဆက်နိုင်ဘူး(အိုမယ်တော်ဘုရား)ကတုံးကြီး ဘယ်သူမက်နိုင်ပ၊ တော့်မှ မရှက်ကြရော့သလ၊ တသက်တဘဝ(ကျမ)အသေသာမှန်းလိုက်ပါတော့၊ (အမယ်မင်း) ဘုန်းကြီးလူထွက် ပေ့ပျက်ပျက်ကမှ၊ သမက်အမေဖမ်း။

ဘုရာ့သမီးတော် မတော်လွန်းလို့ လျှောက်ရပါတယ်၊ တကယ်လို့ ဒီဘဝမှာ ရှယ်တူတန်းတူ ဂုဏ်ရည်တူနှင့်မှ တော်တော်ပပ မညီမျှလျှင်တော့ဖြင့် ဘုရာ့သမီးတော် သီလရင် လုပ်မယ့်ဘုရာ့၊ မယ်မယ်ဘုရား ဘုန်းကြီးလူထွက်ကိုတော့ဖြင့် တကွက်မှ မေတ္တာမရှိနိုင်ဘူး၊ တကယ်လို့ မေတ္တာအကြောင်းနှင့်ပေါင်းကြပါပြီးတဲ့၊ နောက်နှောင်း ရှေကြာ လူတကာတို့က ဟံသာဝတီ ပဲခိုး ရွှေပြည်တော်ကြီးရှင်၊ ဘုရင်မရှင်စောပုရဲ့သမီးတော်ကြီး နဲတကာထော်ဆိုတဲ့ သမီးတယောက်ဟာ ထီးညှောက်နန်းလျှာ မဟာသွေး မဟာစစ် ဖြစ်ပါလျက် ဘုန်းကြီးလူထွက်နှင့်အမျိုးဖျက်တယ်လို့ ပဲခိုးဆက် ရာဇဝင်မှာ စတင်လို့ထိုးကြမှဖြင့်၊ မဟာဝင်မျိုး မွန်သမိုင်းဟာ အလွန်ရိုင်းရာ ကျပေလိမ့်မယ်။ မယ်တော်ဘုရား။

မယ်တော်။ ။အေးလေ ညီး စကားတတ်တိုင်း အကြားကပ်အောင် ရှည်မနေပါနဲ့တော့။ ညီးထိုက်နှင့်ညီးကံပါဘဲ။ ကောင်းစေချင်လို့ လူကြီးမိဘက ပြောဒါမျှား လားလားမှ နားမထောင်ဘဲကိုး။ ကိုင်းရှိစေတော့။ သမီးတော်ကလေး ‘နဲတကာသင်’ကကော မယ်တော့ဘုရာ့ အမိန့်တော်ကို ထော်လော်ကန့်လန့် မခန့်လေးစား လုပ်အုံးမှာလား။

နဲတကာသင်။ ။ဘုရာ့ သမီးတော်ဖြင့် မယ့်တော့် အမိန့်တော်မျှားကို ဖယ်ရှားခြင်း မပြုဝံ့ပါဘုရား။

မယ်တော်။ ။အဲဩာမုံ၊ သာမုံ၊ ငါ့သမီးတော် ဘုန်းကြီးလို့ သက်ရှေမယ်။ ‘မိဘစကား

နားထောင်၊ အိုအောင် မဆင်းရဲဘူး’ တဲ့ မှတ်ထား၊ ဆိုပြီး အတွင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူလေ၏။

စက်လှည့်ခြင်း

ဘုရင်မရှင်စောပုသည် လိပ်ပြင်ကျောင်းဆရာတော်လူထွက်ဓမ္မဓရအား အစစအရာရာ၌ပင် သဒ္ဓါကြည်ဖြူ၍ ကိုယ်တူထင်မှတ် ချီးမမြှောက်စားကြောင်းများကို ကြားရသဖြင့် တမရှပ်စရွဲဖျားမှ လိပ်ပြင်ကျောင်းတွင် ကပ္ပိယလုပ်နေ၍ အကြားအမြင် ဗဟုသုတနှင့်ပြည့်စုံသော ဗောဗအဲဆိုသူသည် ဓမ္မဓရ၏ ထံပါး၌ ခစားထမ်းရွက်ရန် လိုက်လာသဖြင့် အခွင့်အားလျော်စွာ ပြောဆိုတိုင်ပင်ကြသောကာလ ဓမ္မဓရက“နောင်ကြီး၊ ကျွန်ုပ်ဖြင့် မယ်တော်၏ မေတ္တာကြောင့် ဟံသာဝတီရွှေနန်းကို သိမ်းရမည်ကာ မမှားနိုင်ပြီ”ဟုဆိုရာ ဗောဗအဲက ‘ဆရာ၊ ဤသို့ ‘ခြေသိမ်းခေါင်းပိုက်’စကားကို မပြောကြားသင့်သေး၊ တိုင်းရေးပြည်ရေးနှင့်စပ်၍ မှူးမတ်ပြည်သူတို့ကလည်း ဆရာ့ကို ကြည်ဖြူညီညွတ်ခြင်း မရှိသေး။ ဆရာသည် သူတကာအရေးကို ရှေ့ပြေးရှေ့ဆောင် အောင်မြင်အောင် စီမံတတ်သော်လည်း ကိုယ့်ဘို့ကြုံက သက်လုံကောင်းခဲသည်ဟူဘိသကဲ့သို့ အကြံအစည်ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်အား မသွားနိုင်အောင်ပင် ရှိတော့သည်။ တပည့်ကြီးက အကြံပေးလိုသည်မှာ ဆရာသည် မယ်တော်ရွှေနန်းရှင်အား မှူးမတ်တို့ကို အပြစ်ရှိဟန် ကြံဖန်လည်ဆယ်၍ ဘမ်းဆီးပြီးလျှင် သံခြေကျဉ်းခတ်၍ အကျဉ်းထားပါစေ။ ထိုအကျဉ်းထားသော မှူးမတ်တို့ကို ဆရာက ရွှေနန်းရှင်သခင်မကြီးထံ တောင်းပန်၍ လွှတ်ပါ။ ထို့ပြင် မှူးတော်မတ်တော်တို့အား ဆုလပ်ပေးဘို့ရာ ရွှေငွေ အဝတ်ပုဆိုးမှစ၍ အမျိုးအသင့်ထားပါ”ဟု အကြံပေးစကား ပြောကြားလေ၏။

ထိုအခါ ဓမ္မဓရက “နောင်ကြီး အကြံသည် အမှန်သင့်လျော်ပါပေသည်။ ကျွန်ုပ်အား အရာရာမျိုးကို သတိပေးပါ”ဟုပြောခဲ့၍ ဘုရင်မရှင်စောပုထံသို့ဝင်ပြီးလျှင် ဗောဗအဲပြောဆိုသည့်အတိုင်း လျှောက်ထားလေ၏။ ရှင်စောပုလည်း ငါ့သားအလိုအတိုင်း ငါပြုမည်ဟု ဆိုပြီးလျှင် အပြစ်မရှိသောမှူးကြီးမတ်ရာ သေနာပတိတို့ကို လပ်စားမှု၊ တိုင်းပြည်ပုန်ကန်ရန် ကြံစည်မှု၊ အားပေးကူညီပြုမှု စသည်တို့ဖြင့် အမှုဆင်၍ ဘမ်းဆီးချုပ်နှောင်ပြီး ထောင်တွင် အကျဉ်းထားလေသည်။

ဘုရင်မရှင်စောပုသည် အဂတိလေးပါးကို လိုက်စားတော်မူသည်နှင့်မခြား သားတော်ဓမ္မဓရကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးတော်မူလှသဖြင့် ရာဇမာယာအဖြာဖြာတို့ဖြင့် မဟာသေနာပတိ၊ မှူးကြီးမတ်ကြီးတို့ကို ဘမ်းဆီး၍ ချုပ်နှောင်၍ ထောင်တွင် အကျဉ်းထားသောအခါ ဆရာတော် သံဃာ

တော်တို့ မေတ္တာရပ်ခံ ပန်ကြားတော်မူကြသော်လည်း မလွှတ်ရကား မည်သူအားမျှ ကိုးကွယ်ရာ မရှိ ဖြစ်မှ ဓမ္မဓရအား မယ်တော်ကြီးထံ၌ တောင်းပန်ပေးပါရန် ပြောကြားလာကုန်၏။ ဓမ္မဓရလည်း မယ်တော်ထံ၌ တကြိမ်တဖန် မှားမိသည့်ကံကို သည်းခံတော်မူပါဟု တောင်းပန်လေသော် မယ်တော်ဘုရင်မရှင်စောပုလည်း လွှတ်စေဟူသော အမိန့်ကို ချမှတ်တော်မူ၏။

ဓမ္မဓရလည်း အမိန့်ချမှတ်၍ လွှတ်လာသူ မှူးမတ်တို့အား အထိုက်အလျောက် ချီးမြှောက်ပေးကမ်းပြီးလျှင် ရွှေမော်ဓောဘုရားသို့ ခေါ်၍ သစ္စာရေတိုက်လေ၏။ မှူးမတ်တို့လည်း သစ္စာမူကြပြီးလျှင် ရှင်ဓမ္မဓရသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ အသက်ကို ကယ်ဆယ်ပါပေသည်။ ကျေးဇူးကြီးပါပေသည်။ မယ်တော်မှာလည်း မိန်းမသားဖြစ်၍ စစ်ရေးစစ်ခင်း တပါးသောမင်းတို့နှင့် စည်းချင်းယှဉ်ပြိုင် တိုက်နိုင်ဘို့အရေးလည်း ခက်သေးစွပင် ဖြစ်သည်။ အသင့်ကို မင်းဖြစ်အောင် ရွှေနန်းရှင်မအား ကျွန်ုပ်တို့လျှောက်ထားပါမည်ဟု ဆိုကြကုန်၏။

ထိုအခါ ဓမ္မဓရက မှူးတော်မတ်တော်တို့၏ မြတ်နိုးသော မေတ္တာကို လွန်စွာကျေးဇူးတင်ပါ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်မှာ မင်းရိုးမင်းနွယ်လည်း မဟုတ်၊ တိုင်းစွန်ပြည်နား ဇနပုဒ်သားမျှသာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲသားကို မင်းပြုစိမ့်မည်ဟူသော စကားသည် မသင့်ချေစွတကားဟုဆို၏။

ဓမ္မဓရ၏ စကားကို ကြားလျှင် ဗရမ်းဟူသော အမတ်က “အမောင် ဓမ္မဓရ၊ ကွန်ကိုပစ်လိုက်လျှင် ကွန်ကြိုးကို ငင်ပြန်က ငါးပါသကဲ့သို့ ထို့အတူ ကျွန်ုပ်တို့ မှူးတော်ကြီး မတ်တော်ကြီးတို့က အမောင့်ကို မင်းမြှောက်လျှင် မင်းဖြစ်မည်သာတကား”ဟုဆို၏။ ဗရမ်း၏ စကားကို ကြားလျှင် မြို့ဝန်ဗညားအိန်ကလည်း “ပုဂံပြည်တွင် ကွမ်းထမ်းသမားတို့၊ ကျွန်စစ်သားတို့လည်း ဆင်းရဲသားကပင် မင်းဖြစ်ကြသည် မဟုတ်တုံလော”ဟု ဆို၏။ ထိုနောက် အမတ်ရွှတ်သင်ကလည်း “ရှေးအခါက သီရိရတနာပူရမည်သော မုတ္တမတွင် ဝါရီရူမင်းသည် ဆင်းရဲသားက မင်းဖြစ်၍ ဆင်ဖြူသခင် ခံလေဘူးသည်”ဟုဆို၏။ ထို့ပြင် ဗိုလ်လကွန်းမည်သော အမတ်ကလည်း “အကျွန်ုပ်တို့ ဟံသာဝတီပြည်ကြီးတွင် ခမက်မွန်မည်သော အမတ်တယောက်၏ သမက်သည်လည်း ဆင်းရဲသားဖြစ်လျက် ဘုန်းကြမ္မာအလျောက် မင်းမြှောက်ဘူးသည် မဟုတ်တုံလော”ဟု အသီးသီး တနည်းတဖုံ ရာဇဝင်ရှေးထုံးစံများကို ပြောကြလေ၏။

ထိုအခါ ဓမ္မဓရက ဤသို့ဆိုပြန်၏။ “အချင်းမှူးမတ်တော်တို့၊ အသင်တို့ ပြောဆိုသမျှသော စကားသည်ကား ဆေးသမားနှင့်သူနာ၏ အသွင်သာ ထင်မှတ်ဘွယ် ရှိသည်။ သူနာသည် မိမိ၌ ရောဂါအနာသည်းသောအခါ “ဆရာ ကြိုးစားကုပါ၊ ကျွန်တော် ဤအနာမှလွတ်လျှင် ဆရာသည် ကျွန်ပြုပါ”ဟုဆိုတတ်၏။ သို့ရာတွင် ဆေးဆရာတို့သည် မည်သည့်လူနာတဦးကိုမျှ ကျွန်

မပြုရစဘူးချေ။ ထို့ပြင် ရှေးကမ္ဘာဦးလောက်က ကျီးငှက်တကောင် အစာစားနေရာ နွားကျောင်းသားတယောက်က လေးနှင့်ပစ်လိုက်သဖြင့် လောက်စာလုံးသည် ကျီး၏ ဒွါရ၌ ဆို့၍နေလေရကား ကျီးသည် အစာအာဟာရ မစားနိုင်ဘဲ ဆင်းရဲဒုက္ခဖြစ်သဖြင့် အများသော ကျေးငှက်တို့ထံသို့ သွားပြီးလျှင် "ကျွန်ုပ်၏ ရောဂါအနာကို သက်သာရာရအောင် ကြံဆောင်ကုသကြပါ။ ကျွန်ုပ်သည် ဤအနာမှလွတ်လျှင် အသင်တို့ကျေးဇူးကို အထူးဆပ်ပါမည်"ဟု ပြောသော်လည်း များသော ကျေးငှက်တို့က"အသင်တို့ကျီးကန်းမျိုးသည် ကိုယ့်ဥကိုမှ ဥမှတ်တတ်သည့်မိုက်ကန်းကန်း တိရစ္ဆာန်မျိုးဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ မကုလို"ဟု ငြင်းပယ်လိုက်သတဲ့။ အဲသည်ကဲသို့ ငြင်းပယ်လိုက်သော်လည်း ကံအားလျော်စွာ နောက်ဆုံးမှာ မြစ်ဆိပ်ကမ်းပါးတွင် ကျက်စားသော ဆေးသမားဇီးကွက်တကောင်ကို တွေ့သဖြင့် 'ဆရာဇီးကွက်မင်း၊ ကျွန်တော်၏ အနာကို မေတ္တာရှေ့ထား ကုစားကယ်မတော်မူပါ။ ကျွန်တော်သည် အကယ်၍ ဤရောဂါအနာမှ ချမ်းသာပါလျှင် ဆရာဇီးကွက်မင်းအား တပည့်ဝတ်ငါးပါးနှင့်ညီစွာ သုံးနှစ်လုံးလုံး လုပ်ကျွေးသမှု ပြုစုပါမည်။ ဤသုံးနှစ်ကိုမျှ သဘောမကျသေးလျှင်လဲ ဆရာဇီးကွက်မင်းထံ တသက်လုံးပင် ကျွန်ခံပါမည်'ဟု တောင်းပန်သတဲ့၊ သည်သကာလတော့ ဇီးကွက်က 'ကျွန်ုပ်သည် သူတပါးကိုလဲ ကျွန်မစေစားလိုပါ။ အသင်ကျေးဇူးသိလျှင် ဝမ်းမြောက်ပါပြီ။ အသင့်ရောဂါကို မကြာချက်ခြင်း လက်ငင်း ပျောက်အောင် ကျွန်ုပ်ကုသမည်။ သင်၏ ရောဂါဖြစ်ပုံ အလုံးစုံကို အကုန်မချန် ပြန်ကြားပေတော့'ဟုဆိုသတဲ့၊ သည်တော့ ကျီးငှက်က ဆရာ၏ တပည့်ဖြစ်သော ကျွန်တော်သည် တနေ့သ၌ အစာရှာဖွေ စားသောက်နေရာ မနုဿလူသားဖြစ်သော နွားကျောင်းသားတယောက်သည် ကျွန်တော့်ကို လောက်လေးနှင့် ပစ်လိုက်ရာ ဖေါက်ခနဲ မှန်သွားပါသည်။ အဲသည်ကတဲကစ၍ ဆရာ့တပည့် ကျွန်တော်မှာ ကျင်ကြီးကျင်ငယ် မစွန့်နိုင်၊ မစားနိုင် မသောက်နိုင်နှင့် တရှောင်ရှောင် ဖြစ်နေပါသည်။ ကျေးဇူးတော်ရှင်ဆရာခင်ဗျား'လို့ ပြန်ပြောသတဲ့၊ ကျီးကန်း၏ စကားကို ကြားလျှင် ဇီးကွက်ဆရာကြီးသည် ဒွါရ၌ လောက်စာလုံး ဆို့ပိတ်ရှိနေကြောင်းကို ကောင်းကောင်းသိရသဖြင့် 'အသင်ကျီးကန်း အသင့်ကို ကျွန်ုပ်ဆေးတလုံး ဝါးတလုံးမျှ မတိုက်ကျွေးဘဲ ဓါတ်ပေး၍ ကုမည်။ အသင့်ကိုကျွန်ုပ်သွေးစမ်းကြည့်သောအခါ ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယောဟုဆိုအပ်သော မဟာဘုတ်လေးရပ်၊ ဓာတ်ကြီးလေးမျိုးတို့တွင် အသင်၌ အာပေါတည်းဟူသော ရေဓာတ်ပျက်နေသည်ဖြစ်၍ ဤမြစ်ကမ်းပါးပေါ်က နေလျက် အသင်၏ ဒွါရကို ရေထဲသို့ချ၍စိမ်ရမည်'ဟု ရေဓာတ်ပေးရောတဲ့။ သူနာကျီးကန်းလဲ ဆရာဇီးကွက်ဆိုသည့်အတိုင်း မြစ်ကမ်းပေါ် နားပြီးကာလ၊ မိမိဒွါရကို ရေစိမ်သောအခါ တအောင့်လောက်ကြာလျှင်ပင် လောက်စာလုံးသည် အရေပျော်ကျသဖြင့် ချမ်းသာရော့တဲ့။ ကျီးကန်းသည် မိမိအနာ ပျောက်သောကာလ ဆရာဇီးကွက်၏ ကျေးဇူးကြီးပါပေသည်ဟု ပြောပြီး ပျံသွားရောတဲ့၊ နောက်မကြာမီ ဆရာဇီးကွက်က 'ကျီးကန်းထံ အလည်အပတ်သွားရာ ကျီးကန်းက နှုတ်ဆက်မေးမြန်းခြင်းကိုမှ မပြုမူ၍ သုန်သုန်မှုန်မှုန် လုပ်နေရောတဲ့။ သည်ကာလတော့ ဆရာဇီးကွက်က 'အသင်ကျီးကန်းသည် ကျေးဇူးကန်းလှပါတကား'ဟု ဆိုရာ ကျီးကန်းက

မျက်နှာထားနှင့် 'မင့်ကျေးဇူး ငါ့အပေါ်မှာ ဘာရှိသလဲ'လို့ဆိုရောတဲ့၊ ဆိုတော့ ဆရာဇီးကွက်က 'ယခင် မကြာမီက သင်၏ဒွါရတွင် ဝင်ရောက်တစ်ဆို့လျက် ရှိနေသော ရှံ့လောက်စာလုံးသည် ကျွန်ုပ်ကုသသည့်အတွက် ကြေပျက်ချမ်းသာရတယ် မဟုတ်ပါလား'လို့ ပြန်ပြောရောတဲ့။ သည်တော့ ကျီးကန်းက 'လောက်စာလုံးသည် ငါ့ဒွါရက ကျယ်လို့ လွယ်လွယ်နှင့်ကျသည်ကို နင်ဘာစကား လာပြောသတုံး'လို့ မျက်နှာထိ မျက်နှာထားနဲ့ ကြိမ်းလားမောင်းလား လုပ်သတဲ့။ အဲသည်ကစပြီး ဇီးကွက်နှင့်ကျီးကန်းဟာ ကမ္ဘာရန်ဖြစ်လာသတဲ့။ အဲဒီကျီးကန်း သာဓကကို ပမာဏမူသဖြင့် 'ပူတော့တရေး၊ အေးတော့တမျိုး'မဖြစ်ကြပါစေနှင့်''ဟု ပြော၍ လွှတ်လိုက်လေ၏။

ထိုနောက် ဓမ္မဓရသည် ဗောဗအဲကို ခေါ်၍ ''နောင်ကြီး မှူးမတ်တို့သည် ကျွန်ုပ်အားမြတ်နိုးကြပြီးလျှင် ရှင်ဘုရင်ဖြစ်စေချင်ကြသည်''ဟုပြောရာတွင် ဗောဗအဲက ''ဆရာ ဤမျှနှင့်ကိစ္စ အလုံးစုံ ပြီးစီးကုန်သည် မဟုတ်ချေသေး၊ မြို့စားရွာစား သနားချီးမြှင့်ခြင်း၊ မည်ရည်ဆောင်ယောင် ပေးကမ်းခြင်းမှစ၍ တိုင်းရေးပြည်ရေး သာသနာရေးဟူသမျှကို ဆရာ့သဘောအတိုင်းဖြစ်ရန် ကြံစည်ဘို့လိုသေးသည်''ဟု ဆိုသဖြင့် ထိုဗောဗအဲဆိုတိုင်း ဓမ္မဓရသည် မယ်တော်ရှင်စောပုထံ ခွင့်ပန်လျှောက်ထားပြန်၏။ ရှင်စောပုလည်း ကောင်းပြီဟု ဝန်ခံပြီးသော် ထိုနေ့ကစ၍ ရာထူးဌာနန္တရခန့်ထားခြင်းမှစ၍ မင်းရေးစိုးရေးဟူသမျှကို ဓမ္မဓရသဘောအတိုင်းသာ တည်ရလေ၏။ ယင်းသို့အခွင့်အရေး ကြီးကျယ်သည့်အားလျော်စွာ မှူးမတ်သေနာပတိတို့မှစ၍ တိုင်းနေပြည်သူရှင်လူအပေါင်းတို့သည် အထူးသဖြင့် ဓမ္မဓရကိုသာလျှင် ညွတ်ကြလေကုန်၏။

သမီးတော်ကြီး

မယ်တော်ရှင်ဘုရင်မ ရှင်စောပုသည် ရဟန်းလူထွက် ဓမ္မဓရအား များစွာ မနှစ်သက်ကြောင်းကို သိရသည်လည်းတကြောင်း ၎င်းပြင် မြို့ဝန်ဗညားအိန်နှင့်သမီးတော်ကြီးနဲ့တကာထော်တို့မှာ ရောက်ပေါက်သွားလာ မေတ္တာချိတ်ဆက် စုံမက်ချစ်ခင်ရှိနေကြသည်ကို သိရှိတော်မူသည်လည်းတကြောင်းကြောင့် ကောင်းမြတ်သောမင်္ဂလာရှိသော နေ့ရက်များကို ရွေးချယ်၍ မဟာနွယ် မဟာဘွား မင်းသားမင်းသမီးတို့ကို ထိမ်းမြားလက်ထပ်ပြီးသော အစဉ်အလာ ဘာသာထုံးစံအတိုင်း မင်းခမ်းမင်းနား ကြီးကျယ်စွာ ဆင်ယင်၍ မင်္ဂလာသဘင် ဆင်ယင်ထိမ်းမြားတော်မူလေ၏။ ထိုသို့ထိမ်းမြားလက်ထပ်ပြီးနောက် သမီးတော်ကြီး နဲ့တကာထော်ကို ''ဝိဟာရဒေဝီ''ဟူသောဘွဲ့ကိုလည်း ပေးတော်မူ၏။ သမက်တော်ဗညားအိန်နှင့်ဓမ္မဓရတို့မှာ တစတစ အားထုတ်ကြံစည်ကြသဖြင့် အလုအယက် သူ့ဘက်ငါ့ဘက် ဂုဏ်ပြိုင်အားကျ ဖြစ်နေကြလေ၏။

ထိုသို့ အခွင့်အာဏာ ဩဇာတန်ခိုး ၂မျိုး ၂သင်းဖြစ်နေကြသည့်အတွင်း ဓမ္မဓရသည် ဗောဗအဲကို ခေါ်၍ ''ဗောဗအဲ ငါတို့အကြံအစည် ပြည့်စုံပြီ မဟုတ်ပါလော၊ ဘယ်အရေး ဘယ်

အခွင့်များ လစ်လျှားကြွင်းကျန်ရှိပါသေးသနည်း’’ဟု မေးလျှင် ဗောဗအဲက ‘‘ဆရာ ကိစ္စ အလုံး စုံပြည့်စုံပြီ မဟုတ်သေးပါ။ ယခုမှာ ပန်းဝင်သို့ကျ၍ ပန်းရအောင် လုရမည့်အရေးကဲ့သို့ ရှိနေသေး သည်။ ဗညားအိန်သည် မြို့ဝန်လည်း ဖြစ်သည်၊ ဧကရီဘုရင်မ၏ တူတော်လည်း ဖြစ်သည်။ သမီး က ပတ်သက်၍ သမက်လည်း တော်သည်။ ဗညားအိန်သည် အရှိန်အဝါတင့်၍ အခွင့်သြဇာကြီး ကျယ်ပါသည်။ ဗညားအိန်ကို အဝေးသို့ လွှင့်နိုင်မှ အခွင့်အရေး မနှေးလွယ်စွာ ပြီးစီးနိုင်ပါမည်’’ ဟုဆို၏ ။

ဓမ္မဓရလည်း ဗောဗအဲက သင်ညာဏ်ပေးသည့်အတိုင်း မယ်တော်ရှင်စောပုအား လျှောက် ထားပြန်လေသော် ‘‘ငါ့သားတော်မောင်မှာ မှူးကြီးမတ်ရာ သေနာပတိတို့အပေါ်၌ သြဇာတံခိုး လွှမ်းမိုးနိုင်သော်လည်း သမက်တော်ဗညားအိန်၏ အပေါ် တွင် သြဇာအာဏာရှိနိုင်ဘိ့ရာ လွန်စွာ ပင် ခက်ခဲကြောင်းများကို မယ်တော်ဘုရား သိပြီးသားပင် ဖြစ်တော့သည်။ မင်းတို့၏ ရာဇပရိယာယ် ဖြင့် မယ်တော် ကြံစည်မည်၊ ငါ့သား မစိုးရိမ်လင့်။ အခါအခွင့် သင့်မသင့် လျှော်မလျှော်ကို မယ် တော် စဉ်းစားလျက်ပင် ရှိတော့သည်’’ဟု မိန့်တော်မူလိုက်သဖြင့် ဓမ္မဓရလည်း ရှေ့တော်မှ ထွက် သွားလေ၏ ။

ထိုနောက် နေ့ရက်များစွာ မကြာမီပင် ဘုရင်မ ရှင်စောပုသည် သမက်တော် ဗညားအိန် ကို ခေါ်ပြီးလျှင်‘‘လူကလေး ဗညားအိန် ခုအခါ အညာအင်းဝက ရာမညတိုင်း မွန်ဒုရပ်ကို လုပ် ကြံမည်ဟု စစ်သည်ရဲမက်များစွာနှင့်ချီတက်၍လာသည်ဟု သူလျှိုတမန်တို့ လျှောက်ထား၍ ကြား သိတော်မူရသည်။ မင့်ကြင်ယာမြောက်သား ဝိဟာရဒေဝီနှင့်တကွ ပုသိမ်မြို့သို့သွားပြီးလျှင်၊ ပြင် ခွင့်ဆင်ရာ မြို့ရိုးမြို့တာများကို ကောင်းမွန်ခိုင်လုံစွာ ပြုပြင်နေကြရမည်’’ဟု မိန့်တော်မူလေ၏ ။

ဗညားအိန်လည်း ယောက္ခမဖြစ်သူ ရှင်စောပုဘုရင်မသည် ဓမ္မဓရကို မြတ်နိုး၍ အမျိုး မျိုးညာဏ်ထုတ်ပုံ၊ အရာရာမှာ မျက်နှာလိုက်ပုံ၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲပုံမှစ၍ အလုံးစုံသော အ ကြောင်းတို့ကို ကောင်းစွာသိနှင့်ပြီး ဖြစ်သည့်အတိုင်း ‘‘မယ်တော် ရွှေနန်းရှင်မယ်တော်၏ အမိန့် အတိုင်း ပုသိမ်သို့သွားရမည်ဆိုလျှင် စီးတော်ဆင် အဖြူအိုက်နှင့်မင်းညီထုံးမည်သောစစ်သားတ ယောက်ကို ချီးမြှောက်သောအား သနားတော်မူလိုက်ပါ။ သို့မှသာ ကျွန်တော်မျိုး ပုသိမ်သို့သွား နိုင်ပါမည်’’ဟု လျှောက်ထားလေ၏ ။

ယင်းသို့ လျှောက်ထားသော ရှင်စောပုသည် စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးနှင့် ‘‘ဗညားအိန်၊ မင်းက ငါ့စီးတော်ဆင် အဖြူအိုက်နှင့်စစ်သည်သူရဲကောင်း မင်းညီထုံးကို ရမှသာလျှင် ပုသိမ်မြို့သို့သွား နိုင်မည်၊ မရလျှင် မသွားနိုင်ဆိုသော စကားသည် ဤဆင်နှင့်သူရဲကောင်းကိုရလျှင် ပုသိမ်ကနေ၍

မင်း ငါ့ကို ပုန်စားပုန်ကန် ပြုလုပ်မည် ကြံသလား"ဟုမေးရာ ဗညားအိန်က "မယ်တော် ရွှေနန်းရှင်ကို ဂုဏ်ခံ၍ ပုန်ကန်လို၍မဟုတ်ပါ။ ပုသိမ်မြို့သည်ကား စစ်တံခါး စစ်ဝဖြစ်ခြင်းကြောင့်သာ လျှောက်ထားပါသည်။ သို့ရာတွင် ဘုရင့်သမီးတော်ကိုလည်း တိုင်ပင်ပါရစေဦး" လျှောက်ထား၍ ရှေ့တော်မှ ထွက်ခဲ့လေ၏ ။

မြို့ဝန်ဗညားအိန်သည် ခပ်သုတ်သုတ်ပြန်လာခဲ့ရာ အိမ်သို့ရောက်သောအခါ ခါတိုင်းကဲ့သို့ မဟုတ်ရကား၊ မယားဖြစ်သူ ဝိဟာရဒေဝီက "မောင်မောင်၊ မျက်စိမသာ၊ မျက်နှာမလှနှင့်ဘာများဖြစ်လာသတုံး၊ ညီလာခံမှာ ရန်များ ဖြစ်လာသလား၊ ဓမ္မဓရတို့ ဓမ္မညာဏတို့နှင့်ကော တွေ့ခဲ့သေးသလား၊ ဒီဘုန်းကြီးလူထွက် ၂ဦးကလဲ ရှုးပေါ်ပေါ်၊ နှမ်းတမ်းတမ်းနှင့် ရဟန်းလူထွက်ဘာသာ ရဟန်းလူထွက် နေဒါမဟုတ်ဘူး။ မင်းရေးစိုးရာမှာ ပါလား ပါချင်ရဲ့၊ တိုင်းရေးပြည်ရေးမှာ ရှုပ်လား ရှုပ်ချင်ရဲ့၊ အရာရာမှာ တွင်ကျယ်ချင်ကြတယ်။ မယ်တော်ဘုရားကလဲ ဘုန်းကြီးလူထွက် ၂–ယောက်ကို မြှောက်လိုက်ရဒါ၊ ဘာပြောစရာ ရှိတော့မတုံး။ ဓမ္မဓရလူထွက် အကောင်ကိုဖြင့် ညီမတော်ကလေး 'နဲ့တကာသင်'နှင့်တောင် ဆောင်ယောင်ခမ်းနား ကြီးကျယ်စွာနှင့်မင်္ဂလာယှက်စပ်ပြီး လက်ထပ်ပေးမယ်လို့ကြားရတယ်။ မယ်တော်ဘုရား အကြံတော်ဟာ အမှန်ပင် ချော်တာဘဲ၊ သို့သော် ယနေ့ ညီလာခံမှာ ဘာများဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြသလဲ မောင်မောင်"ဟု မေးလေ၏ ။

ဗညားအိန်။ ။မိမိဗျာ၊ မိမိတို့မယ်တော် ဘုရင်မက ကျုပ်တို့ကို မမြင်ချင်လှဘူးထင်ပါရဲ့၊ ခင်ဗျာ့မယ်တော်နော်၊ ခင်ဗျာ့မယ်တော်။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။အို့ဘာများဖြစ်လာသတုံး၊ စိတ်ညစ်ပါဘိတော့တယ်၊ ပြောပါအုံးမောင်မောင်၊ ကျမ စိတ်မသာလို့ ထိတ်ထိတ်ပြာပြာ ရှိလှချည့်ရဲ့၊ ညီလာခံဘောင်ထဲမှာ ယောင်များဆွဲခံခဲ့ရသလား၊ ဘသူက နှိပ်စက်လိုက်သတုံး၊ မယ်တော်ဘုရားက ဘာများ ဆိုလိုက် ပြောလိုက်သလဲ၊ ပြောစမ်းပါအုံး၊ ကျမက မဟုတ် မခံတတ်ဘူး။ ဘာတဲ့တုံး၊ ဘသူ့ ဘာထင်ရမှာတုံး၊ ကျမတို့ လင်မယားအကြောင်းမကောင်းအောင်များ ဂုံးတိုက်ကြသတဲ့လား၊ အဲဒါလို ဗလောင်းဗလဲ ပါးစပ်ကို ဖနပ်နဲ့ချမဟဲ့၊ လာ မောင်မောင်၊ ကျမ မခံဘူး၊ ရန်မကလို့ ဘာဘဲ ဖြစ်ရဖြစ်ရ သွားမယ်၊ ပေးစမ်း ကျမတဘက်။

ဗညားအိန်။ ။အိုဒေါသကြီးကျယ်လှချည့်လား၊ စကားများ ဆုံးအောင် နားထောင်စမ်းပါအုံး၊ ဒါလို မိမိရဲ့၊ မိမိ နဲ့ မောင်မောင်ကို ပြည်တော်ဘောင် ဟံသာကမြန်မကြာ အချိန်မချို့စေဘဲ ပုသိမ်သို့ပြောင်းရမတဲ့၊ ကောင်းပေရဲ့ သူ့ညာဏ်

ရှင်လူထွက် သမက်လောင်းတို့ အချက်ကောင်း ကြံဒါဘဲ၊ ဟံသာမြို့ပြေနယ် မှာ၊ နေတယ်လို့ မလှုပြီမို့ မြန်မာ့ပြည် အင်းဝသွားပြီး မင်းသမတ ဘုရားထံ မှာ မှီလိမ့်၊ ဟံသာဝတီပကိုးတိုင်းကို၊ မိုးတနိုင်းတဂုဏ် ထုတ်ကြအုံးဟဲ့လို့၊ အ မျိုးရိုင်း အကုန်ပြုတ်ရအောင်၊ ကိုင်း ကျုပ်သူပုန်လုပ်ကရော့မယ်ဗျာ။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။အဲဒါလို ဒေါသတွေကြောင့် ခက်တာဘဲ၊ ဘယ်နှာ သူပုန်လုပ်ရမှာလဲ၊ နေပါ အုံး ကျွန်မပြောမယ်။

ဗညားအိန်။ ။အဲလေဏကိုယ်ကတော့ ကိုယ့်အမေမျှားထိရင် အင်မတန် နာဒါပေါ့၊ ဟို မှာတော့ အမိ၊ ကျုပ်မှာတော့ လင်၊ အကြင်ချင်း မတူပေဘူးပ၊ တန် နောက် ကိုတော့ ကျုပ် ဘာတခုမှ မတိုင်ပင်ဘူး။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဟောတော့၊ ပြောရင်းဆိုရင်း ကဲကဲလာဒါဘဲ၊ မဟုတ်ပါဘူး မောင်မောင်ရဲ့၊ ကျွန်မတို့မယ်တော်က နင်တို့ လင်မယား ပုသိမ်သွားကြလို့ ပြောလိုက်ပါပီတဲ့၊ သူပြောကော ကျွန်မတို့သွားရမလား။ အလကားတော်၊ မဆီမဆိုင်ဒါဘဲ၊ အ ကျိုးအကြောင်းနှင့်ပြောပီး လျှောက်ကရော့ပ။ အခုတော့ သူ့ဒေါသချည့်ဘဲ၊ လူကို ဒါမျိုးမှတ်ထား၊ ဒေါသ ရှေ့ထားရင် မှားဒါချည့်ဘဲ၊ သူက တဆိတ်ရှိမှ ဖြင့် ဒေါသူပုန်ထမယ်နှင့်၊ ကိုယ့်မှာ ဘာရှိလို့လဲ၊ သူပုန်ထဆိုဒါ လွယ်ကူတယ် မှတ်သလား။

ဗညားအိန်။ ။ကျုပ်ဘာသာ ကျုပ်လုပ်မယ်၊ ခင်ဗျားအသာနေ၊ မြန်မာပြည်ကသာ ကျုပ်ကို ကူညီမိုင်းမလို့သာဖြင့် ဟံသာတိုင်း ပကိုးအား မဆိုထားနှင့်တော့ ယိုးဒယား ကရင်နီမှ ကချင်ပြည် တရုတ်တရက်နှင့်တိဗက်ပြည် တလျှောက် ဝင်ပြီး အ နောက်တိုင်း ဝေသာလီက ဘင်္ဂါပြည်ဆဲ့နှစ်ဝ ကြငှန်းကိုတောင် ကျုပ်လက်ရ ဖမ်းနိုင်ပါရဲ့၊ အညာသားတွေကို ဘာမျှားမှတ်သလဲ၊ သတ္တိနှင့်ဗျတ္တိနှင့်သိလား၊

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ရှင်ကြံစည်တဲ့အတိုင်း အင်းဝသွားပြီး မြန်မာမင်းအမှုထမ်းပါပြီတဲ့တော်၊ မြန် မာမင်းက မြန်မာမင်း၊ ရှင့်ဇာတိက ပကိုး။ ဆွေမျိုးမတော်၊ ပေါက်ဖောက်မ စပ်၊ သူက တခါမှား ခံမှာ မဟုတ်ဘူး။ ''အရေးကြီးလျှင်လဲ သွေးနီးမှ' တဲ့။ ကြည့်ပါလား၊ ကျွန်မတို့ ဘိုးတော်ဘုရား ရာဇာဓိရာဇ် မင်းတရားကြီး လက် ထက်တော်တုန်းက အင်းဝပြည့်ရှင်မင်းခေါင်ရဲ့ညီတော် သိဒ္ဓတ်ဆိုဒါ ရှင်လို ဘဲ၊ ဒေါသမောဟတွေနှင့်၊ သူ့အကို ရှင်ဘုရင်နှင့် မသင့်မြတ်တာနှင့် ဟံသာ

ဝတီပြည်ကို လာပြီး အမှုထမ်းလာတယ်။ အဲသည် မြန်မာမင်းသား သိဒ္ဓတ်ဆို ဒါ အမှုတော်ထမ်းနေရာ တကြိမ်တခါ လပ်တာနှင့် အသတ်ခံရတယ်သိလား၊ အလကားဘဲ၊ သခ္ခပ်ပင်က မီးတကျီကျီ လုပ်လုပ်နေတယ်။ လာ–သွားမယ်။ နန်းတော်ကို။ မတော်ဒါတော်။ ပုသိမ်ကို သွားနိုင်ပါဘူး။ ဘာအပြစ်ရှိလို့သွား ရမလဲ၊ လား လား ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်မက လမ်းမကျရင်တော့ တနှမ်းမှ မခံတတ် ဘူး။ ရှင့်ထက် ကျွန်မက မြန်သေးတယ်။ လာလာ၊ ရောက်လာပြီ။ ရှင်က အ သာနေ၊ ကျွန်မသံတော်ဦးတင်မယ်။

မှန်လှပါ၊ မွေးသမိခင် ကျေးဇူးရှင်မယ်တော်ဘုရား၊ မယ်တော်ဘုရားက မောင်မောင့်ကို ပုသိမ်ကို သွားရမယ်လို့ အမိန့်တော်ပေးလိုက်တယ်ဆို။

မယ်တော်။ ။ဟုတ်တယ်။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဘယ့်နှာကြောင့် ဘုရာ့သမီးတော်များ သွားရမှာလဲဘုရာ့။

မယ်တော်။ ။ဘယ့်နှာကြောင့် သွားရမလဲဆို၊ ဒီလို သမီးတော်ရဲ့။ ဟိုအထက်မြန်မာပြည် အင်းဝက ဆင်လုံးမြင်းလုံး အမြောက်အမြားနှင့် ကြောက်ပါးလိလိ ဆင်းလာ ပတဲ့။ အဲဒီတော့ ပုသိမ်မြို့က စစ်ဝဖြစ်တာကြောင့် ပုသိမ်မြို့ကို ပြင်ဆင်ပြီး ဆင်ခလုတ် မြင်းခလုတ် စသည်များနှင့်အထားတကျ ဖြစ်နေရမယ်။ အညာ စစ်လာပတဲ့၊ တခါဖြင့် သွားကြပေတော့၊ ဟောဒီ ငါ့သမက်ကြီးနဲ့သမီးကြီးခွဲ ရမှာ မယ်တော့်ရင်ထဲ မီးစွဲနေဒါဘဲ။ သို့သော်လဲ မယ်တော်တို့ ဟံသာဝတီပြည် ကို မြန်မာများ အစိုးရသွားမှဖြင့် သူတို့က တန်ခိုးပြဒါနဲ့ ငါ့သမီးတော်များမှာ အမျိုးပလိမ့်မယ်။ အဲ–သို့မို့ကြောင့် ပကိုးက အချိန်မဆိုင်းစေနှင့်၊ ပုသိမ်တိုင်း အောင်ရပ်မှ အောင်တပ်နှင့်ခံကြရမည် သမီးတော်။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။မယ်တော်ဘုရား၊ ပုသိမ်မြို့သို့ ကျွန်မတို့ သွားရမည်ဆိုဒါများ စဉ်းစားဘို့သင့် ပါတယ်။ တကယ်တော့ သင့်လျော်တဲ့အခြားသော မှုးမတ်များကိုသာ ခန့် ထားစေလွှတ်ဘို့ ကောင်းပါတယ်။ ရာဇဌာနီ မင်းနေပြည်တော် ဆိုဒါမျိုးမှာ တော့ ရင်းရင်းချာချာ ကိုယ့်ထဲကဟာထားမှ နင်လားငါလား အချက်ဆိုတော့ အသက်ကို စွန့်တော့မပ မယ်တော်ဘုရာ့။

ငိုပြီးလျှောက်ပုံ

သိမ့်သိမ့်ငယ်ကျော်၊ ခြိမ့်ခြိမ့်အာဏာတော်နှင့်၊ အမိန့်တော် လျှာသံဆင့်ပုံက၊ မသင့်ပါကြောင်း။ တွေးကြည့်လျှင်၊ ဘေးထိမည်ထင်သာထင်လို့၊ မွေးသမိခင် စက်တော်အောက်ကယ်က၊ အနောက်ပြည် ပုသိမ်တိုင်းကိုလ၊ မနေသာ စေကာခိုင်းဒါဖြင့်(အမယ်မင်း)ဆိုင်းခွင့်ပန်တောင်း။

(ယင်းကဲ့သို့ ငိုယိုလျှောက်ထားသောအခါ အနားမှ မှူးတော်မတ်တော်တို့ ရှိကြသော်လည်း လူထွက်ဓမ္မဓရကိုသာ ရှိသေကိုင်းညွှတ်ပြီးဖြစ်ရကား သမီးတော်နှင့်သမက်တော်တို့ဘက်က တချက်မျှ ကူညီလျှောက်ထားသမှု မပြုကြကုန်။)

မယ်တော်။ ။အို–ဘာပြုမဲ့ မျက်ရည်ကျရတုံး သမီးတော်ရဲ့၊ မယ်မယ့်အတွက် ဘာမှ မစိုးရိမ်နဲ့၊ မယ်တော့်အနားမှာတော့ သားတော်မောင်ဓမ္မဓရတို့၊ ဓမ္မဉာဏတို့ ရှိပကော။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ရှိပေတယ်လို့ 'ဝမ်းနှင့်မလွယ်၊ သားမမယ်ဘူး'တဲ့မယ်မယ်ရဲ့။ တကဲ့အရေးကျတော့ သူတို့ပြေးကြလိမ့်မယ်၊ တွေးဆပါအုံးဘုရား။

မယ်တော်။ ။ဘာမှတွေးတော စဉ်းစားနေစရာ မရှိပါဘူး၊ ယုံရပါရဲ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဒီဘုန်းကြီးလူထွက်ကို ယုံအပ်တယ်လို့ ကုန်ကုန်မှတ်ပြီး မယ်တော်ကြီးပုံအပ်တော့မှာလား။ အပြင်ထရံ အတွင်းမှာကာ၊ အတွင်းထရံ အပြင်ကာနှင့်၊ ငါဖြင့် ဘုရင်ရာဇာဟဲ့လို့၊ အမေထင်ရာ လုပ်တော့မှာလား။ အမယ်လေး. . . ပြုပုံများ၊ လားလားမှ မတော်ဘူးနော်၊ အမယ်လေး မျက်ရည်ငယ်ယို၊ ငိုသာငိုမိတော့သတော်၊ တော်ကြပါပေရဲ့၊ တော်ကြပါပေရဲ့၊ ကိုးစားပြီးနှိပ်စက်ပါ။

မျက်ရည်ယို၍ ငိုပုံ

မုတ္တမ၊ ဟံသာဝတီ၊ ပုသိမ် သုံးဆဲ့နှစ်မြို့ အတွင်းမှာတော့ ဥက္ကဋ္ဌဉာဏ်ဇာနီ အရှိန်ဘုန်းနဲ့ လင်းတယ်လို့(အမယ်မင်း)အရှုပ်မကြီးရဲ့၊ ကျွန်မတို့တော့ ဒုက္ခဖြစ်အောင် လုပ်ကြဒါပနော်။

မယ်တော်။ ။အမယ်၊ ညီးက ကျုပ်ကိုဘဲ ရှုပ်တယ် ဘာတယ်နဲ့၊ တယ်တော်တဲ့သမီး၊ အေးညီးအရိုင်းမပီပီ၊ ရိုင်းလှချည်ရဲ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။အမေတို့လို အညာပြန်မဟုတ်တော့ ကျွန်မ ဗမာဆန်ဆန်၊ ကြာဟန် ဘာဟန်

မလုပ်တတ်ဘူး၊ မယဉ်ကျေးဘူး၊ ဟုတ်ရင် ဟုတ်တယ်၊ မဟုတ်ရင် မဟုတ်ဘူး၊ ထင်ရာပြော ထင်ရာဆို၊ ဘာကိုမှ သွယ်သွယ်ဝိုက်ဝိုက် မပြောတတ်ဘူး။ ဟောဟောဒိုင်းဒိုင်းနဲ့ ရှိင်းတယ်လို့ဆိုလိုဆို၊ ရိုးရိုးဘဲ ပြောတတ်တယ်။

မယ်တော်။ ။အေးလေ ပြောသာပြောပါ၊ ညီးတော့ဖြင့် ဘုန်းကြီးလို့ သက်ရှည်မဲ့သမီးပါဘဲ၊ မအေမျှားတော့ လားလားမှ လှူနှယ် မထင်ဘူး။ ညီးကို ဆယ်ကြိုး ဆယ်လ လွယ်မွေးရလို့ ညီး ကျေးဇူးဆပ်တာပေါ့ ဟုတ်လား။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။မယ်တော်ဘုရားမှာ ငါဖြင့် ဟံသာဝတီ ၃၂–မြို့၊ ပုသိမ် ၃၂–မြို့၊ မုတ္တမ ၃၂ မြို့ဆိုတဲ့ ရာမညတိုင်း၊ ၃–ရပ်မှာဖြင့်၊ ဘုန်းဒြပ်တန်ခိုး ပြမယ်လို့၊ အစိုးရတိုင်း လုပ်တာပေါ့လေ။ အမေ ကျမတို့ မနေစေချင်လို့ တပြေ နှင်ပေါ့ဟာ၊ သွားရ ပါတော့မယ်၊ အမေသာ အမေ့ဘုန်းကြီးလူထွက် ဓမ္မဓရတို့နဲ့ ပျော်ပျော်ကြီး စံစားရစ်ပါတော့။ အမေ အိုအမေ ဘုန်းကြီး လူထွက်ကို ဒါလောက်တောင် ဘယ့်နှာကြောင့် ဖြစ်ရတာတုံး။ ဆိုးညစ်တဲ့ မသမာဉာဏ်မှာဖြင့် ဗမာဆန်ဆန် နဲ့ အညာပြန်ပီပါပေတယ်။ မေမေ ကျွန်မ လျှောက်အုံးမယ်၊ ဒီလိုတဲ့။

မယ်တော်။ ။ဘယ်လိုပါလဲတော်၊ အမိန့်ရှိပါအုံး။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဒီလိုတဲ့ အမေ၊ ကျွန်မငယ်ငယ်တုံးက မေမေ့ခမည်းတော်၊ ကျမတို့ ဘိုးတော် ဘုရားရာဇာဓိရာဇ် မင်းတရားကြီးပြောသွားတဲ့ စကားကို အမှတ်ရလာပြန် တယ်။ ဘယ်လိုပါလဲဆိုတော့ ကျမတို့ဘိုးတော်ဘုရားမှာ လူမမယ် နို့စို့အရွယ် က မယ်တော်နတ်ရွာစံလို့မို့ ခမည်းတော်ဘက်က အရီးတော်မဟာဒေဝီနဲ့နေ ရသတဲ့။ အဲဒီမဟာဒေဝီဆိုတဲ့အရီးတော်ကလဲ သူ့သမီးတော်နဲ့ဆက်ကြသတဲ့။ သမက်တော် သမိန်ပရူနှင့်ကြည်ဖြူစွာ ငါအရှေအတည်၊ နှံမဟဲ့လို့ ကြာဒေဝီ စံသတဲ့၊ အဲဒီ အရီးတော်ကလဲ သူ့သမက် သမိန်ပရူကို ထီးဖြူ အုပ်ပြီး မင်းလုပ် စေချင်ဒါနဲ့ ကျွန်မတို့ ဘိုးတော်ကို မတော်မတရား မျှားမျှားကြီး နှိပ်စက်လို့ မို့ အသက်ကို ရန်ရှာဒါနဲ့ ငါ့မြေးရယ် အဘိုး ဟံသာဝတီပကိုးမြို့ပေါ် မှာ တ ပေါင်သီချင်းပေါ် လာပုံက မှန်လိုတော့‘ဒေါင်းဗူထူး၊ ဆုထလောင်ဒေါင်၊ ထိုန် ကမဲ၊ ပြောဗျူလစိန်၊ တရှုဗျူတော၊ ဗလဲလလဲဒေါ အာငေါ်’တဲ့။ အဲဒီ တ ဘောင်သီချင်း မွန်သံကို ဗမာလိုပြန်တော့ ‘ဒေါင်းအိုမလျက်၊ သစ်ပင်ထက်သို့၊ တက်၍ဥထသော၊ မိန်းမအိုလျက်၊ ကြောက်ရှက်မရှု၊ သူ့လင်လုသော’တဲ့။ အဲ

ဒါလို စနည်း တဘောင် ကြားရတော့ ဘိုးတော်ဘုရားက ပညာရှိများကို တဘောင်၏ အတိတ်နိမိတ်ဘတ်ခိုင်းသတဲ့။ သည်သကာလတော့ ပညာရှိများက 'အရှင့် အရီးတော်သည် သမီးတော်ရဲ့ကြင်ယာတော် သမိန်ရှုပနဲ့ အမူတော်ဖောက်လွဲလို့မို့ မျောက်ပွဲခံကြသတဲ့ ကြာတဘောင်ပါဘုရာ' လို့ လျှောက်ကြားတော့မှ မျောက်မထားအရီးတော်အကြောင်းကို ကောင်းကောင်းကြီးသိရသတဲ့။ အဲဒီ ကျမတို့ဘိုးတော်ရဲ့အရီးတော် မဟာဒေဝီထက် မော်ဒါကတော့ မဟော်သမာဇာတ်တော်လာ စူဠနီမင်းကြီးရဲ့မယ်တော် ဇလာကဒေဝီ တဲ့။ အဲဒီ ဇလာကဒေဝီတောင် ရှုံးအောင်ဟာ ကျမတို့အမေ အပွေလီသုံးဒါကြောင့် ရွှေပြည်အလုံး မွန်တိုင်းရပ်မှာဖြင့် သမိုင်းဇာတ်တွင်ရစ်တော့မှာဘဲ။ ဟောဒီက သမီးနှင့်ဆက်ကြတဲ့အကြီးသမက်ကို ထီးကနက် မနှင်းမဆက်စေချင်လို့ အနည်းနည်း ရက်ရက်စက်စက်နဲ့ အတင်းထွက်ရမယ်လို့၊ အမေ အတွင်းစက်လှဲ့ဒါပေါ့နော်။ တော်ကြပါပေရဲ့၊ တော်ကြပါပေရဲ့၊ ကျမတို့သမီးနှင့်သမက်ကို သက်သက်မဲ့ ပုသိမ်ကို မောင်းဒါ နှင်ဒါများ၊ စဉ်းစားတိုင်း ဖြေမသာ(အို) သေစရာကောင်းပါတော့ကလား မေမေဘုရား။

ပြန်ငိုလိုက်

မုတ္တမ၊ ဟံသာဝတီ၊ ပုသိမ် ၃၂ကြိမ်အတွင်းမှာဖြင့်၊ ဥက္ကဋ္ဌဉာဏ်ဇာနီ အရှိန်ဘုန်းနဲ့ လင်းသူရဲ့၊ တကြိမ်နှစ်ကြိမ် ပြုံးသနဲ့နဲ့ ငြင်းပေမဲ့၊ အရေးတယ်မလျော်၊(အမယ်မင်း)အလိမ်သုံးတဲ့ သနင်းပေပ မွေးမယ်တော်၊ ခြားခြားထူးထူးပါဘဲတော်၊ ကြားမှ မကြားဘူးပါဘူး၊ နားနူးအောင် ကောင်းကောင်းယဉ်ယဉ်နဲ့ မြွက်တဲ့ပြင်၊ သားရှူးကောင် ကျောင်းရှင်လူထွက်လ၊ သမက်ထင်စရာ လင်ပမာမျှမကပါဘူး၊ ဌာနဟံသာသဘင် ငြိမ့်ငြိမ့်မွှန်းတဲ့ပြင်၊ ရာဇမာယာ ဘုရင်ဘိသိက် သွန်းချင်လို့၊ တိုင်းစွန်နယ် ဂျင်ဂလယ်သို့၊ နှင်မဟယ် သို့လိုအကြောင်းတွေနဲ့၊ သောင်းညာရွှေပေါ် မှာရှင်၊ ကောင်းပါပေ့နော်။ လူသိမယ်နော်'ကြာ'မျှော့ မဟေသီ တန္ခုန်းကိုဖြင့်၊ ဩော်. . . အမူအလှည့် အဆွယ်အလှော်မှာတော့၊ ဇမ္ဗူမှာမရှိ အနယ်နယ်ကျော်တဲ့ စူဠနိမယ်တော် ဇလာဒေဝီရှုံးပါရဲ့၊ အပွေပလီသုံးလို့ သမိုင်းထုံးဇာတ်ပေါ် တယ်၊ (အို)တိုင်း ၃ရပ်ပေါ် မှာဖြင့် အကြားအကျော်မကောင်း၊ (အမယ်မင်း)အရှိုင်းဆုံးမှတ်တော်မူလောက်ပါတဲ့ ၂ပါ့မယ်တော်အကြောင်း။ ထေ့ထေ့ညာညာ၊ မွေ့မွေ့သာသာနဲ့၊ အမေ့မှာ အညာပြန်မို့၊ ဗမာဆန်ဆန် ကွေ့ကောက်မသမာတဲ့နည်းတွေနဲ့၊ မကောင်းတနည်း ဝသီအကြံမှာတော်၊ ဗလောင်းဗလဲ ပလီဉာဏ်တွေသီးနိုင်လို့၊ (အမယ်မင်း)အကြီးသမက်ကိုဖြင့်၊ ထီးမဆက်စေချင်လို့တဲ့တော့။ ချိုးချိုးမြွက်မြွက်နဲ့ တလိမ်နှစ်လိမ် ပြောင်းတဲ့ပြင်၊ (အိုအမေရဲ့)အနည်းနည်း ရက်စက်လို့မို့ (ဟောဒီက) သမီးနှင့်သမက် သက်သက် ပုသိမ်ကိုမောင်း။

မယ်တော်။ ။ဪ ခက်လိုက်ပါဘိတော့တယ်၊ သမီးတော်နှင့်တူတော်မောင်တို့ကို ပုသိမ်မောင်းထုတ်လိုက်တယ်လို့၊ မဟုတ်တာကို မတင်ကြနဲ့၊ ပုသိမ်ဆိုတဲ့ ပုသိမ်ကကတော့ စစ်ပေါက်စစ်ဝမို့ စနစ်ကျကျနဲ့ ခုခံတိုက်လှန်ရမဲ့ ခံမြို့ဖြစ်တယ်။ အညာက မြန်မာတပ်လဲနီးနီးလာပတဲ့။ မြန်မြန်သွားကြမှတော်မယ်။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။မယ်တော်ဘုရားကလဲ မနားဘဲနှင့်တော့ဒါဘဲ၊ ကိုင်း. . . မောင်မောင်၊ ရှောင်တယ်လို့လဲ မလွတ်သာဘူး၊ ဝဋ်ကြွေးမှာကံအကြောင်း အောက်မေ့ရတော့မှာဘဲ၊ ကျွန်မတို့သွားမယ်။ သူ့ဘုန်းကြီးလူထွက်နှင့်သူနဲ့ ဘယ်လိုနေရစ်နေရစ်၊ ဖြစ်ချင်သလိုဘဲ ဖြစ်ပေစေတော့။ အို. . . မေမေ့ဘုန်းကြီးလူထွက်တွေရဲ့တန်ခိုးကြောင့် မေမေတို့ပဲကိုးပေါ် မှာဖြင့် သာသနာစည်ပင်လို့ ပြည်ခွင်မှာ အကျိုးများပြီး တိုးပွားလို့ ချမ်းသာကြပါလိမ့်မယ်။ တနန်းတော်လုံးမှာ ဘုန်းကြီးလူထွက်စန်းထချိန်မို့ အမယ်လေး–ကျမတို့ လှမ်း၍မြန်းရပါတော့မယ်။

ဗညားအိန်။ ။ဪ. . . ကာလက ဆုတ်ကပ်တော့၊ မဟုတ် မဟပ်တာလုပ်နိုင် လိမ်နိုင်ကောက်နိုင်မှ၊ ညာနိုင် ဝါနိုင်မှ လူကြီးလူကောင်း၊ အင်း. . . ခက်တဲ့ကာလကွဲ့၊ သဘာဝတရားနဲ့အခြေရှာလိုက်တော့ ကျုပ်တို့မှာ နေသာပါရဲ့၊ ဘာကြောင့်တုံးဆိုတော့ ဟိုတုန်းက သက်တော်ထင်ရှား ဘုရားရှိစဉ်တုန်းက၊ ကောသလမင်းကြီး စက်ပျော်တော်မူရာ အိပ်မက်မှ ၁၆–မျိုးတောင်မက်သတဲ့၊ အဲဒီကောသလအိပ်မက် ၁၆–ချက်ကို ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် နိမိတ်ဘတ်တော်မူခဲ့တယ်၊ ဗူးတောင်းနစ်လို့ ဇောင်းခြမ်းပေါ် မတဲ့၊ ဘုရားကားအောက် မျောက်ကားအထက်တဲ့၊ အဲဒါတွေ ကောသလအိပ်မက်စကားပုံဘဲ။ ဆုတ်ကပ်ဆိုဒါမျိုးမှ အယုတ်နှင့်အမြတ်၊ အမြတ်က အောက်ကျလို့မို့၊ အယုတ်က တောက်ပသတဲ့မိမိရဲ့၊ ခုနှယ်ခါမျှား ဘုရားအလောင်းမဟော်သဓာတောင် ပေါ် လာရင် မြုပ်ရမယ်မှတ်ထား။ သူ့ခေတ်ကိုကဘဲ ကောသလမင်းကြီးအိပ်မက်နှင့်ညီအောင်ဖြစ်ရဒါကိုး။ ငါတို့မှာ နစ်ရတယ်၊ မြုပ်ရတယ်၊ ဒုက္ခရယ်လို့ အလကား သဘောမထားနှင့်တော့၊ ဘုရားဟောတရား အိပ်မက်ခန်းနဲ့၊ အို. . . ကျုပ်တို့မှာ တိမ်ဘက်လမ်းကမို့ ပုသိမ်ထွက်ခန်းကြုံပေါ့ကွယ်။

ကောသလအိပ်မက်ခန်း လေးချိုး

စာသကာ ကျမ်းလာထုတ်ရမှာဖြင့်၊ ကာလမှာ ဘရမ်းဘတာလုပ်နိုင်မှ(မိမိရယ်)ချမ်းသာ

ရှုပ်ပေါ်ကြမယ်။ (သြော်)ခေတ်အဆန်းတွင်ဖြင့် သစ်လျှမ်းစွာ တသိမ်လှိုင်ဘို့။ ညစ်ညမ်းမသမာ အကြိမ်ကြိမ်ခြိုင်တဲ့ပြင်၊ လိမ်နိုင်လျှင် သမာဓိပေမို့၊ မိမိလူ မောင်တို့ညိုးချိန်ပ၊ ဟံသာမှာ ညဉ်ရှာလို့ တိုးနိုင်ဘုကွယ်၊ ရှိုးလို့ခက်တယ်။ မကြွားသာ ကြောက်ဖွယ်ဘဝပေပ၊ ဘုရားမှာ အောက်ဆွယ်ကျပါလို့၊ မျောက်ငယ်က အထက်ဝယ်၊ (အို)ခက်ဘွယ်ကြီးကာလဘဲ။ ကတိရယ်မှန် အသိသန်သန်နှင့်၊ ကဝိခံကြော်ငြာတဲ့၊ မဟော်သဓာတောင် ပေါ်လာရင်မြုပ်မှာကြောင့်၊ ကျုပ်တို့မှာ ဖြေသာပါ့၊ ဒေသနာမှာ မေမှာစောရန်ဘို့၊ ကျမ်းလာ မှန်းကာပြောရမှာဖြင့်(အမယ်မင်း)ဇောကျကျနှင့် စောနရ တကြိမ်စက်ပျော်ဆဲတွင်မှ (သြ)လောကဟဲ့–လောက၊ လောဘ ဒေါသ မောဟတွေနှင့် (အို–မိမိရဲ့)သဘောကျလောက်ပါရဲ့၊ ကောသလအိပ်မက်တော်မလွဲ။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။မှန်လှပါကျေးဇူးတော်ရှင် မွေးသမိခင်ဘုရား၊ ဘုရာ့သမီးတော် စိတ်လိုက်ကိုယ်ပါ၊ ပြန်ကာလှန်ကာ ပြောမိဆိုမိခဲ့တဲ့အပြစ်ကံများကို သည်းခံတော်မူပါ၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ၊ ၃ ပါးသောကံတို့ဖြင့် စိတ်မာန်လျှော့ပြီးကံတော့ပါရဲ့။

ဗညားအိန်။ ။ မှန်လှပါတော့သည်၊ ဘုရာ့တူတော်ကလဲ ဒွေးတော်ဘုရားအား ၃ ပါးဒွါရဖြင့် ပဏာမပြုခဲ့ပါရဲ့ဘုရား။ မေတ္တာတော်ရေချမ်းသာ သွန်ဖျန်းတော်မူရစ်ပါတော့ဘုရား။

မယ်တော်။ ။အင်း. . . ၃ ပါးသော ကံ၊ ၃ တန်သော ဒွါရတို့ဖြင့် ပဏာမပြုရသော အကျိုးဖလအားကြောင့်၊ ပကိုးကသွားကတည်းက အမြဲကျန်းမာလို့ ချမ်းသာကြပါစေတော်၊ ကျုပ်သမီးကြီးနှင့်သမက်ကြီးမှာ။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။အမယ်လေး–ပကိုးမြို့ရယ်နှင့်၊ ကိုးဘို့ဖြင့် ဝေးရချည့်တော့မယ်၊ ကျွန်မတို့ကံကုသိုလ်အကြောင်းနှယ် မကောင်းစားလိုက်လေခြင်းနော်၊ ကျွန်မတို့လင်မယား သွားပေ့ါဘုရား၊ သွားပေ့ါ။

ဦးချ၍ ငိုယိုပုံ

အမျိုးမဟာ ရှိုးဇာတ်ပေမဲ့၊ ပကိုးမှာဖြင့်ရှိပြီဘူ့(အမယ်လေး)ဆိုးပါဘိ ကံများရယ်။ ကောင်းကြပါပေရဲ့တော်၊ ပြောင်းရတော့မတဲ့။ ကြောင်းစကံ အဖြေမငြိမ်လို့ ရွှေပုသိမ်တနယ်ကျေးဆီသို့ရှင်၊ ဝေးရတော့မယ်။ စံနုပျို ဟံသာကရွှေ့ရပေမဲ့၊ ကံကုသိုလ်ဖန်လာသရွေ့ပါဘဲ၊ (သြော်)

တအန်တုလိုတဲ့ရန်အထုကိုလဲ၊ (ကျမ)မာန်ပြုကာ ပြန်ကာဖြင့် မတွေးလိုဘူး။ ယနေ့ဘဲ ထွက်ပါ့မယ်။ (အို)မျက်နှာငယ်ပါတဲ့ ကျမတို့လင်မယား။ ကံသုံးလီ၊ ရန်တုံးလို့ပြီးပါစေလို့၊ အလီလီစိတ်မာန်လျှော့တဲ့ပြင်၊ ကေသာ ဖြေကာရှော့ပါလို့၊ (အို)ကျေးဇူးရှင်မကြီးရဲ့၊ များများကြီး ကန်တော့ခဲ့ပါရဲ့၊ (အမယ်မင်း)ကျမတို့ အားရော့ရော့နဲ့ သွားပေါ့ဘုရား။

ယင်းကဲ့သို့ ပြောဆိုငိုယိုလျက် နန်းတော်က ထွက်ခဲ့ကြလေရာ အိမ်တော်သို့ရောက်လျှင် ရောက်ရောက်ချင်းပင် မိမိတို့ဆောင်ယောင်ခမ်းနားများနှင့် သင့်လျော်သော ကျေးကျွန်များကိုပါ ခေါ်ယူသိမ်းရုံး၍ ပုသိမ်မြို့သို့ချီတက်သွားကြလေသတည်း။

ဓမ္မညာဏ အနိစ္စရောက်ခြင်း

လိပ်ပြင်ကျောင်းဆရာတော်လူထွက်နှင့် အတုလဝါသကျောင်းဆရာတော်လူထွက်တို့သည် သမက်တော်ဗညားအိန် ပုသိမ်သို့ထွက်ခွါသွားသော နေ့မှစ၍ ရှေးကထက် အခွင့်သြဇာကြီးကြသဖြင့် နေ့ညမဆို နန်းတော်အတွင်း ထွက်ဝင်ခစားကြကုန်၏။ ဓမ္မဓရကိုသာလျှင် သာလွန်ပိုမို၍ သစ္စာကြည်ဖြူရှိတော်မူသည့်အားလျော်စွာ တနေ့သ၌ ဓမ္မညာဏလည်း အခစားမဝင်လာရကား၊ သားတော်ဓမ္မဓရအား“ငါ့သား သမီးနှင့်သမက်များဖြင့် ပုသိမ်သို့ထွက်သွားကြပြီ။ ငါ့သားနှစ်ယောက်သာလျှင် ကျန်တော့သည်။ မယ်တော်၏ အပေါ်၌ ဓမ္မညာဏ၏ ကျေးဇူးအထူးမရှိလှပေ။ ငါ့သားဓမ္မဓရ၏ ကျေးဇူးကား များစွာပင်ရှိချေသည်။ သို့ဖြစ်၍ တယောက်ကျေးဇူး တဦးမမေ့ကောင်းဆိုသည့်အတိုင်း သားတော်မောင်၏ ကျေးဇူးကို မယ်တော်သည် အထူးတုံ့ပြန်ဆပ်ရန် အချိန်တန်ချေပြီ။ မယ်တော်သည် အကာကိုပစ်၍ အနှစ်ကိုသာ ထားမည်။ အရိပ်က စောင့်လိုလျှင် ဆူးညှောင့်ခလုတ်တို့ကို သုတ်သင်ရမည်”ဟု မိန့်တော်မူပြီးသော် အတွင်းတော်သို့ဝင်လေ၏။

ဓမ္မဓရလည်း နန်းတော်မှ ထွက်ခဲ့ပြီးလျှင် ဆင်ခြင်စဉ်းစားသည်မှာ “ငါ၏ မယ်တော်ဘုရားသည်ကား ငါ့အား သားရင်း သမီးရင်းများထက်ပင် ချစ်၍ အနှစ်ကဲ့သို့ ထင်တောမူလျက် ရန်ဆူးရန်ညှောင့်တို့ကို သုတ်သင်ဘိဟု တပည့်လိမ္မာ ဆရာအာပတ်လွတ်စကားမျိုးကို မိန့်တော်မူသည်။ မဟာဝင်များမှာလည်း ဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် ဖအေတူ အမိကွဲဖြစ်ကြသော သုမနအမျိုး ကိုးကျိပ်တို့ကို သုတ်သင်၍ ရှင်ဘုရင်လုပ်ဘူးသော ထုံးလည်းရှိချေသည်။ ဓမ္မညာဏသည်လည်း ငါ့အား ဂုဏ်ပြိုင်နေသူ ရန်သူတယောက်ပင်ဖြစ်၍ စင်စစ်အားဖြင့် မသနားမညှာတာ သင့်အသက်ကို ရက်ရက်စက်စက် ဖြုတ်မှ ဂုဏ်ပြိုင်နေတဲ့ဒုက္ခအေးတော့မည်။ ယခုမှာ ဘုန်းကြီးလူထွက်ခြင်း ဂုဏ်ပြိုင်သည်ဟု နိုင်ငံကလည်း ကဲ့ရဲ့သင်္ဂြိုဟ်ဆိုကြပြောကြလှပြီ။ ကြာရှည်သွေး၍ အရေးလှမည်မဟုတ်”ဟု လုပ်ကြံသဖြင့် ဓမ္မဓရ၏ လှံ့လပယောဂနှင့်ဓမ္မညာဏမှာ အဆိပ်သင့်၍ တဖြင့်တပါး ပျက်ပြားသေဆုံးရရှာလေသတည်း။

ဓမ္မဓရကို အိမ်ရှေ့နန်းခြင်း

တရံရောအခါ ဟံသာဝတီပြည်ကြီးရှင် ဘုရင်ကေရီမ ရှင်စောပုသည် မှူးတော်မတ်တော်တို့ အစုံအညီ ညီလာခံတွင် မိန့်ဆိုတော်မူသည်မှာ "အချင်းမှူးမတ်များ ငါ၏ သမီးတော်ဝိဟာရဒေဝီနှင့်သမက်တော် ဗညားအိန်တို့ကို ပုသိမ်သို့ပို့ထားရာ ယခုအခါ ငါ၏ ကျေးဇူးသစ္စာတော်ကို စောင့်သိရှိသေခြင်း အလျဉ်းမရှိမူ၍ မြောင်းမြ၊ ခဲပေါင်၊ ကျောင်းကုန်း၊ အိမ်မဲ၊ အင်းရဲကြီးစသော ပုသိမ် (၃၂)မြို့က လူဆိုးသူဆိုးများနှင့်ပဲခူးကပါသွားသော ကျေးရင်းကျွန်ရင်းများကို ဆုလပ်များစွာပေး၍ သွေးစည်းဘို့ရာ သစ္စာရေ တိုက်သည်ဟူ၍ ကြားရသည်။ သင်းတို့က တဂုဏ်ခံ၍ ငါ့အား ပုန်ကန်သောင်းကျန်းခဲ့သည်ရှိသော် ငါ့မှာလည်း မိန်းမသားဖြစ်၍ စစ်ရေးမက်ရေး၌ ခက်သေးစွတကား၊ မည်သူ့အား အိမ်ရှေ့အရာကို ပေးအပ်၍ အရေးလွဲရသော် သင့်လျော်ပါမည်နည်း"ဟု အရိုးလို၍ အသားတောင်းသကဲ့သို့ စကားကောင်း မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ မှူးတော်မတ်တော်အပေါင်းတို့က "ဘုန်းတော် ကြီးမြတ်တော်မူလှသော ကေရီဘုရင်သခင်မကြီး၏ ကျယ်ဝန်းတော်မူလှသော တိုင်းတော်ပြည်တော်ကြီးသည် ကြက်ဥကို တင်းပုတ်နှင့်ထုသကဲ့သို့ ဟိုတစု သည်တစု အမွှာမွှာ အစိတ်စိတ် မကွဲမပျက်ရအောင် ထိတ်ထိတ်ကြဲကြဲဖြစ်တော်မူသော သားတော်ဓမ္မဓရကို ဥပရာဇာနန်းလျာ အိမ်ရှေ့မှာ ထားသင့်ပါကြောင်း မတ်အပေါင်းက သံတော်ဦးတင်ဝံ့ပါသည်အရှင်သခင်မဘုရား"ဟု လျှောက်ထားကြလေ၏။

ယင်းသို့လျှောက်ထားလျှင် ရှင်စောပုက "ဓမ္မဓရသည် သာသနာဘောင်ကပျက်ခဲ့တဲ့ ဘုန်းကြီးလူထွက်ဖြစ်သည်။ ဘုန်းကြီးလူထွက်တို့မည်သည်မှာ 'ကျွမ်းကျင်ရာ လိမ္မာ'ဆိုသကဲ့သို့ စာစကားပြောခြင်း၊ မကြာမကြာ တရားဟောခြင်းစသော အလုပ်များကိုသာလျှင် ကျွမ်းကျင်တတ်ကြသည်၊ တိုင်းပြည်မြို့ရွာကို အုပ်ချုပ်မင်းလုပ်ဘို့ရာမှာ လိမ္မာမည်မဟုတ်ချေတကား"ဟု သားတော်လူထွက်ကို မနှစ်သက်သူများ ရှိ မရှိ သိရအောင် ဟန်ဆောင် မိန့်ကြားတော်မူပြန်လေသော် သက်တော်ရှည်အမတ်ကြီးက မင်းလိုလိုက်၍ မင်းကြိုက်လျှောက်တင်သည်မှာ "မှန်လှပါ၊ အုန်းသီးကို တူနှင့်နှက်တော့ ဘယ့်နှယ်နေပါသလဲဘုရား"

"အဆန်ချောင်တယ် မောင်မင်း"

"အဲ–အုန်းသီးကို တူနှင့်နှက်တော့ သွက်သွက်ခါ အဆန်ချောင်သကဲ့သို့ ဘုန်းကြီးလူထွက်များမှာလည်း သွက်သွက်ခါအောင် ဉာဏ်ပြောင်ပါကြောင်း၊ မှူးမတ်ပေါင်း ကဝိမျိုးတို့က ရှိခိုးလျှောက်ထားရပါတော့သည် ထိပ်ခေါင်တင်မကြီးဘုရား"ဟုလျှောက်ထားသောကာလ ရှင်

စောပုလည်း ပြုံးတော်မူ၍“ဟောသည် သက်တော်ရှည်အမတ် ပြောမှဖြင့် လတ်တလော ဉာဏ် ချည့်ဘဲ။ ကိုင်း–တန်ပါ၊ တန်ပါ၊ ငါ့သားကို ဘုန်းကြီးလူထွက်လေး၊ အုန်းသီးတူနှက်လေး မရှိမ သေမပြောကြနှင့်၊ မောင်မင်းတို့သဘောကျသည့်အတိုင်း မဆိုင်းမတွပင် အခွင့်ကို လိုက်စား၍ သားတော်မြတ်ရဟန်းထွက်ကို နန်းဆက်နန်းလျာဥပရာဇာ အိမ်ရှေ့လွှဲပြီး သမီးတော်တကာသင် နှင့်မင်္ဂလာဆင်ယင်တော်မူမည်”ဟုဆို၍ (အောက်ပါ အိမ်ရှေ့နှင်းအမိန့်တော်ပြန်တမ်းကဲ့သို့ မိန့် ဆိုတော်မူပုံ ဥပမာဖြင့် မြန်မာမှု ဗဟုသုတအကျိုးငှာ အရှိုးခံအတိုင်း ထည့်သွင်းရေးသားဘော် ပြလိုက်ပါအံ့။)

အိမ်ရှေ့နှင်း အမိန့်တော်ပြန်တမ်း

ဘုန်းတော်အလွန်ကြီးမြတ်တော်မူလှသော ရေမြေအရှင်၊ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင့်သခင်၊ ဆင်ဖြူ များရှင်၊ လက်နက်စကြာသခင်၊ အရှင်ဘဝရှင်မင်းတရားကြီးဘုရား အမိန့်တော်ရှိသည်။ ရှေးရှေး သောမင်းကောင်းမင်းမြတ်တို့သည် သာသနာသုံးပါး စည်ပင်ပြန့်ပွား ထွန်းလင်းစေကြောင်း၊ တိုင်း ပြည်နိုင်ငံ အစီးအပွားများပြား တိုးတက်စေကြောင်းများကို ညီညာဆောင်ရွက်စေခြင်းငှာ၊ ရိုက် ရာတော်ခံ၊ နန်းရံအစစ်ဖြစ်သော သားတော်မြတ်ကို၊ အိမ်ရှေ့နှင်းတော်မူမြဲ ဖြစ်သည်နှင့်အညီ၊ ငါအရှင်ကေရာဇ်မင်းမြတ်သည်လည်း အပရိဟာနိယတရားစသော ရာဇဓမ္မကျင့်ဝတ်တရားအ ပေါင်းကို၊ မြဲမြံစွာ ကျင့်ဆောင်တော်မူလျက် (ဟံသာဝတီ)မဟာရာဇဌာနီ ရွှေပြည်တော်ကြီးကို ဆက် ခံသိမ်းပိုက်တော်မူ၍ သာသနာတော်မြတ်အစီးအပွား၊ ကိုယ်တော်မြတ်အကျိုးစီးပွား၊ သားတော် အစဉ် မြေးတော်အဆက်၊ မြစ်တော်အညွန့်စီးပွား၊ ရဟန်းရှင်လူ၊ ပြည်သူသတ္တဝါအပေါင်းတို့အ ကျိုးစီးပွား၊ ရဟန်းရှင်လူ၊ ပြည်သူသတ္တဝါအပေါင်းတို့အကျိုးစီးပွား များစေကြောင်းများကို တရားနှင့်အညီ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူသည်။ ငါ့သားတော်(လိပ်ပြင်ကျောင်းဘုန်းကြီး လူထွက် ဓမ္မရေသည်လည်း ကပ်ဦးမဟာသမ္မတ၊ ဥက္ကာမုခ၊ သကျသာကီမင်းတို့မှ အစဉ်မပျက် ဆင်းသက်ခဲ့သော(ဘုန်းကြီးလူထွက်)သကျသာကီဝင်အစစ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ချောက် ချားစေလျက်၊ လောကဓမ္မလိမ္မာကြေပွန်သဖြင့် နောင် ငါနှင့်ထပ်တူ တိုင်းပြည်နိုင်ငံကို အုပ်စိုးနိုင် မည့်လက်ရုံးနှလုံး ဘုန်းပညာလက္ခဏာနှင့်ဂုဏ်ထူးဝိသေသရှိသော သားတော်မြတ် ဖြစ်သည်နှင့် အညီ၊ သာသနာတော်ရေး၊ တိုင်းရေးပြည်မှုကို၊ ညီညာဆောင်ရွက်ခြင်းငှာ၊ အိမ်ရှေ့မင်းတို့တင့် တယ်စံပယ်ခြင်း အလုံးအရင်း၊ ဆင်မြင်းဗိုလ်ပါအပေါင်းတို့ခြံရံလျက်၊ အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာအဖြစ် ကို ဆောင်နှင်းတော်မူသည်။ အိမ်ရှေ့မင်းအဆောင်အယောင်၊ အခမ်းအနား၊ ဝန်၊ ဝန်မှူး၊ အ တွင်းဝန်မှစ၍ သင်းစုပင်းစု၊ ပေးဘွဲ့ရန်စာရင်းကိုလည်းသွင်း။

ထို့ပြင် ငါ့သားတော်မြတ်သည် တိုင်းနိုင်ငံသူ၊ ရှင်ရဟန်းတို့အား တရားဖြင့် အခွင့်အား

လျော်စွာ မျက်နှာကြီးငယ် အရွယ်မထောက် စစ်လျှောက်ဆွေးနွေး၍ အရေးနှင့်တူအောင် စီရင်ရမည်။ ငါ့သားတော်မြတ်သည် အိမ်ရှေ့နန်းလျာ၊ မဟာဥပရာဇာတို့၏ တရားမှ ယွင်းမှားဖောက်ပြန်၊ ရောက်ရက်ဆန်လုပ်ခဲ့ပါ သာသနာတော်အရောင်အဝါလည်း ညှိုလေရာသည်။ တိုင်းသူလူရဟန်းအပေါင်းတို့လည်း ပူပန်၍၊ ပစ္စုပ္ပန်စီးပွားနှစ်ပါးလုံးမှ ယုတ်၍ အပယ်လေးပါး သွားရမည့်အကြောင်းဖြစ်သည်။ ငါ့သားတော်မြတ်သည် ဘုန်းကြီးလူထွက်ဖြစ်သည်နှင့်အညီ‘ဖွတ်မိကျောင်းဖြစ်၊ မြစ်မချမ်းသာ’ဟူဘိသကဲ့သို့ ရဟန်းသံဃာတို့အား နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်း မပြုလေနှင့်။ ငါ့သားတော်မောင်သည် ရဟန်းဘောင်မှ ထွက်ခဲ့သော ဘုန်းကြီးလူထွက်အစစ် ဖြစ်တော်မူသည်နှင့်အညီ အလဇ္ဇီဓမ္မ၊ ပါပညစ်ကျူ၊ မကောင်းမှုကို၊ မပြုလုပ်စေရ၊ ငါသားတော်မြတ်စွာ မဟာဥပရာဇာကို၊ သမီးတော်လေး၊ နဲတကာသင်နဲ့၊ မင်္ဂလာဆောင်နှင်း၍ ထိမ်းမြားခြင်းပြုလိုက်သည်။ ငါ့သားတော် မဟာဥပရာဇာမှာ စာတတ်သော ဘုန်းကြီးလူထွက်စစ်စစ်ဖြစ်သည်နှင့်အညီ“ဓမ္မစေတီ”ဟူသောဘွဲ့တံဆိပ်နာမကို ခံယူလျက် ငါ့သမီးတော်ကလေး နဲတကာသင်မှာ“ရာဇာဒေဝီ”ဟူသောဘွဲ့ပုံတော်တံဆိပ်ကို ဦးထိပ်၌ ပန်ဆင်စေ။ ငါကေရီဘုရင်မသည်ကား၊ သက်ရွယ်တော်ရ ကြီးရင့်သဖြင့် ပုတီးနှင့်ပျော်ရမည်ဖြစ်၍ ရွှေမော်ဓောဘုရားနှင့်ဒဂုံရွှေဆံတော်ရှင်ဘုရားကို သွားချည်တခါလာချည်တလှဲ့ ရှိခိုးဝတ်ပြု၍နေတော့မည်”ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ညီလာခံသဘင်ကို ရုတ်သိမ်းတော်မူလေ၏။

မြန်မာတိုင်းသို့ မွန်တို့ချီတက်တိုက်ခိုက်ခြင်း

နန်းညွန့်လျာ မဟာဥပရာဇာဖြစ်တော်မူထသော ဓမ္မစေတီအိမ်ရှေ့မင်းထံသို့ တရံတရောအခါ စစ်တောင်းမြို့စား သမိန်ဗရမ်းဟူသော အမတ်က ကျွန်တော်မျိုး စိတ်ကြိုက် စစ်သားလေးသောင်းနှင့်အချစ်တော်ရင်း ဆင်ကိုသာ ပေးတော်မူပါ။ မြန်မာပြည်အင်းဝမြို့ကို တိုက်၍ပေးပါမည်ဟု လျှောက်ထားလျှင် အိမ်ရှေ့မင်းသည် ထိုအကြောင်းများကို ရှင်စောပုသို့တက်၍ လျှောက်ထားလေ၏။ ရှင်စောပုလည်း ငါ့သားသဘောအတိုင်း ငါ့သားစိတ်ကြိုက် လွှတ်လိုက်ဟု မိန့်တော်မူလိုက်၏။ အိမ်ရှေ့မင်းသည် မယ်တော်ထံမှ အခွင့်ရခဲ့လျှင် သမိန်ဗရမ်းနှင့်တကွ မှူးတော်မတ်တော်တို့ကို ဆင့်ခေါ်တော်မူပြီးလျှင် တိုင်ပင်ဆွေးနွေး စစ်ရေးစစ်လိုက် သမိန်ဗရမ်းစိတ်ကြိုက်သော စစ်သည်တပ်သား လေးသောင်းနှင့်အချစ်တော်ရင်း ဆင်တော်ကို ပေးအပ်တော်မူလျက်အောင်စေတီဟူသော ဘုရား၌ သစ္စာတော်ရေတိုက်ပြီးသော် ဗရမ်းအား ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူ၏။ “မောင်မင်းသည် မြန်မာပြည်ကို ချီတက်လုပ်ကြံရာ၌ မြန်မာများကို မလေးမစား ပမာမထားမပြုလေနှင့်။ မြန်မာများက ငါတို့မွန်များကို မရွံ့မကြောက် မမူလောက်ဟု ထင်ချေသည်။ မြန်မာများသည် အသားစားဘီလူးကဲ့သို့ ထူးထူးကဲကဲ ရဲရင့်သန်မြန်သော လူမျိုးများ ဖြစ်ချေရကားလူမျိုးခြားများကို လားလားမှ လူ့နှယ်သူ့နှယ် မမှတ်တတ်၊ ကြပ်ကြပ်သတိရှိလေ”ဟု မှာထား

တော်မူ၏။

ထိုအခါ ဗရမ်းက "ကျွန်တော်မျိုးသည် ဆင်းရဲသားမျှသာဖြစ်လျက် မယ်တော်ပြုစုတော်မူ၍ ဗရမ်းဟူသော အမည်နှင့်မှူးကြီးမတ်ရာဖြစ်ပါ၍ စိတ်တူသဘောတူ စစ်သားလေးသောင်းနှင့်အချစ်တော်ရင်းဆင်ကို ရပြီးမှ မြန်မာတို့ကို မဆိုထားနှင့် သိကြား၊ အသူရာ၊ ဘီလူး၊ ကုမ္ဘဏ် ဤလေးတန်ကိုသာ ရှောင်မည်။ ဇမ္ဗူဒိပ်မြေပြင်၌ လူခြင်းဖြစ်ခဲ့လျှင် ရှောင်မည်မဟုတ်၊ စိုးရိမ်တော်မမူနှင့်"ဟု လျှောက်ထား၏။

အိမ်ရှေ့မင်းလည်း အားရတော်မူသည်ဖြစ်ရကား ဗရမ်းအား ရွှေငါးပိသာ၊ ရွှေဖလားကြီးတဆယ်၊ ငွေဖလားသုံးရာ၊ လက်စွပ်ရှစ်ရာ၊ လက်ရေ ပဇ္ဇာအနားရေးဒါလိုလုံ ပနီအပွင့်တဆယ်၊ ပန်းဆိုးမျက်သုတ်လေးရာ၊ ဦးထုပ်တရာ့သုံးဆယ် ဆုပေးလေ၏။

ဗရမ်းလည်း အိမ်ရှေ့မင်းကို ဦးတိုက်၍ ထွက်ခဲ့ပြီးသော် စစ်သည်တပ်သားတို့အား "မင်းတို့ ငါတို့သည် သေလည်းအတူ ရှင်မူတကွ ဖြစ်ကြပြီဖြစ်၍ ကေရီဘုရင်မဘုရားကြီး၏ အကျိုးတော်ကို ဆောင်ရန်အတွက် အသက်သေပျောက်ဘို့အရေးကို တွေးတောထိတ်လန့် ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိကုန်လင့်၊ အရေးတော်သာလျှင် အခွန်အတုတ်စားရိက္ခာနှင့်လပ်သပ်ပကာ ရှင်လျက် ပြည်ခွင်အောက်ပိုင်း ဟံသာဝတီတိုင်း ပကိုးပြည်မှာ စည်ပင်သာယာ မင်္ဂလာသုခနှင့်လှလှကြီး ခံစားစံစားကြရမည်။ မကြောက်ကြနှင့်၊ မရွံ့ကြနှင့်၊ မလန့်ကြနှင့်၊ မထိတ်ကြနှင့်၊ ငါတို့မွန်မျိုးသည် သမိုင်းတန်ခိုးပြောင်၍ လူ့ဘောင်မှာ အကဲလှပြီး ပွဲရသော လူရဲမျိုးတမျိုး ဖြစ်သည်"စသည်ဖြင့် စစ်သည်တပ်သားတို့ မတိုက်ချင် တိုက်ချင်အောင် သွေးဆောင်ဖြားယောင်းပြီးလျှင် ယခင်အိမ်ရှေ့မင်းထံက ရခဲ့သော ရွှေငွေပုဆိုးစသည်များကို အစေ့အငု ဖြန့်ဝေပေးကမ်းပြီးသော် တချို့စစ်သားကို မားတပ်ငင်း၊ တချို့ကို လှံတိုလှံရှည်တပ်ငင်း၊ တချို့ကို သေနတ်အမြောက်မီးပေါက်တပ်ငင်း၊ တချို့ကို ဒူးလေးတပ်ငင်း၊ အသီးသီး တပ်ဘွဲ့ပြီးခါ အညာအင်းဝသို့ ချီတက်ကြလေ၏။

ယင်းသို့ချီတက်ခဲ့လေရာ မောက်တတိုင် ဟူသော ရွာဝယ် တပ်ချလေ၏။ ယင်းကတဖန် ချီတက်ခဲ့ပြန်ရာ အလယ်ဘုရား၊ ရန်မစွယ်ဆင်ခေါင်းရွာတို့၌ စခန်းချရပ်ခဲ့ကြသည့်ပြင် တောင်ငူသို့ရောက်လျှင် တောင်ငူမင်းကို စစ်သူကြီးဗရမ်းက ဝမ်းမြောက်ဘွယ်ရာ ဟောပြောသဖြင့် တောင်ငူမင်းလည်း တိုက်ဆင်ကြီးသုံးစီး၊ မြင်းတရာ၊ လူတထောင် စစ်ကူထည့်လိုက်၏။ ဗရမ်းလည်း တအားထက် နှစ်အားရ၍ အင်းဝကိုဖြင့် အပြုတ်ချမည်ဟု ချီတက်ပြန်လေ၏။ ချီခဲ့၍ ညောင်ရမ်းသို့ရောက်လျှင် ညောင်ရမ်းသား လူကျော်လူမော် တထောင့်လေးရာတို့ကို ခရီးစောင့်ထားခဲ့

ပြီးသော် တခါတည်း အင်းဝသို့ ချီခဲ့လေရာ အင်းဝသို့ မရောက်မီ သုံးထောင်တွင်းအရပ်ဝယ် တပ်မ ချရပ်မိလေ၏။ (ထိုအရပ်ကို မွန်တပ်ဟူ၍ မြန်မာတို့ခေါ် ဝေါ် စမှတ်ပြုကြကုန်၏။)

ဗရမ်းလည်း ထိုအရပ်တွင်ပင် တပ်စွဲချရပ်၍ အင်းဝပြည်၏ သနစ်သနာ အနေအထား များကို ထောက်လှမ်းစုံစမ်းအံ့သောငှာ မွန်သူရဲကောင်း သုံးကျိပ်လောက်ကို ခေါင်းခေါက်၍ ရွေး ပြီးလျှင် အင်းဝသို့ သူလျှိုအဖြစ် စေလွှတ်လိုက်လေ၏။

ထိုစေလွှတ်လိုက်သော သူလျှိုသုံးကျိပ်သားတို့သည် တကျိပ်ကို မြို့ပြင်ကထားခဲ့ပြီးသော် နှစ်ကျိပ်မှာ မြို့တွင်းသို့ဝင်ခဲ့ကြပြီးကာလ မြို့ပြ၊ ကျုံးမြောင်း၊ ရဲလောင်း၊ ရင်တား၊ တံခါးမုတ် ထွက်၊ စစ်တက် စစ်ခင်း၊ စစ်ကျင်းအထားအသို၊ အရှိအရှိ ထိုထိုအခမ်းအနားများကို ကြည့်ရှု မှတ်သားရုံမျှမက မြန်မာတို့၏ ခေါင်း လေး, ငါး, ခြောက်လုံး, ခုနစ်လုံးတို့ကိုလည်း ဖြတ်ယူခဲ့ကြ ၍ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗရမ်းသို့ဆက်သလေရာ ဗရမ်းလည်း "မောင်မင်းတို့သည် မြန်မာများခေါင်း တွေကို ရခဲ့ပလေသည်၊ ကောင်းလှပေစွတကား"ဟု အားရဝမ်းသာ သြဘာစကားပြောကြားပြီး သော် ဆုတော်လပ်တော်များ ပေးကမ်းဝေငှ၍ အင်းဝမင်း၏ ဆင်မြင်းအလုံးအရင်းအခြေအနေ တို့ကို မေးမြန်းရာ သူလျှိုစစ်သားများက အင်းဝမြို့တွင် တိုက်ဆင်ကြီး ကောင်ရေတရာ၊ စစ်မြင်း ကောင်ရေ လေးထောင်၊ စစ်သားတို့က မရေမတွက်နိုင်အောင် များလှပါသည်ဟု လျှောက်ထား ကြ၏။

ထိုအခါ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဗရမ်းက "သင်းရို့မြန်မာတွေများသော်လည်း တိုက်သားရမည် မဟုတ်၊ လူများသည်မှာလည်း ပဌာနမဟုတ်၊ မဆုတ်မတွန့် ရဲဝံ့ခြင်း၊ တပ်စီးတပ်နင်းကောင်းခြင်း၊ လူညီခြင်း၊ နိုင်အောင်တိုက်နိုင်ခြင်းသာ လိုရင်းအချက်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် 'စစ်ဦးဘီလူးပါ'ဆို သကဲ့သို့ အစက ရှုံးလျှင် ဘရုံးဘရင်း ရုံးရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်ရသည့်အလျှောက် နောက်ကိုလည်း နိုင်ခဲ့သည်။ သို့အတွက် ဟံသာဝတီပြည်ကြီးရှင် ဧကရီဘုရင်ထိပ်ခေါင်တင်၏ ဘုန်း၊ မောင်မင်းတို့ ၏ လက်ရုံးဖြင့် အဆုံးတိုင် တိုက်ကြ။ အသက်ကို မထောက်ထားဘဲ အောက်သားမွန်များ ရဲရင့် ကြောင်းကြီးပြကြ၊ ပကိုးက အညွန့်များ၏ စွန့်စားပုံကိုပြကြ၊ အောက်ပြေတိုင်းက မွန်မျိုးဟု သမိုင်း ထိုးလောက်အောင် မစိုးမကြောက် မောက်မောက်မော်မော်ကြီး တွယ်ကြ။ ဟံသာဝတီက မြန်မာ ပြည်ကို အကဲမောက်ရအောင် အညာသားတွေကို ကျွဲလောက်သာမှတ်ကြ"ဟုပြော၍ ဂဒေါဂမျော အင်းဝသို့ချီပြန်လေ၏။ ယင်းသို့ချီခဲ့၍ မြစ်ငယ်ချောင်းကို ကူးဖြတ်ရာတွင် အချစ်တော်ရင်းဆင် သည် ရေမှ မတက်ဘဲ ချောင်းတွင် စိမ်နေလေ၏။

မွန်တပ်က မြစ်ငယ်ကို ဖြတ်အကူးတွင် အင်းဝမင်းလည်း ဆင်မြင်းဗိုလ်ပါ၊ သူရဲသူခက်

တို့နှင့်မြစ်ငယ်တဘက်က ဆီး၍ တိုက်နှင့်လေ၏။ ၂ ဦး ၂ ဘက် စစ်မျက်နှာဆိုင်မိလျှင် (ယခင်ရှေးအထက်ကျော်ကာလက မွန်လူမျိုး၊ မြန်မာလူမျိုး၊ ရှေးကျသောလူကြီးများသည်ကား ဗိုလ်ဆိုလျှင် ဗိုလ်နှင့်ပင် တူအောင် ရွေ့ကဆောင်၍ ပြောင်ပြောင်ကြီး တိုက်တတ် ခိုက်တတ်ကြသည်နှင့်အညီ)ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဗရမ်းသည် အပွဲပွဲမှာ စွဲနေကျကဘဲဟု၊ ရဲရဲရင့်ရင့် အချစ်တော်ရင်း ဆင်ကိုချွန်းတင်၍ ဖွင့်ပါသော်လည်း ဆင်သည် ရေမှ မတက်ဘဲ သက်သက်ဂွလုပ်နေသဖြင့် စစ်ခြေမလှဆုတ်ရတော့မလို ဖြစ်နေသည့်အတွင်း အင်းဝမင်း၏ စစ်သည်တော်များက မြစ်လယ်ကို အတင်းဖြတ်၍ ချဉ်းကပ်လာသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဗရမ်းမှာ ဆင်မကြီးတစီးကို ပြောင်းစီးပြီးသော် ဆင်မကို ချွန်းအုပ်၍ ဆုတ်ခံ ဆုတ်ခံနှင့်မိမိ၏ စစ်တပ်အလုံးအရင်းနှင့်တကွ နေရာတကျ ထွက်ပြေးကြလေ၏။ ဗရမ်း၏ တပ် မရပ်မနား ပြေးလွှားသည်ကို မြင်လျှင် အင်းဝဘုရင်လည်း မင်းရဲကျော်ထင်၊ သတိုးဥပရာဇ်၊ စည်ပုတ္တရာဆိုသူ အမတ်တို့ကို တိုက်ဆင်သုံးရာ၊ မြင်းသုံးထောင်အပ်၍ မွန်အမတ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဗရမ်းကို လက်ရသုံ့ပန်း ဘမ်းရမည်ဟု အမိန့်တော်ပြန်လိုက်လေ၏။

အဆိုပါ မြန်မာအမတ်တို့လည်း ဆုတ်ခံဆုတ်ခံနှင့်ထွက်ပြေးသော မွန်တပ်ကို နောက်ကထပ်ချပ် ပူးပူးကပ်ကပ် ဒရောသောပါး လိုက်တိုက်လေ၏။ မွန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဗရမ်းလည်း မိမိကိုဘမ်းမိကာနီးတွင် ရင်ဆိုင်တွေ့လျှင် မရွှေ့ဘဲ စွန့်စားဝံ့သည်နှင့်ညီစွာ မြန်မာတပ်ကို အပြတ်အသတ် ကြပ်ကြပ်ကြီး ပြန်လှန်၍ ခံစစ်အဖြစ်နှင့် ခုခံတိုက်ခိုက်လိုက်လေရာ မွန်တပ်မှာ များစွာပင်ထိခိုက်ရှုနာ ကျဆုံးလေ၏။ (ထိုအရပ်ကို မြန်မာများက မွန်သေဟူ၍ ခေါ်ကြ၏။)

ထိုတိုက်ပွဲတွင် မွန်တပ်အလုံး ဘရုံးဘရင်း ကသောင်းကနင်း ဖြစ်ရလျက် တပ်ပျက်၍ပြေးကြပြန်ရာ ကွင်းပြင်တခုသို့ရောက်လေလျှင် မြန်မာတပ်က ဖိညှပ်ပိတ်ဆို့ ဝန်းဝိုင်းမိသဖြင့် မွန်ဗိုလ်ချုပ်ဗရမ်းနှင့်တကွ စစ်သားရှစ်ရာတို့ကို လက်ရသုံ့ပန်း ဘမ်းဆီးမိပြီးလျှင် အင်းဝမင်းသို့ဆက်လေ၏။ အင်းဝမင်းလည်း ဗရမ်းကို စစ်ဆေးမေးမြန်းသဖြင့် ဗရမ်းက "ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်တော်မူလှသော အရှင်၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ ဟံသာဝတီပြည်တွင် မှူးကြီးမတ်ရာသေနာပတိ ဆင်ကောင်းမြင်းကောင်းတို့၏ အရေးကို မေးမြန်းတော်မူဘွယ်မရှိ။ ကျွန်တော်မျိုးသည်အချစ်တော်ရင်း ဆင်နှင့်စစ်သားလေးသောင်းကို တောင်းပြီးလျှင် အင်းဝကို တိုက်၍ ပေးမည်ဟု ဝံခံ၍လာခဲ့သည်။ လာခဲ့၍ တောင်ငူသို့ရောက်လျှင် တောင်ငူမင်းကလည်း ဆင်သုံးစီးနှင့်မြင်းတရာ၊ လူတထောင်စစ်ကူထည့်လိုက်ပေ၏။ ကျွန်တော်မျိုး ချီတက်ခဲ့ရာတွင် အရှင်၏ ဘုန်းတော်သမ္ဘာတော်ကြီးမြတ်တော်မူလှသောကြောင့် ကျွန်တော်မျိုး၏ ဆင်သည် ချွန်းတင် အတင်းဖွင့်ပါသော်လည်း အရှင့်တပ်ကို ငေးဘို့စူးဘို့နေနေသာသာ ဝပ်ရာကမှ မထဘဲ ဂွလုပ်နေသောကြောင့် ကျွန်တော်မျိုးသည်အရှင့်လက်တော်သို့ ရောက်ပါသည်။ အကယ်၍သာ ကျွန်တော်မျိုး၏ ဆင်သည် ငေး့စူးပါတမူကားအင်းဝက စစ်သားမျှလော်ကို ထားဘိဦး၊ ဇမ္ဗူဒိပ်တကျွန်းနှင့်ပင် ဝန်းဝိုင်း၍ ခုံခံသော်လည်း ကျွန်

တော်မျိုးကို ခံနိုင်ပါမည်လော”ဟူ၍ လျှောက်လေ၏။

အင်းဝမင်းလည်း မွန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လျှောက်သည်ကို ကြားလျှင် နေမျိုးကျော်ထင်နှင့် ရှင်ရဲနောင် ဟူသောအမတ် ၂–ယောက်ကို ခေါ်တော်မူ၍ ဗရမ်း၏နောက်ကပါလာသော မွန်စစ်သား မည်မျှလောက် ကြွင်းကျန်၍ မည်မျှလောက် ကျဆုံးသနည်းဟု မေးတော်မူရာတွင် နေမျိုးကျော်ထင်နှင့်ရှင်ရဲနောင် စစ်ဆေးကြည့်ရှုပြီးလျှင် ကြွင်းကျန်သောစစ်သား နှစ်သောင်းရှစ်ထောင် ကျဆုံးသောစစ်သားတသောင်းသုံးထောင်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် လျှောက်ထားကြ၏။ ထိုအကြောင်းအရာကိုသိရပြီးနောက် ဗရမ်းကို သံခြေကျဉ်း ၃ ဆင့်ခတ်၍ သူတိုးဟူသောအမတ်တဦးထံ အပ်နှံ၍ထားလေ၏။

မွန်တပ်က လက်လွတ်ထွက်ပြေးကြရသော စစ်သား ၁၃–ယောက်တို့အနက် ၄–ယောက်ကို မားကစားရလျှက် ၆–ယောက်ကို ရောဝတီသားတို့ ဘမ်းမိသဖြင့် ၃–ယောက်မျှသာ ဟံသာဝတီသို့ရောက်လာ၏။ ထိုရောက်လာသော လူ ၃–ယောက်တို့က အကျိုးအကြောင်းကို ရှင်စောပုသို့ လျှောက်ထားလေရာ ရှင်စောပုလည်း များစွာပင် စိတ်အားငယ်တော်မူ၏။ ထို လူ ၃–ယောက်တို့သည် နန်းတော်မှ တဖန် မိမိတို့အိမ် ပြန်ရာတွင် ဟံသာဝတီတမြို့လုံးက တရုံးရုံး ဝိုင်းအုံ၍ မေးမြန်းရာတွင် စစ်ရှုံးရပုံ နစ်နာကြောင်းနှင့်ပြန်ပြောကြရာတွင် အချို့မှာ နှလုံးကွဲ၍သေကုန်၏။

အချစ်တော်ရင်း ဆင်ကိုကား အင်းဝမင်း အမိန့်တော်နှင့်ဘမ်းဆီးကြရာတွင် ဝန်းဝိုင်း ဘမ်းဆီးသော တိုက်ဆင် ၄၇–စီး စစ်မြင်း ၄၀–တို့ကို သေကြေအောင် ထိုးဝှေ့သောကြောင့် မြန်မာများ မဘမ်းနိုင်ဘဲ လက်မှိုင်ချ၍သာနေကြရလေ၏။ အချစ်တော်ရင်းဆင်သည် အင်းဝက ဟံသာဝတီသို့ပြန်ခဲ့ရာတွင်လည်း ဆင် ၃–စီး၊ မြင်း ၂၀ တို့ကို အသေဝှေ့၍ ပြန်မြဲတိုင်းပြန်ခဲ့ရာ တောင်ငူသို့ ရောက်ပြန်လျှင် တောင်ငူမင်းက ဘမ်းပြန်သဖြင့် ဆင် ၃စီး၊ မြင်း ၃ကောင်တို့ကို သေအောင် တိုးဝှေ့ခဲ့ပြီးလျှင် တဖန်ပြန်ခဲ့လေရာ ဟံသာဝတီသို့ ချောချောမောမော ပြန်ရောက်လေ၏။

စီးတော်ဆင်အချစ်တော်ရင်းသည် ဟံသာဝတီသို့ရောက်လာလျှင် ၇–ရက်လုံးလုံး မြို့ကို လှည့်လည်၍ နေပြီးသော် နောက်မှ အလိုအလျောက် ဆင်တင်းကုပ်သို့ဝင်နေလေ၏။ ရှင်စောပုလည်း ဆင်တော်ပြန်ရောက်လာလျှင် လွန်စွာပင် ဝမ်းသာအားရရှိတော်မူပြီးလျှင် ရှင်ရဲနောင် ဟူသောအမတ်ကို ဆင်ဝန်ခန့်ထားလျက် ဝင်းထဲမှာ ရုံဆောင်၍ထားစေ၏။ ဝင်းထဲ၌ကားရာ ၃ ရက်မျှ ကြာလျှင် အချစ်တော်ရင်းဆင်သည် နှလုံးစိတ်ဝမ်းကွဲလျက် သေဆုံးရရှာလေ၏။ ဆင်တော် သေဆုံးကြောင်းကို ဆင်ဝန်ရှင်ရဲနောင်သည် ရှင်စောပုသို့လျှောက်ထားလျှင် အလွန်တရာ

မသက်မသာ ကြေကွဲဝမ်းနဲ့စွာ ယူကျုံးမရသောကပရိဒေဝ ဖြစ်တော်မူပြီးလျှင် ငါ၏ ဆင်တော်ကို မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်ရမည်ဟု မိန့်တော်မူသည့်အတိုင်း ဆင်ဝန်ရှင်ရဲနောင်လည်း ဆင်ကောင်ကို ကောင်းမွန်စွာ မြှုပ်နှံပြီးသော် ထိုဆင်တော်၏ သင်္ချိုင်းပေါ်တွင် အထိမ်းအမှတ် ညောင်ပင်တပင် စိုက်ထားလေ၏။ (ထိုညောင်ပင်ကို ဆင်ညောင်၊ သို့မဟုတ် ဆင်ချည်ဟူ၍ခေါ်စမှတ်ပြုကြကုန်၏)

ထိုအချစ်တော်ရင်းမည်သော ရှင်စောပု၏ ရွှေစက်တော်တင် မင်္ဂလာဆင်တော်သည် တိရစ္ဆာန်ပင်ဖြစ်လင့်ကစား စစ်ရေးစစ်ရာမှစ၍ အရာရာ၌ လိမ္မာယဉ်ကျေးလျက် အထူးသဖြင့် ကျော်စောကိတ္တိရှိလှသောကြောင့် ဟံသာဝတီပြည်သူပြည်သားတို့အားရဝမ်းသာသမှု ရတု ကဗျာ လင်္ကာ သီချင်းဘွဲ့နွဲ့ သီဆိုကြသည်မှာ အောက်ပါအတိုင်းပင် ဟူ၏။

အချစ်တော်ရင်း ဆင်တော်ဘွဲ့

အချစ်တော်ရင်း၊ ဆင်မင်း စွယ်ဖျား၊ ဓာတ်အလားသို့၊ မြို့ကား မော်လမြိုင်၊ မုန်အိုင်ပါးပြင်၊ ရေသက်ကြွင်သော်၊ ငင်၍မရ၊ ပင်ပန်းလှ၍၊ ပြည့်ထညောင်းညောင်း၊ ခေါင်းလောင်းမောင်းသို့၊ ဆင်ကောင်းမုန်သောက်၊ ဘမ်းဟန်ထောက်၍၊ ဆင်ပေါက်ထောင်တိုင်း ဟိနိုင်နိုင်။

ဤအချစ်တော်ရင်း ဆင်တော်မှာ ရန်သူလက်မှ အသက်ချမ်းသာစွာနှင့် ပြန်လာခဲ့၍ ဟံသာဝတီသို့ကျမှ စိတ္တဇရောဂါနှင့်ကွယ်လွန်သေဆုံးရရှာလျက် မွန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသမိန်ဗရမ်းမှာမူကား သံခြေကျဉ်းမှ ၃–ဆင့်တောင် ခတ်ထားသဖြင့် ဟံသာဝတီပကိုးပြည်သို့ မပြန်လည်နိုင်ဘဲ အင်းဝမှာပင် အကျဉ်းကျ၍နေရရှာလေသတည်း။

ဗညားအိန် ကွယ်လွန်ပုံ

ပုသိမ်သို့ လွှတ်လိုက်သော သမက်တော် ဗညားအိန်သည်လည်း ဟံသာဝတီသို့ သူလျှိုများစေလွှတ်၍ ဓမ္မဧရလူထွက်ကို ခယ်မတော်'နဲတကာသင်'နှင့်ထိမ်းမြားလျက် အိမ်ရှေ့မင်းတို့အစီးအနင်းကို နှင်းအပ်ကြောင်းများ အတပ်သိရှိရလျှင် ပုသိမ် ၃၂မြို့လုံးရှိ လူသူတို့ကို သိမ်းသွင်းဖွဲ့စည်း၍ အရီးတော်ရှင်စောပုကို ခြားနားလျက် တထီးတနန်း တိုင်းခန်းပြည်ရွာ ပြုစု၍ အခိုင်အလုံနေလေ၏။

ထိုအကြောင်းများကို ဟံသာဝတီပြည့်ရှင် ယောက္ခမဘုရင်မရှင်စောပု ကြားလျှင် သမက်တော်အိမ်ရှေ့မင်းဓမ္မစေတီနှင့်တိုင်ပင်စကား ပြောကြားတော်မူသည်မှာ''အမောင်အိမ်ရှေ့မင်း

ဗညားအိန်သည် ပုသိမ်က လူဆိုးများနှင့်ပကိုးကို လုပ်ကြံမည်ဟု ဆော်ဘန်စည်းကြပ်၍ ရေတပ် ကုန်းတပ်များ သိမ်းသွင်းဘွဲ့သွင်းနေကြောင်းများကို ငါကြားရသည်။ ငါတို့ဟံသာဝတီပကိုးပြည် က ကျွန်တော်မျိုးများသည် တိုက်ရေးခိုက်ရေး၌ မိုက်သွေးစွန်းသော ကျွန်တော်မျိုးပင် ဖြစ်သည်။ ပုသိမ်မြို့နှင့်တကွ အရံမြို့ပြ ကျေးလက်ဖြစ်ကြသော ခဲပေါင်၊ မြောင်းမြ၊ အိမ်မဲ၊ ကျောင်းကုန်း၊ မဲဇလီ၊ အင်းကြီးစသော အရပ်သားများလည်း ပကိုးသားများထက် ဆိုးဝါးကြောင်းကို ငါသိ တော်မူရင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ရာမညတိုင်း မွန်ပြည်တပြည်တည်းတွင် မကြည်မဖျက် စစ်မက် ယှဉ်ပြိုင် သူနိုင်ငါရှုံးဖြစ်ဘို့၊ တမြို့နှင့်တမြို့ တိုက်ခိုက်ကြ၍ မိုက်တိုက်တိုက် လုပ်ကြလျှင်ပင် မသင့် လျော်။ သို့အတွက် လွယ်လွယ်နှင့်လည်း သိမ်းပိုက်နိုင်အောင် ပုသိမ်စားအရေးကို မည်ကဲ့သို့ကြံ သော် သင့်လျော်မည်နည်း''ဟု မေးမြန်းတော်မူသည်တွင် အိမ်ရှေ့မင်းဓမ္မစေတီက–''ပုသိမ်စား ကို သာသာယာယာနှင့်ဖြောင်းဖြ သွေးဆောင်လျှင် အောင်မြင်စရာ ရှိပါသဖြင့် မယ်တော်သည် ပုသိမ်စားလုပ်ကြံမည်ကို သိတော်မမူဟန်ပြုလျက် ရှေးကထက် မြတ်နိုးသယောင် ကြံဆောင်တော် မူပါ''ဟု လျှောက်ထား၏။

ရှင်စောပုလည်း အိမ်ရှေ့မင်း လျှောက်တင်ချက်ကို နှစ်သက်တော်မူသဖြင့် ''ကောင်းပြီ၊ အမောင်အိမ်ရှေ့မင်း အကြံအစည်အတိုင်း မယ်တော် တတ်နိုင်သလောက် ကြံဆောင်တော်မူ မည်။ သို့ရာတွင် အနုနှင့်မဘမ်းသာလျှင် ကြမ်းစရာသာလိုရင်း ဖြစ်ရကား အမောင်အိမ်ရှေ့မင်း လည်း အရာရာမျိုးမှာ အပိုးသေသေနှင့်သေကွဲ ကျစ်လစ်စွာ စီမံ၍ အရံသင့်ရှိစေရမည်''ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုနေ့ကစ၍ ရှင်စောပုလည်း သမီးတော်ကြီးနှင့်သမက်တော်ကြီးကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးသော အယောင် ဟန်ဆောင်လှည့်ဖြားလျက် သမီးတော်နှင့်သမက်တော် စားသောက်မှုမြဲဖြစ်သည့် ပကိုး နေပြည်တော်ဖြစ် မုန့်ပဲသရေစာစသော စားဘွယ်သောက်ဘွယ် အမယ်မယ်တို့နှင့် အန္တရာယ်ကင်း ပရိတ်ချည် ပရိတ်ပန်းမွှေးများကိုလည်း လှေမြန်တော်နှင့်တည အိပ်နှင့်အရောက် နေ့စဉ်ရက်ဆက် ဝတ်မပျက် ပို့တော်မူ၏။ ထိုသို့လောကွတ်မာယာ ပြုလုပ်တော်မူ၍ တော်တော်အခြေရပြီဟုထင် လျှင် ''ငါ့သမီးနှင့်သမက်ကြီးများ မျက်နှာကို မမြင်ရသည်မှာကြာပြီဖြစ်၍ ခဏလောက်ဖြစ် မချည်း ပကိုးနေပြည်တော်သို့ အလည်အပတ်များ လာကြပါ အုံး''ဟူ၍လည်း လူသူစေလွှတ်၍ ခေါ်တော် မူ၏။

ဗညားအိန်လည်း စေလွှတ်လိုက်သော သူများနှင့်ပင် ''ကျွန်တော်သည် တူလည်းဖြစ်၊ သမက်လည်းဖြစ်ပါလျက် ကိုကားအိမ်ရှေ့မထား။ သူစိမ်းသားဖြစ်သော ဘုန်းကြီးလူထွက်ကိုသာ လျှင် အိမ်ရှေ့အရာ ထားတော်မူသည်ဖြစ်၍ ဟံသာဝတီထီးနန်းဆက်ရာဇဝင်မှန်ဘုရင်တို့တွင်

ကျွန်သခင်တယောက် ပေါ်ပေါက်ခြင်းမရှိရအောင် ဘုရား့သမက်တော်သည် အနောက်တရိုးသား တို့အားပြုစုရှုံး၊ ဟံသာဝတီကို ကြံစည်ပြီးဖြစ်နေပါ၍ အရှင့်ခြေရင်းတော်သို့ မရောက်သာပြီ”ဟူ၍ လျှောက်ထားလိုက်၏။

ပုသိမ်စား၏ စကားကို ဘုရင်မရှင်စောပု ကြားတော်မူလျှင်၊ အလျင်အမြန် ပုသိမ်စားထံ ရာဇသံရေး၍ ပေးလိုက်တော်မူပုံကား–

အမိန့်တော်ရာဇသံ

‘ငါ မိန့်တော်မူလိုက်သည်။ ငါ့သမက်တော် ဗညားအိန်နှင့်ငါ့သမီး ဝိဟာရဒေဝီတို့ကို အညာက စစ်ကျလတ်သည်ကြားတော်မူ၍သာ ပုသိမ်မြို့တွင် မြို့ပြကျုံးမြောင်းတို့ကို ပြုပြင်၍အညာသားများရန်ကို ခုခံစေလို၍သာကြောင့် ငါ ခန့်ထားစေလွှတ်သည်၊ ကိုယ်တို့ကို ‘ပေါက်လွှတ်ပဲစား’ ထားသည်မဟုတ်။ ဘုန်းကြီးလူထွက်ကို အိမ်ရှေ့အရာထားလိုက်သည်မှာလည်း ငါ့သမက်ကြီးမရှိတုန်းမှာ အညာတပ်လာပြီကြား၍သာ ရှတ်တရက် ဖြုန်းကနဲ ခေတ္တမျှသာ ခန့်ထားသည်၊ အမြဲတန်းခန့်ထားသည်မဟုတ်၊ သို့ဖြစ်၍ ‘ရွာလာလျှင် ယာဆုတ်’ဟူသော စကားအတိုင်း ငါ့သမီးကြီးနှင့်သမက်ကြီး ပြန်လာလျှင် ဘုန်းကြီးလူထွက်ကို အမေဘာလုပ်မည်နည်း၊ ငါ့ကို လှေလောင်းသမားကဲ့သို့ ကျင့်မည်မမှတ်နှင့်၊ လက်သမားကဲ့သို့ ကျင့်မည်ဟူ၍သာမှတ်ပါ။

လှေလောင်းခုတ်လုပ်သောသူများသည် အဘယ်ကဲ့သို့ပြုမူပါသနည်းဆိုလျှင် အနှစ်ကို ခုတ်ရွေ၍ပစ်လိုက်ပြီးသော် အကာကိုယူကြသည်။ လက်သမားတို့၏ သဘောမှာ အကာကို ရွေ၍ ပစ်လိုက်ပြီးသော် အနှစ်ကိုသာယူသည်။ ဤဥပမာ ၂ မျိုးအရ ငါ့ကို လှေခုတ်သမားကဲ့သို့ အနှစ်နှင့်တူသော ဆွေရင်းမျိုးရင်း သမီးသမက်ရင်းကိုပစ်၍ အကာနှင့်တူသော တစိမ်းပြင်ပြင်ကို ထီးနန်းအပ်မည်ဟု မမှတ်ပါနှင့်၊ လက်သမားဥပမာ အကာနှင့်တူသော တစိမ်းကိုပစ်၍ အနှစ်နှင့်တူသော သမီးကြီးနှင့်သမက်ကြီးကိုသာ တကစီးရစေမည်ဟု ရည်ရွယ်တော်မူရင်းရှိသည်ဟူ၍ မှတ်ကြပါ။ ယခုအခိုက်အတန့်မှာ ဘုန်းကြီးလူထွက်ကို အိမ်ရှေ့ပေးထားသည်မှာ အညာက ရန်သူအားကြီး၍ တားဆီးရန်မျှသာဖြစ်သည်။ မင်းတို့မှတပါး ငါ့အား မည်သူရှိအံ့နည်း။ တကြောင်းလည်း အကယ်၍ ဘုန်းကြီးလူထွက်သည် သူ့ဘုန်းသူ့ကံအလျောက်နှင့်ပင် မင်းဖြစ်ငြားသော်လည်း ငါ့မျက်နှာကွယ်သောအခါ မင်းတို့ ၂ ယောက် အရှက်အတင် အရှုတ်အထွေး မရှိရအောင် ငါ့အသက်ရှိစဉ် ငါစီမံခဲ့ချင်သည်ဖြစ်၍ မပျက်မကွက် ဆက်ဆက်လာခဲ့ကြ။ အကယ်၍ ပကိုးကို မလာချင်လျှင် ဒဂုံဆံတော်ရှင်သို့လာကြရမည်။’ဟု ရာဇသံရေး၍ ပေးလိုက်ပြန်လေ၏။

ရာဇသံစကားကို ကြားလျှင် ဗညားအိန်က“အရီးတော်သည် ဘုန်းကြီးလူထွက်ကို အိမ်ရှေ့မထားသေးပါမူကား လက်သမားကဲ့သို့ ပြုတော်မူမည်ဟူသော အရီးတော်၏စကားကို ကျွန်တော်မျိုး အားထားယုံကြည်ပြီးသော် အမိန့်တော်ကို မလွန်ဝံ့မူ၍ ခြေတော်ရင်းသို့လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုမှာမူကား အရီးတော်သည် လှေခုတ်သမားကဲ့သို့ ဘုန်းကြီးလူထွက်ကို အိမ်ရှေ့နှင်းပြီးဖြစ်ပါ၍ ခြေရင်းတော်သို့ ကျွန်တော်မျိုး မရောက်နိုင်ရှိသည်ကို လွန်စွာပင် ဝမ်းနဲမိပါတော့သည်”ဟုရေးသား၍ တုံ့ပြန်လျှောက်ထားလိုက်လေ၏။

ဗညားအိန်ထံက တုံ့ပြန်လျှောက်ထားလိုက်သောစကားကို ဘုရင်မရှင်စောပု ကြားရ၍နောက် တလကျော် နှစ်လခန့်ရှိသောအခါ သမီးတော်ဝိဟာရဒေဝီထံသို့ ရာဇသံ တစောင်ရေး၍ပေးလိုက်ဟန်ကား “မယ်တော်အမိန့်ရှိလိုက်သည် သမီးတော်ဝိဟာရဒေဝီ၊ ညည်းယောကျ်ားသည်ကား ကျေးမိုက်ကျွန်မိုက်တို့၏စကားကိုယုံ၍ ငါ့အား သုန်တုန်တုန်လုပ်နေသော်လည်းအမေ စိတ်မရှိပါ။ ကိုယ့်ကုသိုလ် ကိုယ့်အကြောင်းကိုသာ အောက်မေ့၍ အမေမျက်ရည်ကျမိသည်။ ငါ့သမီးတော်များ ဟံသာဝတီက ပုသိမ်သို့ ချီသောနေ့ရေကစ၍ တသကြည်ကွဲ ဝမ်းပန်းနဲ၍ အမြဲလွမ်းဆွတ် အောက်မေ့နေရာ ယခုမှာ အမေ မကျန်းမမာ ရှိသည် အမေတော့ဖြင့် သည်တောင်က တက်နိုင်မည်မထင်။ မသေခင်ကို ငါ့သမီးမျက်နှာကို မြင်သွားပါရစေ”ဟူသော အမှာတော်စာကို လူသူစေလွှတ်၍ တဖန်ပေးပြန်လေ၏။

ထိုအမှာတော်စာကို ဗညားအိန်ရလျှင် ကြင်ယာတော်ဝိဟာရဒေဝီ စံနေတော်မူရာ အဆောင်တော်သို့ဝင်သွားပြီးလျှင် “မိမိဗျာ၊ ဘာကြောင့် ပြူတင်းပေါက်က မေးထောက်ရင်း မှိုင်နေရသတုံး။ မျက်နှာတော်ညှိုလှချည့်၊ ဘာအလိုတော် မကျသတုံး”ဟု မေးရာ ဝိဟာရဒေဝီမှာ ရုတ်တရက် ပြန်မပြောနိုင်ဘဲ မျက်ရည်ကျပုံမှာ–

အလွမ်းဘွဲ့လေးချိုး

နေမှိန်မှိန်၊ ပုသိမ်ရွှေနယ်တမြို့ဆီက၊ မယ်တို့မြေ စံရာပြည်ပ၊ (အိုမောင်မောင်ရဲ့)ဟံသာဝတီကိုလွမ်း။

ဗညားအိန်။ ။ဟောဗျာ၊ ငိုပြန်ပါပေ့၊ ပကိုးကလာခဲ့တဲ့နေ့ရေကစပြီး ခဏမှ အေရတယ်လို့ မရှိဘူး။ ဟောဒီမယားငိုမှုဖြင့် ကျုပ်ဆိုတဲ့ကျုပ်ကလဲ၊ ဒုက္ခအရှည် မထားချင်ဘူး။ ဟံသာကို ပြန်ကာသွားပြီး ကိုယ့်မယ်ဘွား အမျက်ထန်သူကို အသက်သာနှံလိုက်ချင်ဒါဘဲ၊ တကတဲ ကျုပ်စိတ်မကောင်းအောင် လုပ်တယ်။ တကယ်

လို့ဆိုတော့ ဟို–ကိုယ့်အမေဆိုတဲ့ ရှင်ဘုရင်မဟာ ကျုပ်လဲ ကျုပ်ယောက္ခမဘဲ၊ အရီးလဲ တော်ကြသပေါ့၊ နဲနဲမှ မကောင်းဘူးဗျာ့၊ တစိမ်းကိုတော့ မြှောက်စားပြီး ကျုပ်တို့လင်မယားကျတော့ သနားမေတ္တာ၊ ကရုဏာတရား လားလားမှ မရှိဘူး။ ကိုယ့်အမေဓာတ်ကို အသိသားမဟုတ်လား။ ဒီဟံသာဝတီဆိုတဲ့ပကိုးမြို့ဆိုဒါ ကျုပ်တို့ မွေးဘွားရာ ဇာတိဌာနတော့ မှန်ပါရဲ့၊ သို့သော်လဲ ဘာမှ အောက်မေ့စရာ၊ လွမ်းစရာ မရှိပါဘူး။ ဒီပဲကိုးသားတွေဟာ မရိုး မသားဘဲ ဆိုးဝါးတဲ့ အကောင်တွေကလားဗျာ။ ကြည့်ပါလား၊ ဘုန်းကြီး လူထွက်ကို သမက်နှင့်သမီးထက် မယ်တော်ကြီးက တဆိတ်အာရုံပြုတယ်ဆိုရင် ဟိုယခင်က မောင်မောင်တို့ မိမိတို့ကျေးဇူး မကင်းကြတဲ့တချို့ကျေးရင်း ကျွန်ရင်းနှင့် မခြား အများသော အမှုူးအမတ်တို့ကတောင် ပမာမထားဘဲ ကျုပ်တို့ အညာသား ပက်လက်မျောလောက် မှတ်ကြတယ်။ ကျုပ်တို့ ပဲကိုးမှာ နေရဒါ ဆောင်းလျှောင်ကြက်ကဲ့သို့ မထွက်သာ မလွန့်သာ၊ မကြံသာ မစည်သာများစွာ ဒုက္ခဆင်းရဲ ရောက်ကြရတယ်။ ယခု ပုသိမ်ကျတော့ ကျုပ်တို့ လင်မယားမှာ အရှိန်ရပါပြီ။ ဘာမှ စိုးရိမ်နှောင့်လို့ ကြောင့်ကြစရာ မရှိပါဘူး။ အေးအေးသာ စံပါ၊ မောင်ကြီး ကြံမပေါ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။မောင်မောင်ပြောဒါလဲ ဟုတ်တော့ဟုတ်ပါရဲ့။ ဒီပဲကိုးမြို့ကိုဖြင့် မလွမ်းဘူးဟဲ့၊ မအောက်မေ့ဘူးဟဲ့၊ အမှတ်မရဘူးဟဲ့၊ မေ့မေ့ပျောက်ပျောက် နေမဟဲ့လို့စိတ်ကတော့ ကြံမိပါရဲ့၊ သို့ပေမယ့်လို့ ယခုလို ညနေချိန်၊ နေမှိန်မှိန်မှာ တိမ်တွေကတောက်၊ အနောက်ကို နေခြည်ယွန်းမှုဖြင့်၊ ဟံသာဝတီမြို့တော်ကွန်းကို အလွန်းကြီး လွန်းလွန်းလာပြန်ဒါဘဲ။ ဘယ့်နှယ် မလွန်းဘဲနေနိုင်ပမလဲ၊ ကိုယ့်ဇာတိနေရာချက်မြှုပ်တဲ့ဟံသာကလား။

ဗညားအိန်။ ။ကျုပ်တို့လဲချက်မြှုပ်တဲ့ဟံသာပါဘဲဗျာ။ ဒါလောက်တောင်တော့ဖြင့်မအောက်မေ့ပါဘူး။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ကိုယ့်မတော့ ယောကျ်ားကိုး။ ဘာအောက်မေ့ရမလဲ။ တကတဲ လွမ်းဒါမှ မလွမ်းရဘူးလား။ ဩော် ကျမတို့ ရွှေ့ရေစက် အကြောင်း မကောင်းလို့ နေဟောင်းထိုင်ဟောင်း၊ ငယ်ပေါင်းကြီးဘော်တွေနှင့် အလှမ်းကွာသော်လည်း ချမ်းသာကြပါစေ၊ ကျန်းမာကြပါစေ၊ အစိန္တေယျ အပ္ပမေယျ ဖြစ်တော်မူတဲ့ မုဋ္ဌော ရင်ပြင်တော်မှာ နေ့မချား ရက်မပျက် ဝတ်တက်ခါ ဆုတောင်းပြီး

အောင်သပြေ ညောင်ရေလောင်းရပါတော့၊ အမယ်လေး၊ အောက်မေ့လေ ခြင်းတော်. . . ဟုဆို၍–

ပြန်ပြီး ငိုယိုတမ်းတပုံ

နေမှိန်မှိန် ဖန်ဝါကျချိန်မို့၊ ရွှေပုသိမ် စံဌာနဆီက(အမယ်လေး) ဟံသာကပါလို့ ငိုမိတယ်။ မြတ်မွေးမယ် စေသဖြင့်သာပ၊ ရပ်ဝေးနယ် တမြေသို့လွင့်ခဲ့ရ၊ မယ်နှင့်မောင် မပြန်သာဘု၊ ကံကြမ္မာမှေး သွေ့ပျက်တယ်ရှင်၊ ရှေးရေစက်နှယ်။ ပကိုးပြေ ဇာတိရင်းဆီက၊ မျိုးအဆွေ ညာတိမကင်းသူတို့ကိုဖြင့်၊ သာသည့်သတင်းကိုတဲ့ ကြားချင်တယ်။ (အို)ထားခင်မယ်ရင်က စိတ်ရည်စူး။ မာကြစေလေလေ့၊ သာကြပါစေ။ ဌာနမှာ သဟာတွေရဲ့၊ မြတ်စိန္တေ ရွှေမုဋ္ဌောမှာလ၊ မနောကံ အဉ္ဇလီနှင့်၊ တင်ချီကာ နေ့စဉ်လျှောက်တဲ့ပြင်၊ အောင်သပြေ ညောင်ရေမြှောက်ရတယ်ရှင်၊ (အမယ်မင်း)ပန်းလောက်နိုင်ဘူး။

ဗညားအိန်။ ။အို–သည့်မိန်းမကလဲ ကဲလိုက်ပါဘိတော့တယ်။ ဟောဒီ မယားငိုမှဖြင့် တအားကို ရော့ရော့သွားဒါဘဲ၊ မငိုပါနဲ့၊ မငိုပါနဲ့လို့ ခဏခဏ ပြောရက်သားနှင့် အလကား ငိုငိုနေတော့ဒါဘဲ၊ ခက်တယ်။ ဝိဟာရဒေဝီမိမိဗျာ၊ ကိုယ်ဘာမှ မစိုးရိမ်ပါနဲ့၊ ပုသိမ်အားနှင့်မောင်ဘုရားလုပ်ကြံရလျှင် ဟံသာဝီပကိုးလောက်စိုးကြောက်ဘို့ မရှိပါဘူး။ မိမိမောင်ကြံသာတော့ ဟံသာကို ပြန်ကာစိုးရပါလိမ့်၊ ပကိုးမြို့ ရွှေညီရုံမှာ၊ ဒေဝီခံ တောင်ဆောင်က ကြွားရန်ဘို့၊ မောင်ဘုရား အာမခံပမယ်၊ ပြန်ရလုပါပြီ။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဘယ်တော့များ ဟန်ကျပြီး ပြန်ရမှာတုံး။ ပုသိမ်နေရဒါကလဲ ပျော်တော့ပျော်ပါရဲ့။ သို့ပေမဲ့ ကိုယ့်ဇာတိမဟုတ်တော့ တခါတခါမှာလဲ ပျင်းဒါဘဲ၊ ဩော်– ပုသိမ်မြို့ ပုသိမ်မြို့နဲ့၊ အရှိန်ဖြင့်မို့ပေမဲ့၊ ကိုယ့်ဇာတိပကိုးပြေက၊ (မောင်မောင်) အမျိုးတွေ အောက်မေ့လှချည်ရဲ့။

ဗညားအိန်။ ။ဟောကွာ ငိုပြန်ပါပြီ။ မိမိငိုတော့ ကိုယ်ကလဲ စိတ်မကောင်းနိုင်ဘူး။ အောက်မေ့တော့ အောက်မေ့တာပ။ သို့ရာတွင် ‘အရစ်စစ် အမြစ်မြေက’ဆိုသလို။ ကိုယ်တို့ မယ်တော်ကြီးမကောင်းလို့ ပြောင်းခဲ့ ရွှေ့ခဲ့ကြရဒါဘဲ။ ပကိုးကို မရသမျှသာဖြင့် သည်ဘဝမှာ ကျုပ်မနေဘူး။ ကြေနိုင်ပါရိုးလား။ ဩော်–အရာရာ စဉ်းစားလိုက်ပြန်တော့လဲ မဟာမျိုး မဟာနွယ်ချင်း ဆိုပေတယ်လို့ သာ

မညမျိုးနွယ်ချင်းလဲ မဟုတ်ဘူး။ သမက်နှင့်ယောက္ခမဖြစ်တယ်။ မွန်တို့ရာဇ ဝင်သိုက်မှာဖြင့် ကမ္ဘာတွင်မိုက်ရာကျမှာဘဲ။ ဩော်–ပကိုးကို ဂုဏ်ခံပြီး ပုန်ကန် ရန် အရင်းအဖျား စဥ်းစားတိုင်း မသက်သာ၊ (အို)ရှက်စရာ ကောင်းလေခြင်း ဟဲ့–ဆိုပြီး. . .

ငိုရှိုက်ညည်းညူပုံ

(အမယ်မင်း)မပြောတတ်အောင်ပ၊ တောမသတ် ခက်တော့တယ်၊ ကျုပ်ခက်တယ် မိမိ ရဲ့၊ ကျုပ်ခက်တယ်။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဩော်–ယခုလို အခက်ပြောပြန်တော့၊ မျက်ဒေါသ မကြေနိုင်ဘူး၊ (အို)အမေ ရဲ့ ပြုရက်လေခြင်းနော်–ဆို၍ ငိုပြန်လေ၏ ။

ဗညားအိန် ပြန်ငိုလိုက်ပုံ

(အမယ်လေး)အပြောကြပါဘိ၊ တောမသတ်ငိုတဲ့မယ်။ (ဩော်)ပုသိမ်မြို့မှာဖြင့်၊ ရှိန် မညို့နိုင်ဘူး၊ သိမ်မျို့ထင်သမ္ဘာနှင့်မင်္ဂလာဘုန်းတော်တိုးချိန်မို့၊ စိုးရိမ်နှင့်ကွယ်။ ဘာမထီ သာကီ မျိုးပေမို့၊ မကြာမှီ ဌာနီစိုးရအောင် အမျိုးမျိုးကြံကာရွယ်၊ (အို)ဟံသာနယ်ကိုဖြင့် မရှော့ကြောင်း။ တိုင်းဟံသာပြေအရိုင်း ကမ္ဘာဝေဘို့၊ မဟာဆွေ နွယ်တော်ချင်းကိုလ၊ စစ်ခင်းကာ သို့လိုတိုက်တယ် လို့၊ ရာဇဝင်စာတင်လို့ သမိုက်လေရဲ့။ (အမယ်မင်း)ပကိုးတိုက်ရမှာက မသင့်ပေစတောင်းပါကွဲ့။ (ဩော်)ရိုးရိုးနှင့်မိုက်ရင်ဖြင့် အခွင့်မပြေကြောင်းသာပ၊ (အိုဝိဟာရဒေဝီရဲ့)အမျိုးလိုက် မင့်အမေ မကောင်း။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။မောင်မောင်ရဲ့၊ ဘယ့်နှာတုံး၊ မင့်အမေ မကောင်းဘူး၊ မင့်အမေ မကောင်း ဘူးနဲ့ ကျွန်မ အမေ မကောင်းလို့ ရှင် ဘယ့်နှယ်လုပ်မတုံး၊ တဆိတ်ရှိမှဖြင့် အမျိုး ခိုက်ခိုက်ပြောတယ်။ နဲနဲမှ ကျွန်မ မခံချင်ဘူး သိလား။

ဗညားအိန်။ ။အောင်မယ်၊ မခံချင်ဘူးတဲ့၊ ကျုပ်က လမ်းမကျလို့လား၊ ကျုပ်တို့အပေါ် မှာ မင့်အမေ ကောင်းဒါ ဘာ တကွက်ရှိသလဲ၊ ပြောစမ်းပါအုံး။ မင်းဟာ ယော က်ျားကိုခံလှန်ပြီး ရန်တွေ့ဘို့ဘဲတတ်တယ်။ ကြပ်တဲ့ မိန်းမဘဲနော်၊ ကြပ်တဲ့ မိန်းမဘဲ၊ ‘ရင်သွေးဟူက ချစ်မဝ’ဆိုဒါ သူတို့သားအမိပါဘဲ။ ကြည့်ပါလား၊

သူ့အမေက သူ့အပေါ်မှာ ဘယ်လောက်ပဲ နှိပ်စက် နှိပ်စက် စိတ်မပျက်ဘူး။ သိတ်ခက်တဲ့မိန်းမဘဲ။ ကဲကဲ၊ ကြာရင် မင့်နှင့်ကျုပ် ရန်ဖြစ်ရလိမ့်မယ်။ တန်တန်၊ ဒီပကိုးစကား ဖြတ်ပြီး တဇာတ် ခင်းမယ်။ ပျင်းတယ် မင်းကတော်ရဲ့။ ကျုပ်ပျင်းတယ်။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ပျင်းရင် ဘယ့်နှယ်လုပ်ရမှာတုံး။

ဗညားအိန်။ ။သြော် အပျင်းများ ပြေအောင်ဟာ အညာအင်းဝက ဗမာသီချင်းကလေးများ မရဘူးလား။ ဆိုစမ်းပါဗျာ။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။အို–ကြုံကြုံစည်စည်၊ ပွေပွေလီလီ၊ ဘယ့်နှာ သီချင်းဆိုရမှာလဲ။ တကတဲ လူများဖြင့်၊ ဘာမှတ်နေပါလိမ့်၊ ပွဲထဲက မင်းသမီး မှတ်နေသလား၊ အလကားတော် ရှာရှာဖွေဖွေ၊ ရှက်စရာ။

ဗညားအိန်။ ။မိန်းမကဖြင့် ရှက်ချင်လဲသူဘဲ၊ မရှက်ချင်လဲ သူဘဲ၊ တနေ့ညကတောင်ဆိုသေးတယ်။ ဘာတဲ့၊ ဟိုသီချင်းဟာလေ။ အညာအင်းဝမှာ ယောက္ခမ နှင်ချလိုက်တော့ ကျုပ်တို့လင်မယားလို သမီးနဲ့သမက် တခြားထွက်သွားပြီး သားသမီးများလို့ဆိုတဲ့ သီချင်းအဆန်းဟာလေ။ အဲဒီသီချင်းကို ကျုပ်သဘောကျလွန်းလို့၊ ကိုင်းကိုင်း၊ ဒီသလွန်ပေါ် တက်စမ်းပါ။ လာလာ၊ ဘာရှက်ရမတုံး၊ ကျုပ်တို့လင်မယားချည့်ဘဲ၊ ဘသူမှ မကြားပါဘူး၊ မရှက်ပါနှင့် ဆိုစမ်းပါ။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။သူမျှော့တော့ မရှက်ပါနဲ့တဲ့၊ ကျွန်မဆိုရင်ကိုလဲ ကရလိမ့်မယ်။ ကိုင်း၊ ထ က, လေ၊ ဘာရှက်စရာရှိသလဲ။ ထ, က။

ဗညားအိန်။ ။အို–ထပါသော်ကောဗျာ၊ က, ပါသော်ကော၊ ယိုးဒယား ဇာတ်ထောင်သလို အီနောင်က က,ရမလား။ ကြိုက်သလို လုပ်မယ်။ ဟုတ်ပလား ဒီလို။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။မဟုတ်သေးဘူး ဒီလို။ ဟိုလိုလေ၊ အိုအို မဟုတ်သေးဘူး၊ ရာမဇာတ်ထဲက ဂမ္ဘီရဲ့သား၊ ဒုသတို့၊ ခယတို့ လက္ခဏမင်းသားနဲ့တိုက်တော့ ခါးတောင်းကျိုက်ပင့်ပင့်ပြီး စစ်ရေးပြသလို။ ကိုင်းတန်တော့၊ မောသွားရော့ မှတ်တယ်။ ဘယ်သီချင်းဟာတုံး မဲဇာရွှေလီ သီချင်းဟာလား၊ နားထောင် မောင်မောင်။

မဲဇာရွှေလီ သီချင်း

အမေလေးတော် ဆိုလို့ဆဲ၊ အိမ်ခွဲပါလို့ ဆောက်ရအောင်၊ မဲဇာဆိုရွှေလီထဲက ဝါးတွဲခွဲ့မောင်၊ နှစ်ဆောင်ပြိုင်ကျယ်ကျယ်ဆောက်မှ၊ နေလောက်မယ် ပျိုသက်ထားရယ်၊ သားတွေကများ။

ဗညားအိန်။ ။အို. . . ဒီလို ရှိုးရှိုးကြီး ကျုပ်မကြိုက်ဘူး။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဩော်. . . ဒါကို မကြိုက်ဘူးလား၊ ဟိုဒင်းလား၊ နားထောင်နော်၊ "ပွေရေးမလျော် အခြေကို နွဲ့ပါလို့ မေဆွေးသနော်၊ ပိုမိုလို့ ကဲအောင်ပ၊ အမေလေးတော်ဆိုလို့ ဆဲရင်လ၊ တသိန်ပုလဲ အချိန်ဖြင့် လွဲ့ပါဘူးလို့၊ (အမယ်လေး)အိမ်ခွဲမယ်ပ ယောင်ပွမဲ့သခင်လေး။ အမြဲဗျာပါပို မေမကြည်တဲ့နဲ့တွေကြောင့်၊ အသဲမှာဖိုပွေလီ၍စွဲ့ဒါမို့၊ မဲဇာဆို ရွှေလီထဲရယ်က ဝါးတွဲကာယူသယ်ဆောင်၍မို့"ဒါကော ကြိုက်ပလား၊ ဒါလား။

ဗညားအိန်။ ။မဟုတ်သေးပါဘူးဗျာ၊ ဘာတဲ့၊ အဲ–ပြစ်တင်ဘို့ ချစ်မဝင်လို့ ပါတဲ့သီချင်းဟာလေ။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဩော်. . . ဩော်သိပီ သိပီ၊ အိုဟိုဒင်းပေါ့ ဟိုဒင်း၊ ဟိုသီချင်းလေ၊ ဒီလိုတဲ့ မောင်မောင် နားထောင်။

အမယ်မင်းရယ်မှ မာတာမိခင်၊ ချစ်မဝင်၊ ပြစ်တင်မောင်းမဲ တရားမကူ၊ အလကားဆူလို့ နားပူအောင် ဆဲဒါကြောင့် မဲဇာရွှေလီ၊ လေသွင်းဖြိုင်ဖြိုင်၊ ငွေနှင်းလှိုင်ပါတဲ့ မြိုင်တောဆီကို၊ မကြည်လင်ငြား၊ လွမ်းရက်နှင့်မယ့်သက်ဝေငယ်၊ တကိုယ်ရေသွားရှာပေါ့၊ များလှပေါ့ရက်မှာ။ စပယ်ခက်ကယ် ဘယ်တွက်ကြောင့် ကြာပါလိမ့်၊ အညာ တောယံ တပေါင်းတန်ခူး မင်းလွင်းမြူး လေးရှူးကထန်သနှင့် မပြန်လာသေး။ အကြောင်းထွေရာ၊ သေအချာ၊ ရွှေစာမှလဲ မပေးနှင့်၊ မတွေးနိုင်တတ်၊ တောအညာမှာ ရောဂါများ ကပ်လေရော့သလား။ ရောက်တတ်ရာရာ ဖြေမသာ မေမှာမူပွဲ၊ သားတွေကများသနှင့်၊ စားဘို့ကလဲမရှိ၊ မချိလှိုက်ဖို မရွှင်ဗျာမှု၊ ရင်ကသာ ထုထုပြီး၊ ခုငိုမိတော့၊ မဲဇာဆို ရွှေလီကျေးဆီက ပျိုသက်လျာ ကြာမနေ့းစေနှင့်ကွယ်၊ ပြေးလာခဲ့မောင်လေ"အဲဒါဘဲ၊ ကောင်းလားမောင်မောင်။

ဗညားအိန်။ ။ကောင်းပါဗျာ ကောင်းပါပေရဲ့၊ အညာသားများဟာ တယ်လဲစာရေးကောင်း

တယ်။ ကောင်းကိုဘဲ ကောင်းပါတယ်။ အဟုတ်ကောင်းပါတယ်။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ကိုင်း ကောင်း မနေနဲ့ ကျွန်မ အလှည့်တော့ပြီးပြီ၊ ရှင့် အလှည့်ဘဲ လိုတော့တယ်။ ရှင်လဲ ဆိုပါအုံး။

ဗညားအိန်။ ။ဟုတ်ကဲ့ ကျုပ်ဆိုတဲ့လူက မိန်းမခိုင်းရင်တော့ မငြင်းပါဘူး၊ သီချင်းသာ ထူးထူး ဆန်းဆန်း မရတယ်၊ ရဒါတော့ဖြင့် ဆိုမှာဘဲ။ ကိုင်း'ယောသားသီချင်း နားထောင်မလား၊ ရှေးတုန်းက ဗမာပြည် အင်းဝရွှေမြို့တော်ကို ပခုက္ကူတောကျေးယောလေးမြို့က ယောလူမျိုးတယောက် ယောပုဆိုး ရောင်းလာရင်း အင်းဝသူအပျိုကလေးတယောက်ကလဲ သူ့မေရိုက်တာနှင့် စိတ်အိုက်နေတုန်းမှာ ဖြုံးကနဲ ယောသားနှင့် အကြောင်းပါလို့မို့ ယောရွာကို ခေါ်သွားတဲ့ အကြောင်းအရာများကို အညာသားကဗျာဆရာများ ရေးသားထားပုံက ဒါလိုတဲ့ဗျာ။

ယောသူရွာဘွဲ့သီချင်းဆန်း

“ပုံပြရှေးဆို၊ ပြဒုဗ္ဗေသိုက်မှာတော့၊ ထုန်ရသေးသကို မှုမကျေလိုက်ထာက၊ လုံမလေးကို သူ့အမေရိုက်ရင်ဖြင့်၊ မညှာသွေမရိုက်၊ ကညာဆွေမကိုင်ရှုကယ်က၊ လာလာလေလိုက်ခဲ့ပါတော့ မောင်တို့ရွာ။ နောင်ဘို့မကွာ ကညာမေ မောစေဘို့၊ တောင်တို့သာယာ ပထဗျာ တောဆီသို့၊ ဆောင်လို့လာရင်ပါပကောသာပ။ ဘဝင်မကြည်တဲ့ဇောတွေနှင့်၊ ခင်သီသီဖြင့် မောရှာလိမ့်။ စောမဒီပါကိုနော်ကွယ်၊ ပင်. . . ပင်နီချောငယ်နှင့်ယောထမီ။ နိမိတ်ကိန်းအညီ နေချီကလဲ မသက်ရအောင်ပ ပိတ်အကျီကြွေစီဖက်ပါလို့၊ ဒေဝီကရမက်ကယ်တဲ့ မြနှင်းရည်။ လှရင်းကြည်ပါတဲ့မှုံပုလဲ၊ (အို)လမင်းစန္ဒီသို့ပုံမလွဲ။ တယောက်မယ်မှာ လေလေ့။ ထောက်တွယ်ကာ ခမျာ မောလောက်အောင်၊ ကြောက်မက်ဖွယ်သာ သည်မှာ ပေါ်တဲ့ပြင်၊ ယောသူ့ရွာဆိုတဲ့တေးငယ်နှင့်၊ ဇောခုဗျာပါ အငိုတလှည့်ကြွေးတဲ့လို့။ ခင်လေးမောင်ကြိုတဲ့နဲ့မှာတော့၊ ထင်တွေးရောင်၊ ပုံတကဲ့မလွဲပါဘူ၊ မောစလုခမျာလဲတော့မထင့်၊ ဇောအမှုဗျာပါကဲဒါမို့ (မောင်မောင့်မှာကွယ်) ယောသူ့ရွာကပါကဘဲ။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။မောင်မောင့် ယောသီချင်းဟာက ကျမသဘောအတွင်းမှာဖြင့် အကြော်ကို ဆင်းဆင်းသွားသလို (အို)တကဲ့ကို ကောင်းတယ်၊ ဘယ့်နှယ်များ ကောင်းမှန်း မသိဘူး၊ သည့်ပြင်ရရင် ဆိုစမ်းပါအုံးတပုဒ်။ မောင်မောင့်အသံကလဲ ဖျားစူးရစိ အဟုတ်ကို ကောင်းတယ်မှ။

ဗညားအိန်။ ။ဟင် လင်မယားနှစ်ယောက် ရောက်တတ်ရာရာ တွေ့ကရာတွေ ပြောဆိုနေလိုက်ကြဒါ၊ မေ့တောင်နေတယ်။ ဟော. . . ရော့ ကိုယ့်မယ်တော်ကြီးထံက စာတတန် ပေတတန် ရောက်လာပြန်ကောလေ။ ဘတ်စမ်းပါအုံး။ ဘာများပါသလဲ။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။တကယ်တဲတော် အခုမှဘဲ ပေးတယ်။ အရေးအကြောင်းနဲ့လားမှ မသိဘူး၊ ပေးစမ်းပါ၊ မှန်းမှန်း အို. . . ကျွန်မတို့မယ်တော်ကြီးဘုရား မနဲဘဲဖြစ်နေဆိုပါလား။ အမယ်လေး ဘုရား သိကြားမလို့ အသက်မှ မှီပါအုံးမလား၊ သွားအုံးမယ်ကျွန်မ။ ဟုတ်ပါရဲ့ မနေ့ကထဲက ဟောဒီဘက်မျက်ခုန်းဟာ လှုပ်လှုပ်နေတယ်။ မောင်မောင်ကော လိုက်အုံးမလား၊ ကိုင်းသွားကြမယ်။

ဗညားအိန်။ ။မဟုတ်သေးပါဘူးဗျှာ့၊ စာကိုဆုံးအောင်များ ဘတ်စမ်းပါအုံး။ သူ့စာက ဘယ့်နှယ်ပါလို့လဲ၊ တကတဲ ကဲကိုကဲတဲ့မိန်းမဘဲ၊ ဘတ်စမ်းပါအုံး၊ ဘတ်စမ်းပါအုံး။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဒီလိုတဲ့ မောင်၊ နားထောင်။ ‘မယ်တော်အမိန့်ရှိလိုက်သည်။ သမီးတော်ဝိဟာရဒေဝီတဲ့၊ (အန့်ပြီးတော့) ညီးယောကျ်ားက အင်မတန်ဘဲ စိတ်တိုတယ်တဲ့၊ ဆိုးလဲဆိုးချင်တယ်တဲ့၊ ငါ့ကိုလဲ ယောက္ခမမိဘရယ်လို့ ဂါရဝတရားမရှိဘူးတဲ့၊ (ပီးတော့)ညီးယောကျ်ားဟာ ဘာမှမစဉ်းစားဘူးတဲ့၊ ကျေးမိုက် ကျွန်မိုက်များ စကားကိုယုံပြီး ငါ့ကို သုန်တုန်တုန် မှုန်တုန်တုန်လုပ်နေတယ်တဲ့။ ဒင်းမိုက်လို့ ဒီလိုလုပ်နေပေမဲ့ အမေ စိတ်မဆိုးပါဘူးတဲ့(န့်ပြီးတော့လဲ)ညီးတို့လင်မယားပုသိမ်သွားကတဲက အမေ့မှာ မျက်ရည်နဲ့မျက်ခွက် ဖြစ်နေရပါတယ်တဲ့။ လွမ်းလဲလွမ်းတယ်တဲ့၊ အောက်လဲအောက်မေ့တယ်တဲ့၊ အဲဒီစိတ်တွေဖိပြီး မချိမောပန်း မကျန်းမမာ ဝေဒနာစွဲကပ်နေဒါ၊ ဘယ်ဆေးဘယ်ဝါးမှ စားလို့သောက်လို့လဲ မပျောက်ဘူးတဲ့၊ တနေ့ထက်တနေ့ တိုးတိုးသာလာဒါဘဲတဲ့၊ အမေတော့ ဖြင့် ဒီတောင်က တက်နိုင်မယ်လို့ မထင်ဘူးတဲ့၊ အမေ မသေခင် သမီးမျက်နှာမြင်သွားချင်ပါတယ်တဲ့၊ စာရောက်ရင် ရောက်ချင်း လိုက်လာပါတဲ့။ ကိုင်း တခါဖြင့် ခက်ကြပေါ့၊ ဘယ့်နှယ်လုပ်မတုံး၊ မောင်ကော လိုက်မယ်မဟုတ်လား။ သွားကြမယ်။ ဟောတော့ ပြောရင်းဆိုရင်း ဟောဒီအောက်မျက်ခမ်းက လှုပ်လိုက်တာ၊ ဖွဟဲ့ ကောင်းမှလှုပ်၊ မကောင်း မလှုပ်နဲ့။ မောင်မောင် သုတ်သုတ်သွားကြမှ တော်မယ်။ လိုက်မယ် မဟုတ်လား–ဟုမေးရင်း မျက်ရေတွေတွေကျနေလေ၏ ။

ဗညားအိန်။ ။အို–ဘယ်နှယ် ငိုလား ယိုလား လုပ်ရပြန်တာတုံး၊ ကိုယ့်မယ်တော်ထံ ရာဇသံအမိန့်ကို ကျုပ်ဖြင့် တော်တော်ဘဲ ယုံတယ်။ ဘာကြောင့်တုံးဆိုတော့ အမိန့်တော်နှင့်ကျုပ်တို့လင်မယား ပုသိမ်လာခဲ့ကြရတယ်။ ပုသိမ်ရောက်လို့ တနှစ်လောက်ကြာတော့မှ သမီးနှင့် သမက်များ စားသောက်ဘို့ရာ မုန့်ပဲသရေစာကလေးများနှင့် ဘေးကင်းရန်ကင်း ပရိတ်ချည် ပရိတ်ပန်းများကို မပြတ် မပြတ်ပို့တယ်။ အဲဒါဘာတုံး၊ ကေန္တ အကောက်ဉာဏ်နှင့် အကြံတခုခုရှိလို့ပို့ဒါ။ ကျုပ်ကတော့ ကိုယ့်အမေ့သဘော မပြောဘဲနဲ့သိတယ်။ တကယ်လို့ ဆိုစကတဲက ပို့ပါတော့လား၊ တယ်လဲ ဉာဏ်များတယ်။ ဒါကြောင့် မင်းမယ့်တော်က ပို့လိုက်တဲ့အစာအာဟာရများကို ကျုပ်လဲမစားဘူး။ မင့်ကိုလဲ မစားရဘူး၊တော်ရာလျော်ရာ ပစ်လိုက်တာဘဲ၊ ဘာစားဝံ့မလဲ ကြည့်ပါလား။ ဟို ဘုန်းကြီးလူထွက် ကိုယ့်မတ်ကလဲ ဘုန်းကြီး လူထွက်သာ ဆိုရတယ်၊ ဘယ်လောက်များမိုက်ရိုင်းရက်စက်သလဲ။ သူ့သူငယ်ချင်းဓမ္မဉာဏကို အဆိပ်ကျွေးပြီး သတ်ပစ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ကိုယ့်ကိုယ် ကျုပ်က မစားပါနဲ့၊ မစားပါနဲ့ ပြောဒါ၊ အန္တိပြီး ဒီလို အစားအသောက်ကလေးများ ပေးလို့ပို့လို့ အတော်ကလေးကြာရင်ဘဲ ငါ့သမီးကြီးနှင့်သမက်ကြီးများ မျက်နှာကို မမြင်ရဒါ တော်တော်ကြာလို့ လွမ်းလွန်းလို့ အောက်မေ့လွန်းလို့၊ ခဏလောက်ဖြစ်မချည်းပကိုးများကို အလယ်လာကြပါအုံးတဲ့။ ပထမဦးဆုံး ရာဇသံအမိန့်တော်ရောက်လာကတဲက ကျွန်ုပ်က အရီးတော်ဘုရားလုပ်ပုံသည် အပုံကြီး နေရာမကျသဖြင့် ဘုရား့တူတော်သည် ဟံသာကို လုပ်ကြံတော့မည်ဟု ကြံစည်ပြီးဖြစ်၍မို့ ခြေရင်းတော်သို့ မရောက်နိုင်ကြောင်းနဲ့ တခါထဲ အပြီးပြတ် လျှောက်ထားလိုက်တယ်။ ဒီလိုလျှောက်လိုက်တာတောင် ဒုတိယတဖန် ရာဇသံ လာပြန်ဒါကတော့ 'ရွှာလာယာဆုတ်၊ လှေခုတ်သမား'တဲ့။ စကားလှသုံးလိုက်တယ်။ အခု တတိယတဖန် အသဲအသန်ဖြစ်နေတယ်ဆိုတဲ့ရာဇသံဟာ ဗမာဉာဏ် နထွင်းလှဘို့အလုံးနှင့် (ကျုပ်ဖြင့်)အင်းဝသုံး သုံးပြန်တယ်လို့ထင်တာဘဲ၊ နဲနဲမှ မယုံနိုင်ဘူးဗျာ။

ဗညားအိန်။ ။ကိုင်းဗျာ၊ ယုံရင်လဲ သွားဒါပေါ့။ အမေနှင့်သမီးပေကိုး။ ကျုပ်က ဘယ်နည်းနှင့်မှ တားဆီးကန့်ကွက်နှောက်ရှက်သမှု မပြုထိုက်ပေဘူးပ။ သွားလဲသွားဒါပ။ သို့ရာတွင် နေ့ကောင်းရက်သာ အခါများ ရွေးပြီးသွားမှ တော်မယ်။ ကျုပ်လဲ လိုက်သင့်လိုက်ရဒါပေါ့။ ကိုင်း မိုးလဲချုပ်ပြီ။

ပုသိမ်မှ ဟံသာဝတီသို့

နံနက်မိုးသောက်အလင်းသို့ ရောက်သောအခါ ဗညားအိန်သည် မိမိ၏ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်များကို စဉ်းစားဆင်ခြင်၍ မရှင်မပျ သောကဗျာပါ မချမ်းသာဖြစ်နေသည့်အတွင်း ကြင်ယာတော်ဝိဟာရဒေဝီသည် စက်ခန်းဆောင်မှ ရှုတ်တရက် ရှောင်တခင် ထွက်လာခဲ့ပြီးနောက် လင်ဖြစ်သူ ဗညားအိန်၏ အပါးထိုင်ပြီးလျှင်. . .

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။မောင်မောင်။

ဗညားအိန်။ ။ဘာလဲဗျာ မိမိ။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ကျွန်မ အိပ်မက်တယ်။

ဗညားအိန်။ ။ဘယ်လိုမက်သတုံး။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။မက်ပုံက ဒီလို၊ ကျွန်မဖြင့် ပြန်ပြောရမှာတောင် ကြောက်သေးတော့တယ်။ ကျွန်မတို့ စံနေတော်မူတဲ့မင်္ဂလာအိမ်တော်ရဲ့လှေခါးလက်ကသုံးတိုင်ဟာ ယိုင်လဲသွားတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်မ သွားကြည့်တယ်။ ကြည့်နေတုန်းမှာဘဲ တခါကျိုးပြတ်ပြန်ရော့တယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်မက အနားမှာရှိတဲ့ဖိုးသူတော်လိုလို၊ ဘာလိုလို ကောင်းကောင်းမမှတ်မိဘူး။ ဒီလက်သုံးတိုင်ဟာ အခိုင်သားနဲ့ လဲပြီးကျိုးဒါ ဘာကြောင့်လဲ မေးတယ်။ ဒီတော့ ဒီလူကြီးက ခိုင်ရင် ဘာလဲမလဲပြောပြီး ရော့ဒီရေကို သောက်လို့ပေးလို့ လှမ်းပီး ယူလိုက်တော့ သူ့ရေက ရွှံ့နောက်ရေ ဖြစ်နေတယ်။ ဒီတော့ ရွှံ့နွံ့အတိ နောက်ကျိနေတဲ့ရေကိုဘဲ ကျွန်မသောက်လိုက်တယ်။ သောက်ပီးရင်ဘဲ လူတွေ အုတ်အုတ် ကျက်ကျက် ဖြစ်နေဒါကို မြင်ရတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်မက ဘာဖြစ်ကြသလဲလို့မေးတယ်။ မေးတော့ ရွှေမုဋ္ဌောဘုရားကြီး ရောင်ခြည်တော်လွှတ်လို့ အဖူးသွားမယ်လို့ပြောကြတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်မလဲ ရောင်ခြည်တော်ကို ဖူးချင်လွန်းလို့ ဂမန်းဂဒန်းဘဲ လိုက်သွားတယ်။ လိုက်သွားလို့ ရောက်တော့ ဟုတ်ပါရဲ့။ ရွှေမုဋ္ဌောစေတီတော်မြတ်ကြီးရဲ့ထီးတော်ထဲက ဖွားဖွားဖွားဖွားနဲ့ ရောင်ခြည်တော်ခြောက်ဆိုင် တပြိုင်ထဲ လွှတ်တော်မူနေဒါ မြင်ရဒါကိုး။ ဒီတော့ ကျွန်မ ကြည်ညိုလွန်းလို့ ကျွန်မရတဲ့ဩကာသတို့ ဣတိပိသောတို့၊ ရောင်ခြည်တော် ဇိပါးဘုရားရှိခိုးတို့နဲ့ အားရပါးရ ဖူးဒါကိုး။ ဖူးပြီးလို့ ဦးလဲချလိုက်ပါရော ကတဲမှာဘဲ အစိန္တေယျကိုယ်တော်မြတ်ကြီး တခါထဲ ပြိုကျတော်မူတယ်လို့ မက်တယ်။ အဲဒါ ဘာဖြစ်တတ်သလဲ၊ အိပ်မက်တိတ္ထိများက ဘယ့်နှယ်များ ဆိုသလဲ မောင်မောင်။ ကျွန်မဖြင့် ခုထက်ထိ မြင်ယောင်သေးတယ်။

ဗညားအိန်။ ။ယခု မိမိမြင်မက်တဲ့အိပ်မက်ဟာ တော်တော်ထူးဆန်းတယ်။ ကျုပ်လဲ ဒီအိပ်မက်အတိတ်ကို နိမိတ်မဘတ်တတ်ဘူး။ အန္တိုပြီး ကိုယ့်မယ်တော် မမာဘူးဆိုဒါ မေးချင်မြန်းချင်တာနဲ့ ပုဏ္ဏားတော်စန္ဒဒေဝကို ဆင့်ခေါ် ထားတယ်။ လာပါလိမ့်မယ်။ မောင်မောင်တို့ ဇာတာတော်များကိုလဲ မေးမြန်းစစ်ဆေးရမယ်။ ဟော. . . ပြောရင်းဆိုရင်း မင်းဆရာပုဏ္ဏား ရောက်လာပြီ။ ဆရာ လာလာ ထိုင်ပါ ထိုင်ပါ။ ကိုင်း. . . မိမိ အိပ်မက်ကိုပြန်ပြောဗျှာ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။မင်းဆရာရဲ့၊ ကျွန်မ ဒီလို အိပ်မက်တယ်။ အိမ်တော်လှေခါး လက်ကသုံးတိုင်ကျိုးသွားတယ်လို့ မက်တယ်။ ပီးတော့ ရွှံ့နှံရေကို သောက်ရတယ်လို့မက်တယ် အန္တိုပြီး ရွှေမုဋ္ဌောဘုရားကြီး ပြိုကျတယ်လို့လဲ ကြောက်မက်ဘွယ် မြင်ရမက်ရတယ်။ ဒါ ဘာများ ဖြစ်တတ်သလဲ။

စန္ဒဒေဝ။ ။ယခု ထိပ်ခေါင်တင်သခင် မက်တော်မူတဲ့အိပ်မက်တော်ဟာ 'ဘုရားပုထိုး၊ တန်ခိုးရောင်ခြည်'တဲ့။ တယ်လဲ ကောင်းတယ်။ ဒီနေ့ ဘာနေ့လဲဘုရား။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဘယ့်နှယ်ဆရာပါလိမ့်။ နေ့တောင်မှ မသိဘူးလား။ တနင်္ဂနွေနေ့။

စန္ဒဒေဝ။ ။တနင်္ဂနွေ မက်သောအိပ်မက်သည် မိန်းမက မက်လျှင် ယောကျ်ားဘို့တဲ့။ အန္တိုပြီး ယောကျ်ားက မက်ရင်တော့ မိန်းမအဘို့တဲ့။ အဲဒါက တနည်း။ အန္တိုပြီး သုပိနာဓရအိပ်မက်တိတ္ထုံကျမ်းကြီး အဆိုကတော့'တနင်္ဂနွေနေ့ မက်ချေသော် တိုင်းနေပြည်သူအတွက် ဟောရာသည်'လို့ ဆိုပြန်တယ်။ သို့သော်လဲ တကယ်မှန်တဲ့မဟာတိတ္ထုံအလိုကတော့ 'တနင်္ဂနွေဘရိယာ၊ တနင်းလာ ဆွေမျိုးအတွက်၊ အင်္ဂါမက်သော် အမိအဘ၊ နေ့ဗုဒ္ဓမှာ သားသမီး၊ ကြာသပတေးနေ့မှာ ဆွေခင်ပွန်း၊ သောကြာညွန်းက နွားကျွဲဆင်၊ စနေမြင်သော် ကိုယ့်ဘို့မှတ်၊ အိပ်မက်နေ့သတ်သတ်'လို့ ဆိုတယ်။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ တနင်္ဂနွေနေ့မက် မယားအဘို့၊ တနင်းလာနေ့မက်သော် လူကြီးမိဘတို့အတွက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးတော့ သားသမီးအတွက်၊ ကြာသပတေးမှာတော့ မိတ်ဆွေခင်ပွန်းများအတွက်၊ သောကြာနေ့မက်သော် ကျွဲနွားဆင်မြင်းများအတွက်၊ စနေနေ့မက်ရင်တော့ ကိုယ့်အတွက်ဘဲဘုရာ့။ အဲအသို့မို့ကြောင့် ယခု သခင်မကလေး မက်တော်မူဒါက တနင်္ဂနွေနေ့ကိုး။ အဲ တနင်္ဂနွေနေ့ ဖြစ်တော့ ကိုယ်တော်မြတ်အတွက်ပင်ဖြစ်ပါတော့သည်။ စံအိမ်တော် လက်ကသုံးတိုင်လဲပြီး တခါတည်းကျိုးပြတ်သွား

တယ်လို့ မြင်မက်တော်မူဒါက ပကိုး ဟံသာဝတီပြည်ကြီး ပျက်စီးတိမ်းယိမ်း အံ့သောအကြောင်းပင်ဖြစ်သည်။ ရွှံ့နွံရေကို သောက်ရတဲ့အလိုကတော့ ပကိုး ပျက်တုန်းမှာ ပြုန်းကနဲ ရှင်ဘုရင် ဖြစ်အံ့သော အကြောင်းပင် ဖြစ်ပါတော့ သည်။ အနို့ပြီး ရွှေမုဋ္ဌောဘုရားကြီး ပြိုတယ်လို့ မြင်မက်တော်မူဒါကတော့ ရန်သူမင်းများ ပျက်စီး၍ တချက်တည်း အထွတ်အမြတ်သို့ ရောက်တော်မူ မည့်အကြောင်း ကောင်းညွှန့်ကျော်ဟိတ် ကောင်းနိမိတ်ပင် ဖြစ်ပါတော့သည် ဟံသာဝတီရွှေနန်းကို သိမ်းမြန်းတော်မူမည့်သခင်ထိပ်တင်ရွှေကိုယ်တော်မြတ် ဘုရား။

ဗညားအိန်။ ။ကြားရဲ့လားမိမိဗျာ၊ မိမိမက်တော်မူတဲ့အိပ်မက်ဟာ ကျုပ်အတွက်ဆိုပါလား၊ ဟုတ်ပါရဲ့၊ 'သတ္တဝါတခု၊ ကံတခု'ဆိုဒါလို ကံကုသိုလ်အကျိုးပေးချိန်ကျတော့ သမ္မာဒေဝနတ်ကောင်းနတ်မြတ်တို့က တပ်အပ်သေချာအိပ်မက်ကောင်းများ ပေးလာဒါထင်ပါရဲ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။မောင်မောင့်ဆရာပုဏ္ဏားက ကောင်းတယ်ပြောလို့သာ ယုံရတော့တယ်။ ကျွန်မဖြင့် ဒီအိပ်မက်အတွက် ခုထက်ထိ ကတုန်ကရင် ဖြစ်နေသေးတယ်။

ဗညားအိန်။ ။အနို့ဆရာရဲ့။ ဟောဒီကျုပ်တို့ ဇာတာတော်များကို ကြည့်ပါအုံး။ ဂြိုဟ်စီးဂြိုဟ်နင်းများ လွတ်ကင်းပါရဲ့လား။ ဟံသာဝတီကိုလဲ သွားချင်တယ်။ ကောင်းပ မလား။ ရော့. . . ဆရာ၊ ဇာတာ။

စန္ဒဒေဝ။ ။အင်း. . မှန်လှပါ၊ ဂြိုဟ်စီးဂြိုဟ်နေ ကောင်းလှပါတယ်။ ကျွန်စစ်သားကို သိကြားမ,တဲ့ကိန်းနှင့်ကြုံနေဒါကလား၊ ဇာတာတော် ကောင်းခိုက်မို့ ကြိုက်ရာကိုသာ ကြံစည်တော်မူပါ။ မြန်စွာထမြောက်အောင်မြင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အနို့ပြီး ခရီးယာယီသွားလို့ ကောင်း မကောင်း မေးဒါကလဲ 'ခရီးသွားလို၊ ထိုရပ်ဂြိုဟ်နှင့်၊ သက်ကိုတည်ထား၊ ရှစ်ခုစားမှ'ဆိုခြင်းကြောင့် ယခု ကြွတော်မူမည့် ပကိုးမြို့က အရှေ့၊ ပုသိမ်မြို့က အနောက်ကျလို့မို့ ဇေယျမင်္ဂလာ၊ အခါကောင်း အရပ်ကောင်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့် နဝင်းဇယားကွက် ချိန်လိုက်တော့ ပြက္ခဒိန်အလာ အခါတော်ရတဲ့အချိန်ပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။ သာယီကထိပ်ပန်နန်းရံကိုယ်တော်မြတ်ဘုရား။

ဗညားအိန်။ ။အင်း–အကြံခပ်သိမ်း ပြီးငြိမ်းမယ်ဆိုပါတော့၊ ကျွန်ုပ်သာအခါရလျှင်ဖြင့် ရာ

ဇပုရောဟိတ်သာ မှတ်ပါတော့။ ကိုင်းဆရာပုဏ္ဏားလဲ သွားပေအုံးတော့–ဆို၍ ထိုထိုသော လပ်သပ်ပကာတို့ကို ပေးလိုက်လေ၏။ ပုဏ္ဏားလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနှင့် ပြန်သွားလေ၏။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။မောင်မောင်–ကျွန်မ ယနေ့ဘဲ မယ်တော်ဘုရား ခြေရင်းတော်သို့ သွားချည်အုံးမယ်။ ကောင်းကောင်း နေရစ်ပါ။

ဗညားအိန်။ ။အို–ကျုပ်လဲ လိုက်မှာပေါ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ရှင်မလိုက်နဲ့အုံး၊ ရှင်နဲ့ ပဲကိုးနဲ့တော့ ငြိုးသူရန်ဘက်ဖြစ်နေတယ်။ ပီးတော့လဲ 'သူ့အိမ်ထက်ဝယ်၊ သမက်သဘွယ်၊ တန်ခိုးငယ်' ဆိုတဲ့အတိုင်း ဟိုကျတော့ မောင်မောင် မျက်နှာငယ်လိမ့်မယ်။ ပုသိမ်မှာသာ နေရစ်ပါ၊ နောက်မှ ကျမ စာပေးလိုက်မယ်။ အကျိုးအကြောင်း သေသေချာချာ သိတော့မှ လိုက်သင့်လဲ လိုက်ခဲ့တာပ။ အခုတော့ တပါထဲ မလိုက်ခဲ့နဲ့အုံး၊ သူတို့ ဘယ်လို ကြံစည်တယ်ဆိုဒါ မသိရသေးဘူး။

ဗညားအိန်။ ။အို–ဒီပကိုးလောက် စိုးကြောက်ဘို့ မရှိပါဘူး။ ဒင်းတို့ပကိုး ဆိုးလှတယ်ဆိုပေမဲ့ ကျုပ်တို့ ပုသိမ်က အကဲသာပါတယ်။ အစိုးရတောင် လူ့နှယ်နှယ်မထင်ဘူး။ ပကိုးတိုက်ဘို့ ကျုပ်ဖြင့် ဒီလူတွေကိုဘဲ အားကိုးနေရဒါဘဲ။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။မောင့်မှာဖြင့် ဟောဒီ အနောက်ချောင်းကျကတဲက အသောက်လဲ ကောင်းကောင်းတတ်နေပီ။ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းနဲ့ ပေါင်းမှ လူကောင်းဖြစ်နိုင်တယ်။ နို့ အခုတော့ ကိုယ်ပင်ဟာ အစိုးရ၊ အစိုးရနဲ့တူအောင် ဣန္ဒြေနဲ့သိက္ခာနဲ့ မနေဘူး။ မူးတဲ့ကောင်တွေနဲ့လဲ ပေါင်းရဲ့၊ ဓမြနဲ့လဲ ပေါင်းရဲ့၊ ရှင်တော့ ကောင်းကောင်းပျက်နေပီ။ တဆိတ်ရှိရင် ပကိုးတိုက်မယ်–ပကိုးတိုက်မယ်နဲ့ လူမိုက်အားပေးစကားကိုချည့်ဘဲ ပြောပြောနေတယ်။ ကျွန်မတို့ မယ်တော်ဖုရားကြီးက သားသမက်ကယ်လို့ ချစ်လို့ ပုသိမ် ပေးထားဒါ။ ငြိမ်ငြိမ်အေးအေး စားနေပါတော့လား၊ အလကားဘဲ၊ သူပုန်ထဘို့ ပြောပြောနေတယ်။ အစိုးရကို ပုန်ကန်တယ်ဆိုဒါ လူမိုက် သိလား–မှတ်ထား။

ဗညားအိန်။ ။ဟောဒီမိန်းမ ပြောရ၊ ဒေါသ ထွက်စရာချည့်ဘဲ။ ကြည့်ပါလား၊ ဒီပကိုး အ

ကြောင်းပြောမှုဖြင့် အဆိုး အကောင်း ဆုံးအောင် နားမထောင်ဘူး။ ပကိုး မတိုက်ရခင် သူ့တိုက်နေရဒါနဲ့ တဒုက္ခဘဲ၊ ဟုတ်ပ၊ ကျုပ်ဖြင့် စိတ်ပဲ ညစ်လှပါပြီ။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။အမယ်–ကိုယ်ကဘဲ စိတ်ညစ်တယ်ရှိရသေးသလား။ ကိုယ်ဟာ ဘာကောင်းသလဲ။ သားမယား ပြောတဲ့စကားများဖြင့် လားလားမှ နားမထောင်ဘူး။ မူးချင်မူး၊ ယစ်ချင်ယစ်၊ ဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်နေဒါကလား။ ပုသိမ်ရောက်ကတဲက ရှင့်ဖြင့် အသောက်စွဲနေပကောလေ၊ ကြည့်ပါလား တနေ့ကလဲ အိမ်မဲက သူကြီး၊ ဘသူတဲ့ အဲဒီလူကြီးနဲ့။

ဗညားအိန်။ ။အို တိတ်စမ်းပါအုံး၊ တိတ်စမ်းပါအုံး။ လူဆိုဒါမျိုး မှတ်ထား။ စူးနေရာ စူး၊ ဆောက်နေရာ ဆောက်တဲ့ သောက်တတ် စားတတ်တဲ့အကောင်တွေနဲ့ ကျုပ်ပေါင်းဒါ အကြောင်းက ဒီလိုရှိတယ်။ မင်းတို့အမေများရဲ့ ဟံသာဝတီပကိုး တိုက်တော့ လူဆိုးလူမိုက်တွေနဲ့မှ နေရာကျမယ်။ ဘုရားတကာ ကျောင်းတကာ ပညာရှိသူတော်ကောင်းတွေနဲ့ ပေါင်းသင်းလို့ ကသောင်းကနင်း အလုပ်မျိုးမှာ အဟုတ် ကြိုးစားမယ် မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီလို အဟုတ် မကြိုးကြတော့ အရှုပ်ဆိုးပြီး(ကျုပ်)ပကိုးကို ရနိုင်ပါတော့မလား။ ကိုင်း–နေစမ်းပါအုံး၊ ကိုယ့်ကို ကျုပ်တခုမေးစမ်းမယ်။ ကိုယ်ကလဲ ရှင်ဘုရင်မရဲ့သမီး ကျုပ်ကလဲ မဟာမျိုးမဟာနွယ် အစစ်ဖြစ်တယ်။ ဒီပကိုးဟံသာဝတီမှာ တကယ်လို့ ကိုယ့်မယ်တော်ကြီး အရိပ်အရာ လွှဲသွားရင် ကျုပ်တို့ပြင် ဘသူက ထီးမွေနန်းမွေကို ဆက်ခံထိုက်သလဲ၊ အခုတော့ ကိုယ့်မယ်တော် ကျုပ်ယောက္ခမက ကျုပ်တို့ မထောက်မဆဘဲ ကောက်ကရ ဘုန်းကြီးလူထွက် ရဟန်းဖျက်ကို နန်းဆက်ရန် မှန်းဆဒါကိုများ ကိုင်း–လမ်းကျရဲ့လားဗျာ။ ပြောစမ်းပါအုံး။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။လမ်းတော့ မကျဘူးပေါ့။

ဗညားအိန်။ ။အဲသည်ကဲ့သို့ လမ်းမကျတော့ နန်းဟံသာမဟာဝင်မှာ ရာဇဝင် အချိန်မပရအောင် ပုသိမ်က အဆိုးအမိုက်တွေနဲ့ (ကျုပ်)ပကိုးတိုက်ရလိမ့်မယ်။ ဟင်–ပြောရင်းဆိုရင်း ဟိတ်မာန်ပြင်းလို့မို့ သင်းတို့ပြုသရွေ့၊ သေလို့တောင် မေ့နိုင်ဘူး။ ယနေ့ ထပ်ကွန့် ပုသိမ်က အညွန့်တွေနဲ့ စွန့်စွန့်စားစား၊ မရှုံ့ရှားဘဲ၊ ယောကျ်ားပီပီ ဘာမထီ၊ သာကီနန်းမျိုး ကြွင်းစိုးရအောင် အရမ်းဆိုးသူပုန်

ထမှာကြောင့် ဒဂုံ၊ ဒလ၊ တညင်၊ ပဲကိုးမှာ သွေးမိုးဆီးကြီး ရွာစေမဟဲ့–ဆိုပြီး လက်သုံးတော်ဓားရှိုးနှင့် ကြမ်းများကို ဆောင့်လေ၏။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။အို–ဘယ့်နှာကြောင့် ဒါလောက် ဒေါသကြီးရဒါတုံး။ ကြောက်စရာ လန့်စရာ ဒီလို မလုပ်ပါနဲ့။ မဟုတ်ဘူး ကျွန်မပြောမယ်။ ယောကျ်ားဆိုဒါမျိုး အသောက် အစား ဘယ်ကင်းနိုင်မလဲ။ သောက်တော့ သောက်တာပေါ့။ သို့ပေမယ့်လို့ 'တန်ဆေး လွန်ဘေး'တဲ့။ တော်ရုံ တန်ရုံလောက်၊ ထမင်းဟင်း စားသောက် ကောင်းရုံလောက် သောက်မှပ။ သိပ်သောက်တော့ မကောင်းဘူး။ မူးတော့ ရှင်ကလဲ ရမ်းချင်တယ်။ ပစပ်ကလဲ နံတယ်။ ကျွန်မကလဲ ကြောက်တယ် သိလား။ ပီးတော့ သူပုန်ထမယ် ဆိုဒါလဲ ထချင် ထဒါပေါ့၊ အလကား–ဘာမဆိုင် ညာမဆိုင် ဒီဘုန်းကြီးလူတွင် နန်းစံရင် ခံနိုင်ပါရိုးလားတော်။ မောင်မောင် မူးနေသလား၊ ရော့–ဟောဒီ လဘက်ကလေး တရှိုးဝါးလိုက်အုံး။ သံပုရာရေ ညှစ်ထားတယ်။ စားလိုက် စားလိုက် အမူးပြေအောင်၊ ဇက်လေးသေးလား။ မှောက်လိုက်။ အကြောထိရဲ့လား၊ ဒါကြောင့် ကျွန်မပြောတယ်၊ သိပ်မူးအောင် မသောက်နဲ့လို့၊ ခုတော့ ဘယ့်နှယ်ရှိစ။ သိပ်မူးနေရောပလေ၊ ကောင်းတယ် မှတ်ထား။ မောင်မောင် ပုသိမ်မြို့ဟာ တယ်လဲ ပျော်ဘို့ ကောင်းတယ်နော်။ ပကိုးသားတွေလို မဟုတ်ဘူး။ သူတို့ပုသိမ်သားတွေဟာ လိုက်လိုက်ရောရော၊ ဟောဟော ဒိုင်းဒိုင်းတွေ။ တယ်ရှိုးကြတယ်။ သူခိုးမြေပေါ်တာတခုဘဲ ပြော စရာ ရှိတယ်၊ ရှိုးတယ်နော်။

ဗညားအိန်။ ။ဟုတ်တယ်၊ ကျုပ်တို့ ပကိုးသားတွေလို မဟုတ်ဘူး။ ပကိုးသားတွေကတော့၊ ဝံသာနုရက္ခိတတရားနှင့်စကားကို သိန်တင်ပြီး၊ မယားကို စိန်ဆင်ကြတယ်။ ကျုပ်တို့ပုသိမ်တခွင်ကတော့ မယားကို စိန်ဆင်ဘို့ လိမ်ချင်ပေတယ်လို့(ဟော ဒီက)ပုသိမ်ဘုရင် ကြောက်ကြတယ်။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။အို–ဒါထက်ပဲ၊ မနေ့ညတုန်းက အထုပ်တခု လက်မှာဆွဲပြီး၊ အင်းရဲကြီးက လူတယောက်လာတာ မြင်လိုက်ပါတယ်။ ရှင်ကြိုက်တာများ လာပို့သလား။

ဗညားအိန်။ ။အရက်မဟုတ်ပါဘူး၊ ဘယ်က အင်းရဲကြီးက ဟုတ်ရမလဲ၊ ဟိုအိမ်မဲက၊ ကျုပ် အကောင် သူကြီး ဘာမှမသိဘူး။ ငါးတို့ ငါးခြောက်တို့ လာလာပို့နေကျဘဲ။ ဒီလူဟာ တော်တော်စွမ်းတယ်၊ ဓားတို့ တုတ်တို့တောင် ပြီးသတဲ့။ ရီးတီးရား

တား မမှတ်နဲ့။ သူလာတာကတော့ အခြားကိစ္စမဟုတ်ဘူး။ သူ့တူတယောက် ဓမြမှုနဲ့ အဘမ်းခံနေရလို့၊ ဒီအမှုကို မင်းဘုရား ကြည့်လုပ်ပါအုံးလို့ ငွေထုပ် ကြီးနှင့်လာဒါ။ သူတို့အနော်ချောင်းက အကောင်တွေက လက်ဆောင်ထိုးချင် ကြတယ်။ သူတို့က အရင်က မင်းတို့မယ်တော်ကြီးခန့်လိုက်တဲ့ ပုသိမ်ဝန်တွေ၊ ဆင်းရဲသား မင်းဖြစ် အကောင်တွေလို ကျုပ်ကို လက်ဆောင်ပဏ္ဏာ စားမယ် မှတ် ထင်ပါရဲ့။ ကျုပ်က ဘာလပ်စားမလဲ၊ ယောက္ခမမိဘက မစလို့မနေကြေး ငွေ ဌေးနေတဲ့အကောင်က မစားဘူး၊ နဂိုရ်ကလဲ အခံမရှိ၊ မိဘယောက္ခမက လဲ မထောက်မ၊ ရတဲ့ လစာကြေးငွေကလေးကလဲ မစားလောက် မသောက် လောက်၊ ဘာမဟုတ် ညာမဟုတ်တော့၊ အရာဘဲ ပြုတ်ပြုတ်လို့ မညာဘဲ လုပ် ကြဒါဘဲ။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။နို့နေပါအုံး၊ ကွမ်းသီးပင်နဲ့ သာပေါင်းက လူတွေကော ဘာလုပ်လာကြသလဲ။

ဗညားအိန်။ ။ဒါပ၊ ပကိုးတိုက်တော့၊ ဆိုးမိုက်ဝံ့တဲ့အကောင်တွေပေါ့၊ ဓားအရှေအစင်း၃၀၀ လာတောင်းကြတယ်။ ပကိုးတိုက်မှာ လိုက်မလို့တဲ့။ အဲ. . . သူတို့ပြန်သွားပြီး မဲဇာလီကျောင်းကုန်းက ကျုပ်လူတွေ ရောက်လာပြန်ဒါဘဲ။ ကျွန်တော်တို့ ၂ ရွာကလဲ တရာတပ် ကိုးတပ်ဖွဲ့ပရစေလို့ လျှောက်လာကြတယ်။ သူတို့နဲ့ ပြော ဆိုနေတုန်းမှာဘဲ၊ မြုံးကနဲ ငပုတောက ငရန်တို့၊ ငရဲတို့ဆိုဒါ ရောက်လာပြန် ပြီး၊ ဆရာရဲ့ဆရာ ပကိုးတိုက်ဘို့၊ အဘိုးထိုက် သတင်းတခု ကြားတယ်။ ကျောက်ချောင်းကြီးက သူခိုးငတုရဲ့ဖအေ၊ ငဝေဆိုဒါမှာ၊ ချိုးဥအမတေဆို လား၊ ကျီးကန်းဥ အမတေဆိုလား ရှိတယ်လို့ ကြားရတယ်။ အဲဒီအမတေ များရရင်တော့ ဘာပြောစရာ ရှိမလဲ၊ ခုတ်ချင်တိုင်းခုတ်၊ ထိုးချင်တိုင်း ထိုး၊ တန်ခိုး အင်မတန် ရှိတယ်လို့ ပြောသွားတယ်။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ပီးတော့ ကျွန်မမေးမယ်၊ မှန်မှန်ပြောရမယ်နော်။ ဟိုး. . . အဘိတ်နေ့တုန်း က ညနေခင်းလောက်မှာ ဇလွန်ကဆိုလား ဟသာ်တကဆိုလား၊ ပွဲနင်းကြီးတ ယောက် လာတယ် မဟုတ်လား။

ဗညားအိန်။ ။ဟုတ်ကဲ့၊ လာတယ်။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။အဲဒီပွဲနင်းကြီးနောက်က၊ သူငယ်မတယောက် ကိုယ်ပေါက်ကိုယ်ရောက်လှပါ

ဘိသနဲ့၊ ခေါင်းမှာ ပန်းနီနီပန်လို့၊ ပုဝါအပြာနုကလေးတင်လို့၊ ဆံပင်တပတ်ရစ်ထုံးလို့၊ သနပ်ခါးလိမ်းလို့၊ လက်မှာလဲ လက်ကောက်ကြီးနဲ့၊ ကြိုးကြီးချိတ်ထမီနဲ့၊ အိမ်တော်ကို ပါလာတယ်မဟုတ်လား၊ အဘိတ်နေ့က။

ဗညားအိန်။ ။ကျုပ် ကောင်းကောင်း မမှတ်မိဘူး။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ကောင်းကောင်းပြော၊ မလိမ်နဲ့၊ လိမ်ရင်တော့ ဟောဒီလို လိမ်ဆွဲလိုက်မယ်။ မှန်မှန်ပြော ဘာပြုလို့ မမှတ်မိဘဲရှိရမတုံး၊ အဘိတ်နေ့ကတင်ဘဲ၊ ဘာကြာသေးသလဲ။

ဗညားအိန်။ ။နေစမ်းပါအုံး၊ ကျုပ်စဉ်းစားလို့ မရဘူး။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဟောလိမ်ပြန်ပီ၊ ဘာဖြစ်လို့ မမှတ်မိဘဲ ရှိရမှာလဲ၊ ရှင်ကတောင် ကျွန်မကိုရွှေမုဋ္ဌောကို ဘုရားဖူး သွားပါတော့လားလို့ ခိုင်းသေးတယ်၊ ခိုင်းလို့ ကျွန်မကတောင် ဗောဓိမဏ္ဍိုင်ကျောင်းသွားပြီး တရားနာစရာရှိလို့၊ ကနေ့ဘုရားမသွားနိုင်ဘူး ပြန်ပြောသေးတယ်။ ပြောပီး ကျွန်မက ရှင့်ကိုတောင် တရားနာလိုက်ခဲ့ပါအုံးလားလို့ ခေါ်သေးတယ်။ ခေါ်တော့ရှင်ကတောင် ဟောဒီမှာညှော့သည်တွေရောက်နေတယ်။ ကျုပ်ကိစ္စကြီးလို့ မလိုက်နိုင်ဘူး၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကမေးရင် တကာတော်မှာ အမှုစီရင်စရာတွေများလို့၊ ခြေရင်းတော် မရောက်ရပါတယ်လို့တောင် မှာလိုက်သေးတယ်။ ပီး ကျွမ ကျောင်းကို တရားနာသွားရော့တယ်၊ သွားတော့ ရှင် စကားပြော ကျန်နေရစ်တယ်။ သည်တခါ မလိမ်နဲ့၊ မှန်မှန်ပြော၊ လိမ်ရင်တော့ ဟောဒီလို လိမ်လိုက်အုံးမှာဘဲ၊ မှန်မှန်ပြော။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ကိုယ့်တကယ် ဘုရားစူး။

ဗညားအိန်။ ။စူးရပါစေရဲ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ကြည့်စမ်း ဘုရားကျိန်ပြီးလိမ်တယ်၊ ဘာလို့ရှိရသလဲ၊ မဟုတ်ရင် ဣန္ဒြေနဲ့ပြောပါလား၊ ဒီလူဟာ ဘုရားလဲကျိန်တယ်၊ လိမ်လဲလိမ်တယ်၊ ရှင်ဘုရားမကြောက်ဘူး၊ ဒုတ်မှကြောက်တယ်။ မှန်မှန်မပြောရင် ရိုက်မယ်၊ ဟောဒီလို ရိုက်မယ်၊ ပြော မှန်မှန်ပြော၊ အဲဒီနေ့က အတော်မိုးချုပ်မှ ကျွန်မအိမ်တော်ပြန်ရောက်

တယ်။ ပြန်ရောက်တော့ ညှော်သည်တွေတောင် မရှိဘူး။ အဲဒီည ရှင်နှင့်ကျမ စိတ်ဆိုးလို့ ကျမ ထမင်းတောင် မစားဘူး၊ ညစာ မစားလို့တောင်မှ ရှင်ကလေ ခံပြီး အော့အန်နေလိမ့်မယ်၊ တလုပ်ဖြင့် မကြီး စားလိုက်ပါအုံးလို့ ချော့ချော့ ပြောသေးတယ် မဟုတ်ဘူးလား၊ မှန်မှန်ပြော၊ တခါဘုရားစူး ကျိန်ပီးလိမ်အုံး မလား၊ ပြောရင် မရိုက်ဘူး၊ မပြောရင်တော့ ရိုက်မယ်၊ ဟောဒီလို။

ဗညားအိန်။ ။အိုအို နာပါတယ်၊ မရိုက်ပါနဲ့၊ မင့်အသား ဒီလိုရိုက်ရင် မင်းခံနိုင်မလား၊ မရိုက်နဲ့၊ တော် နာတယ်၊ ကျုပ်မှန်မှန် ပြောမယ်၊ သတိရလာပြီ။ ဒီအဘိုးကြီးဟာ ဟသ်ာတကပွဲနင်းကြီး ဦးကြည္ဒန့်တဲ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။နို့ ဟိုတယောက်ကကော။

ဗညားအိန်။ ။ဟိုတယောက် အသားဖြူဖြူ မဟုတ်လား။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဟုတ်တယ်၊ အသားဖြူဖြူသေးသေးသွယ်သွယ် တယ်လဲမမြင့်ဘူး၊ တယ်လဲ မနိမ့်ဘူး၊ အခန့်သင့်ဘဲ၊ သူ့ကြည့်ပုံ မခို့တရို့နဲ့။ အပျိုတော့ ဟုတ်ပုံမရဘူး။

ဗညားအိန်။ ။အေးဟုတ်ပါပီ၊ ဟုတ်ပါ၊ ခုမှပေါ် ပေါ် လာတယ်၊ ဒီသူငယ်မဟာ မျက်လုံးပြူး ပြူး၊ နဖူးလုံးလုံး၊ မျက်ခုံးကောင်းကောင်း၊ နှာခေါင်းသွယ်သွယ်၊ တင်ကျယ် ရင်လုံး၊ ပခုံးကော့ကော့၊ ပြုံးပြော့ပြော့နဲ့၊ သွားကတော့ စိန်ရောင်၊ ထမိန် တောင်အပြာကွက်နဲ့ ညာလက်ပြင် အလှည့် ဘေးမှာတောင်မှဲ့ကလေးနဲ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။တယ်လဲသေချာပါလား။

ဗညားအိန်။ ။သေချာဆို ဘာပြောစရာရှိမလဲ၊ ဒီသူငယ်မဝတ်တဲ့ ထိုင်မသိမ်းအင်္ကျီက ပါး တယ်၊ ကျဲတဲတဲနဲ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။နို့ ရှေ့ရှောက်ပြောအုံး၊ မှန်မှန်ပြော၊ လိမ်ပြောရင် ဟောဒီမှာ ဒုတ်ရှိတယ်။

ဗညားအိန်။ ။ဒီသူငယ်မဟာ တခြားမဟုတ်ဘူး၊ ပွဲနင်းကြီးဦးကြာည္ဒန့်ရဲ့ချွေးမတဲ့၊ သူ့ယော ကျ်ားကို လှေခိုးမှုနဲ့ဟသ်ာတရုံးတော်က ထောင်ချလိုက်လို့တဲ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။နို့ဘာဖြစ်သလဲ။

ဗညားအိန်။ ။ဒါ ဘာမှမဖြစ်ဘူး၊ ကျုပ်ဆီကို အယူခံလာတယ်။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဒီတော့၊ မောင်က လွှတ်ပစ်လိုက်ကရော့လား။

ဗညားအိန်။ ။မလွှတ်ဘူး၊ လက်ဆောင်ပါလာလို့၊ ကျုပ်ဟာ လပ်စားတဲ့အကောင် မဟုတ်ဘူး၊ လက်ဆောင်ထိုးရင်တော့ ယောကျ်ားဖြစ်ဖြစ်၊ မိန်းမဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်အမှုသယ်မျိုးမဆို ကျွန်ုပ် ထောင်ချပစ်မယ်လို့ ပွဲနင်းကြီးကိုတောင် ကြိမ်းလိုက်မောင်းလိုက်ရသေးတယ်။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။အနို့ ဒီစကား ဖြတ်ပြီးမေးပါရစီဦး၊ ယနေ့ ကျွန်မ ပကိုးသွားမယ်၊ မောင်နေရစ်မယ် မဟုတ်လား။

ဗညားအိန်။ ။မနေရစ်ဘူး၊ ကျုပ်ပါလိုက်မယ်။ မင်းကို ကျုပ် စိတ်မချဘူး။ ပကိုးက အစိုးရတွေဟာ၊ သူခိုးဓမြထက် ဆိုးသေးတယ်။ ‘တရွာသွား တအားယုတ်’သတဲ့။ ကျုပ်ပါမှ ဖြစ်မယ်။ ပကိုးမှာ ဖြစ်ပျက်နေပုံကိုလဲ ကျုပ် သိချင်တယ်။ လိုက်မယ်။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။မောင်လိုက်လို့ မတော်ဘူး ထင်တယ်။

ဗညားအိန်။ ။ကျုပ်မလိုက်စေချင်ဘူးပေါ့၊ တယောက်ထဲ သွားချင်တယ်ပေါ့၊ ဟိုကျတော့ ကျုပ်ပါရင် မတ်တော်မောင်ဘုန်းကြီးလူထွက်နဲ့ကောင်းကောင်းစကားမပြောရဘူးပေါ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဒီလိုမပြောနဲ့၊ ကျမစိတ်ဆိုးတယ်။

ဗညားအိန်။ ။မင်းထင်သလို ကျုပ်ပြောဒါ မဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်ကတော့ စည်းနဲ့ကမ်းနဲ့မှကြိုက်တယ်။ မရီးနှင့်မတ်၊ မနီးအပ်ဘူးတဲ့။ ဒီတော့ ကျုပ်ပါရင် မရီးမတ်ပေတယ်တယ်လို့ နီးနီးစပ်စပ်၊ ပူးပူးကပ်ကပ်၊ အရောတဝင် မလုပ်ရဘူးလို့ ကျုပ်က ပြောမယ်မဟုတ်လား။ ပြောတော့ မင်းက ကြိုက်မှကြိုက်ချင်မယ်မဟုတ်လား၊

စိတ်ဆိုးတော့ ရန်ဖြစ်ချင်ကြမယ် မဟုတ်ဘူးလား။ ရန်ဖြစ်ကြတော့ ပကိုးသွား ရင်း လင်မယားရန်ဖြစ်တယ်လို့ ကဲ့ရဲ့ချင်ကဲ့ရဲ့ကြမယ် မဟုတ်ဘူးလား။ ကဲ့ရဲ့ တော့ ရှက်ချင်လဲ ရှက်ရမယ် မဟုတ်ဘူးလား။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဒါဖြင့် မောင့်သဘောဘဲ၊ လိုက်ချင်လဲ လိုက်၊ ကျမက စိုးရိမ်လို့ပြောဒါ။

ဗညားအိန်။ ။ကိုယ့်ပကိုးက အကောင်တွေကို ကျုပ် ဘာမှမကြောက်ဘူး၊ သူတို့ပကိုးကမိုက် ပေ့ဆိုတဲ့အကောင်ဟာ ကျုပ်တို့ပုသိမ်က အိပ်နေတဲ့အကောင်လောက်ရှိတော့ မပေါ့။ ကျုပ်ပုသိမ်သားတွေနဲ့ တအားကဘဲ။ ဒင်းတို့ပကိုးက ကျုပ်ကို ရီးတီး ရားတားလုပ်ရင် ကျုပ်ပုသိမ်မြို့ အဝှန်းနှင့်တကွ မြောင်းမြတို့၊ ငသိုင်းချောင်း တို့၊ လေးမျက်နှာတို့၊ ဒေးဒရဲ၊ ဖျာပုံ၊ ကျိုက်လပ်တို့၊ ဝါးခယ်မတို့၊ ရေကြည်၊ ပန်းတောတို့၊ ဇလွန်၊ ဟင်္သာတတို့က ဘာခံလိမ့်မလဲ၊ ကျုပ်တပည့်တွေက လူ ကျော်လူမော်တွေကလား၊ သိတ်ရဲတဲ့ထိတ်ထိတ်ကြဲတွေ၊ ကျုပ်လူတွေ ကျုပ် သွေးထိုးထားတဲ့ လေးချိုးရဲဘော်တပ်ဘွဲ့ကို နားထောင်မလား။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဆိုစမ်းပါအုံးတော်။ ကိုယ့်အနောက်ချောင်းသားတွေ၊ ဘယ်လောက်များရဲ သလဲဆိုဒါ နားထောင်ပရစေ။

ဗညားအိန်။ ။နားထောင်ဗျာ့၊ တဆိတ်ရှည်တယ်။ ဒီလိုတဲ့။

ရဲဘော်တပ်ဘွဲ့ကဗျာ မဟာလေးချိုး

ပုသိမ် ၃၂–မြို့မှာ တမျိုးကြံရာ ရပြီမို့၊ အရှိန်ဘုန်းကွယ်မညို့စရာ အကျိုးဖန်ကာ သ– ပါလိမ့်၊ တန်ခိုး ကံသမ္ဘာလှချိန်မို့၊ အမျိုးအရိုး ပြန်ပြန်ကာ မဆနှင့်တော့၊ (သြော်)ပကိုးဟံသာတ သူရဲ့၊ တိတ်ပါကွ တိတ်စမ်းပါ၊ ဝတိန်သိကြားပြေမှာ၊ အသူရာပွဲလိုပ၊ ပုသိမ်သားတွေဟာ ဘသူလာ မလဲဟဲ့၊ တူရာမဲမဲပြီး၊ တဗျူဟာ ကြဲမဲ့ပြင်၊ အမူပါပါ လူတကာကိုတောင် ဆဲဝံ့ပါရဲ့၊ (သြော်)အရှိန် ရဲရဲ၊ အကြိမ်ကြိမ်နွဲ့နေကြ။ အိမ်မဲက(ကျုပ်)အကောင်သူကြီးဟာ၊ ဒုတ်–အုပ် တထောင်တောင်ပြီး ပါသတဲ့၊ ကွမ်းသီးပင်နှင့်သာပေါင်းသားတွေမှာ၊ အညာတဂေါင်းက ဓားဓမရှေတွေကလဲ မနဲပေ ဘူး။ (သြော်)တပွဲတချီမဖြင့်၊ သဲသဲမဲမဲ ရဲရဲကြီးညီကြမဲ့၊ မဲဇလီကျောင်းကုန်းအရပ်ဆိုဒါ၊ အကောင်း ဆုံး တတပ်တဗိုလ် နွဲကြမှာပေါ့၊ အင်းရဲကြီးက ထင်းလှဲတစီးနှင့်စားဘို့သောက်ဘို့တဲ့၊ ငါးတို့င ခြောက်တို့ ပို့လာတဲ့၊ ငဖောရဲ့သမက်၊ ငနက်ကြီးရဲ့အမျိုး ငဖိုးကြာဆိုဒါ၊ လက်သီးနှင့်ထိုးဒါတောင်

မှ မကဲ့ပါဘု၊ ပုလဲတို့၊ ခရုတို့၊ အပုတို့အနုတို့ပေါတဲ့ ငပုတောက ငရဲနှင့်ငရန်ဆိုဒါ၊ တပွဲပြန် အမှန် ဇော်ကောင်းပါသတဲ့၊ သြော်–ကျော်ချောင်းကြီးက သူခိုးငတုရဲ့ဖအေ ငဝေဆိုဒါ၊ ချိုးဥအမတေ ၂လုံးရယ်နှင့်၊ အင်း ပြုံးပြုံးရင်း အလွန်အမင်းလှကြတဲ့၊ ဇလွန် ဟသ်ာတ ခမောက်စု နိဗ္ဗာန်ကို၊ ၂ယောက်တစု အိပ်ဖန်ထားကြပါစို့၊ နင်လား ငါလား ငါတကားနဲ့၊ တကဲ့အရေး ထွက်လာကြမဲ့၊ လေးမျက်နှာနှင့်ငသိုင်းချောင်းသားတွေမှာ၊ ဒိုင်းကောင်း လွှားကောင်းနှင့်သိုင်းကောင်းကောင်း ကစားတတ်ချည်ရဲ့၊ (သြော်)အကြွားနယ်ဘဝမှာဖြင့်၊ စပါးတကယ်ရပါသတဲ့၊ ဝါးခယ်မနှင့်မအူပင် မှာ ဘသူမှ လူမထင် သူမထင် စွမ်းကြပေသတဲ့၊ အရမ်းဆော်မဟာလို့ အကြမ်းအဖော် အလှော်ရ ပါသတဲ့၊ ပန်းတနော်က တကောင့်သားတွေမှာ၊ နန်းတော်စောင့်သမားတွေပေါ့၊ ဆောင့်ကြွားကြွား နဲ့အကြွေးဆဲဆဲပြီး၊ သွေးရဲလို့ မာပုံချာပုံမှာ၊ ဒေးဒရဲဖျာပုံကျိုက်လပ်သားတွေကွဲ့(အင်း)သောက် စား အကစားနှင့်၊ တောက်တောက်ခါးခါး အမောက်စားတွေမို့၊ ယောကျ်ားဘသားဟဲ့–ကြောက် မလားလို့ပြောင်ပြောင်မှုန်းတဲ့၊ ငနောင်–ငလုံး–ငပြုံး–ငလှ–ငပု–ငမူဆိုဒါတွေ၊ ညောင်တုန်းမနေဖြူ မှာဖြင့်၊ လုလုယူကြတဲ့ အညွန့်သမားတွေပေါ့၊(သြော်)မရွံမရှား စွန့်စွန့်စားစား၊ ညွန့်ညွန့်ကြီးကြွား လောက်အောင် အပုံတော်သမို့ တဂုဏ်မော်မဗျို့ရယ်လို့၊ ကျုံပျော်မြို့ဆီက သတင်းထွားတဲ့မြင်း သမား ငစိန်ဆိုဒါ၊ (ဟောဒီ)ဗညားအိန်ရဲ့တပည့်ကြီးပေပေါ့၊ ကျုံတနီးက ငဖိုးရဲ့သား ငမောင်ဆို ဒါ၊ ဆိုးဆိုးဝါးဝါးဟာမို့၊ ပကိုးသား အကောင်တွေကိုဖြင့် ကြိုးမျှားနဲ့ချည်နှောင်ပြီး၊ ဝပိုးဝါးကြီး နှင့်တောင်ရိုက်ဝံ့နှက်ဝံ့ပါရဲ့တဲ့၊ (သြော်)တချက်မှ မရွံ့အသက်စွန့်တဲ့ငမောက်ကဲ့အမျိုး ငမျိုးလှ ဆိုဒါ၊ (ငါ့လို)အစိုးကိုတောင် ရှိမခိုးချင်ဘူးတဲ့၊ အနောက်ရိုးမက၊ သောက်ကျိုးနဲ ဂွကျတဲ့၊ ငမြား နဲ့ငပြူးဆိုဒါကို၊ ဘုရားမထူးလို့တောင်၊ ဒူးနှင့်ဘယ်ပြန်ညာပြန် တိုက်လိုက်ရပါသေးသကွဲ့၊ ခ လောက်သိုက်က နှစ်ယောက်အမိုက်ပ၊ ငနူးနဲငဝေဆိုဒါ(ငါ့ကို)ဦးမချလို့ ဒူးမချလို့တောင် (ဟော ဒီလို)ခါးတောင်းခနားကျိုက်ကျိုက်ပြီး၊ ထောင်းလားရိုက်လားလုပ်ရပါသေးသကော၊(သြော်)အ ကြမ်းသဘော ရမ်းမကောရယ်လို့ ပန်းတော ရေကြည်က၊ အကျော်အမော် အတော်ပျော်တတ်တဲ့ ဂဇော်ဘတင်ကြီးဆိုဒါ၊ ဟိုမှာသည်မှာ အမှုမှုဆင့်ဒါမို့၊ သူ့ဖြင့်ကျမမနိုင်ပါ၊ အပိုင်သာ ထုလေ– တေလေတော့ရယ်လို့၊ သူ့အမေတောင် ငါ့ကိုအပ်ရပါသကွဲ့၊ မြောင်းမြကွင်းပေါက်က၊ ငချင်း ရောက်ကဲ့အမျိုး၊ ငဖိုးမင်းဆိုဒါ၊ ထိုးကွင်းမှင်ကြောင်၊ ခကြောင်၊ ဆေးနီတွေကလဲ၊ မျှားလိုက်ပါ ဘိသနဲ့၊ ဟင်–အရေးကျလျှင်ခါးဟဲ့လို့ သွေးပြီး တမြမြထားတဲ့ခွေးမသား ငအောင်ဂေါင်းရဲ့မြည်း၊ ယောင်တစောင်းကြီးနဲ့၊ ငဖီးရဲ့ညာလက်မောင်းရင်းက အကွင်းကြီးဟာ ကြာဘက်ဆောင်းအင်း ကြီးလို့ ပြောကြသကွဲ့၊ (သြော)ခနိတောဆိုဒါကတော့ ငပိပေါတယ်လို့ ပြောချင်ပြော၊ ဆိုချင်ဆို၊ နဂိုက အရက်သောက်တာမို့ မရှက်မကြောက် သမက်ယောက္ခမ၊ ငမူးနှင့်ငတေဆိုဒါ တခွက်နှစ်ခွက် လောက်နှင့်ဖြင့် မမူးပေဘူး၊ (အိုကွယ်)ဘီလူးအာဠဝက၊ ပုဏ္ဏကလို့မို့၊ သူပုန်ထလျှင် အများနှင့် တော့ မကြောက်ပါဘူးဆရာရယ်တဲ့၊ (သြော်)ကြွားကြွားမောက်မောက်၊ ခါးခါးတောက်တောက် ဝါးခမောက်တွေနဲ့၊ အားမြောက်စရာ၊ နဝင်းဇယားအချိန်၊ အရှိန်တလွှင်လွှင်တောက်ပြီမို့၊ ဗညား

အိန် ပုသိမ်ဘုရင် တယောရယ်က၊ (ဟော့)တမိုးအောက်တွင်ဖြင့်၊ မစိုးမကြောက်သူမို့၊ ပကိုးလောက် သာဖြင့် မဖြိုလှပါ၊ အို–သူပုန်ဘဝမှာဖြင့် ယုံကြပါတော့၊ ဒဂုံ၊ ဒလ၊ မုတ္တမတိုင်း ဟံသာတဂိုဏ်း စံရာကိုဖြင့်၊ အကွက်ကျကျ၊ မတွက်ရအောင် လက်ရအကုန်နှဲ့။ ဘဝဂ်ကြိုးမနော်၊ စက်ဘုန်းတမော် မော်နှင့်၊ လက်ရုံးတော် ၂ဆူတန်းပါလို့၊ တိုင်းခန်းပြန်ကာလည်ခဲ့မကွဲ့၊ နွယ်သာကီ သိုက်ဝင်မျိုး ရယ်လို့၊ တိုင်းမဟာဝင်မှာ သမိုင်းရာဇဝင် မညှိုးရအောင်၊ ဟံသာကို ပြန်ကာစိုးပါလိမ့်၊ (အမယ် မင်း)တန်ခိုးလင်းတယ်တို့ အလှန်တရာမှ ရွှံ့စရာပြကြဒါကြောင့်(ယြော်)ပကိုးသနင်းကိုဖြင့် မနှံ့ မနာပြုချည်တော့၊ (အို မိမိရဲ့)အမျိုးချင်းရယ်လို့ 'ဝံသာမနု'နိုင်ဘု၊ သူ့အသက် ငါ့အသက် အလု အယက်ဟာမို့၊ သူ့ထက်ငါ တပ္ပဲ။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ယြော် အခု မောင်မောင်ဆိုပြတဲ့၊ ရဲဘော်တပ်သားတွေနဲ့၊ ပကိုးကို လုပ်ကြံ မယ်လား၊ ရပုံချည့်ဘဲ။

ဗညားအိန်။ ။အို၊ ဘယ့်နှယ် မရဘဲရှိမလဲ။ ကျုပ် အနောက်ချောင်းက အကောင်တွေရဲ့အ ကြောင်းတော့ ကျုပ် ကောင်းကောင်းသိတယ်။ ကိုယ့် ပကိုးသားတွေ ဆိုးဝါး တယ်ဆို ဘယ်ဟုတ်မလဲ။ သွေးစွမ်းတဲ့အကောင်တွေပါ၊ ဘာကြောက်လိမ့်မ တုံး၊ ကျုပ်တို့မင်းမျိုး၊ စိုးမျိုးဆိုဒါ၊ 'သေလဲမြေကြီး ရှင်လဲရွှေထီး'တဲ့၊ နေမီး စက် မနူန်းသာအောင် ဘုန်းသမ္ဘာပြရလိမ့်မယ် မင်းကတော်ရဲ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ကိုင်း၊ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ဘုန်းသမ္ဘာ ပြနေရစ်၊ ကျွန်မ သွားချည့်အုံးမယ်၊ အရာရာမှာ စိတ်ချပရစေနော်။

ဗညားအိန်။ ။အို အခုဘဲ လိုက်ခဲ့၊ အခုဘဲ မလိုက်နဲ့တဲ့၊ တကယ့်ကို ခက်တယ်၊ ဘယ့်နှယ် တုံး။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ရှင့်စိတ်ကို ကျွန်မစမ်းကြည့်ဒါ၊ လိုက်လို့ တော်မယ်မထင်ပါဘူး။ ဘာကြောင့် လဲဆိုတော့ ဟို–ဘုန်းကြီးလူထွက်က 'အရှင်မွေးက၊ နှိုင်းသွေးညီးညီး၊ နေ့ ချင်းကြီး'လိုဒါလို ဘုန်းကြီးလူထွက် ဓားထက်ဘို့ သားသမက် ဖမ်းပြီး နန်းရံ အိမ်ရှေ့ထားတယ်။ ပကိုးချောင်းမှာ သူတို့ မိုဃ်းကောင်းတဲ့အခါ၊ ဘာလိုက် လို့တော်မတုံး။

ဗညားအိန်။ ။မိမိဗျာ၊ အရေးကြောင်းဆိုတော့ အမွေးတချောင်းကျွတ်မခံတဲ့စာမရီမျိုးပါ

ဗျာ။ ဘာစိုရိမ်မတုံး၊ လိုက်မယ်၊ ဘသူ့ဘာထင်ရမတုံး၊ ကိုင်းခုဘဲ သွားမယ်။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။အဲဒါမျိုးတွေကြောင့် ခက်တယ်၊ ကျွန်မဖြင့်ခက်တယ်။ အင်မတန် အရွံ့တိုက်ချင်တဲ့လူ၊ ဘယ့်နှယ်ဘဲ ပြောပြောတော့၊ သူ့သဘောကျ၊ သူ့ဒေါသချည့်ဘဲဟု ပြောဆိုလျက်–

ငိုမျက်ရည်စီးကျပုံ

အညှိုးရယ်သို၊ အဆိုးပိုသာပိုတဲ့၊ ပကိုးကို မောင်မလိုက်ချင်နဲ့၊ ယောင်ငိုက်လူချော။ မန်သွေးငယ်ဖီ ရန်ဘေးကို ဘာမထီတဲ့၊ စာမရီ သာကီမျိုးကိုရှင်၊ (အမယ်မင်း)စိုးရိမ်လို့ပြော။

ဗညားအိန်။ ။အို ဘာစိုးရိမ်ဘို့ရှိသလဲ၊ အလကား၊ သွားမဲ့လာမဲ့လမ်း ငှက်မကောင်း သန်းဒါလို မလုပ်ပါနဲ့။ ကျုပ်လူတွေကိုလဲ ကျုပ်ဆင့်ထားတယ်။ ဟောပြောတုန်း မြုန်းကနဲ ပေါက်လာကြပြီ။ ကိုင်း–လာကြလာကြ၊ ဘယ့်နှယ်လဲ–အိမ်မဲသူကြီးရဲ့၊ ကျောက်ချောင်းကြီးက ကျုပ်အကောင်တယောက်ကော မမြင်ပါလား။

အိမ်မဲသူကြီးပြော။ ။မှန်လှပါ၊ ကျောက်ချောင်းသူကြီး၊ အင်းရဲသူကြီး၊ ကျောင်းကုန်းသူကြီး၊ သာပေါင်းသူကြီးမှစ၍ ပုသိမ် ၃၂မြို့အတွင်းရှိ သင့်လျော်သောသူကြီးကလန်၊ သံပျင်ရွာစိုး အစရှိသည့်လူရဲလူညွန့်တွေကိုရွေးပြီး လှေတပ်အခင်းအကျင်းနှင့် မြစ်တွင်းက အသင့်ရှိနှင့်ပြီး ဖြစ်ပါကြောင်းများ လျှောက်ထားပါသည်ဘုရား။

ဗညားအိန်။ ။ကိုင်း–သူကြီး သွားကြစို့၊ မိမိကကောထဗျာ၊ နှေးကန်လိုက်ပါဘိတော့တယ်။ မြန်မြန်လုပ်ပါ။ ထပါ သွားမယ်။ (ဆိုပြီး၊ နေရာမှထ၍ အပြင်သို့ထွက်လာခဲ့ရာ တံခါးဝကသံချောင်းသည် ခေါင်းတော်ကိုညီပြီးလျှင ဆံပင်များပြတ်ပြီးသော် ဝတ်လဲတော်ပုဆိုး ကြမ်း၌ ခ၍ မတ်တတ်က လဲသွားလေသတည်း။)

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။အမယ်လေး–သူကြီးရဲ့ လာပါအုံး၊ ထူပါအုံး–ထူပါအုံး၊ ချက်ခြင်းဒိဋ္ဌ၊ နိမိတ်ပြဒါဘဲ၊ ကျွန်မထိတ်လှချည်ရဲ့၊ မလိုက်ပါနဲ့ မောင်မောင်ရယ်။ "ဇမ္ဗူဒီပ၊ နိမိ–တ္တ"တဲ့။ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းဆိုဒါ နိမိတ်ထွန်းတဲ့ကျွန်းပါ၊ ယခု မောင်လိုက်တော့မယ်လို့ ထသွားရင်ဘဲ တံခါးတွေက သံချောင်းဟာ ဖေါင်းတော်ကို ရစ်ပတ်

ပြီးဆံပင်များတောင်ပြတ်သွားတယ်။ ပီးတော့လဲ ဝတ်လဲတော်ရာကျကို ကြမ်းခလို့ လဲတော်မူတယ်။ တကယ်လို့ဆိုတော့ စဉ်းစားဘို့ ရှိပါတယ်၊ မကောင်းတဲ့တိတ်ဆိုးနိမိတ်ဆိုးတွေဘဲနော်။ ကိုယ်တော်လိုက်လို့ မတော်ဘူး။

ဗညားအိန်။ ။ခက်လိုက်ပါဘိတော့ မင်းကတော်ရယ်။ ဆံပင်ပြတ် နောက်ထပ်ပေါက်လိမ့်မပေ့ါ၊ ကျုပ်လဲပေမဲ့၊ ဒူးမပြဲပါဘူး၊ ထူးထူးကဲကဲ လုပ်ပြီး မဟုတ်ထာတွေကို ပြောမနေပါနဲ့၊ မြေပေါ်မှာလဲရင်သာ မြေကိုင်တတ်တယ်လို့ ကြားဘူးပါတယ် အခုတော့ အိမ်ပေါ်မှာ လဲဒါ ဘာဖြစ်ရမတုံး၊ ကိစ္စမရှိပါဘူး။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ကိုယ်တို့ယောကျ်ားများဟာ ဘာမှအယုတရားမရှိတတ်ဘူး၊ "ခလုတ်ထိမှ အမိတတတ်တယ်"၊ တကယ်ဘဲ ရှင်ဖြင့်တားလို့ မရဘူးပေ့ါလေ၊ အမယ်လေး–ပကိုးနဲ့ပုသိမ် စိုးရိမ်လှချည်ရဲ့တော်–ဆိုပြီး

ငိုလိုက်ပြန်ပုံ

(အမယ်လေး)နိမိတ်ပြဒါကြောင့်၊ ထိတ်လှချည်ရဲ့ မင်းကတော်။ အရာရာဖြစ်ပုံတွေးတယ်တော်–လေးရဲ့စိတ်နော်။ မယ့်မျက်ဖျော်ရယ်လေ၊ ခက်သော်ကော့အထူး။ အတိတ်ကိုဖွေ၊ နိမိတ်တွေတယ်မကောင်းပါဘူး။ ငယ်ပေါင်းလင် ပျို့ထိပ်ထားမှာလ၊ ဟံသာကို ပြန်ဒါဖြင့် မှားလိမ့်၊ (မောင်မောင့်ကိုရှင်)တားလို့မဖြစ်ဘူးသာဖြင့်၊ (အမယ်မင်း)သွားစို့ချစ်ဦး။

ကိုင်း–မောင်မောင် သွားမယ်၊ မညိုဘုတို့၊ ခင်ခင်စောတို့လဲ လိုက်ခဲ့ကြ၊ ဆိပ်ကမ်းကိုဆင်းမယ်။

ဗညားအိန်။ ။အို၊ တမြို့တရွာသွားကြမှာ ခါးကဟာနှင့်နေရာမကျပါဘူး။ အဝတ်အစားများလဲပါအုံး။ တောင်းမှာ အကွတ်၊ လူမှာအဝတ်တဲ့ဗျာ့။ ကာလမှာ ဝတ်နိုင်စားနိုင်မှ၊ မော်နိုင်ကြွားနိုင်မှ နေရာကျတယ်။ ရောမစိန်လက်ကောက်ကြီးဝတ်စမ်းပါအုံးဗျာ၊ သင်းတို့ ပကိုးကျတော့ အစိုးရသားမယားတွေနဲ့ ပြိုင်စမ်းရအောင် ပုသိမ်ကတချက် မောက်ရအောင်ဟာ စိန်လက်ကောက်ကြီးတဘက်တချက်၊ တလက်လက်ကယ်နှင့်မပေ့ါတပေါ် ပေ့ါတပေါ်။ ခင်လေး စိန်လယ်ကပ်ကြီးတလုံးရယ်က သုံးရတီထက် မကျော့တကျော် ကျော့တကျော်၊ ဆိုသလို ဟို–ပကိုးကျတော့ အရှိန်လွှင်ဘို့ဟာ စိန်တင်လက်စွပ်၊ စိန်နားကပ်နှင့်စိန်

စိန်ခချပ်၊ စိန်ဘယက်ငွဲပြင် စိန်ခါးစီးကြိုး၊ စိန်ဆံထိုးနှင့်၊ စိန်ကြိုးဒါလီ၊ စိန်ပန်းကိုသီလို့မို့၊ စိန်စီတဲ့ဘီး၊ စိန်ကြယ်သီးနှင့်၊ စိန်ထီးကိုကာ၊ စိန်ပဝါမှာ၊ စိန်ဇာကိုစီ၊ စိန်အင်္ကျီတဲ့၊ စိန်ထမီစိန်ရောင်ရှက်လို့၊ စိန်တောင်ကွက်၊ စိန်လျှံဖြာပြီးတော့၊ စိန်ဟံသာစိန်ပကိုးမှာ၊ စိန်တန်ခိုးတရှိန်ရှိန်နဲ့၊ စိန်ပုသိမ် စိန်စိန်နဲ့ကြွားရအောင်၊ စိန်များများ ဝတ်စမ်းပါ၊ မင်းကတော်ရဲ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ကျမစိတ်လက်လဲ အပုံကြီး မကောင်းပါဘူး။ ဘာမှ ဝတ်ချင်စားချင်စိတ် မပေါက်ဘူး။ ဟောဒီ စိန်ဘီးကလေး စိုက်ပြီးပေးစမ်း(မညိုဘု)၊ ကျမ ပုသိမ်ထီးကလေးပိုက်ပြီး လိုက်ခဲ့မယ်၊ မောင်မောင်ရှေ့က သွားပေတော့။

ဗညားအိန်။ ။ကြည့်စမ်း သူကြီးရဲ့၊ ရေမြေလိုက်လို့လား မပြောတတ်ဘူး၊ ကျုပ်တို့မင်းကတော်ဟာ ပုသိမ်ကျမှ တသွေးတမွေးဖြစ်ပြီး ချစ်စရာကောင်းတယ်။

"မှန်လှပါဘုရား"။

အန္တိနေပါအုံး၊ မိမိခါးက ထမိန်ပါးပါးကလေး လဲလိုက်ပါအုံး။ ပုသိမ်သားတွေကို လူကဲ့ရဲ့နေပါအုံးမယ်။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဟုတ်ပါရဲ့မညိုဘုရယ်၊ ဟိုအထုပ်ဖြေလိုက်စမ်းပါအုံး၊ ပုသိမ်သူနှင့်တူအောင်ဟာ ထမိန်ထူထူဝတ်မယ်၊ ပေး. . . ပေး. . . ရော့ ဒါခေါက်ထဲ့ခဲ့၊ ကိုင်း သွားကြစို့၊ စိတ်လေးလိုက်ပါဘိတော့တယ်။ ဩော်. . . အနောက်ချောင်းကိုဖြင့်ရောက်ကောင်းမှ ရောက်တော့မယ်။

ဗညားအိန်။ ။မိမိနှယ်–ဘယ့်နှယ် နိမိတ်မရှိ နမာမရှိတဲ့စကားတွေ ပြောရပါလိမ့်မတုံး။ ယခုကျုပ်တို့ ပကိုးသွားဒါက တိုင်းရေးပြည်ရေးနှင့်ပတ်သက်လို့ စစ်မက်တိုက်ခိုက်ဘို့ သွားဒါမှ မဟုတ်ဘဲကလား။ မိမိတို့မယ်တော်ကြီးဘုရား မမာတော်မူဒါကိုကြည့်ရှင်းရှုရှင်း၊ မေးရင်းမြန်းရင်း သွားကြဒါ ဘာကိစ္စရှိနိုင်ပေမတုံး။ ကိုင်းလာကြလာကြ၊ မြစ်ဆိပ်ကို ဆင်းမယ်။

အင်း. . . ရောက်လာကြပေ့ါ၊ မြို့စား၊ ရွာစား၊ သူကြီးများအစုံအညီ ရောက်နေကြပါပကော။ ကတ္တူလှေ့နှင့်ကြင်၊ လှေယဉ်လှေလောင်း၊ လှေ်ကား၊ အတော်များသားကလား။ ကိုင်း

လာဗျာ့ တက်တက်၊ အင်း–လောင်းတော်ပေါ်ဖြင့် ရောက်ကြပေ့၊ ဟိုကျတော့ ကျုပ်လူများကောင်း ကောင်း သတိထားကြ။ ပကိုးမြို့ဆိုဒါ၊ သူခိုးတို့ ဘာတို့ တယ်ပေါတယ်၊ ရာဇဌာနီမင်းနေပြီဆိုတော့ အရပ်ရပ်က လူညွန့်တွေပေါင်းပြီး လူကောင်းကလဲတမျိုး လူဆိုးကလဲ တဖုံ၊ အစုံရှိဒါဘဲ။ ကိုင်း ပျော်ပျော်ပါးပါး သွားကြစို့။ မင်္ဂလာသီရိန်၊ ဖြိုးဖြိုးငယ်ထိန်၊ ပုသိန်ပုသိန်ဓိပတိ၊ မပျက်အခြေ လက်လက်ကယ်ဝေ ကြက်သရေရှိခဲ့၊ ဘုမ္မိသာခေါင်၊ မရွံ့စဖူး၊ အညွန့်ခူးလို့မို့၊ ကွန့်မြူးစွာပြောင် တာမို့၊ တောင်မြေဒီပ၊ တဂိုဏ်းအခြေ၊ သမိုင်းဝေဘို့၊ တတိုင်းပြေကွန်းဘုံ၊ ဂွန်းသူပုန်ထနိုင်တဲ့၊ အောင်ဇေယမှန်အခါမှာ၊ ဟံသာခေါ် ပကိုးလှမ်းမှာကြောင့်၊ ကြိုးပမ်းကာ အခြေစောင်းကြစေ နှင့်၊ မညှိုးလန်းစရာ အရှေ့ကောင်းဘို့လို့၊ သတိုးနန်းလျှာ အမွေတောင်းရအောင်ဟာ၊ လှေလောင်း နှင့်ပို့၊ သွားကြမယ်။

အကြိုတော်စေလွှတ်ခြင်း

ဟံသာဝတီရွှေနန်းသခင် ဘုရင်မရှင်စောပုသည် သားတော်အိမ်ရှေ့မင်းဓမ္မစေတီမှစ၍ သီရိမနု၊ ပိုက်ထရာဇာ၊ ဗညားကျန်း၊ ဗညားလော၊ ဗရူ၊ ပိုက်ထသူရ၊ အဲကံကောင်း၊ နန္ဒသင်ရံ၊ မနုကပိုက်၊ အက္ကရပ်၊ လိုက်ကံကောင်း၊ ဇိပ်လက္ခမ်း၊ ပိုက်သင်ရံစသော မှူးတော်မတ်တော်တို့စု ဝေးရာ ညီလာခံသဘင်တွင် မိန့်ဆိုတော်မူသည်မှာ “သားတော်နန်းလျာ မဟာဥပရာဇ်မှစ၍ ပြည် ကြီးလက်ရုံး၊ ပြည်ကြီးပခုံး၊ ပြည်ကြီးမျက်လုံးဖြစ်ကြသော အချင်းမှူးမတ်သေနာပတိတို့– သိ ကြပလား၊ သမက်တော်ဗညားအိန်နှင့်သမီးတော်ဝိဟာရဒေဝီတို့သည် ပုသိမ်က လာကြပြီလို့ကြား တော်မူရသည်မှာ ၇–ရက်တိတိရှိပြီ။ ယခုတိုင်အောင် ဟံသာဝတီသို့ မရောက်မပေါက်၊ ဘောက် မယ်တိုင်ကြောင့် တာလောက်ကြာပါလိမ့်မတုံးလို့ အညာသားငလုံးကို အကောင်းဆုံးသောလောင်း လှေနှင့်အကြောင်းအခြေတို့ကို မောင်မင်းစုံစမ်းရမည်လို့ စေလွှတ်တော်မူလိုက်ရာ သမက်တော် ဗညားအိန် ပုသိမ်က ထွက်ခဲ့ရာ ယခုတိုင် မရောက်သည်မှာ ရောက်ရာမြို့ကျေးရွာများက လူသူ များကို ဘုရားမှာသစ္စာဆိုရေတိုက်ပြီး မိုက်ဘော်မိုက်ဘက်ညှိနေလို့ ပြေတော်သို့ရောက်လာ ကြန့် ကြာဖင့်နွှဲ့ရှိနေကြောင်းပါနှင့် လှေတမန်ငလုံးက လျှောက်လို့ကြားသိတော်မူရတယ်။ ဒင်း–ငါ့ကို ဂုဏ်ခံပြီး ပုန်ကန်မည်လို့ ဆိုပါကလား အချင်းမှူးတော်မတ်တော်များ”ဟု ရာဇမာန်ရှ၍ ဒေါသ နှင့်မေးမြန်းတော်မူလေ၏။

ထိုအခါ သီရိမနုမည်သောအမတ်က “မှန်လှပါ၊ အရှင့်သမက်တော်ပုသိမ်စားဗညားအိန် သည် ယောက္ခမမိဘကို ဂွလုပ်မည်မထင်ပါ၊ အညာသား ငလုံး၏ စကားသည်လည်း ကဲလွှားပိုမို၍ မလိုလျှင် မလိုသည့်အလျှောက် ရောက်တတ်ရာရာ လျှောက်ထားဒါနှင့် တူပါသည်။ အဘယ့် ကြောင့်ဆိုသော် သမက်တော်ဗညားအိန်သည် ပုသိမ်ရောက်မှ ဆရာတော်သင်္ဃာတော်တို့က ဟော

ပြောပြသဆုံးမတော်မူသဖြင့် ပကိုးမှာတုန်းကကဲ့သို့ စိတ်ကြမ်းလက်ကြမ်း ဟော့ရမ်းသော့သွမ်း ခြင်း မရှိမူ၍ ပြကတေ့ စိတ်ကောင်း သဘောကောင်း၊ သူတော်ကောင်းတို့နှလုံး အားထုတ်စွဲသုံး၊ ဥပုသ်သီတင်းနှင့်နေကြောင်းများနှင့် . . .”စသည်ဖြင့်၊ စကားရှည်ရှည် လျှောက်ထားမည်ရှိရာ အိမ်ရှေ့မင်းဓမ္မစေတီက မနှစ်သက်သောအမူအရာဖြင့် သီရိမနုအမတ်ကို မျက်စောင်းချိတ်၍ တဆိတ်ကြည့်လိုက်ရာ “ဗောင်းတော်ညိတ်စိတ်တော်သိရမည်”ဟူသောစကားအတိုင်း သီရိမနု အမတ်လည်း အဆုံးသတ်မလျှောက်ဝံ့ဘဲ ရှိနေလေ၏။

ထိုနောက် ရှင်စောပုက မိန့်တော်မူပြန်သည်မှာ “သားတော်အိမ်ရှေ့မင်းမှစ၍ မှူးကြီး မတ်ရာသေနာပတိတို့။ တောထဲက ဆေးသည် သေဘေးကိုတားလျက်၊ ကိုယ်ထဲက သွေးဖြစ်လာ သော သားသမက်သည် တရားပျက်ကွက် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သောအား၊ ငါ့အား ယခု ပုန်ကန် ပုန်းစားပြုသဖြင့် အမှုနှင့်တူအောင် သားတော်မောင် ဓမ္မစေတီက ကြံစည် ကွပ်မျက်ရမည်”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဗညားကျန်းအမည်ရှိသောအမတ်က လျှောက်ထားသည်မှာ “ကျွန်တော်မျိုးတို့ ဟံသာ ဝတီပြည်ကြီး၏ အတီးရာဇဝင်ပုံပြင်သမိုင်းတို့၏ အလို အဆိုအမိန့်အရ ရှေးအထက်ကျော်ကာလ ဤနေရာဤဌာနသည်ကား ပင်လယ်တိမ်ဖြစ်လျက် ဘုရားသခင်၏ဗျာဒိတ်တော်အတိုင်း သေး ငယ်လှသော ကျွန်းကလေးပေါ် လာရာ ဟသ်ာ ၂ကောင်တောင်မှ မနားလောက်သဖြင့် တကောင် ပေါ် တကောင်ဆင့်၍ နားကြရပါသည်။ ကျွန်းကလေးသည် တဖြေးဖြေး ကြီးကျယ်လာရာ ကု လားပြည်က သင်္ဘောသားများရောက်လာ၍ ဆန်ရေရိက္ခာရှာဖွေခြင်းငှါ ဟံသာဝတီကျွန်းပေါ်သို့ တက်ကြရာ တစုံတရာ အိမ်ရာခြေရာ၊ နေထိုင်သူလူများကို မတွေ့ရသဖြင့်‘ပဌမငါတို့တွေ့ရသော ငါတို့ကျွန်းဖြစ်သည်’ဟူသော အထိမ်းအမှတ်ဖြင့် လင်ပန်း ၉–ချပ်မြှုပ်ထားခဲ့ပါကြောင်း။ ၎င်း နောက် ဤကျွန်းသို့ မွန်များရောက်လာပြန်ရာ မိမိတို့တိုင်းပြည်နှင့်နီးသည်အားလျော်စွာ မိမိတို့က ရှေးဦးစွာ တွေ့မြင်သောလက္ခဏာဖြင့် ကုလားများ မြှုပ်ထားခဲ့သော လင်ပန်း ၉–ချပ်အောက်က သံကောက် ၉–စင်းကို မြှုပ်ထားပြန်ပါကြောင်း။ ထိုနောက် အညာသား မြန်မာများ ရောက်လာ ပြန်၍ မွန်များ၏ သံကောက် ၉–စင်းအောက်က ကျောက်ပဲနောက် ၉–တင်းကို နှံ့ထားပြန်ကြောင်း။ ထိုနောက် ဟံသာဝတီကျွန်းအတွက် ကုလား၊ မွန်၊ မြန်မာ ၃ ဘာသာလူမျိုးတို့ သူ့ကျွန်းဖြစ်သည်၊ ငါ့ကျွန်းဖြစ်သည်ဟု ငြင်းခုံကြ၍ တရားတဘောင်ဖြစ်ကြရာ သိကြားမင်းက သူအိုပုဏ္ဏားယောင် ဆောင်၍ ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ မွန်များဘက်ကိုလိုက်စား၍ တရားအနိုင်ပေးသဖြင့် သမလ၊ ဝိမလ မင်းတို့ နန်းခင်းရိုက်ရာ ဟံသာဝတီပြည်ကြီးကို ဖန်တီးစိုးစံသည်ဟု ရာဇဝင်များကဆိုသောကြောင့် ကျွန်တော်တို့ မွန်များကို ကုလားလူမျိုး၊ မြန်မာလူမျိုးတို့ထက် သိကြားမင်းကိုက ချစ်ကြောင်း ခင်ကြောင်း ကောင်းကောင်းကြီးသိရပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ သိကြားမင်းချစ်ခင်သော မွန်လူမျိုးတို့၏

မင်းစိုးရာဇာဖြစ်တော်မူသော သမလမင်းတရား၊ နတ်ရွာလားတော်မူပြီးသော် ညီတော်ဝိမလမင်း နန်းခင်းရိပ်ဖြူ စိုးတော်မူသောကာလ မရီးတော်တော်ကိုပင် တောင်ညာထား၍ စံစားတော်မူရာ မိဘုရားမှာ သားတော်အသားကုမ္မာ၊ သမီးတော်မိတလိုတို့ရှိရာ သားတော်အသားကုမ္မာကို သတ်ပစ်မည်စိုး၍ ဟံသာဝတီမြို့မြောက်ဘက် ကျေးလက်ရွာငယ်တရွာ၌ ကျွဲဆရာကြီးတဦးထံ အပ်နှံ၍ ကျွဲကျောင်းခိုင်းထားရသတဲ့။ အဲဒီဝိမလမင်းလက်ထက်တော်တွင် တပြည်ရပ်ခြားတိုင်းတပါးမှ ကုလားဆိုတဲ့လူမျိုးက ရာဇဌာနီဖြစ်သော ဟံသာဝတီပြည်ကြီး၌ ရှိးလှသောမွန်လူမျိုးများသည် မပါးမနပ်သဖြင့် ကုလားက နှပ်ဘို့ကောင်းကြောင်း၊ ပိုက်ဆံကြေးငွေ ရှာဖွေလို့ရလွယ်ကြောင်း၊ စီးပွါးလမ်းဖြောင့်ကြောင်းသိရ၍ တိုက်လို့ရလျှင်လည်း ယူမည်။ တိုက်လို့မရလျှင်လည်း ခနသိဒ္ဓိလမ်းဖောက်မည်ဟု–အရပ်(၇)တောင်မြင့်၍ ရဲရင့်သန်စွမ်းသော ကုလားကြီးတကောင်က ဦးစီးခေါင်းဆောင်ပြု၍ ရဲမက်ဗိုလ်ပါအများနှင့် သင်္ဘော(၇)စင်းရောက်လာရာ တိုင်းသူပြည်သားတို့ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့၍ မကြံတတ်မစည်တတ် အကြပ်ဖြစ်နေသကာလ၊ ဝိမလမင်းက 'ချစ်လှစွာသော မိဘုရားကြီးများ၊ တခါဖြင့် ဘယ့်နှယ်လုပ်ကြမတုံး'လို့ တိုင်ပင်သတဲ့။ သည်သကာလတော့ မိဘုရားက သူ့သားတော် အသားကုမ္မာသည်၊ သတ္တိကောင်းကြောင်း၊ ခွန်အားဗလကြီးကြောင်း၊ တောကျွဲ၏ ချိုပေါ် ကတောင် စီးဝံ့ကြောင်း၊ မြို့ထဲရွာထဲကို မလာဘဲ တောမှာသာ ကျွဲများနှင့်နေကြောင်း၊ သူတပါးခေါ် လျှင်မရ၊ သူ့နှမတော် မိတလိုကို လွှတ်ခေါ်ပြီးလျှင်ဖြင့် လိုက်လာလိမ့်မည်လို့–လျှောက်ထားသတဲ့။ အဲဒီတော့ ရှင်ဘုရင်က အားရဝမ်းမြောက်စွာနှင့် သမီးတော်မိတလိုကို အခြွေအရံများနှင့် တောထဲသို့လွှတ်လိုက်သတဲ့။ တောစပ်နားကျတော့ နှမတော်မိတလိုက 'အိုမောင်ကြီးရေ'လို့ ဟစ်ပြီးခေါ် လိုက်ရာ အသားကုမ္မာက နှမ၏ အသံကိုကြားတော့ တောထဲက ပြေးပြီးထွက်လာလို့ မောင်နှမ ၂ ယောက်တွေ့ကြရာ နှမက အကျိုးအကြောင်းပြောပြတော့ မောင်က လိုက်လာရောတဲ့။ နန်းတော်ရောက်တော့ ဘထွေးတော် ရှင်ဘုရင်က 'ငါ့တူတော် တယ်လဲထွားကျိုင်းပါလား၊ ငါ့တူတော်သည် အရပ် ၇–တောင်မြင့်တဲ့ကုလားနှင့်နှင်လား ငါလား ယှဉ်ပြိုင်ပြီးလျှင် နိုင်အောင် သတ်နိုင်ပမလား'ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ အသားကုမ္မာက–'ဘုရာ့ တူတော်သည် ဤမျှလောက်သောကုလားကို ဘာလောက်ကမှ မကြောက်ပါ။ တယောက်ချင်းသာ ချိန်းလိုက်ပါတော့'လို့ လျှောက်သတဲ့။

သည်ကာလ ဝိမလမင်းက 'ငါ့တူတော်မောင်သည် တပွဲမှာ ကြဲမှဘဲ။ နိုင်အောင် ကြိုးစားစမ်းပါ။ ငါ့တူတော်က မနိုင်ရင်ဖြင့် နန်းတိုင်ကိုဖက်ပြီး အသက်ခန္ဓာ၊ ရွှေလိပ်ပြာဇီဝိန်သည် တာဝတိန်သာကို ရောက်ရှုရှိတော့ဒါဘဲ၊ မောင့်မယ်တော်နှင့်ဘထွေးတော်မှာဖြင့် မောင်မှတပါး ကိုးစားရာမရှိပြီ။ သည်တပွဲမှာ အစွမ်းကုန် ကြဲလိုက်နွဲလိုက်စမ်းပါ''ဟု မိန့်တော်မူပြီးနောက် ''တယောက်ချင်း တိုက်စိမ့်မည်၊ မင်းတို့ကုလားများက ရှုံးလျှင် သင်္ဘော ၇–စင်းကို သိမ်းယူမည်၊ ငါတို့က ရှုံးလျှင် မင်းတို့အလိုရှိရာ ပေးမည်''ဆို၍ ကုလားများထံသို့ စေလွှတ်တော်မူလိုက်သတဲ့။ သည်တော့

ကုလားများကလဲ အပွဲပွဲမှာ နွဲ့နေကျဖြစ်သည့်အတိုင်း "ကောင်းပြီ၊ တို့က အရပ်ဝေးကဖြစ်သည်၊ မည်သည့်နေရာဒေသတွင်၊ မည်သည့်နေ့ရက်ကို သတ်မည်ကိုသာ ပြောတော့၊ အကူအညီမရှိကြစတမ်း"ဟု ဆိုလိုက်ကရောတဲ့။

ချိန်းတဲ့နေ့ရက် ရောက်တော့ ၇–တောင် ကုလားက လှံရှက် ၁၀–သစ်၊ အလျား ၁၁–တောင်ရှိတဲ့လှံကြီးကို ကစားပြီးလာရောတဲ့။ အဲသည်ကဲ့သို့ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် လှံကစားပြီးလာကြရာ တယောက်နှင့်တယောက် နီးကပ်ကြသောကာလ အသားကုမ္မာက "ဟေ့ ဆရာကြီး၊ မင်းနဲ့ငါသာ ထိုးရမည်ကို မင်းနောက်က ကုလားများ များများခေါ် လာတယ်နော်၊ မကောင်းဘူးရှိတယ်နော်" ဟုဥပါယ်တမျဉ်နှင့်လိမ်လည်၍ ပြောလိုက်ရာ ကုလားကြီးက အဟုတ်မှတ်၍ နောက်ကိုလှည့်ပြီး ကြည့်လိုက်ရာ အသားကုမ္မာက ကုလားကြီး၏လည်ပင်းကို လှံနှင့်ထိုးဖြတ်ယူခဲ့ပြီး ဘထွေးတော်ရှင်ဘုရင်ကို ဆက်သတဲ့။ ပါသမျှကုလားများကို သုံ့ပန်းဖမ်းပြီး သဘော် ၇–စင်းကို သိမ်းယူကြရောတဲ့။

အဲသည်ကစ၍ သိကြားမင်းကိုက မေတ္တာရှိလို့ တည်ထောင်ပေးခဲ့တဲ့ ဟံသာဝတီရွှေပြည်ကြီးသည် ဟံသာဝတီအမည်ပျောက်၍ ဥပါယ်တမျဉ်နှင့်လိမ်လည်၍ ရသောကြောင့် 'ဥပါယ်ခိုး' ဟုတွင်ပြန်ကာ ကာလကြာသဖြင့် ယခုအခါ "ပဲကူး"ပဲခူးဟူ၍ ခေါ်တွင်ပါသည်။ ဤမှတပါးလည်း ရှေးဖျားမဆွ ကျွန်းပေါ် စက ကုလားများက မွန်တို့နယ်ပယ်အရပ်မှာ လင်ပန်း ၉–ချပ်နှင့်အညွန့် တင်ရာ၊ မွန်များက ကုလားတို့အညွန့်ကိုခူးပြီး အဖူးအညှောက် သံကောက် ၉–စင်းစိုက်လျက် တပတ်ရိုက်ထားရာ မြန်မာတို့က ၉–စင်းသောသံကောက်ကို အောက်က ကျောက်ပဲနောက် နှံ့စွဲပြီး စံပဲညာဏ်တလွန်းတင်၍ ၃ လွန်းတင် မကွဲတမျိုးကြောင့်လည်း 'ပဲခိုး'ဟုတွင်ကြသဖြင့် သခင်မလက်ထက်၌ ရက်စက်သော ဥပါယ်ညာဏ်၊ ကြံစည်ရန် မသင့်ကြောင်းကို မျူးမတ်ပေါင်းပညာရှိတို့က သတိပေးစကား လျှောက်ထားသံတော်ဦးတင်ရပါတော့သည်၊ နန်းလုံးဒေဝီ၊ ကေရီထိပ်စုသခင်မကြီးဘုရား"လျှောက်ထားလေ၏ ။

ထိုအခါ ဓမ္မစေတီမည်သော ဘုန်းကြီးလူထွက် အိမ်ရှေ့မင်းက"အချင်းမှူးတော်မတ်တော်တို့၊ မယ်တော် ရွှေနန်းရှင်က ပုသိမ်စားထံ ရာဇသံပို့တော်မူရာ၌ 'အကာကို ပစ်၍ အနှစ်ကိုသာ ငါထားမည်'ဆိုတဲ့စကားအမိန့်အားဖြင့် ပုသိမ်စားလာရာ၌၊ မယ်တော်မှာ မုသားဖြစ်နိုင်မည်လော။ ဥပါယ်တမျဉ်ဖြစ်နိုင်မည်လော။ မဖြစ်နိုင်ချေ။ အဘယ့်ကြောင့်ပါနည်းဟူမူ၊ ငါတို့မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ဘဝတို့ဖြင့်၊ သံသရာ၌ ကျင်လည်တော်မူကြောင်း ရှေးဟောင်းအတ္ထု–ပ္ပတ္တိဖြစ်သော ၅၅၀–နိပါတ်အလာ၊ ဝေသာဒိဇာတ်တွင် အလောင်းတော်ဆင်မင်းသည် နောက်လိုက်နောက်ပါ များစွာသောအခြွေအရံတို့နှင့်သစ်အယ်ပင် တောသို့လာ၍ သစ်အယ်သီးများကို

အဆက်မပြတ် လာရောက်စားသောက်လေရာ၊ တနေ့သောအခါ မုဆိုးတယောက်မြင်၍ ဆင်များ သတ်ဖြတ်လိုသဖြင့် လေးမြှားအစုံအလင်နှင့်သစ်အယ်ပင်ပေါ် က စောင့်ရှောက်ချောင်းမြောင်း နေရှာသတဲ့။ အလောင်းတော်ဆင်းမင်းကလဲ လာမြဲအတိုင်း ခြွေရံသင်းပင်းတို့နှင့်၊ သစ်အယ် တောသို့လာတော့၊ ခါတိုင်းကဲ့သို့၊ သစ်အယ်ပင်ပေါ် က ကျေးငှက်တို့ မြည်တွန်ကြွေးကြော်သံများ ကို မကြားရလေတော့၊ နေ့တိုင်းနှင့်မတူ တမူကွဲပြားသည်၊ ဧကန္တ သစ်ပင်ပေါ် မှာဖြင့် ရန်သူတစုံ တယောက် ရောက်နေပြီ တွေးတောပြီးခါ၊ နောက်ပါများကို မောင်မင်းတို့ မလိုက်ကြနှင့်အုံး၊ ငါ စူးစမ်းဦးမည်ဟု ပြောပြီးလျှင် သစ်ပင်ကြီးအောက်သို့ဝင်၍ 'အရှင်သစ်အယ်ပင်စောင့်နတ်မင်း၊ ခါတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့ရောက်လာလျှင် အရှင်နတ်မင်းသည် သစ်အယ်သီးများကို အများအပြားဆွတ် ခြွေ၍ ချလိုက်မြဲဖြစ်ပါသည်။ ယနေ့မချလိုက်လျှင်ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ပြန်ပါတော့မည်''ဟုပြောရှာတဲ့။ အဲသည်သကာလတော့၊ မုဆိုးက အထက်ကျော်ကာလ၊ ဤသစ်အယ်ပင်စောင့် ရုက္ခစိုးနတ်သည် ဆင်များရောက်လာလျှင် သစ်အယ်သီးများကို ဆွတ်ခြွေပြီးချနေကျဘဲဟု ထင်၍၊ ဆင်အုပ်ကြီး တအုပ်လုံး၊ သစ်အယ်ပင်အောက်သို့ဝင်စေလိုသောအာသာနှင့်သစ်အယ်သီးများကို ဆွတ်ခူး၍၊ တဖုတ်ဖုတ်ပစ်ချရှာတဲ့။ ပစ်ချသောသစ်အယ်သီးများကို ကောက်ယူပြီးလျှင် ဆင်မင်းလဲ အခြွေ အရံများရှိရာသို့ ပြန်လာခဲ့ပြီး အခြွေအရံများကို ''ယနေ့ သစ်အယ်ပင်ပေါ် မှာရန်သူရှိတယ်၊ ဟန် မကျဘူး''ဆိုပြီး ပြန်ကြရှာတဲ့။ အဲသည်အကြောင်းတွင် အလောင်းတော်ဆင်မင်းဆိုတဲ့စကား သည် မုသားဖြစ်နိုင်ပါသည်လောတဲ့။ ဘာကြောင့်တုံးဆိုတော့၊ ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့ရဲ့လမ်း ကြောင်းတမျည်း၊ နိသျှည်းဖြစ်သောကြောင့်ရယ်လို့ မှတ်ရပါမည်။ အဲသည်ကဲ့သို့သော 'ဥပဒေ နိသျှည်း'ကြောင့် သိပ်ပြီးနေရာကျဒါဘာဘဲတဲ့။ ထိုမှတပါးလည်း၊ မယ်တော်ဘုရားမှာ ပုန်စားပုန် ကန်ပြုမဲ့၊ ပုသိမ်စားကို၊ လှည့်ဖျားခေါ် ဆောင်ရာ၌ မယ်တော်မှာ ဘုရားလောင်းဆင်မင်းနှင့်တူလို့ မို့၊ ပုသိမ်စားမှာ မုဆိုးတည်းဟူသော ရန်သူနှင့်တူသောကြောင့် မြူလောက်မျှ အပြစ်မခဟူ၍၊ စံနစ်ကျကျ၊ တစ်တစ်ခွခွ မှတ်ယူကြလေကုန်။ ပန၊ တဖုံတချက်၊ ဆက်၍ကွန့်မြူး၊ ဆိုလိုက်ဦးအံ့၊ မယ်တော်ဘုရားက ပုသိမ်စားဗညားအိန်သည် ငါ့အား ပုန်ကန်မည်ပြုသဖြင့်၊ အမူနှင့်တူအောင် သားတော်ဓမ္မစေတီက ကြံစည်ကွပ်မျက်လိုက်ရမည်–ဟု မိန့်တော်မြတ်မှတ်တော်မူရာ၌လည်း'ပါ နောပါဏာသညိတာ၊ ဝဓကစိတ္တံ'တဲ့။ အနက်ပြန်လိုက်တော့၊ 'ပါဏော၊ သတ္တဝါလည်းဖြစ်စေတဲ့။ ပါဏသညိတာ၊ သတ္တဝါဟူသောအမှတ်လည်းရှိစေတဲ့။ ဝဓကစိတ္တံ၊ သတ်လိုသောစိတ်လည်း ရှိစေ တဲ့'။ သို့ကလို တမျိုးပြုသော်လည်း အစိုးရဆိုဒါ အပြစ်အလျော့က်၊ စစ်ရှောက်ဆုံးဖြတ် သတ်တန် လျှင် သတ်ရတော့သည်။ 'ကြောင်တကောင်အတွက် ကြွက်တမြုံ့'တဲ့ မင်းကြီးများ''ဟု ပြောလိုက် ရာ မှူးတော်မတ်တော်တို့က''မှန်လှပါဘုရာ့ ရွှေဘုန်းတော်ကြောင့် မဝံ့ပါဘုရား''ဟု ပြားပြားဝပ် ၍ လျှောက်ထားကြလေ၏ ။

ထိုသို့ညီလာခံသဘင်တွင် ပြောဆိုနေကြတုန်းမှာပင် ဖြူးကနဲ ရောက်လာ၍ မထိတ်သာ

မလန့်သာ ပြာပြာသလဲ လျှောက်ထားသည်မှာ“မှန်လှပါ၊ ထိပ်ခေါင်တင်သခင်မကြီး ဗျာဒိတ်တော်အတိုင်း၊ ဘုရား့ ကျွန်တော်မျိုး ငလုံးသည် မြစ်ချောင်းကမ်းထိပ်တွင် အလွန်ပင် မြင့်လှစွာသော သစ်ပင်ကြီး တပင်ပေါ် တက်၍ ရေကြောင်းတလျှောက် ကြည့်ရှုရာ၊ မျက်စိတဆုံးလောက်မှာ များစွာသော ကတ္တူ၊ လွန်းကြင်၊ လှေယာဉ်၊ လှေပျံ၊ သမ္ဗာန်တုံကင်း၊ အီကင်းလှေလော်၊ ဇင်ယော်၊ လောင်းလှေအထွေထွေသော ကရဝိတ်ဖောင်တော်ကြီးတို့၌ တညီးညီးတလျှပ်လျှပ်၊ ကြာယပ်ပုဇွန်ဆီထီး၊ အနည်းနည်းသော သိုင်းကျိုင်းအလံဖြူများကို တင်ထူဖြန့်လွှားလျက်၊ ကြီးမားကြောက်မက်ဘွယ်ရာသော၊ ရေတပ်ကြီးကို ဒိဋ္ဌကေန် အမှန်မြင်ခဲ့ရပါသည်။ ရန်သူတော်နီးလှသဖြင့် နန်းတော်ကြီးမျှော်တော်စင် အထက်လောက်က တက်ရောက်၍ ရှုကြည့်တော်မူပါဘုရား”ဟုလျှောက်ထားလျှင် ပရိသတ်အလုံး ရှုံးရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်ပြီးလျှင် ပိုက်သင်ရံအမတ်၊ သီရိမနုအမတ်၊ ဗညားလောအမတ်တို့ နန်းမြင့်ပြာသာဒ်ပေါ် သို့တက်ရောက်ကြ ရှုကြလေရာ ငလုံးလျှောက်ချက်အတိုင်း မမြင်ရသဖြင့် နန်းမြင့်မှဆင်းခဲ့ကြ၍ ခွေးမသား လျှောက်ထားတိုင်းမဟုတ်ပါ။ လေးငါးခြောက်စင်းမျှလောက်သော လှေယာဉ်လှော်ကား ရေပြင်၌ လှော်ကစားနေသည်ကိုသာ မြင်ရပါကြောင်းနှင့် ရှင်စောပုအား လျှောက်ထားလေ၏။

ရှင်စောပုလည်း “ဒင်းတို့ဆိပ်တော်သို့မဝင်ဘဲ ရေပြင်မှာ ကစားနေကြသလား။ သိုင်းကျိုင်းအလံဖြူများပါတဲ့ အလိုထောက်လျှင် ပုသိမ်လောင်းလှေများနှင့်ဘဲ တူတယ်။ ကိုင်း–သီရိမနုအမတ်၊ ဗညားလောအမတ်၊ လိုက်ကံကောင်းအမတ်၊ ဇိပ်လကွမ်းအမတ်လေးဦးက ကမ်းနဖူးဆိပ်တော်သို့ အရောက် အကြိုတော်သွားကြရမည်။ အကယ်၍ သမက်ဗညားအိန်ပါလာခဲ့လျှင် ဒင်းမျက်နှာကို ငါမမြင်လိုဘူး။ ဝိဟာရဒေဝီကိုသာ အလျှင်အမြန် ငါ့ထံသို့ ဝင်ရောက်ဖူးမြော်စေရမည်။ ကိုင်း သားတော်မောင်အိမ်ရှေ့ကလဲ မမေ့မလျော့နှင့်”ဟု မိန့်တော်မူလိုက်၍ ညီလာခံစဲသောအခါ အကြိုတော်အမတ်တို့သည်လည်း မြစ်ကမ်းဆိပ်သို့ သွားကြလေသတည်း။

ဗညားအိန် ကွယ်လွန်ခြင်း

ပုသိမ်မြို့က လာခဲ့ကြသော ဗညားအိန်၏ လောင်းတော်လှေယာဉ်၊ လှေပျံ ကတ္တူလွန်းကျင်စသော လှေတက်များသည် အစဉ်အတိုင်း လှော်ခတ်ချီတက်လာကြရာ ဟံသာဝတီပဲကိုးရွှေမြို့တော်သို့ ရောက်ခါနီးတွင် လှေတော်၊ လောင်းတော်၊ ဖေါင်တော်စသည်များ လှော်ခတ်နည်းဟု ဆိုအပ်သော

(၁) ဘုရားရှိခိုးဟန်

(၂)ရွှေလောင်းချီ

(၃)ရွှေလောင်းထွက်

(၄)ရွှေဘောင်ချိုး
(၅)တက်ကောက်
(၆)တက်မြှောက်
(၇)တက်တန်း
(၈)တက်စောင့်
(၉)တက်ထောင်
(၁၀)တက်ရှည်
(၁၁)တက်ဝှက်
(၁၂)တက်ခတ်
(၁၃)တက်လှ
(၁၄)အိမ်မိုးချင်တင်
(၁၅)ဇင်ယော်သုတ်
(၁၆)ဇင်ယော်ဝဲ
(၁၇)ဝမ်းဘဲတောင်ဖြန့်
(၁၈)ဝမ်းဘဲကန်
(၁၉)လက်မြန်
(၂၀)ခေါ်တော်မူ
(၂၁)နတ်သမီးပန်းခိုး
(၂၂)နတ်သမီးပန်းဆွတ်
(၂၃)နတ်သမီးပန်းလှမ်း
(၂၄)နတ်သမီးပန်းတောင်း
(၂၅)သံလျက်ထမ်း
(၂၆)ဆေးတော်ထိုး
(၂၇)ရာဇမတ်ကြီး
(၂၈)ရာဇမတ်ငယ်
(၂၉)နေရောင်ကာ
(၃၀)နေရောင်ပြ
(၃၁)တင်းတိမ်ရံ
(၃၂)တင်းတိမ်လှစ်
(၃၃)သုံးချက်ပေါက်မြန်
(၃၄)စံပယ်ငုံ

(၃၅)ဆင်စွယ်ဝန်းရှက်
(၃၆)ကိန္နရာတောင်ရှက်
(၃၇)ရွှေငှက်တောင်ခတ်ဟုဆိုအပ်သော တက်ရေး(၃၇)ချင်းတို့ဖြင့် မြစ်တွင်း၌ လှော်ခတ်ကစားကြရာမှ ဆိပ်တော်သို့ ဆိုက်မည်ရှိရာ အောက်ပါလှေတော်သံများကိုလည်း ကျူးရင့်သီဆိုလျက် ခတ်ကြလှော်ကြသည်မှာ–

လှေတော်သံအမျိုးမျိုး

(ရွှေလောင်း)။ ။ရွှေလောင်းလှေတော်၊ ရေပေါ်ပျံကာဝဲပါလို့ နဒီဟံသာထဲမှာလ၊ အောင်ပွဲတော်ရ။ လှေလှေ ရန်ကင်းကိုလေး၊ အို–ကွင်းပါကြ။

(ပန်းတနော်)။ ။မိုးသက်ကယ်ဝေ၊ ရွှေလှေရွှေလောင်းကိုလ၊ ယှဉ်လေလေ၊ ယှဉ်မစောင်းကြနှင့်၊ သူကောင်းတော်ရ။ အို–ရှင်မြှောက်စားတယ်လေ၊ လှေသွားခေါင်ဘဲ။

(ရေကင်း)။ ။ငှက်ရွှေဇင်ယော်၊ ရေပေါ်ပျံကာဝဲပါလို့ ကြင်ဘော်ခင်ဘော် ကွဲရှောင့်ထင့်၊ မောင်နဲ့တူ၊ ပူလေးပူလိမ့်မယ်။

(မင်းကြီး)။ ။မိုးသက်ကယ်ဆင်၊ သခင်နှင့်ကွာဝေး၊ လှိုင်းတွေက ဖွေး။

(စံရွှေ)။ ။မလင်းမှောင်ဝေ၊ လှိုင်းဗွေဘောင်ဦးမှာတဲ့၊ ဇင်ယော် ဟင်္သာမြူးပါလို့၊ တွန်ကျူးဘာဝ မာဂဓ။ အို–စုန်ဆင်းတယ်လေး၊ လှေသင်းခေါင်ဘဲ။

(ညောင်တုန်း)။ ။ရှားဆုတ်ဟဲ့ ရှောင်၊ မရှောင်ရင် ညောင်တုန်းတဲ့၊ ရောင်ထုံးကို ကိုင်ဆွဲလို့၊ အို–လှဲကာထောင်း။

(အိမ်မဲ)။ ။ဝတိန်ခွဲမှဲ့၊ အိမ်မဲဇော်၊ ပုသိမ်ထဲမနော် ကွန့်မြူး တောက်လျှမ်း။

(အင်းရဲ)။ ။အတင်းကြဲမှဲ့၊ အင်းရဲပါ၊ မင်းရဲနရာ၊ တပ်ဖွဲ့မှူထမ်း။

(ကျောင်းကုန်း)။ ။ရွှေဘုန်းတော်ဖြစ်၊ ကျောင်းကုန်းပါ၊ သောင်းလုံးပထဗျာ လက်ရသို့ပန်း။

(သာပေါင်း)။ ။နန်းစဉ်သုံးတဲ့၊ လက်ရှိုးကျွန်၊ အသက်ဆုံးစွန် စွန့်ဘို့ ရည်မှန်း။

(ငပုတော)။ ။ငပုတောက လက်ရွေးစဉ်ကျွန်၊ တက်ရေးအချွန် ပြောကြပါစို့။

(ဖျာပုံ)။ ။ဖျာပုံမြို့က၊ တို့ဘုရာ့ကျွန်၊ မျိုလှုတန်ခွန်၊ ဩဘာမချို့။

(ဒေးဒရဲ)။ ။ဒေးဒရဲက သွေးရဲဇော်၊ မပြေးဘဲနော် တင်းကြမလား။

(ကျိုက်လပ်)။ ။ပုသိမ်မင်းရဲ့၊ လက်ရှိုးလူ၊ ရှိုးတော် ၂–ဆူထားတဲ့ ကျိုက်လပ်။

(ပုသိမ်)။ ။ပုသိမ်တိုင်းက သမိုင်းဖြာ၊ မွန်တိုင်း ဟံသာစိုးမဲ့ဘုရား။ လှေလား လူလား၊ လူလား လှေလား၊ ရေပေါ်လှေကျော်၊ လှေမော် ရေပေါ်၊ ဇော်လား ဝိဇ်လား၊ ဝိဇ်လား ဇော်လား၊ ယောကျ်ားဘသား။ (တက်သုတ်ဆွဲ၍၊ တခါထဲ ဆိပ်ကမ်းတော်သို့ ဆိုက်ရောက်လာကြလေ၏။

ညနေချမ်းအချိန် ဗညားအိန်၏ပုသိမ်လှေများသည် ဆိပ်တော်သို့ ဆိုက်ကပ်သည်နှင့် တပြိုင်နက်တည်း နန်းတော်ကြီးက အကြိုတော် စေလွှတ်လိုက်သော အမတ်တို့သည် သမီးတော်နှင့်သမက်တော် စီးနင်းပါလာသော လောင်းလှေကြီးပေါ်သို့ တက်ကြပြီးလျှင် အရှင် ၂–ပါးတို့ ကျန်းမာချမ်းသာစွာနှင့် ဆိုက်ရောက်တော်မူလာကြဒါကို များစွာဘဲ ဝမ်းသာအားရရှိကြောင်း၊ အရှင် ၂–ပါးတို့ ကျန်းမာချမ်းသာတော်မူရန်ကိုလည်း မယ်တော်ရွှေနန်းရှင်နှင့်မခြား အများသော မှူးတော်မတ်တော်၊ တိုင်းတော်ပြည်တော်သူ ရှင်လူအပေါင်းတို့က ဆုတောင်းမေတ္တာ ပို့သကြပါကြောင်းနှင့် နှုတ်ခွန်းပသာဒ ဆက်ကြ၍ အလ္လာပ သလ္လာပ၊ သုခဒုက္ခစကားများဖြင့် လျှောက်ထားသောအခါ–

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ကျေးဇူးရှင်မယ်တော်ဘုရား၊ ဘယ့်နှယ်များ ရှိပါသတုံး အဖေတို့။

သီရိမနုအမတ်။ ။မှန်လှပါ၊ အရှင် ၂–ပါးတို့ပို့သသော မေတ္တာတော်ကြောင့် တော်တော်ကျန်းမာလာပါပြီဘုရား။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဩော်. . . ကျွန်မတို့ တပြေတမြို့မှာ နေရသော်လဲ အဖေတို့ကို မမေ့ဘူး။ အထူးဘဲအောက်မေ့မိပါရဲ့ အနို့နေပါအုံး၊ နေပြည်တော် အရေးအကြောင်း

မျှားကကော၊ သာသာယာယာများ ရှိပါရဲ့လား၊ ဟိုအိမ်ရှေ့ဆိုတဲ့ဘုန်းကြီးလူ ထွက်ကဖြင့် ရှေးကလို သူ့စနက်ရှိ့နေဒါဘဲလား။

သီရိမနုအမတ်။ ။မှန်လှပါ၊ ဟံသာဝတီရွှေပြည်တော်ကြီးကို ဘုန်းမီးနေလ အစိုးရတော်မူသော သာသနဒါ။(အိမ်ရှေ့ဝန်နှင့်မြို့ဝန်များသည် နောက်လိုက်နောက်ပါ အဆောင်ကိုင်များနှင့်ရောက်လာပြီး ကမ်းပေါ်မှ အာဏာနှင့်''ဟဲ့–ပုသိမ်လှေများ တက်မများကို ချွတ်ကြ၊ သိုင်းများ ကျိုင်းများချကြ၊ အလံများလှဲကြ''ဟုပြောပြီး ကသောကမြော ပြန်သွားကြလေ၏။

ထိုအခိုက်အခါတွင် ဗညားအိန်သည်လည်း လောင်းလှေ၏ပွဲပိုင်းဆီကထိုင်၍ ရွှေမော်ဓေါဘုရားကြီးကို ရှိခိုးဝတ်ပြုနေရာမှ အိမ်ရှေ့ဝန်နှင့်မြို့ဝန်များ လာရောက်၍ မောက်မောက်မာမာအာဏာနှင့်ပြောဆိုသွားသည်ကို ကြားလိုက်သဖြင့် စိတ်ထဲ၌ မချိတင်ကဲ ဝမ်းနဲခြင်းဖြစ်လျက် ကြင်ဘက်တော် ဝိဟာရဒေဝီကိုခေါ်ပြီးလျှင် အဆင်မလှဘူးထင်တယ်ဟုပြောရာ ဝိဟာရဒေဝီက မောင်မောင် ဖြောင့်ဖြောင့်သာ ဘုရားကို အာရုံပြုနေပါ၊ ကျွန်မအကြိုတော်ဝန်များကို တီးခေါက်တောက်ကြည့်ပါအုံးမယ်ဟုပြောခဲ့၍ တဖန် အကြိုတော်ဝန်များရှိရာ လှေဦးသို့ လာခဲ့လေ၏။

ဝိဟာရဒေဝီသည် သီရိမနုအမတ် မျက်နှာညှိုးငယ်နေသည်ကိုမြင်ရသဖြင့် မလျှောက်မထားသာသော အကြောင်းတစုံတရာရှိတန်ရာ၏ဟု အောက်မေ့၍ သီရိမနုအမတ်ကို လှေလောင်းပေါင်းဝန်းထဲသို့ခေါ် သွားပြီးလျှင် တိုးတိုးသက်သာ ဘယ်အရာ ဘယ်အကြောင်းများကို ဆွေးနွေးပြောဆိုနေကြသည်မသိရ။ တော်တော်ပင် ကြာလေ၏။ ကိစ္စခပ်သိမ်း ပြီးငြိမ်းလျှင် သီရိမနုအမတ်လည်း လှေဦးသို့ ထွက်သွားလေ၏။

ဝိဟာရဒေဝီလည်း ကြင်ရာတော် ဗညားအိန်ရှိရာ လှေလောင်းပွဲပိုင်းသို့ ထွက်လာခဲ့ရာ ဗညားအိန်ကဆီး၍ ပြောသည်မှာ. . .

မိမိဗျာ၊ မောင်မောင်ဘုရားသည် မဟာမျိုးမဟာနွယ်အစစ်၊ ရှင်ဘုရင်မတယောက်လုံး၏ တူတော်ရင်း သမက်ဖြစ်သည်ပြင် ပုသိမ်တွင် ဘုရင်ခံတယောက်ကယ်လို့ ဘုန်းတောက်ခဲ့သူဖြစ်ပါလျက် ပကိုးရောက်မှ မလောက်လေးမလောက်စား၊ ဘုန်းကြီးလူထွက်၏ ကျေးကျွန်များက ဩဇာအာဏာပြလာကြသည်ကို စိတ်မကောင်းနိုင်အောင် ဖြစ်ရသည့်ပြင် ရွှေမော်ဓေါဘုရားကြီးကို ရှိခိုးဝတ်ပြုစဉ်၊ ယခင် ဘိုးတော်ရာဇာဓိရာဇ်မင်းတရားသည် သားတော် ဗောလောကျန်းထောကို သတ်မည်ရှိရာတွင် ဗောလောကျန်းထောသည် မသေမီခင် ရွှေမော်ဓေါဘုရားရှင်တွင် ဆုပန်သွား

၍ နောက်ဘဝ၌ မြန်မာဘုရင်အင်းဝမင်းခေါင်၏ သားတော် မင်းရဲကျော်စွာ ဖြစ်ရကြောင်း၊ ရှေးဟောင်းအတ္ထုပ္ပတ္တိများကို စဉ်းစား၍ မင်းသားမင်းသွေးဖြစ်ရခြင်းသည် အလျင်းပင်မကောင်းစွတကားဟု စိတ်အားငယ်စွာ ဖြစ်ရသည့်ပြင် မိမိတို့ မောင်မောင်တို့ စံတော်မူရာ ပုသိမ်မြို့ကိုလဲ အထူးဘဲ လွမ်းဆွတ်ကြည်ကွဲ ဝမ်းပန်းတနဲ ဖြစ်လိုက်ပါဘိတော့တယ်မိမိရယ်''ဟုဆိုလျက်

မျက်ရေကျပုံ

(အမယ်မင်း)ပကိုးကျပြန်တော့၊ စိုးမရပုသိမ်စံ။(သြော်)ဒြပ်ဖြင့် မညှိုးလေဘု၊ မြတ်ဘိုးတော် ဟံသာသနင်းငယ်က၊ မင်းမျက်တော် ရာဇမာန်နှင့်၊ ဗောလောကျန် သားတော်ရင်းကိုလ၊ ခင်းမလျော် မိန့်တော်မှတ်တယ်ကွယ်၊ သတ်ဘို့ထုတ်ပြန်။ ပရမေဖ–ရာဇာ မတော်ပေတဲ့ သဘောတွေကြောင့်၊ သေရမှာ မလျော်လေသကောရယ်လို့ မော်ခေါ်ရှင် စိန္တေယံမှာ (အို)ဆုပန်ပါလို လျှူတော်ပေး။ ရောက်လစ်ဖန်ခါ၊ နောက်ဖြစ်သံသရာ၌၊ သမ္ဘာအရည် သတင်းကဖြင့် လျှမ်းပေသပေါ့၊ မြန်မာပြည် အင်းဝကြငှန်းတွင်မှ၊ တောင်နန်းရှင် မဟာဒေဝီရဲ့၊ ရတနာကေသီ သားတော်ချစ်ပေပ၊ (သြော်)အတင်းကြဲကြဲပြီး ကျော်စရာ မော်စရာ၊ မင်းရဲကျော်စွာရယ်လို့ ဖြစ်ရပါသတဲ့၊ သနစ်စုံဒါ တွေးတွေးမိတဲ့ပြင်၊ မအေးဘွယ် တနယ်ဖြင့် ခြားခဲ့ပေါ့၊ သိကြားပြည် သာဝတိန်သို့၊ ရတနာပုသိမ် စံတော်ကွန်းဆီသို့၊ ရွှေပဟိုရ် နေညိုလို့ထွန်းပြန်တော့၊ (အမယ်မင်း)လွန်းစပေါ် သေး။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။အို–ဘယ်နှာကြောင့် မျက်ရည်တော် ကျရဒါတုံး မောင်မောင်ရဲ့၊ မောင်မောင်က ဒါဖြစ်တော့၊ ကျွန်မက ဟစ်ဟစ်ပြီးငိုလိုက်ချင်တာ။ ယခုလဲ အကြိုတော်ဝန်တွေက ချက်ခြင်းအမြန် နန်းယံသို့ဝင်စေဆိုတဲ့ အမိန့်တော်ပါလာတယ်လို့ လျှောက်ကြတယ်။ ကဲ–ဘယ့်နှယ်ရှိစ၊ ကျွန်မပုသိမ်မှာတုန်းက မောင်ပကိုးကို မလိုက်ခဲ့နဲ့။ ဒီပကိုးက အစိုးရတွေဟာ သူခိုးမြေထက်တောင် ဆိုးကြသေးတာ။ ပကိုးရောက်လျှင် မောင်မျက်နှာညှိုးငယ် ရှိလိမ့်မယ်လို့ တဖွဖွပြောရက်သားနဲ့ မယားစကားကို လားလားမှ နားမထောင်၊ မောင်အတင့်ရဲလို့ ပူပွဲဖြင့်တွေ့ရတော့မယ်၊ အမယ်လေး–မျက်ရည်ငယ်ယိုငိုသာငိုချင်တော့တယ်ဆိုပြီး

ငိုညည်းရှိုက်ငင်လိုက်ပုံ

ကြားရဒါ ခက်စွာတမျှောင့်ရယ်နှင့်၊ သွားရမှာ သက်လျှာမဖြောင့်စေဘို့၊ (အမယ်လေး) ဘက်နှာကြောင့် ငိုရတယ်. . . ။ မောင်မောင်။

''ဘတုံးဗျာ မိမိ''

ဒါမျိုးတွေမြင်လို့မို့ မောင်မောင်ကို အစကပြောတယ် မဟုတ်လားကျွန်မ။ ငါတကော မကောပါနဲ့လို့ ပြောရက်သားနဲ့ နားမထောင်၊ အမယ်လေး မှားအောင်လို့ လိုက်ခဲ့ဒါဘဲကွယ်။ တခါ ဖြင့် ကောင်းကုန်ကြပေ့၊ ဘယ့်နှယ်လုပ်ကြမတုံး၊ အမိန့်တော်ကို ဖီဆန်ပြီး နန်းယံသို့မသက်ဘဲ၊ ရက်ဆွဲလို့လဲ မနေသာဘူး။ (သွားရမှာ လမ်းတာက မဖြောင့်။ ရွှေနောက်ဆံ တပင်တင်းတယ် မင်း ကြောင့်တမှောင့်)ဆိုဒါလို မောင့်ကြောင့် တခက်ပဲ။

သြော်–ကျုပ်ထိုက်နှင့်ကျုပ်ကံ၊ ဖန်သလိုဘဲဖြစ်ပါစေတော့၊ မိမိသွားစရာ သွားသာသွား၊ မောင်ဘုရာ့တွက်တာ ဘာကိုမျှ မစိုးရိမ်နဲ့။ တသက်တခါ ကံကိုသာ ရှိုးရတော့မှာဘဲ”

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။အို–ဘယ့်နှယ်စကားမျိုး ပြောရဒါလဲ၊ ကထဲမှာဘဲ ယောကျ်ားမဟုတ်လားလို့ စိတ်များ တင်းစမ်းပါအုံး။ ညှိုးညှိုးငယ်ငယ် မျက်ရေတလယ်လယ်လုပ်မနေ ပါနဲ့၊ လူဆိုဒါမျိုး မှတ်ထား၊ မရဲသော်လဲ ပြေးခဲစေတဲ့၊ ရဲဘော်မသေသေသော် ငရဲမလားဘူးတဲ့။ ဟန်ကိုယ့်ဘို့ မာန်သူတို့တဲ့၊ အမှုတို့ ဘာတို့ ကြုံလျှင် ရာဇ ဂုဏ်မောက်ကြွားပြီး၊ ဘာမဖြုံ ကြောက်မလားလို့၊ ယောကျ်ားဟဲ့ တင်းမှပ၊ ကြည့်ပါလား ရှင်တို့ ကျုမတို့ ဘိုးတော်ရာဇာဓိရာဇ်မင်းတရားကြီးဟာ ဟော ဟို–သက်တော်ရှည်အမတ်ကြီးသီရိမနုဖြင့်လျှင် ဘိုးတော်ဘုရားရဲ့အကြောင်း ကို ကောင်းကောင်းသိတယ်။ ဝန်မင်းရဲ့–ခဏလာပါအုံး၊ ထိုင်၊ ထိုင်ပါ၊ ပြော ရမဲ့လူချင်းမို့ ပြောရအုံးမယ်၊ ကျွန်မယောကျ်ားဟာ အသောက်အစားမှာ တော့ သန်ပါရဲ့၊ ရာဇဝင်ပုံပြင်များကိုတော့ စုံစုံလင်လင် မသိဘူး၊ ကျွန်မလဲ သူ့ကို ပြောပါရဲ့၊ တခြားလူမျိုး ရာဇဝင်မတတ်သော်လဲ ကိုယ့်လူမျိုးရာဇဝင် ကိုတော့ ဘတ်ပါ၊ ရာဇဝင်တတ်တာ လိမ်မာတယ်၊ ကောင်းတယ်၊ နေရာကျ တယ်လို့ ခဏခဏပြောပေမဲ့ အမောသာ အဖတ်တင်ဒါဘဲ၊ သူက မဘတ်ချင် ဘူး၊ ဘိုးတော်တို့များ ဘယ်လောက်များ ရဲစွမ်းသတ္တိရှိတယ်၊ မဟာစိတ် မဟာ ဉာဏ် ထက်သန်တော်မူတယ်ဆိုဒါများ ဟောဒီက ကျွန်မတို့လူကို တဆိတ် လောက် ပြောပြစမ်းပါရှင်။

သီရိမနု။ ။မှန်လှပါ၊ အရှင် ၂ပါးတို့ရဲ့ဘိုးတော်ဆိုတဲ့ဘိုးတော်ကတော့ ထက်ထက်မြက် မြက် ရက်စက်ကြည်ကွဲလောက်တဲ့ဘိုးတော်ပါဘဲ။ မွန်ရာဇဝင်မှာဖြင့် အလွန် တရာပင် မှတ်လောက်သားလောက်၊ အားမြောက်စရာ ကြီးပေ့ါဘုရား။ သို့ ရာတွင် အချိန်ကလဲနီးလို့ နန်းကြီးသို့ ဝင်စရာကလဲ ရှိပေသေးတယ်၊ ဘိုး တော်ရဲ့အရေးတော်ပုံမှာ ဆုံးကုန်ဘွယ်မရှိပါသဖြင့် သိရှံသာ လိုသလောက်

ကို အတိုကောက် လျှောက်ထားပါမည်ဘုရား။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။မောင်မောင်–နားထောင်နေ၁်၊ ပြောပြလိမ့်မည်။

ဗညားအိန်။ ။ဟုတ်ကဲ့၊ နားထောင်ရဒါ။

သီရိမနု။ ။မှန်လှပါ၊ အရှင် ၂ပါးတို့ရဲ့ဘေးလောင်းတော် ဟံသာဝတီမြို့တည်နန်းတည် ဆင်ဖြူရှင်ဗညားဦးရဲ့မိဘုရား သီရိမာလာတွင် အရှင်တို့၏ ဘိုးတော်ဗသုန် ဗန်စက်ကို ဖွားမြင်တော်မူပြီးလျှင် မကြာခင်ဘဲ မယ်တော် နတ်ပြည်လားလေ တော့ ဆင်ဖြူရှင်ရဲ့နှမတော် မဟာဒေဝီထံမှာ အပ်နှံထားပါရောတဲ့ဘုရား။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဩော်–ကျွန်မတို့ ဘိုးတော်မှာ မိတဆိုးကလေး ဖြစ်ကျန်ရစ်ရှာရော့ဆိုပါတော့ နားထောင် မောင်မောင်။

သီရိမနု။ ။မှန်လှပါ၊ မိတဆိုးကလေး ဖြစ်ကျန်ရစ်ခဲ့လို့ ၂ခါလည်ကျော် ၃ခါလည်၊ ပြေး တတ်တဲ့အရွယ်ကျတော့ အရီးတော် မဟာဒေဝီက သူ့အဖေ ဆင်ဖြူရှင်ထံချီ သွားပြီး ''မောင်ကြီးရဲ့သားဟာ ထွားလဲထွားတယ်၊ မထွားဘဲ နေမလား၊ အ စားကလဲ ကြီးဒါကိုး၊ ဆိုးလဲဆိုးတယ်၊ ဆော့လဲဆော့တယ်၊ ချော့မရ မော့မရ မွေးလဲတငါခဲ၊ တင်ရဲရင်ကဲ့ဆိုဒါလို တာတေလန်အောင် ဆိုးတယ်''လို့လျှောက် သတဲ့။ သည်တော့ ဆင်ဖြူရှင်က''ဗသုန်ဗန်စက်သည် ငါ့သားတော် ဟုတ်ပါ ရဲ့၊ သို့ပေမဲ့ ငါနှင့်တဆိတ်မျှ မတူဘူး။ ဒင်းဟာ ခေါင်းလဲကြီးတယ်၊ ဆံပင်က လဲ တွန့်လိမ်ကောက်ကွေးတယ်၊ ခြေလက်ကလဲ ကြမ်းတမ်းတယ်၊ သလုံးသား လဲ ကြီးမားတယ်၊ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မဲ့ လက္ခဏာရှိတယ်''လို့ ထပ်ထပ်ပြီး ခဏခဏဘဲ မိန့်တော်မူပြီး ဟိုမိဖုရားရာဇဒေဝီက ဖွားမြင်တော်မူတဲ့သားတော် ဗောခုန်မှိုင်းမှ လှပတယ်၊ ကြက်သရေရှိတယ်လို့ မိန့်တော်မူလိုက်သတဲ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဖြစ်မှဖြစ်ရလေတယ်၊ မိတဆိုးရယ်လို့ တိုးလို့သာ ချစ်ရမှာ၊ ဘယ်နှာကြောင့် ရက်စက်ပါလိမ့်မတုံး ဘေးတော်ဘုရားနှယ်။

သီရိမနု။ ။မှန်လှပါ၊ ရက်စက်တော့ ကြည်ကဲ့ရော့၊ ကြည်ကဲ့တော့ ဝမ်းနဲရော့၊ ဝမ်းနဲတော့ လမ်းလွဲပုံတွေကို လျှောက်ပါအုံးမည်။ အင်း နောက်တော်တော်ကြာတော့

သားတော်ဗသုန်ဗန်စက်ကို ဗညားနွယ်နဲ့ ရယ်လို့ ဘွဲ့တော်ပေးသနားပြန်ရော့တဲ့။ အဲဒီဗညားနွဲ့မင်းသားသည် အချိန်တန်လို့ အရွယ်ရောက် လူပျိုပေါက်ကလေးဖြစ်လာတော့ ခမည်းတော်ဘုရားကလဲ အခြားသော သားတော်သမီးတော်များလို လေးလေးမြတ်မြတ်မရှိလို့ စိတ်ညစ်တာကလဲ တကြောင်း၊ အနို့ပြီး ကလေးစကားဘဲ လျှောက်ထားရဦးမယ်၊ လူပျိုပေါက်ဆိုတော့ မိန်းမသနားလဲ လိုချင်သပေါ့လေ၊ အဲဒါလို စိတ်ညစ်၊ မိန်းမကလဲလိုချင်နဲ့၊ 'ထန်းသီးကြွေခိုက်၊ ကျီးနင်းခိုက်'ဆိုဒါလို သုံးပါး လေးထွေ ဖြစ်ပြီး စိတ်ညစ်တာနဲ့ဘဲ ခမည်းတော်ရဲ့မိဖုရားစန္ဒာဒေဝီတွင် ဖွားမြင်တော်မူတဲ့မင်းသမီးကို ခိုးယူပြီး ဒဂုံမြို့ကို ထွက်ပြေးပါရောတဲ့ဘုရား။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။သြော်–လူဆိုဒါမျိုး စိတ်ညစ်တော့ သိပ်နှစ်တတ်တာမျိုးဘဲ ထင်ပါရဲ့။

သီရိမနု။ ။မှန်လှပါ၊ အဲသည် သကာလတော့၊ ခမည်းတော်ဘုရားသိလို့မို့ လိုက်ဖမ်းစေရာ ဒဂုံမရောက်ခင် မောည္ဘတ်ဆိုတဲ့ရွာတွင် မိလို့မို့ ၂ ယောက်စလုံး ဘမ်းလာပြီး မောင်တော် နှမတော် ၂ပါးကို ခွဲပြီး ကြပ်တည်းစွာ ထားပါရော့တဲ့ တနေ့သဉ်တော့ ခမည်းတော် ဆင်ဖြူရှင်မှာ သွေးသားမညီမအီမကျန် ရှိတော်မူသဖြင့် နှမတော်ဝိဟာရဒေဝီကို ခေါ်ပြီးလျှင် နှမတော် တကယ်လို့ ငါကွယ်လွန်ခဲ့လျှင် ဗညားနွဲ့ကို ထီးနန်းမပေးနှင့်၊ ဒင်းသည် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သဖြင့် တိုင်းနေပြည်သူ ရှင်လူရဟန်းတို့အား သနားချစ်မည်မဟုတ်၊ ငါ့ကိုတောင်ဂွလုပ်သည်၊ ဒင့်ကို မင်းမလုပ်စေနှင့်၊ ငါ့သားတော် ဗောခုန်မှိုင်းသည် အရောင်အဆင်းလဲလှသည်။ ဘုန်းကြက်သရေလဲရှိသည်၊ ငါ့စကားကိုလဲ နားထောင်သည်၊ ပြည်သူပြည်သားတို့နှင့်လဲ မပြားထပ်တူ ညီမူသင့်တင့်မည်''လို့ မိန့်တော်မူသတဲ့ဘုရား။

ဗညားအိန်။ ။အင်း–အင်း၊ နားထောင်လို့ဘဲ ကောင်းသေးတော့တယ်၊ ရှေ့ရှောက်ပြောပါအုံး၊ ပီးတော့ ဘာဖြစ်ပြန်သတဲ့လဲ။

သီရိမနု။ ။ပီးတော့ ဘာဖြစ်သလဲဆိုတော့၊ ခမည်းတော် အမျက်ပြေလို့ မောင်တော်နှမတော်အတူနေထိုင်ကြရာ မကြာမီဘဲ နှမတော်ဒလမည်ဒေါ်မှာ သားတော်ယောကျ်ားဖွားမြင်တော်မူရောတဲ့။ ဘေးတော်ဘုရားကလဲ မြေးတော်ယောကျ်ားဖွားမြင်တယ်လို့ ကြားတော်မူသကာလ အားရဝမ်းသာရှိလို့မို့ အမျိုးအရိုးကို

လိုက်ပြီးလျှင် ငါ့ခမည်းတော်သည်၊ ‘ဗညားအဲ’ဘွဲ့တော်ကို ခံသဖြင့် ငါ့မြေးတော်မှာ ‘ဗောလောကျန်းထော’တွင်စေလို့ ဘွဲ့ချည်တော်မူသတဲ့။ အဲဒီအတောအတွင်းမှာ အရီးတော်မဟာဒေဝီနဲ့သမက်တော် သမိန်ပရူတို့ကလဲ မတူတယူဖြစ်နေကြလို့မို့ ဗညားနွဲ့ကို အင်မတန်ဘဲ မျက်မုန်းကျိုးနေကြရာ၊ တညတော့ ကြင်ယာတော် ဒလမည်ဒေါက“မောင်မောင်၊ မောင်မောင့်ရဲ့အရီးဟာ အိုကြီးအိုမှ လင်ပျိုကို လိုချင်လို့ မောင်မောင်နှင့်ဗောခုန်မှိုင်းကို သတ်ဘို့ရန် ကြံစည်နေတယ်လို့ကြားရတယ်၊ အသွားအလာများကိုသတိထားပါ”လို့ပြောရာ ဗညားနွဲ့လဲ ဒေါသဖြစ်လို့ ဒီသမိန်ပရူကို ငါ့လက်နှင့်သတ်ရလို၏ လို့အမိဌာန်သတဲ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဟုတ်ကဲ့–ဒေါသဖြစ်စရာဘဲကိုး၊ ဒီတော့ ‘အတ္တသမံ–ပေမံနတ္ထိ’ကိုယ်မချိအမိသော်လဲ သားတော်ခဲ’ဆိုဒါလို ဟို–ကျွန်မတို့ဘိုးတော်က ကြံရောဆိုပါတော့ မောင်မောင် နားထောင် တယ်မှတ်စရာ ကောင်းတယ်။

သီရိမနု။ ။အဲဒါနဲ့ဘဲ မိုးသောက်တော့ ဗညားနွဲ့က သူ့အထိန်းတော် မိုးအဲလောဆိုတဲ့ အမယ်ကြီးကိုခေါ်၍ ရောက်လာတော့ “အမယ်၊ အမယ့်ရင်ခွင်ထက်၌ ကျွန်ုပ်မအိပ်စက်ရသည်မှာ အတော်ကြာပြီ၊ အမယ့်ရင်ခွင်တွင် ကျွန်ုပ်အိပ်ချင်တယ်’ လို့ဆိုရောတဲ့၊ (ကြည့်ပ၊ သူ့အထိန်းတော် အမယ်ကြီးကို ဘယ်လောက်များ ချစ်တော်မူသလဲဆို သားတယောက် အဖေဖြစ်တောင် ရင်ခွင်မှာ အိပ်စက်ချင်သေးတယ်)၊ ဒါနဲ့ဘဲ အထိန်းတော်အမယ်ကြီးကလဲ ခြုံတော်စောင်စုလျားများ ရင်ခွင်ပေါ်မှာခင်းပြီး နို့စို့အရွယ်သားငယ်ကို ချီပိုက်ယုယ ချော့မော့ပြီး သိပ်သလို သိပ်ပါရောတဲ့။ မင်းသား အိပ်ပျော်သွားလို့၊ အတော်ကြာလျှင်ဘဲ အထိန်းတော် အမယ်ကြီးက မင်းသားမျက်နှာကို ကြည့်ကြည့်ရင်းနဲ့ဘဲ အကြောင်းကြောင်းကို တွေးမိသဖြင့် ဝမ်းနဲပက်လက်ဖြစ်ပြီး မျက်ရည်ကျရာ မင်းသားရင်ပေါ်ကိုကျလေတော့ တဘက်နှင့်အသာအယာသုတ်ရာ မင်းသားလဲ နိုးလာရောတဲ့။ သည်တော့ မင်းသားက အမေ ဘာကြောင့်ငိုသတုံးလို့မေးရောတဲ့၊ မေးတော့ အထိန်းတော်အမယ်ကြီးက “အရှင်မင်းသားမှာ ငယ်စဉ်တောင်ကျေး အကလေးနို့စို့အရွယ်ကပင်၊ မိတဆိုးဖြစ်ရ၍ အမယ်သည် နို့ချိုကျွေး၍ မွေးမြူခဲ့ရသဖြင့် ကြီးမြင့်သည်ကိုမြင်လိုပါတယ်။ အပြီးအစီးသို့ မတိုင်မရောက်မည်ကို စိုးရိမ်လို့ မျက်ရည်ကျမိပါတယ်။ မပေါ့မလျော့ပါနှင့်၊ ကြပ်ကြပ်သတိပြုပါ၊ ရဲရဲရင့်ရင့် အခွင့်အားလျော်စွာ ကြံစည်ပါ၊ အမေမသေ

ခင် သားကြီးကောင်းစားဒါကို မြင်သွားချင်တယ်”လို့ လျှောက်ပြီး ပြန်သွား၏ ရောတဲ့။ အဲဒီအတောအတွင်းမှာဘဲ အရီးတော်နှင့်သမိန်မရှုတို့ကလဲ အရှင်တို့ဘိုးတော်သတ်ဘို့ ကြံစည်လိုက်ကြဒါ၊ ဘာပြောကောင်းမလဲ၊ လက်မတင်ကလေး လွတ်လွတ်သွားတယ်။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဩော်. . . သေကံမရောက် သက်မပျောက်ဆိုဒါလို ဘယ်လိုပဲကြံကြံ၊ ကံကုသိုလ်ကောင်းတော့ မသေနိုင်ဘူးပ။

သီရိမနု။ ။အဲသည်ကဲ့သို့ဖြစ်နေတဲ့အတွင်းမှာ အရှင် ၂ပါးရဲ့ဘိုးတော်ကလဲ ရဟန်းပညာရှိ၊ လူပညာရှိများကို ဆည်းကပ်ပြီး သည်တပွဲမှာဖြင့် ကျဲရတော့မှာဘဲလို့၊ စိတ်ကို ခိုင်ခိုင်ကြီးထားသတဲ့။ ပြီးတော့ ခမည်းတော် အသဲအသန်ဖြစ်နေတုန်းမှာ ဖြူးကနဲ ကြံမိသည်မှာ ‘အရပ်ကောင်းမှ အလောင်းလှ’ဆိုသလို ထိုဟံသာဝတီပကိုးမှာ ငါအားကိုးစရာ ဘာကိုမှ မမြင်၊ တော်သင့်သောအရပ်ကို ပြောင်းပြီး အကြောင်းသင့်ကြံမှ ဖြစ်တော့မယ်၊ ငါဘယ်အရပ်သို့သွား၍ နေရသော်၊ သာသနာတော်ကို ပြုစုချီးမြှောက်နိုင်မတုံး၊ သမ္မာဒေဝနတ်ကောင်းနတ်မြတ်တို့ ပြစေလို့ အမိဋ္ဌာန်ပြီး မင်းကံစီဆိုတဲ့တဘောင်ဆရာခေါ် သွားပြီး စနည်းနိမိတ် အတိတ် တဘောင် နားထောင်ရာ။

(၁) မောတရုပ် တံခါးက တဘောင်။ ။ဩော်–သျှားပင် ဘက်လောက်၊ ပင်မြင့်စောက်၊ လေးယောက်ဘုရား၊ မွေတော်ထားသည်၊ ရပ်ရွှေပြည်သို့၊ အရှည်မနေ၊ သွားတို့လေသည်၊ ရှင်မင်းသား။ ဆိုတဲ့တဘောင်သီချင်းကြားတော့ မင်းကံစီက လေးဆူဓာတ်ပုံဒဂုံသို့သွားရပါမည်လို့ လျှောက်သတဲ့။

(၂) မော်ဓောတံခါးက တဘောင်။ ။ဩော်–ဘိက္ခုနီမတည်း၊ ခြေကျင်မသွားချင်၊ ဆင်ငယ်ဝယ်စီး၍၊ ဆင်ငယ်စားသည်၊ အင်းနားမြက်မြေစာ၊ ကေသာဆံဓာတ်၊ မွေမြတ် ခြေရင်း ကပ်လေလျှင်း၊ မင်းဖြစ်မည်တည်း၊ ရှင်မင်းသား။ ဆိုတဲ့တဘောင်ကြားပြန်တော့ မင်းကံစီက ဆင်စီးပြီး ဒဂုံထွက်ရပါမည်လို့ လျှောက်ပြန်ရောတဲ့။

(၃) ဒလေးသွတ်တံခါးက တဘောင်။ ။ပျူပျူပျပျ၊ ဖြူလွပန်းဝတ်ဆံ၊ လူနတ်နှစ်လို့၊ မင်းလာပို့သည်၊ ငါတို့အရှင့်သား ရှင့်မင်းသား။ ဆိုတဲ့တဘောင်ကြားပြန်တော့လဲ မင်းကံစီက ဒဂုံကို သွားလျှင် လူရောနတ်ပါ မေတ္တာသက်ဝင်ပါမည်လို့ လျှောက်ထားသတဲ့။

(၄) ဒငေါ်နှင်တံခါးက တဘောင်။ ။ဩော်–မွန်တိုင်းပြည်မင်းသားမင်းပျိုထွား၊ လေးပါးအအမည်၊ မြို့ရွှေပြည်လို့၊ ငန့်ဆည်မနေ၊ ယှဉ်လျှင်းလေ ရှင်မင်းသား။ ဆိုဒါ ကြားပြန်တော့၊ မင်းကံစီက အမည်လေးပါး ပါရှိတဲ့၊ ဒဂုံသို့ပင် သွားရပါမည်လို့လျှောက်သတဲ့။

(၅) မလွယ်ပေါက် တံခါးက တဘောင်။ ။ရွှေချစ်စကား၊ မယုံငြားနှင့်၊ လေးမည်ပြားသည်၊ လေးပါးချောင်းသို့၊ ယှဉ်ပါလေ၊ ဟံသာနန်းမ၊ ဥကင်သထက်၊ စံလျက်ဗိုလ်ရှုခံရမည်။ ဆိုဒါ ကြပြန်တော့ မင်းကံစီက အရှီးတော်ရဲ့အချစ်ကို မယုံနဲ့၊ ချောင်းလေးချောင်းဆိုတဲ့ဒဂုံသို့ ထွက်ရန်ပင် ဖြစ်ပါသည်လို့ လျှောက်ပြန်ရောတဲ့။

(၆) ဗျာဒိံတံခါးက တဘောင်။ ။ဩော်–ယိုယွားပင်ကြီးမထိဘဲသေး၊ နက်ရောင်ပြေးသည်၊ မဝေးတောခွင်၊ ဆံတော်ရှင်သို့၊ အလျှင်သွားမှ၊ မင်းသားအလို ပြည့်မယ်။ ဆိုဒါကြားပြန်တော့ မြန်မြန် ဒဂုံထွက်ရမည့်တဘောင်ပင် ဖြစ်ပါသည်လို့ လျှောက်သတဲ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဒါတွေကတော့ ဘိုးတော်ဒဂုံထွက်တော့ ဂုဏ်တက်ဘို့ တဘောင်စနည်းတွေဘဲ ဆိုပါတော့။

သီရိမနု။ ။မှန်လှပါ၊ အဲဒီတဘောင်တွေ ဘာတွေပေါ်ပြီး၊ ဩော်–ဒီကိစ္စမျိုးမှာ ပကိုးမြို့သားတွေကို ခေါ် သွားလို့လဲ မလျော်၊ သားမယားပါလျှင် များစွာခြေကြွံ့တော့မည်ဟု ဆင်ခြင်၍ မိမိကျေးရင်း ကျွန်ရင်း လေးငါးယောက်နှင့် သန်သန်မာမာ တောသားလယ်သမားကြီး ၃–ကျိပ်ကို ခေါ်ပြီး မော်ဓောဘုရားရှင်ကို ရှိခိုးဦးခိုက်ပြီး အဒရောင်ဆိုတဲ့ ဆင်တော်ကို စီးပြီး၊ နောက်ပါ ဆင်လေးငါးခြောက်စီးနဲ့ တခါထဲ ဒဂုံကို ထွက်သွားဒါဘဲ။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ကြည့်စမ်း မောင်မောင်၊ ဘယ်လောက်များ ရဲစွမ်းသတ္တိနှင့်မင်းယောကျ်ားပီသသလဲ။ မောင်မောင့်လိုသာဖြင့် ဒလမည်ဒေါနှင့် ခွဲထားကထဲက ပွဲချင်းပြီးသေပါရဲ့ လွှမ်းဖျားလွှမ်းနာကျလို့။

ဗညားအိန်။ ။ဟုတ်ကဲ့ သေချင်သေမှာ။

သီရိမနု။ ။သည်သကာလတော့၊ အရှီးတော် မဟာဒေဝီက ရှင်ဘုရင့်ထံတော်ဝင်ပြီး "မောင်ကြီးဘုရား၊ မောင်ကြီးသား ဗညားနဲ့၊ ဒဂုံကို ထွက်သွားပြီ" လို့လျှောက်

ထားရာ ဆင်ဖြူရှင်က ''ကိုင်း ဘယ်နှယ်ရှိစ၊ ဒါကြောင့် အစက ငါမပြောဘူး လား။ ဒင်းဟာ ရက်စက်လိမ့်မယ်လို့။ ဒလမည်ဒေါကို ခေါ်ချေ''ဟုဆို၍ ဒလ မည်ဒေါလဲ သားတော်ကလေး ဗောလောကျွန်းထောကို ချီပြီး ရှေ့တော်သို့ဝင် ရသတဲ့။ ရောက်တော့''နင့်ယောကျ်ား ထွက်ပြေးဒါကို နင်ဘာကြောင့် ငါ့ကို မပြောသလဲ''လို့ မေးရာ ''အရှင့်သားတော်သည် ဘုရာ့ကျွန်မကို သားမမှတ် မယားမမှတ် မလေးမမြတ်ဘဲ သူ့စိတ်နဲ့ သူ့ကိုယ် ထင်သလိုလုပ်နေဒါ တော် ကြာပါပြီ။ ခမည်းတော် မကျွန်းမမာတုန်းမို့ မလျှောက်ဝံ့ပါ''လို့ လျှောက်ရရှာ သတဲ့။

အန္တိုပြီး ဗညားနွဲ့ ဒဂုံရောက်တော့ ဒဂုံမှာ အရီးတော်မဟာဒေဝီက အစောင့်အရှောက် ထားတဲ့ မင်းစိုးရာဇာ အရာရှိကျေးကျွန်တွေကို အကုန်သား မားနှင့်ခုတ်ပြီး သုတ်သင်ရှင်းလင်း ပစ်လိုက်ဒါဘဲတဲ့။ ပီးတော့ မြို့ပြ၊ မြေကတုတ်၊ ကျုံးမြောင်းများကို အခိုင်အမာ ပြုပြင်ပြီး ဒဂုံတွင် သူပုန်ရှင်ဘုရင်ကလေး လုပ်နေဒါပေါ့လေ။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဩော်–သူ့အသက်ထက်ကိုယ့်အသက်ဆိုဒါလို ခမည်းတော်သော၊ အရီးတော် သော မညှာနိုင်ဘူးပ။

သီရိမနု။ ။မှန်ပ၊ အင်း. . . တနေ့သ၌တော့ ဗညားနွဲ့က ဒဂုံဆံတော်ရှင်ကို တက်ပြီးဖူး မြင်တော်မူ၍ ပြန်အဆင်းမှာ သနရှုပနဲ့မိန်းမတယောက်ကို မြင်ဒါနဲ့''မယ်မင်း သည် အလွတ်အလပ်ပဲလား။ ကာမပိုင်လင်နဲ့လား။ မင်းနာမည် ဘယ့်နှယ် ခေါ်သလဲ''လို့ အမေးတော်ရှိရာ မိန်းမက 'ဘုရာ့ကျွန်တော်မသည် ရခိုင်စာ ရေးကြီး မပည့်ငယ်ရဲ့မယား ဖြစ်ပါသည်။ ဘုရာ့ကျွန်မနာမည်မှာ မွေမနိတ် ခေါ်ပါတယ်''လို့ လျှောက်သတဲ့။

သည်တော့ ရခိုင်စာရေးကလဲ အနားမှာရှိဒါနှင့် သူ့မယားကို မင်းသားကြည့်ပုံ ရှုပုံ မေး ပုံ မြန်းပုံကို ဒိဋ္ဌတွေ့ရလေတော့ ''တခါဖြင့် ခက်ပြီ။ မင်းသားသည် ငါ့မယား စာရေးကြီးကတော ကို တော်တော်ဘဲ ကြိုက်ပုံရတယ်။ မင်းသားဖြင့် ငါ့မယား စာရေးကြီးကတော်ကို ကေန္တာဘဲ။ ငါ သည် ဒီမယားကို ခုံမင်ပြီး ဒဂုံတွင်နေက သေရလိမ့်မည်။ သူက မင်းစိုးရာဇာ သက်ဦးဆံပိုင်ဖြစ် လို့မို့ ငါ့မယားကို မဆိုထားနှင့်တော့၊ ငါ့အသက်ကိုပင် ပိုင်သည်။ 'နဂါးမျက်စောင်း အကြောင်း သုံးပါး ရွှေးသေး'သတဲ့ သူတို့မင်းစိုးရာဇာဆိုဒါမျိုးဟာ ဘာကိုမျှ မစဉ်းစား။ ရှူးရှူးရှားရှားလုပ် တတ်တယ်။ ငါဖြင့် ဒဂုံမှာနေလို့ မတော်ပြီ''ဟု မယားကို ထားခဲ့ပြီး တခါထဲ ပကိုးကို ပြေးရောတဲ့။

ရခိုင်စာရေးကြီး ပကိုးရောက်တော့ မဟာဒေဝီထံသို့ ဝင်ပြီး အရှင့်တူတော်ဗညားနွဲ့သည် 'ရှမ်းပြည် တရားမရှိ'ဆိုဒါလို ဒဂုံမှာ သူပုန်ထနေပါပြီ။ ကျွန်တော်မျိုး၏ မယားကိုလဲ သူ ယူမည် ဆဲဆဲ ဖြစ်နေပါပြီလို့ လျှောက်သတဲ့။ ဒီတော့ မဟာဒေဝီက ဒီအကြောင်းကို ဆင်ဖြူရှင်ထံလျှောက် ပြန်ရောတဲ့။ လျှောက်တော့ ဆင်ဖြူရှင်က "ဒင်းဟာ ငါမမာတုန်းမှာ ဗရိုးသုံးကားလုပ်တယ်"ဆို ပြီး သမီးတော့ဒလမည်ဒေါကို ခေါ်၍ "နင့်ယောကျ်ား ဗညားနွဲ့ မင်းဖြစ်လျှင် ဒဂုံက မွေမနိုက်ဆို တဲ့မိန်းမကို မိဘုရားမြှောက်မလို့တဲ့။ ငါ့သမီးတော် ဘယ့်နှာတုံး"လို့ မေးတော်မူရာ ဒလမည်ဒေါ က"သူက ယောကျ်ားရယ်လို့ မထောက်မထားပြုပါသည်။ ဘုရာ့ကျွန်မလဲ သူ့ကို သဘောမကျလို့ စကထဲကဘဲ လိုက်မသွားပါဘူး"လို့ လျှောက်သတဲ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဩော် . . . 'လင်ဆိုးမယား တဖားဖား'ဆိုဒါလို ဖြစ်နေရော့ဆိုပါတော့။

သီရိမနု။ ။မှန်လှပါ၊ နောက်တော့ အရီးတော် မဟာဒေဝီက ဗညားနွဲ့ကို ချော့ခေါ်ပြီး သတ်မှဘဲလို့၊ 'အရီးတော် အမိန့်ရှိလိုက်သည်၊ ချစ်လှစွာသော တူတော်မောင် ဗညားနွဲ့ ။ မင်းစိတ်ကို မင်းကိုးပြီး ဆိုးမယ်လို့ မကြံနဲ့။ ယခုလဲ မင်း၏ ခမည်း တော် ကျန်းမာပြီ။ မင်းအကြောင်းကိုလဲ သိုးသိုးသန့်သန့် ကြားတော်မူလို့ မောင်ကြီး အင်မတန်ဘဲ စိတ်ဆိုးတော်မူတယ်။ သို့သော်လဲ အရီးတော်က ဗညားနွဲ့ ဒီလို မမိုက်ပါဘူး။ မောင်ကြီး ကြားသလို မဟုတ်ပါဘူး။ ဒဂုံမြို့ဟာ ရှေးဟောင်းမြို့ကြီးဖြစ်လို့ နဲနဲပျက်စီးနေလေတော့ ပြင်ဆင်ရန် ဘုရာ့နှမ တော်က လွှတ်လိုက်တာပါလို့ ကြံဖန်လျှောက်ထားရတယ်။ မင်းအလိမ္မာသား နဲ့။ မမိုက်နဲ့။ မင်းခမည်းတော် အရိပ်အရာလွှဲခဲ့ရင် ဟံသာဝတီကို မင်းလုပ် ဘို့ မင့်အပြင် ဘသူရှိသတုံး။ အနို့ပြီး မင်းမယား ဒလမည်ဒေါ မင့်အတွက် ကြောင့် စိတ်ထောင်းကိုယ်ကျေဆိုဒါလို မစားနိုင် မသောက်နိုင် တရှောင် ရှောင်ဖြစ်ပြီး လဲနေရာ ခုဖြင့် ရောဂါတိုးပြီး စိုးရိမ်စရာတောင် ဖြစ်နေတယ်။

မင့်သားကလေး ဗောလောကျန်းထောကလဲ ဖေဖေ ဘယ်သွားသလဲ။ ဖေဖေဆီ လိုက်ပို့ ပေးရမယ်။ ဖေဖေဆီ လိုက်ပို့ရမယ်နဲ့ တငိုငိုတရီရီ ဖြစ်နေဒါဘဲ။ ခုဖြင့် မင်းသားဟာ ထမင်းတောင် မှ ကောင်းကောင်းမစားဘူး။ ကလေးကိုလဲ ပိန်လို့။ တောင်ယိုင်မြောက်ယိုင် တမှိုင်မှိုင်တတွေတွေ မျက်ရေနဲ့မျက်ခွက် ဖြစ်နေဒါဘဲ။

ခုမျှားဖြင့် ဒင်းတို့အိမ်ကိုတောင်မှ ငါမသွားချင်ဘူး။ ဒင်းတို့သားအမိ မြင်ရဒါ ရင်ထု မနာဖြစ်လွန်းလို့။ မင်းဟာ'အသိကောက်ရက်၊ အဝင်နက်'ဆိုဒါလို မလုပ်ပါနဲ့။ ဒီစာကို ပို့လာသူနဲ့

အတူ ပြန်လိုက်ခဲ့ပါ'ဆိုတဲ့ စာကိုရေးပြီး သမိန်တိသဆိုသူကို ဒဂုံကို လွှတ်လိုက်ကရောတဲ့။

ရောက်တော့ မင်းကိုယ်တိုင် စာကို ဘတ်ကြည့်ပြီး မျက်နှာကို လက် ၂–ဘက်နှင့်အုပ်ပြီး ငိုတော်မူသတဲ့။ သည်တော့် သမိန်တိသက အလောင်းတော် သိဒ္ဓတ်မင်းသားသည် ယသော်ဓရာ မိဘုရားနှင့်သားတော်ရာဟုလာကို ခင်တွယ်မက်မောလို့ တောမထွက်ခဲ့ပါလျှင် ဘုရားတောင်ဖြစ် မှာ မဟုတ်ဘူးလို့ လျှောက်တော့မှ ဗညားနွဲ့လဲ မျက်ရည်များကို သုတ်ပြီး ဟုတ်ပေတယ်၊ ဟုတ်ပါ ပေတယ်လို့ဆိုသတဲ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဒါဖြင့် သမိန်တိသက''သူ့လူ ငါ့ဘက်သား''ဖြစ်နေဒါပ။ နားထောင် မောင် မောင်၊ မောင်မောင့်လိုသာဖြင့် မယားနှင့်သား ဒုက္ခကိုကြားရင် တက်တောင် သွားရဲ့။

ဗညားအိန်။ ။ဟုတ်ကဲ့၊ သားမယားပေကိုး၊ သနားပေမပေ့ါ။

သီရိမနု။ ။အဲဒါနဲ့လဲမလိုက်ဘဲနေတော့ မဟာဒေဝီက မင်းရဲ့ အထိန်းတော်အမယ်ကြီး မိုးအဲလောကို ခေါ်ပြီး ညီးသားကို ညီးချော့မော့ခေါ် ခဲ့ရမယ်လို့၊ မင်းသား ကြိုက်တတ်တဲ့အစာအာဟာရနှင့်အဝတ်အစားများ ပေးလွှတ်လိုက်ပြန်ရော တဲ့။ လွှတ်တော့ အထိန်းတော်အမယ်ကြီးက ဒလမည်ဒေါ်ထံ သွားပြီး၊ ယခု အရှင်မရဲ့မောင်တော်ထံ သွားရပါမည်။ ဘာများလက်ဆောင်ပါးလိုက်အုံးမ လဲလို့ မေးတော့ ဒလမည်ဒေါ်က''အမေ၊ အမေ့သားကို ကျွန်မနာပါရဲ့။ ကြည့် ပါလား။ သမိန်တိသ သူ့ဆီက ပြန်လာတာတောင်မှ ဘယ်က ဘယ်လိုဆို၍စာ တစောင် ပေတစောင် မပေးလိုက်ဘူး။ တကယ်လို့ဆိုရင် ဘယ်လိုနေထိုင်ရ တယ်၊ ဘယ်လိုကြံတယ်စီတယ်၊ မင်းတို့သားအမိလဲ ချောင်ချိအောင်သာကြည့် နေတော့။ အတူတကွ နေရထိုင်ရဘို့ မောင်ကြံစည်တုန်းဘဲ။ မောင့်အတွက် မစိုးရိမ်ပါနဲ့လို့၊ သားမယား စိတ်ချစရာဆိုလို့ ဘာတခုမှ မမှာလိုက်ဘူး။ တ ကယ်ဆို ကိုယ်ပင် ဒါလောက်စိမ်းဘို့ မကောင်းဘူး။ အခုတော့ သစ်စိမ်းချိုး ချိုးပြီး တမျိုးကြံဒါ ဘာကောင်းသလဲ။ ကျွန်မမှာလဲ သူ့အတွက်ကြောင့် မျက် စိမသာ မျက်နှာမသာ ဖြစ်နေရတယ်။ ခမည်းတော် စိတ်ဆိုးလဲ ခံရတယ်။

ဟိုအရီးတော်ကလဲ ခဏခဏဘဲ၊ ကျွန်မကို မည်တွန်တောက်တီးတယ်၊ ကျွန်မမှာဖြင့် ဘယ်ဘက်ကမှ မလှုပ်သာဘူး။ လှုပ်ရင်တော့ အမြုပ်ကြီးဘဲ။ '၂–ဘက်စပ်ကြား ဝါးပေါက်'ဆိုဒါ

လို ဖြစ်နေဒါဘဲ။ သူ့အတွက်ကြောင့် ကျွန်မဖြင့် သေလို့မျှားဖြစ်ရင် သေပစ်ချင်ပါရဲ့။ ဒါလောက်ပဲ စိတ်ညစ်တယ်။ တကယ်လို့ဆိုရင် ကျွန်မကို မေတ္တာတုံးပြီး မုန်းအုံးတော့ ဟောဒီခလေးမျက်နှာကြည့်သင့်သေးတယ်။ ကျွန်မ ပြောရင်းဆိုရင်း ဒေါသဖြစ်ဖြစ်လာတယ်။ ကျွန်မလဲ သူ့အကြောင်းကို ကြားပါရဲ့။ ဒဂုံမြို့က ဈေးတောင်းခေါင်းတင်ပြီး ရွာစဉ်ရှောက်ရတဲ့ ကောင်မတယောက်နဲ့တဲ့။ အမေ့သားဆီ အမေသွားရင် သူ့မယားနှင့်တော်ဒါကို လက်ဆောင်ပေးလိုက်ရမှာဘဲ''ဆိုပြီး ဈေးတောင်းတလုံး၊ ဆီထဲ့တဲ့စဉ့်အိုးကလေးတလုံး၊ ချိန်ခွင်တလက်ထုတ်ပေးပြီး''အမေ၊ ကျွန်မတို့သားအမိ အကြောင်းဆိုးတယ်''ဆိုပြီး ငိုပါရောတဲ့။

ဗညားအိန်။ ။အင်း ငိုလဲငိုပေမပေ့ါ။ ဒီလိုမျှား ကြားရရင် ဟောဒီ ကျုပ်တို့မိန်းမမျှားသာဖြင့် ဘာငိုရှိ ကမလဲ။ ရှူးတောင်ရှူးပါရဲ့။

သီရိမနု။ ။အဲဒီကဲ့သို့ ဒလမည်ဒေါ ငိုတော့ အထိန်းတော်ကြီးက ''သခင်မ၊ သခင်မမောင်တော်ကလဲ သခင်မလိုဘဲ စိုးရိမ်ပူဆွေးတော်မူရှာမှာဘဲ။ မခေါ်သာလို့သာ ခမျှာလဲ တော်ရာက နေရဒါပါ။ မလွှဲသာလို့ ခွဲခွာသွားတော်မူရဒါ။ အမေကောင်းကောင်းသိပါတယ်။ ကိုယ်တော်ကလေး ဒဂုံကို ထွက်မသွားခင် ၁–ရက် ၂–ရက်လောက်ကတောင် အမေ ဒီအိမ်တော်ရောက်လာလို့ ဟောဒီအပြင်ခန်းမှာဘဲ သူ့သားတော်ကလေး သူချီလို့တွေ့ရတယ်။ ဒီနေ့က သခင်မကအရီးတော် အိမ်တော်ကို သွားဆိုထင်ပါရဲ့။ အမေနဲ့တွေ့ကြလို့''အမေ၊ သားမယားသံယောဇဉ်ဆိုဒါ အင်မတန်ဘဲ ခက်ပါကလားလို့''ပြောရှာသေးတယ်။

ဒီတော့ သူ့မျက်နှာလဲ အပုံကြီး မကောင်းဘူး။ ပီးတော့ ''အမေ၊ အမေ့သားဖြင့် အသက်ကို လုခန်းကြုံလို့မို့ ဒဂုံထွက်ရတော့မယ်တဲ့။ သူတို့သားအမိ ခေါ် သွားဘို့လဲ ခက်နေတယ်။ ဒီတော့ သူထားခဲ့ပြြန်လဲ ဧကန် ဒုက္ခဖြစ် ကျန်ရစ်ရှာကြတော့မှာဘဲ။ ကျုပ်စိတ်ထဲမှာ မခွဲနိုင် မဝေနိုင်ဖြစ်နေတယ်။ သို့ရာတွင် ကျုပ်မှာတော့ 'သေလဲမြေကြီး၊ မသေလဲ ရွှေထီး'ဆိုဒါလို အသက်ကို စွန့်ရမဲ့လူမို့ သူတို့သားအမိကို ခေါ်မသွားသေးဘူး။ ရှေးကုသိုလ်ကံ အကြောင်း ကောင်းကြရင်လဲ ပေါင်းရလိမ့်အုံးမယ်လို့ အောက်မေ့ရတော့ဒါဘဲ။ ဟောဒီသားကလေးဟာက ဖအေကို ကြည့်မမြင်မှုဖြင့် မအေမိခင်ကို မေးရှာလိမ့်မယ်။ အဲဒီလို ဖအေကို ပူစာ မအေကလဲ ပူရှာလိမ့်မယ်။ ဒီသားကို ကျုပ် ဘယ့်နှယ်ထားခဲ့ရပေမတုံး''လို့ဆိုပြီး မျက်ရေတော် ကျရှာသေးတယ်။

''အကြောင်းမသင့် အခွင့်မသာတဲ့အခါမှာ ကံကိုသာ ရိုးရတော့ သခင်မ။ အမေ ဒဂုံသွားချည်အုံးမယ်''ဆိုပြီး မင်းသမီးကပေးတဲ့ အိုးတို့ တောင်းတို့ယူပြီး ဒဂုံထွက်သွားရောတဲ့။

ရောက်တော့ အရီးတော်က ပါးလိုက်တဲ့မုန့်ပဲသရေစာ၊ အဝတ်ပုဆိုးများကို ဆက်သပြီး“ဟောဒီ ခံတောင်းတို့ ချိန်ခွင်တို့၊ စဥ့်အိုးတို့ကတော့ အရှင်နှမတော် ဒလမည်ဒေါက ပေးလိုက်တယ်”ဆိုပြီး ပြလိုက်တော့ မင်းသားလဲ လက်ခုပ်လက်ဝါးတီးပြီး ခွက်ထိုးခွက်လန်ရယ်ပြီးလျှင် မွေ့မနိတ်ကိုခေါ် ပြီးလျှင် “ဒါတွေဟာ ဒလမည်ဒေါက ပေးလိုက်တာတဲ့”ပြောရာ၊ မွေ့မနိတ်က “ဘုရာ့ ကျွန်မသည် စျေးတောင်းကို ခေါင်းရွက်ပြီး အသက်ကိုမွေးခဲ့ရဒါ မှန်ပေသားဘဲ။ မရှက်ပါဘူးလို့”လျှောက် သတဲ့။

အန္နဲ့ပြီး အထိန်းတော်ကြီးလည်း အရှင့်ခမည်းတော်လည်း အသဲအသန်ဖြစ်ကြောင်း၊ အရီးတော်ကလဲ သူ့သမက်သမိန်မရှုကို ထီးနန်းတင်ဘို့ ကြံစည်နေကြောင်း၊ နေပြည်တော်မှာလဲ အရှင်မင်းသားကို တောင့်တသူများကြောင်း၊ အလျှင်အမြန်ချီတက်လုပ်ကြံသင့်ကြောင်းများနှင့် လျှောက်ပြီး ပြန်သွားရောတဲ့။

နောက်မကြာမီဘဲ ခမည်းတော်လဲ နတ်ရွာစံလို့မို့ အရီးတော်အမိန့်အတိုင်း သမိန်မရှုက စစ်သူကြီးလုပ်ပြီး ပကိုးက တပ်တွေနှင့်ဒဂုံလာပြီး ဝိုင်းကြရောတဲ့။ မင်းသားလဲ မင်္ဂလာဆင်တော် စီးပြီး အတင်းထွက်ပြီး တိုက်ကရောတဲ့။ တိုက်တော့ ပကိုးက တပ်တွေရှုံးပြီး ဘရုံးဘရင်းနှင့်ထွက် ပြေးကြရောတဲ့။

မင်းသားလဲ ပကိုးရောက်ချီရော့တဲ့။ ပီးတော့ သမိန်မရှုကိုလဲ မုတ္တမကို ထွက်ပြေးရာ၊ လမ်းမှာမိလို့ ချည်နှောင်ဘမ်းဆီးခဲ့ပြီး ဆင်ကပ်အောက်မှာ ထားဒါကို မင်းသားမြင်တော့ ငါ့မျက် စိတွင် ပြောင့်ကဲ့သို့ထင်သည်။ အခုတောင်ရှိသေးသလားလို့မိန့်တော်မူရာ၊ ပညာရှိသုခမိန်များက ရွှေနန်းတက်တော်မူပါဦးလို့ တောင်းပန်ကြသော်လဲ အခွင့်မပေး အရေးမယူဘဲ သမိန်မရှုကို ချက် ချင်းကွပ်မျက်တော်မူလိုက်သတဲ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဟုတ်ပါရဲ့၊ ‘ရက်စက်မှ ကြည်ကွဲ’ဆိုဒါ ဘယ်လောက်များ မှန်သလဲလို့။

သီရိမနု။ ။မှန်လှပါ၊ ရန်စစ်ငြိမ်းတော့ မွေ့မနိတ်ကို ပီယရာဇာဒေဝီဘွဲ့ အမည်ပေးသတဲ့။ ရွှေနန်းတက်တော်မူခါနီးမှာ “ညီတော် ဗောခုန်မှိုင်း၊ မင့်မရီးတော်ကို သွား ခေါ် ချေ”လို့ မိန့်တော်မူလေတော့ သွားခေါ် ရာ၊ ဝမ်းနဲပက်လက် ငိုနေရစ်လေ တော့ သားတော်ကလေး ဗောလောကျန်းထောကိုသာ ချီပြီး ဆင်နှင့်တင်ခဲ့ လို့၊ ရောက်တော့ သားတော်ကို ရင်ခွင်၌ ပိုက်တော်မူ၍ ပီယရာဇာဒေဝီနှင့် ရွှေနန်းတက်တော်မူရောတဲ့။

အဲဒီအရှင် ၂ ပါးတို့ရဲ့ဘိုးတော် ဟံသာဝတီရွှေနန်းကို သိမ်းမြန်းမိရင်ဘဲ၊ ဟိုအညာတလွှားက ဗမာမျှားဟာ ပြားပြားဝပ်ကုန်ဒါပေါ့လေ။ အန္တိပြီး ဒလမည်ဒေါကို အမျက်တော်ရှိလေတော့ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ကျေးကျွန်မျှားကိုလဲ သိမ်းပြီးယူတော်မူသတဲ့။ ဒီတော့ ဒလမည်ဒေါမှာ ခမည်းတော် ဆင်ဖြူရှင်ပေးတော်မူတဲ့ လက်စွပ် ၁၂–ကွင်းကိုသာ လိုလိုမယ်မယ်ရယ်လို့ ဆံထုံးထဲမှာဖွက်ထားရရှာသတဲ့။ အဲဒီလက်စွပ်မျှားကို မရသေးဒါနဲ့ အမတ်ဒိန်ကို လွှတ်ပြီး အတောင်းခိုင်းရာ၊ အမတ်ဒိန်က ဒလမည်ဒေါရဲ့အစောင့်အရှောက်ဝန်မျှားကို ဝါးညှပ်၍မေးရာ၊ နာနာရှိတော့ သခင်မရဲ့ဆံထုံးထဲမှာရှိပါတယ်လို့ ဖေါ်ပြောကြရောတဲ့။

သည်အကြောင်းကို ရှင်ဘုရင်ဆီမှာ လျှောက်တော့ ရှင်ဘုရင်က ဆံထုံးကို ဖြေယူရမယ်လို့ အမိန့်ပေးလိုက်ပြန်သတဲ့။ အမတ်ဒိန်လဲ ဒလမည်ဒေါထံ သွားရောက်တော့ ဒလမည်ဒေါကို ရှိခိုးလျှက် မျက်ရည် စက်လက်နှင့်အကြောင်းကို လျှောက်ထားရာ ဒလမည်ဒေါလဲ တခါထဲ မူးမေ့လဲသွားရှာရောတဲ့။ အမူးပြေတော့မှ ထပြီး ဆံထုံးထဲမှာထားတဲ့ လက်စွပ် ၁၂–ကွင်းကို ယူပေးလိုက်ရသတဲ့။ အမတ်ဒိန်လဲ ရှင်ဘုရင်ကို ဆက်ရောတဲ့။ ရှင်ဘုရင်ကလဲ ဒလမည်ဒေါထံကရတဲ့ လက်စွပ် ၁၂–ကွင်းကို ချက်ချင်းဘဲ ပီယရာဇာဒေဝီကို ပေးလိုက်ကရောတဲ့။ အဲဒီနေ့မှာဘဲ ဒလမည်ဒေါလဲ နှလုံးကြေကွဲ ဝမ်းပန်းနဲ့ပြီး ငါ၏ အသက်ရှည်သော်လဲ လူ့ပြေမှာ ဒုက္ခမျှားရှုံသာ ရှိတော့မှာဘဲလို့ ဖုံးမသိန်နဲ့သံပုရာရေကို ဆေးထဲ့ပြီး သောက်သဖြင့် အသက်ခန္ဓာဆုံးတော်မူရှာရောတဲ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဒီတော့ သားတော်ကလေးကို အဲဂံခေါင်ဆိုတဲ့အမတ်တယောက်ထံမှာ အပ်ထားရာ၊ ဒါလိုနဲ့ဘဲ ကြီးပြင်းရရှာသတဲ့။ ပီးတော့ ရှင်ဘုရင်ကိုယ်တိုင် မြန်မာပြည် ဂူထွတ်မြို့ကို တက်ပြီး တိုက်ခိုက်နေတုန်းမှာ သားတော်ဗောလောကျန်းထောသည် ဆင်ကို အစွယ်ချွန်၍စီးကြောင်း၊ ဆင်စီး မြင်းစီးလေ့လာကြောင်း ကြားတော်မူဒါနဲ့ဘဲ ဒဂုံထွက်မည်ရှိရာ ငါ့ကိုယ်နှင့်ခါးက ပုဆိုးသာရှိသည် မဟုတ်လော။ အလုံးအရင်း ဆင်မြင်းကျေးကျွန်ရှိသမို့လော။ ပုန်စားပုန်ကန်ပြုသော် အရေးတော်ပုံ တစောင်ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်လောဟု အဲဂေါင်ပိန်ကိုခေါ်ပြီးလျှင် ပြီးခဲ့စေလို့ မိန့်တော်မူသတဲ့။

အဲဂေါင်ပိန်လဲ အမိန့်တော်နှင့်ကိုး။ သို့ရောက်တော့ ဗောလောကျန်းထောထံ အမိန့်တော်ပြန်ရာ၊ ဗောလောကျန်းထောက "မင်းသားမင်းမြေးဆိုဒါ ဆင်စီးမြင်းစီးကို လေ့လာတတ်မြောက်ရမည့်အတိုင်း လေ့လာမိပေသည်။ ခမည်းတော်ကို မကြံစီပါ။ ကျွန်ုပ်တွင် အပြစ်မရှိ။ ခမည်းတော်သည် ဖြစ်ကတတ်ဆန်း တောရန်းမယ်ဘွဲ့မိန်းမကို ယူ၍ ထိုမိန်းမတို့၏ စကားကို နားထောင်လျှက် ရက်စက်ညှင်းပန်းလွန်းသဖြင့် ကျွန်ုပ်မယ်တော်လဲ မလှတမ သေရလေပြီ။ ကျွန်ုပ်လဲ မလှ

တမသေရတော့မည်။ ဝန်မင်း၊ ခေတ္တငံ့ပါအုံး။ ဘုရားတရားကို အာရုံပြုရစေဦး”ဟု တောင်းပန်ပြီး ၃–ရက်လုံးလုံး မော်ဓောဘုရားရှင်တွင် အဘိဓမ္မာတရားကိုနာ၍ မိမိဝတ်စားဆင်ယင်တဲ့ပုတီး လက်ကောက်၊ လက်စွပ်၊ ခြေကျင်းများကို ချွတ်၍ လှူဒါန်းပူဇော်ပြီးလျှင် “ကျွန်ုပ်သည် ဤဘဝမှစုတေလျှင် တပြည်ထောင်မင်း၏ သားဖြစ်၍ ခမည်းတော်နှင့်စစ်ဖက်ရပါစေသော်”ဟု ဆုတောင်းပြီး ဗောလောကျွန်းထောလဲ ဘုရားပေါ်က ဆင်းခဲ့ရော ကွပ်မျက်လိုက်တာပေါ့လေ။

ခမည်းတော်လဲ ပြန်ရောက်တော်မူလာတော့ သားတော်ဆုတောင်းသွားကြောင်းကို သိတာနဲ့ ရွှေမော်ဓောဘုရားပေါ် တက်၍ မကိုဋ်တော်ကို လှူပြီးသကာလ“ကျွန်ုပ်သည် ရန်သူအပေါင်းမနိုင်သည့်ကိုယ် ဖြစ်ရပါလို၏”လို့ ဆုတောင်းတော်မူသတဲ့။ အဲဒီလို ဆုတောင်းလိုက်မိလို့ မဟုတ်လား၊ နောက်တော့ သားတော် ဗောလောကျွန်းထောက အင်းဝမင်းရဲ့မိဖုရားဝမ်းထဲမှာ သွားပြီး ဝင်စားလို့မို့ မင်းရဲကျော်စွာရယ်လို့ဖြစ်ပြီး မွန်ပြည်ကို ဆင်းတိုက်ရာ ဒလမှာ ကျသွားတယ်။ ရာဇာဓိရာဇ်မင်းတရားကြီးအကြောင်းကို လျှောက်ထားရဒါ တယ်ပြီးအားမရဘူး။ ကိုင်း၊ အချိန်ကလဲ နီးပေါ့။ နန်းကြီးသို့ ဝင်တော်မူပါ သခင်မဘုရား။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။မောင်မောင်၊ ကျွန်မရွှေနန်းတော်ကို ဝင်အုံးမယ်၊ ကြားရတဲ့သတင်းများဟာလဲ အပုံကြီး မကောင်းဘူး။ စိတ်ကို တင်းတင်းထားပြီး ယောကျ်ားဆိုတဲ့မာန်နှင့်အကြံအစည် လုံ့လဝီရိယရှိပါနော်။ အခု၊ သီရိမနုအမတ်မင်းလျှောက်ထားတဲ့ဘိုးတော်ဘုရားရဲ့ အရေးတော်ပုံကိုကြားရပြီ မဟုတ်လား။ မေ့မေ့ရော့ရော့ ပေါ့ပေါ့ဆဆ မနေနဲ့။ ပီးတော့ ကျွန်မ မပြန်မချင်း ကျေးရင်းကျွန်ရင်း အပေါင်းအဘော်တွေက စသော်လဲ ဟောဒီလောင်းပေါ်က မဆင်းလေနဲ့နော်။

သီရိမနု။ ။ယခု၊ ဘုရာ့ကျွန်တော်မျိုး လျှောက်ထားတဲ့အတိုင်း ဘိုးတော်ရာဇဓိရာဇ်မင်းတရားကြီးရဲ့စွမ်းအားသတ္တိများနှင့် သောက်စားတဲ့အတွက် ဒလမှာ ပျက်ရတဲ့မြန်မာမင်းသား မင်းရဲကျော်စွာရဲ့ထုံးကို နှလုံးပိုက်တော်မူပြီးသကာလ ပုသိမ်ကိုယ်တော်မှာ တော်တော်လဲ သောက်မှပေါ့ဘုရား။ သောက်တယ်ဆိုဒါ မှားတတ်တယ်။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဟုတ်တယ်၊ မောင်မောင်ရဲ့၊ ယခု ဝန်မင်းလျှောက်ထားများကို နားထောင်ပါ။

‘ခါးကိုဖျက် ဝါးမျက်၊ လူကိုဖျက် အရက်တဲ့၊ ရှင်ကိုဖျက်တော့ ဓဇဂ်’တဲ့။ အနို့ပြီး အရက်သောက်စားခြင်းရဲ့ အပြစ် ၆–ပါးကို ပညာရှိများ လင်္ကာစီထားခဲ့တာကလဲ–

(၁)ဥစ္စာယုတ်ခြင်း၊
(၂)ငြင်းခုံများစွာ၊
(၃)ရောဂါထူပြော၊
(၄)ကျော်စောမဲ့အံ့၊
(၅)မလုံအင်္ဂါ၊
(၆)ပညာနည်းရှာ။
ဤခြောက်ပါးကား သောက်စားသေစာ အပြစ်တည်း''တဲ့။ အသောက်သမားဆိုဒါမျိုးဟာ စည်းစိမ်ဥစ္စာပျက်ပြီး လက်ချည်းကျန်တတ်သတဲ့။ အကျော်အစောမဲ့ပြီး ကဲ့ရဲ့ဘွယ်ဖြစ်တတ်သတဲ့။ အရှက်အကြောက်ကိုမှ မဖုံးနိုင်ဘဲ၊ တုံးလုံးကြီးလဲနေတတ်သတဲ့။ ဉာဏ်ပညာဆုတ်တဲ့ လူယုတ်မာလဲ ဖြစ်တတ်သတဲ့။ အဲဒါမျိုးတွေကြောင့် မဟုတ်လား။ အခုတင်က ဝန်မင်းလျှောက်ထားတဲ့ဒလဆုံးမင်းရဲကျော်စွာရဲ့အကြောင်းနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး အညာသားဆရာများ ရေးထားတဲ့—

အမူးဘွဲ့တေးထပ်

သိင်္ဂါလသတို့သား၊ ဒိုဘုရားဟောဒါ၊ သို့တရား စောစရာကို သဘောမှာမှတ်ထား။ ပြစ်ခြောက်ရပ် အထူးဆောင်တယ်၊ အမူးကောင် မင်းတို့အမှား။ သိကြားဟောင်း အသူရာလို၊ မူပမာတင်ထား၊ ဇမ္ဗူမှာထင်ရှားတဲ့၊ ဘုရင့်များဘုရင်။ မွန်တို့ပြေ ဟံသာမြန်းပါလို့၊ စံရာနန်းပြုမဲ့အရှင်။ အင်းဝဆက် ရာဇဝင်တွင်၊ ဘာမထင်ဝင့်ကြွားတဲ့၊ ဘုရင့်သား ရဲဘွဲ့တော်ပါ။ ရဲတဲ့ကျော်စွာ။ ဒလပျက် အကျုနာသလို၊ ဘဝမှာ ရှုံးစေနှင့်လေ။

အဲ၊ အခု ကျွန်မပြောတဲ့စကားကို များများကြီး သတိပြုရစ်ပေတော့။ တကယ်လို့များ အတင်းကျရင် ကျွန်မအတွက်တော့ ဘာမှမစိုးရိမ်နဲ့။ ပုသိမ်ကိုသာ အရောက်ပြေးလို့မို့ နောက်ရေးနောက်ဟာကိုတော့ နောက်ခါမှ ရောက်ရာရောက် ပေါက်ရာပေါက် ကြံစည်ဒါပ။

ဗညားအိန်။ ။ဩော် အရေးကြုံရင် သက်လုံ ကောင်းရမယ်ဆိုဒါတော့သိပါရဲ့။ သို့ပေမဲ့ ပုသိမ်နှင့်ဝေးသမို့ အရေးလို့ရှိလျှင် အင်မတန် ခက်ကြတော့မှာ မိမိဗျာ။ဟုဆိုပြီး ယိုစီးသောမျက်ရေတို့နှင့် ဖြစ်နေလေ၏။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။အို၊ ယောကျာ်း မဟုတ်သလို၊ တရှုတ်ရှုတ် မလုပ်စမ်းပါနဲ့ တကဲ့ကို ခက်ပါရဲ့။ သူ့အတွက် ကျွန်မခက်တယ် ဝန်မင်းရဲ့။ ကိုင်း၊ မောင်မောင် အထဲလာအုံး။ ကျွန်မပြောမယ် ဟောဒါလို။ ဟိုနန်းတော်ကြီးကို ကျွန်မဝင်ရတော့မယ်။ တ

ခါထဲ မလင်းအောင်လဲ မှုးမနေရစ်နဲ့။ တငိုငိုတရီရီလဲ လုပ်မနေနဲ့။ ငါ့မိန်းမ ဖြင့် သွားပေါ့ဟဲ့လို့ အားလဲမရော့နဲ့။

အနို့ပြီး ဟောဒီနားတိုးအုံး။ ကျွန်မပြောမယ် သတိထားနော်။ ဟိုဘုန်းကြီးလူထွက်ဟာက တယ်လဲရက်စက်တယ်။ ကြည့်ပါလား။ သူတို့ဘုန်းကြီးလူထွက်ချင်းတောင် အဆိပ်ခတ်ပြီးသတ်တယ်။ တကယ်လို့ဆိုရင် 'လူပုချင်းပေါင်း၊ လူစောင်းစောင်းချစ်'ဆိုဒါလို ကိုယ်ပင်တို့ ဘုန်းကြီးလူထွက်ခြင်း အင်မတန် ချစ်ဘို့ကောင်းတယ်။ အခုတော့ ကြည့်ပါလား။ စရိုက်ကြမ်းတမ်းမိုက်ကန်းကန်းနှင့် ရဟန်းလူထွက်ပြောလို့တောင်မှ ယုံနိုင်စရာမရှိဘူး။ ရက်စက်လိုက်တာ။ အဲဒီတော့ ကျွန်မအခွင့်သာရင်လဲ မြန်မြန်ပြန်လာမယ်။ တကယ်လို့ အခွင့်မသာနေ့ရက်များကြာနေရင်လဲ မြင်မြင်ကရာက လာပို့တဲ့အစားအစာများကို မစားပါနဲ့နော်။

ဗညားအိန်။ ။အို ကျုပ်လေ့သားတွေနဲ့ ကျုပ်ချက်ပြုတ်စားဒါပေါ့။ အစားအသောက်တော့ ကိစ္စမရှိပါဘူး။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။မဟုတ်ဘူး၊ မောင်မောင်ကတော့ မျက်မျက်ကလေး ကြိုက်တတ်လို့ ပြောဒါ။ ဒီလေ့သမားတွေချက်တဲ့ထမင်းဟင်းကို မောင်မောင်မျိုလို့ ကျမှမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီတော့ ကျွန်မကိုယ်တိုင် ကြည့်ရှုချက်ပြုတ်ပြီး မနက်ပြန်–ညပြန် မောင့်ထံကို အပို့ခိုင်းလိုက်မယ်။ အနားတိုးပါအုံး။ ဒီအနားရောက်အောင် တိုးပါ။ ကျွန်မက ပို့လိုက်တဲ့ ထမင်းဦးဟင်းဦးများမှာကြည့်။ သေသေချာချာကြည့်ထား။ ဟောဒီလို တံဆိပ်လက်ရာ အမှတ်အသားမပါရင် ဘယ်လို အစားအာဟာရမျိုးကိုမှ မစားမသောက်လေနဲ့။ သိလား။ နို့ပြီး 'သတိတမန်၊ ဉာဏ်မြေကတုတ်၊ ပညာစွန်း၊ ချွန်းကဲ့သို့ အုပ်မရတဲ့' ဟုတ်ပလား။

အနားတိုးပါအုံး။ တိုးပါအုံး။ သိပ်သိပ်လွမ်းမနေနဲ့နော်။ နမ်းအုံးမလား။ ရော့–ဟောဒီခေါင်းက ပန်းကလေး ပေးခဲ့မယ်။ လွမ်းများလွမ်းရင် ဒီပန်းကလေး နမ်းနေ။ အလွမ်းပြေလိမ့်မယ်။ ခင်စောလာအုံး။ မောင်မောင့်ကို ညမှုညရာ အိပ်ရာနေရာများ ခင်းပေး။ ညောင်းညာတော်မူတယ်ဆိုရင်လဲ နင်းနှိပ်ပေး။ မောင်မောင်၊ တကယ်လို့ ဓမ္မစေတီရဲ့ကျေးကျွန်များက အတင်းအဓမ္မ နိုင်လိုနှိပ်စက်နဲ့ ကုန်းတပ် ရေတပ်များနဲ့လာပြီး ဝိုင်းလားဆီးလားလုပ်ရင် ဒေါသကြီးနဲ့ ကုန်းပေါ် များဆင်းပြီး ကသောင်းကနင်း မလုပ်နဲ့။ မောင်မောင့်ကျေးကျွန်တွေလဲ အနားက မခွါစေနဲ့။ တပြေတရွာမှာဆိုဒါ ကိုယ့်လူနှင့်ကိုယ် စည်းစည်းလုံးလုံး နေထိုင်ကြမှ တော်မယ်။ နန်းလယ်သို့ ကျွန်မအလှမ်းမှာ လွမ်းခဲ့ပါသေးရဲ့ ပုသိမ်သားကြီးရယ်လို့ဆိုပြီး–

ပြန်ငိုပုံ

ကြားရဒါ ခက်စွာတမျှောင့်ရယ်နှင့်၊ သွားရမှာ သက်လျှာဖြောင့်နိုင်ဘူး၊ (အမယ်မင်း)ဘယ့်နှာကြောင့် ငိုရတယ်။ အားမရှော့နဲ့ဘုရား။ သွားတော့မယ် မရှောင်သာဘူး၊ နောင်အခါ မောင့်မှာ မမှားရအောင်၊ (သြော်)သံသရာ ဘဝဘဝက၊ နံ့ပဋ္ဌနာသ–သပြီး၊ ကံ ၂ဖြာမျှလိုတဲ့စိတ်လက်နဲ့၊ ချိတ်ဆက်ခဲ့ကြသမို့၊ သိပ်သိပ်မက်ရတဲ့ သက်လျှာငယ်၊ တံဆိပ်လက်ရာ အမှတ်အသားပါမှ စားပါရှင့်၊ (ဟောဒီက) တမိအလှကလေး မပြန်ခင်ကို သတိတမန်–ဉာဏ်မြေကတုတ်ဆိုတဲ့စကားလိုပ၊ (သြော်) ခဏခဏမနား။ တဖွဖွမအားအောင်၊ ငါ့မယားကလေးဟာ ပြောလို့ဆိုလို့၊ ထိုသို့မှာလို့ သွားပါကလားဟဲ့လို့၊ အရာရာမျိုးမှာ မယွင်းမှားလေအောင် စဉ်းစဉ်းစားစား၊ ဆင်ဆင်ခြင်ခြင်၊ ကြည့်ကြည့်ဆဆနဲ့၊ (မောင်မှာ)သတိဝီရိယ ထားရစ်ပေတော့၊ (အမယ်မင်း)သွားချည်အုံးမယ်။ နန်းရဝေ ကျွန်မအလှမ်းတွင်ဖြင့် အလွမ်းပြေ ဝဝနမ်းလိုက်ပါတော့။ ညချမ်းမှာတော့ စက်ရာလယ်၊ (အို) မျက်နှာငယ်ငယ်နှင့် တယောက်ချင်း။ စံရစ်တော့ဘုရား၊ ရန်စစ်သေနင်္ဂါတို့၊ ခြေကျင်ပါ ရေပြင်ကဝိုင်းရင်ဖြင့်၊ ဒိုင်းလွှားစုံကာရံလို့၊ မာန်ပါပါ ဟံသာချောင်းမှာလ၊ ရန်လာလျှင် ခံစရာဖြင့် မနှောင်းလေနှင့်၊ (အမယ်မင်း)အကြောင်းမတော်တဆယွင်းမှာကြောင့်၊ အပေါင်းအဖော် မှ မကင်းစေနှင့်၊ (မောင်မောင့်မှာဘုရာ)လောင်းစေရတင်း။

ကိုင်း၊ မောင်မောင် ကျွန်မ နန်းတော်ကြီး ဝင်အုံးမယ်။ ခင်စောလာအုံး၊ မမပြောမယ် မောင်မောင့်နားက တဖဝါးမှ မခွာနဲ့နော်။ ဟိုလှေသမားတွေလဲ ကုန်းပေါ် တက်တက်ပြီး လယ်ပတ်မနေစေနဲ့ စောင့်ကြပါစေ။ မညိုဘု၊ လာ–လာ။ ကျွန်မနဲ့လိုက်ခဲ့။ ကိုင်း၊ အကြိုတော် ဝန်မင်းတို့ ရွှေနန်းမဦးကင်ကို ကျွန်မ အခစားဝင်မယ်–ဆိုပြီး လာခဲ့ရာ၊ ရွှေနန်းတော်ကြီးသို့ ဆိုက်ရောက်ကြလေ၏ ။

ဝိဟာရဒေဝီမင်းသမီး ရွှေ့တော်သို့ရောက်လျှင် မယ်တော်ရှင်စောပုသည် ရှေ့ရေးနောက်ကြောင်းများကို ပြန်လှန်စဉ်းစားသနားတော်မူသောလက္ခဏာဖြင့် သမီးတော်ဝိဟာရဒေဝီကို ပိုက်ဘက်၍ တသက်သက်ငိုတော်မူသည်။

မယ်တော်ငိုလျှင် သမီးတော်လည်း မရှုနိုင်မရှာနိုင် ချုန်းချုန်းချ၍ ငိုလေ၏။ အပါးတော်တွင်ရှိသော မျူးတော်မတ်တော်အပေါင်းတို့လည်း ထိုအကြောင်းအရာကိုမြင်၍ အလွန်ပင်ကြေကွဲခြင်း ဖြစ်ကြရလေကုန်၏ ။

ထိုနောက် မယ်တော်ရှင်စောပုသည် သမီးတော်ကို ကရုဏာဒေါသောဖြစ်ပြီးလျှင် “နင့်လင်သည် တစိမ်းဖြစ်သည့်အတွက် စိမ်းကားရက်စက်၍ ငါ့ကို(တရစ်)တန်လေငြားသော်လည်း

နင်သည် ငါ့ကို(မတရစ်)တန်လေကောင်းတကား။ ငါမွေးထုတ်ရတဲ့အမိကို မချိဝမ်းနဲ စိတ်ဆင်းရဲအောင် လုပ်သောသမီးဖြစ်သည်။ ဘုန်းကြီး၍ သက်မရှည် အသက်ရှည်၍ ဘုန်းမကြီးလိမ့်မည်တကား။ ငါ့မျက်ရည်ပေါက်ကြီးငယ်ကျရသမျှသည် လောကမှာပင် နင်တို့လင်မယားကို ဒိဋ္ဌပြလိမ့်မည်''စသည်ဖြင့် ဆဲရေးလျက် မြည်တွန်တော်မူလေရာ သမီးတော်ဝိဟာရဒေဝီမူကား တစုံတရာဘယ်လိုအကြောင်းမျိုးကိုမျှ ပြန်လှန်လျှောက်ထားခြင်းမပြုဘဲ၊ မျက်နှာကို အောက်ချလျက်သာ မျက်ရည်စက်လက်ဖြစ်နေရှာလေ၏။

ထိုနောက် ညီလာခံ ကွဲ၍ မှူးတော်မတ်တော် အပေါင်းတို့လည်း မိမိတို့နေအိမ်သို့အသီးသီးပြန်ကြလေကုန်သတည်း။

ဝိဟာရဒေဝီမင်းသမီးသည် နန်းတော်သို့ ရောက်လေလျှင် ကြင်ရာတော်ဗညားအိန်ရှိရာ ပုသိမ်လှေဆိပ်သို့ လာခွင့်ဆင်းခွင့် အလျှင်းပင်မရနိုင်ဘဲ၊ အချုပ်ခံနေရသကဲ့သို့ အကျဉ်းအကျပ်ဖြစ်၍ မယ်တော်ရှင်စောပုထံမှာသာ ခစားနေထိုင်ရလေ၏။ သို့သော်လည်း ဝိဟာရဒေဝီသည် ကြင်ရာတော်ဗညားအိန် စားသောက်ဘို့ရာ ထမင်းဟင်း၊ မုန့်ပဲသရေစာများကို ကိုယ်တိုင်ချက်ပြုတ်ပြုလုပ်၍ ယုံကြည်ရမည်ထင်သော နန်းတော်သားတယောက်ကို မနက်ပြန်–ညပြန် လှေသို့အပို့ခိုင်း၏။

ဗညားအိန်လည်း ဝိဟာရဒေဝီ မှာထားခဲ့သည့်အတိုင်း တံဆိပ်လက်ရာ အမှတ်အသားများကို အထူးသတိပြု၍ စားသောက်သုံးဆောင်သည့်ပြင် ပုသိမ်က ပါလာသော မိမိလှေသားကျေးကျွန်များနှင့် နေ့ရောညပါ အခါခပ်သိမ်း လုံ့လဝီရိယနှင့်မမေ့မလျော့ နေထိုင်လေ၏။

ထိုနောက် လေးငါးရက်ရှိသောအခါ အိမ်ရှေ့မင်းဓမ္မစေတီသည် ဤသို့ကြံစည်၏။ အဘယ်ကဲ့သို့ ကြံစည်ပါသနည်းဟူမူ''ယခု ပုသိမ်စားဗညားအိန်သည် ပကိုးသို့ရောက်လာရာ၊ လှေငယ်တကစင်း အနည်းငယ်မျှနှင့် ကျေးကျွန်လည်း အများအပြားပါလာသည်မဟုတ်။ ကုန်းတပ်ရေတပ် ၂–ဘက်ညှပ်၍ အတင်းအကြပ် ဘမ်းဆီးသတ်ဖြတ်လိုက်လျှင်လည်း ကိစ္စခပ်သိမ်းပြီးငြိမ်းမည်ပင်ဖြစ်တော့သည်။

သို့ရာတွင် ဟံသာဝတီပြည်က အိမ်ရှေ့မင်းဓမ္မစေတီသည် ဤသို့သော အမှုမျိုးကို ပြုလေသည်တကားဟု အတိုင်းတိုင်း အပြည်ပြည်က ကြား၍မလျော်သည့်ပြင် ကိုယ့်တိုင်းကိုယ့်ပြည် ဟံသာဝတီက လူသူလေးပါးသော်မှလည်း အကြားအကျော် မလျော်အောင်ဖြစ်လိမ့်မည်။ သို့အတွက် အတုလဝါသကျောင်းလူထွက် ဓမ္မဉာဏကို သုတ်သင်သည့်အသွင် ယဉ်ယဉ်နှင့်ကြံသာအောင်

ဉာဏ်ပတျာဖြန့်ရဦးမယ်''ဟု ကွေ့လည်ကြံစည် ဉာဏ်နီ၊ ဉာဏ်ဝါ၊ ဉာဏ်ပြာပြာမှာ ဉာဏ်စကာ အရောင်ဖွင့်ပြီးလျှင် မသင့်သောလုပ်ပုံမှာ–ဝိဟာရဒေဝီက လှေသို့ဆင်း၍ ထမင်းအပို့ခိုင်းသောသူအား လပ်သပ်ပကာ ရွှေငွေရတနာ မောက်စွာပေးကမ်းသဖြင့် အခွင့်ရသောအခါ ထမင်းဟင်းအစာအာဟာရအတွင်း၌ အဆိပ်ခတ်လျက် ဝိဟာရဒေဝီ၏ တံဆိပ်လက်ရာအမှတ်အသားနှင့်မခြားမနား အလားတူပြုလုပ်၍ ပေးကမ်းလိုက်ရာ ဗညားအိန်လည်း မိမိ၏ကြင်ရာတော်ပို့လိုက်သော ထမင်းဟင်းအမှတ်ဖြင့် စားသုံးမိလေရာ၊ အဆိပ်တည်းဟူသော အပူဓါတ်ကြောင့် မရပ်နိုင်မတည်နိုင် ယိမ်းယိုင်လဲပြို ထိုမှဤမှ လူးလှိမ့်လျက်–

''သူ့အကြံဦးလေရဲ့ ကျုပ်ဖြင့် မနေရဘူး။ သေရတော့မယ်။ မသေခင် မိမိမျက်နှာလေးကို မြင်သွားချင်ပါတယ်။ ခေါ်ပေးကြပါ။ ပူလှချည်ရဲ့။ လောင်လှချည်ရဲ့။ ကျုပ်မချိဘူး။ မိမိရောက်ပလား။ ဒါဘယ်သူတုံး။ မိမိလား။ မောင်မောင့်ကို ပွေ့ပါအုံး။''

''မှန်လှပါ သတိထားတော်မူပါဘုရား''

''ဒါဘာသူတုံး''

''ဘုရားကျွန်တော်မျိုး အိမ်မဲသူကြီးဘိုးသာဒွန်းပါဘုရား''

''ဘိုးသာဒွန်းရဲ့ ကျုပ်အသဲတွေ အူတွေ ကျွမ်းကုန်ပီ ထင်တယ်။ မကယ်နိုင်ကြဘူးလား။ ကျုပ်သေရတော့မယ်။ မိမိမျက်နှာကို မြင်မသွားရဘူးနော်။ ကောင်းကြပါပေရဲ့။ ရက်စက်ကြပါပေရဲ့။ ဩော်–မုဆိုးမကလေးဖြစ်ရစ်တော့တဲ့ ကံဆိုးမလေးရဲ့။ သူ့ကြောင့် ကျုပ်ဖြင့် အယူမဖြောင့်နိုင်ဘူး။ အမယ်လေး ဝိဟာရဒေဝီရဲ့ မောင်ကြီးဖြစ်အင် ရှုမြင်လှဲ့အုံးနော်။ အမယ်လေး ပူလှချည့်ပူတယ်။ ဟောဒီရင်ထဲကပူတယ်။ ဟောဒီရင်ထဲက ပူတယ်။ ကျုပ်မချိဘူး၊ မချိဘူး။ ဟိုဒင်းဘာသူတုံး။ ဘိုးရင်ကြီးလား။

''မှန်လှပါ၊ ဘုရာ့ကျွန်တော်မျိုးသာဒွန်းပါဘုရာ့။ ကိုယ်တော် ဘယ်နှယ်ရှိသတုံး။ ဟိုခွေးမသား ထွန်းလှကလဲ ကဇွန်းရွက်ရှာသွားလိုက်တာ ခုမှပေါက်လာတယ်''

''ထွန်းလှလေး၊ မောင်မင်းတို့ဖြင့် လွန်းရစ်ကြတော့နော်။ အမယ်မင်း၊ ဘဝအကြောင်းသံသရာမှာ ကံကြမ္မာမကောင်းလေတော့၊ ပေါင်းရမဲ့ မေတို့မောင့်မှာ သေလို့တောင် တပူတမှောင့်တွေနဲ့ (အို)ကျုပ်အယူဖြောင့်နိုင်ပမလား။ ဝိဟာရဒေဝီရဲ့''ဆိုပြီးလျှင် အကြင်သို့သော ရူပကာယ

အတ္တဘောဟူသော ရုပ်ကိုထား၍ သွားသည့်နာမ်ချင်းရာတည်းဟူသည်နှင့် အညီ ဇီဝိန်ကမ္မဇဋ္ဌမ်း ချုပ်သေဆုံးရရှာလေသတည်း။

ဗညားအိမ်၏ မသာတော်အခမ်းအနား

ဟံသာဝတီနန်းတော်တွင် နံနက်ညီလာကွဲသောအချိန်တွင် ပုသိမ်လှေကလှ ၂–ယောက် ၃–ယောက်တို့သည် ရှုတ်တရက် ရှောင်တခင် နန်းတော်သို့ဝင်လာကြလေရာ ဝိဟာရဒေဝီမှာ မယ်တော်ရှင်စောပု၏ အပါး၌ခစားလျက်ရှိနေသဖြင့် နေရာမှထ၍“ဘယ်ကိစ္စ ဘယ်အကြောင်းကြောင့် လာကြသတုံး၊ မောင်တော်ဘုရားက ဘာများမိန့်တော်မူလိုက်သတုံး၊လို့မေးရာ၊ အိမ်မဲသူကြီး၊ ကျောင်းကုန်းသူကြီး၊ သာပေါင်းသူကြီးတို့သည် မျက်ရည်စက်လက်နှင့် အသက်ကို ပြင်းပြင်းရှူ လျက် မလျှောက်ထားနိုင်၊ ငေးမှိုင်တွေဝေ၊ ကြက်သေသေ၍နေကြသဖြင့် ဝိဟာရဒေဝီက“ကျွန်မ မှာ စိတ်လက်မသန့်၊ တထိတ်ထိတ် တလန့်လန့်နေရတဲ့အထဲမှာ ဘာများဖြစ်လာကြပြန်သတုံး။ ကျွန် မ အသဲတုန်အူတုန်ရှိလှချေရဲ့။ သိပရစေ။ မြန်မြန်လျှောက်ကြစမ်းပါ”ဟု မေးမြန်းရာတွင်–

အိမ်မဲသူကြီး။ ။မှန်လှပါ၊ ကိုယ်တော်ကလေး မနက်စောစောက ပွဲတော်တယ်ပါတယ်ဘုရား။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။နို့ဘာဖြစ်သတုံး၊ ပွဲတော်တယ်ဒါ။

ကျောင်းကုန်းသူကြီး။ပွဲတော်လဲ တယ်ပီးရော့ဘုရား။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ခက်လိုက်ပါဘိတော့တယ်။ ဘာဖြစ်လာကြည့်ဒါတုံး။ မနက်က ပွဲတော်တယ် ပြီး ဘာဖြစ်သတုံး။

သာပေါင်းသူကြီး။ ။မှန်လှပါ၊ အဆိပ်သင့်လို့မို့ နတ်ရွာစံ ကံတော်ကုန်ကြောင်းပါဘုရား။

ယင်းကဲ့သို့ လျှောက်ထားလိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက်တည်း ဝိဟာရဒေဝီသည် အမယ်လေး လေးဆို၍ ထိုင်ရာမှ လဲလျက် တခါထဲ မြောမေ့သွားလေ၏။ မင်းသမီးမြောမေ့လျက် တက်နေလေ ရာ၊ မယ်တော်ရှင်စောပုနှင့်တကွ လက်ပါးစေအပျိုတော်များသည် ကပြာကရာ ထလာကြပြီးလျှင်–

ရှင်စောပု။ ။အမယ်လေး၊ အမေ့သမီးကြီး သေပါပီတော့။ သေပါပကော၊ ဟဲ့လုပ်ကြပါ အုံး။ တခါထဲဆို့တက်သွားတယ်။ တက်လိုက်တာမှ မြင်မကောင်းတော့ဘူးဟဲ့။

ခြေသလုံးကြွက်သားကို နာနာနှိပ်စမ်းပါ။ ဟော–တွန့်လိမ်တက်သွားပြန်ပြီ၊ ဟဲ့–မိကေသာ၊ နန်းစဉ်သွေးဆေးကြီးနှင့် သပြေရွက်ယူခဲ့စမ်းပါ။

ဟဲ့ဟိုကောင် ပုသိမ်က အကောင်၊ အေးလေ အယောင်ယောင်အမှားမှား ဖြစ်ကုန်ပါပီ။ ဟဲ့လှေအကောင်၊ နင့်နှယ် ကြောင်တောင်တောင် ကြည့်နေနိုင်တယ်။ လာစမ်း လာစမ်း။ ခြေဘ ဝါး လယ်တဲ့တဲ့က ဟောဒီ ပထဝီကြောကို လက်မသန်သန်နဲ့ နှိပ်စမ်း၊ နှိပ်စမ်း။

ဟိုအကောင်မက မိညိုဘုက အရမ်းဘယ်သွားနှိပ်သတုံး။ ဟောဒီ ဒေါင်းမီးယပ်နဲ့အသာ အသာခပ်။ ချွေးတွေကလဲ တခေါင်းလုံး ရွှဲနေဒါဘဲ။ မိစန္ဒာက ချွေးတွေကို မြပုဝါနဲ့အသာကလေး သုတ်၊ ဩော်–ငါ့သမီးနှယ် ဖြစ်မှဖြစ်ရလေတယ်။ သေလိုက်ချင်တယ်ဟဲ့။ ကတဲ၊ ဆံပင်တွေကလဲ ဖိုးရိုးဖားယားနဲ့။ ကဲ နေပေစေအုံး။ ဆံထုံးပြေဒါ နောက်မှထုံး။ ဟဲ့ မိကေသာ သပြေရွက်နဲ့ သွေး ဆေးကို နှာခေါင်းဝနဲ့ နီးနီးကလေး ကပ်ထား။ ဟော–ဟော ကျသွားပြီထင်တယ်။ သမီးကြီး ဘယ်နှာရှိသတုံး။ အမေ့ ပြောပါအုံး။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။နာလှပါပြီ။ တော်ပါတော့။ ခြေဘဝါးနှိပ်တာ ဘသူလဲ။ မညိုဘု၊ အပါးတော်က ရှိရဲ့လား။

အပါးတော်က ရှိပါဘုရား။ သတိထားတော်မူပါ။ စိတ်ကို တင်းတော်မူပါ။

ဟောဒီရင်ဝကို လက်နဲ့အသာကလေး ထောက်ထားပါအုံး။ မောတယ်။ ဟင်၊ ကိုင်း၊ တော်တော်ရှိပီ။ လှေကို ဆင်းမယ်။ ခုချက်ချင်း ဆင်းမယ်။ လာ မညိုဘု၊ ကျွန်မတွဲပါအုံး။ ကျွန်မ စကား နားမထောင်လို့ သူ့သေရဒါဘဲ သူကြီးရဲ့။ အသက်ငွေ့ငွေ့ကလေးမှ မရှိဘူးလား။ တခါထဲ သေသွားဒါဘဲလား။ သေခါနီးမှာ ကျွန်မကို မေးသေးသလား။ ဘာမျှား ပြောသွားသတုံး။

"မှန်လှပါ၊ သခင်မကလေးကို ခေါ်ပေးပါ၊ ခေါ်ပေးပါနဲ့ တ–သ၊ ပြောဆိုရက်နှင့်ဘဲ အ သက်ထွက်ရပါဘုရား"

"နို့ ဘာပြုလို့ လာမခေါ်ကြသတုံး"

"မှန်လှပါ၊ ကျွန်တော်မျိုးမှာ ကိုယ့်မြို့ကိုယ့်ရွာကလဲ မဟုတ်လို့၊ ဘယ်သွားလို့ ဘယ်လာ ရမှန်း မသိတဲ့အပေါ်မှာ ဟို–အိမ်ရှေ့မင်းဆီက မြို့ဝန်ကောင်ဆိုလား၊ ဘာကောင်ဆိုလား အဲဒီ

အကောင်ကလဲ ခဏခဏလာပြီး နှောက်ရှက်လို့၊ မတက်ရဘူး တက်ရမယ်နဲ့၊ တယ်လဲ အမှုအပေါက်တွေက များဒါကလား သခင်မ”

“ကိုင်း၊ သွားကြမယ်၊ သွားကြမယ်။ အို၊ မူးလိုက်ပါဘိတော့တယ် သူကြီးရဲ့။ လာပါအုံး ကျွန်မတွဲပါအုံး”

ရှင်စောပု။ ။အို၊ သမီးနှယ်၊ တောင်ယိမ်း မြောက်ယိုင် ကတိမ်းကပါးနဲ့ မသွားပါနဲ့အုံး။ တော်ကြာမှ ဝေါယာဉ်နဲ့ သွားဒါပ။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဝေါသော၊ ယာဉ်သော၊ ဆင်သော ဘာကိုမှမစီးဘူး။ ကဲ လာလာ၊ မညို့ဘု၊ သွားမယ်–လာခဲ့ရာ၊ သူကြီးများလည်း ဘေးတဘက် တချက်စီ တွဲပြီးလိုက်ခဲ့ကြ၍ လှေပေါ် သို့ရောက်လျှင် တုံးလုံးပက်လက် သေလျက်နေသည်ကို မြင်ရသဖြင့် ရင်ဝကို လေရိုက်၍ မူးမိုက်ပြီး မြောမေ့သွားလေ၏။ ပုသိမ်ပါ ကျေးကျွန်အများတို့လည်း ဝိုင်းဝန်းနှိပ်နှယ်ကြကုန်၏။

ဝိဟာရဒေဝီ တက်နေတုန်းမှာပင် မယ်တော်ရှင်စောပု၊ အိမ်ရှေ့မင်း၊ အိမ်ရှေ့မိဖုရားများ၊ မှူးတော်မတ်တော်၊ ကတော်မယားများနှင့်ပကိုးသူ ပကိုးသားအပေါင်းတို့ သောင်းသောင်းညာညာ ရောက်လာကြလေရကား ကမ်းလုံးညွတ်မျှ လူထုအင်အား များပြားစည်ပင်လေသတည်း။

ဝိဟာရဒေဝီမင်းသမီး မြောမေ့သွားရာမှ သတိရလာသောအခါ “စံတော်ရာ ရွှေပုသိမ်ခေတ်ဆီက၊ ရေတိမ်နစ်ခရီးသည်ကို၊ ဇနီးသယ် အထူးမေးပရစေအုံး၊(အမယ်လေး)ကျမအရှုံးဆေးတိုက်ခဲ့တာလား မောင်မောင်”ဆိုပြီး အလောင်းကို ဖက်ပြီး မျက်ရေစက်လက် ငိုသောအခါ ပုသိမ်ပါ ကျေးကျွန်များကို မဆိုထားနှင့်ဦး အချို့သော ပကိုးသားတို့တောင်မှလည်း ဖြစ်မှုဖြစ်ရလေခြင်းဟု မျက်ရည်ကျကုန်၏။

မယ်တော်ရှင်စောပုလည်း သမီးတော်ဝိဟာရဒေဝီကို သေပြီးအမှုဟာကို မတတ်နိုင်ကြောင်း၊ စိတ်ကို ခိုင်ခိုင်ထားဘို့အကြောင်း၊ အမေတယောက်လုံး ရှိသေးဒါ ငါ့သမီး ဘာမှ ပူပင်ဘို့မရှိကြောင်း၊ ဒီသမက်ကြီး သေမဲ့အတွက် အမေသာ သေပစ်လိုက်ချင်ကြောင်း၊ လဲလို့များရရင် လဲလိုက်ချင်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ပြောဆိုသည့်ပြင် ဘုန်းကြီးလူထွက်ဓမ္မစေတီအိမ်ရှေ့မင်းကလည်း ဖြစ်ပြန်ပျက်ပြန် လောကဓံတရားများနှင့်တကွ ရသမျှသင်္ခါရတရားများကို စီးဖြန်းရွှတ်ဘတ်ပြီးခါ ပဋ္ဌာစာရီ၏ ဝတ္ထုတရားကိုလည်း ဟောပြောပြသလေ၏။

ဝိဟာရဒေဝီလည်း ဘယ်လိုတရားချ၊ နားမကျနိုင်ကြောင်းများနှင့်မယ်တော် ရှုပ်ပွေလို့ သူ့ယောက်ျားသေဆုံးရကြောင်း၊ သူ့လင်အသက်ကို သတ်တဲ့သမက်နှင့်ယောက္ခမဟာ နောက်ဘဝမှာ ငရဲကျမည့်အကြောင်း စသည်ဖြင့် လက်ညှိုးထိုးပြီး အမျိုးမျိုးရန်တွေ့ရင်းပင်–

မျက်ရည်ကျပြန်သည်မှာ

ပကိုးရောက်မှကွယ် ကြိုးခြောက်ဆယ် အမေက ဒါကြောင့် သေရဒါဘဲ။ အသက်ကိုချော့ သမက်ကို သေပစေလို့၊ တို့မွေးမေမေ ပါယ်မကြောက်သူရဲ့၊ တိုင်းခွင်မှာ ရိုင်းပင်ဖြင့် ပေါက်လေရဲ့၊ (အမယ်မင်း၊ ဟောဒီက)သမီးတယောက်မှဖြင့်၊ အနည်းနည်းမှောက်လို့မို့၊ မီးတောက်ဘို့ပွဲ။

အမေ၊ အမေတို့ ပကိုးကျမှ အစိုးရတယ်လို့ နှိပ်စက်ကြဒါပေါ့နော်။ ကောင်းပါပေရဲ့၊ ကောင်းလဲ ကောင်းကြပါပေရဲ့ အမေ့ကို ဂုဏ်ခံပြီး ပုန်ကန်မဲ့ သမက်သာဖြင့် သည်လှေ သည်တက်လေးငါးခြောက်စင်းနှင့်လာပမလား။ တကယ်ဆို အမေ စဉ်းစားဘို့ ကောင်းတယ်။ အမေ ဘာမှ အချိန်မစီးဘူးနော်။ တော်ပါပေရဲ့။ တပြေက ညှော်သည် နိုင်တယ်လို့နှိပ်စက်ကြဒါပေါ့။ သူ့လဲ မလိုက်ခဲ့ပါနဲ့လို့ ကျွန်မ တဖွဖွ ပြောတယ်။ သူအတင့်ရဲလို့ သေပွဲကြုံရဒါဘဲ။ မယားစကားများတော့ လားလားမှ နားမထောင်ဘူး။ ပကိုးရောက်ရင် မစိုးကြောက်ဘူးဆို။ တမိုးအောက် တယောက်ထင်တယ်ဆို။ ကိုယ် ခုတော့ ရန်သူလက်မှာ အသက်သေရပါပကော၊ လူစွမ်းကောင်းကြီးရဲ့ ထအုံးလေ”ဟု ဆိုလျက် အလောင်းကို ပိုက်ပိုက်ပြီး–

ခေါင်းဆိုက်လျက်ငိုပုံမှာ

(အမယ်လေး)တမိုးအောက်မှာလ၊ တယောက်လောက် ထင်တော်မူ၊ ကြီးပွားဂုဏ် မယ်မကိုးရလေဘု၊ ထီးဓါးစုံ၊ စလွယ်ကြိုးရယ်နှင့်၊ အမျိုးမှာ မတိမ်ပါမို့၊ ပုသိမ်မှာ ဘုရင်မြှောက်တယ်တော်၊ ဘုန်းမောက်တဲ့လူ။ ရာဇာဂုဏ် မြင့်သဘဲရယ်လို့၊ ဘာမဖြို အတင့်ရဲလေတော့၊ ဖွဲဖြစ်လို့၊ ပြေပေါ် ဆူ။ (အို)သေတော်မူပါပကော့ ပုသိမ်သား။ ပြောရက်နှင့်သာ၊ စောလျက် နတန်မနာလို့၊ ဟံသာမှာကြံရာဖြင့် ညှိုးပေါ့၊ (အို)မောင်မောင်ရဲ့၊ ရိုးရိုးရွရွနှင့် တန်ခိုးလဲမပြနိုင်ဘူးပနော်။(အမယ်မင်း)ပကိုးကျကာမှ အစိုးမရနိုင်ဘူး၊ အနတ္တ ခန္ဓာကိုယ်တကား။

အမယ်မင်း၊ ပကိုးသားတွေရဲ့၊ ကြိုးစားပြီး နှိပ်စက်ကြပါ၊ ပြုရင်အသစ်၊ ဖြစ်ရင်အဟောင်းတဲ့။ ကောင်းစားကြပါလိမ့်မယ်။ အိုဗညားအိန်ရဲ့၊ မောင်ကြီးအိန်ရဲ့၊ ကိုဘိုးအိန်ရဲ့၊ ကျမကို စိုးရိမ်တယ်ဆို။ အခုတော့ ဘယ်သူ့ယုံလို့ ပုံခဲ့တာလဲ။ အမယ် အသေစောလို့ နှမြောလိုက်ပါရဲ့၊ မောင်ကြီးရယ်။ တောင်ခိုးရယ်လူလူ၊ တောပန်းငယ်ကြူ၊ မျှော်သူဆွေးလှချည့်လေ။ ဝိုက်ပန်ချွေ၊ အောက်ပြေတလိုင်း၊ ဟံသာတိုင်းမှာ၊ ကံရိုင်းညိတွယ်၊ မျက်နှငယ်၊ ကိုးကွယ်မဲ့ချေပေါ့ကွယ်။ ပုသိမ်

မှာ အရှိန်ထွားပါတဲ့၊ ယောကျ်ားသယ်လေး၊ အမယ်လေး လူစိမ်းကြီးရဲ့၊ သွားတော့နော်။ ဟောဒီကိုယ့်ယောက္ခမ၊ ဘိုင်းဒါမကြီးကို တလိုင်းမသာချမလားလို့မေးလေ။ ဟော ဟော လှုပ်လာပါပကော။ မညိုဘု၊ မညိုဘု၊ မသေဘူးဟဲ့၊ ငါ့ယောကျ်ား မသေဘူး။ ဟောတော့ ဟော ပြုံးတောင်ပြုံးသေးတယ်။ ရယ်လဲ ရယ်သေးတယ်။ ပကိုးသားဆိုသမျှကို ဂျိုဂွကို ရိုက်သတ်မလား။ မှတ်ထား၊ ငါ့ဘာသာငါငို၊ ဘသူကဆိုမတုံး။ ဆိုတဲ့သူ ၂–စုံ၊ ပစပ်ကို၊ ခုံဘိနပ်သရေတပ်ပြီး၊ တမတ် ၂ ရံနဲ့ရောင်းလို့မို့။

ရှင်စောပု။ ။မဟုတ်ပါဘူး သမီးတော်ရဲ့၊ ဘာတွေ ကတောက်ကတက်ပြောရဒါတုံး။ သတိလဲထားမှပ။ အမေအနားမှာရှိတယ်။ ငါ့သမီးငိုဒါ၊ ဘသူမှ မဆိုဘူး။ ငိုသာငိုအားရအောင်ငို။ အို–လင်တယောက်လုံး ဆုံးဒါ ငိုပေမှာပေါ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။မောင်မောင်ဗညားအိန်၊ ကိုဘိုးအိန်၊ မောင်ကြီးအိန်၊ အမယ်လေးဦးဘိုးအိန်ရဲ့။ ထအုံးလေ အခုတင်ကဘဲ၊ ပြုံးစိပြုံးစိနဲ့ ကြည့်သေးတယ်။ အခုဘဲ အိပ်ချင်ယောင်ဆောင်နေပြန်ပြီ။ ပျိုခေါ် ရင် ကိုယ်တော်ထူးရမယ်။ ကျမကို စိတ်ဆိုးသလား၊ အိပ်လှချည့်လား။ မညောင်းသေးဘူးလား။ ထ၊ ထ၊ အခုထ၊ အို–ကျမ ဘယ့်နှယ်ဖြစ်ပါလိမ့်မတုန်း။ မညိုဘုရဲ့။ တခါ တခါသတိလစ်လစ်သွားတယ်။ အမယ်လေး အကြောင်းဆိုးကြီးရဲ့၊ ဘယ်လို ဘယ်အကြောင်း ရယ်လို့ ငယ်ပေါင်းပြောပါအုံးလားဆိုပြီး။

(ရှေ့ရေး)အပူဘွဲ့ငိုပုံကား

“မဟာဆွေ လင်တဖေ့ကိုဖြင့်၊ တာရှေရှေ ခင်မဖြေလိုက်ရပါကလ၊ မရဏမြေ အစဉ်မွေ့ရက်ပေ့၊ မကြင်၍ထားခဲ့လေသကိုရှင်၊ ဘဝင်မြေ့ အားနဲ့ခွေ၊ တပါးခင့်ကိုလ၊ သနားသင့်ပါရဲ့၊ ကြွားဝင့်ကာ အိုအမော်နဲ့၊ ပျိုခေါ် ရင် ကိုယ်တော်ထူးပါအုံး၊ မဖွယ်ဟန် ဘယ်ဉာဏ်ကူးတယ်လို့၊ ချစ်ဦးကို စိတ်မဆိုးပါနဲ့ တိတ်ခိုးကလေး မိန့်တော်ရှိပါမှ၊ ဖြစ်ထွေကို ချစ်ဆွေ သိရတော့မပ၊ (အမယ်မင်း)ပြုံးစိ . . . ပြုံးစိ. . . နှလုံးထိအောင်ဟာ၊ ဘုန်းမိ သက်ဝေရယ်နော်ရှင်၊ သုံးလှည့်မြွက်ခြေ၊ သရုပ် ဆောင်အစဉ်၊ ကောင်းပေရဲ့။ မလှုပ်ပေါင် သခင်လျှောင်းနိုင်ပေ့။ ညောင်းလောက်ကပေါ့၊ လှတဖေယ်။ (အို)ထ. . . ပါလေညိုနွဲ့၊ လှုပ်ခါ လှုပ်ခါ. . . နှိုး၊ (အမယ်မင်း)မြပါဒေကိုတဲ့၊ ဆုပ်ခါဆုပ်ခါချိုး။ ငယ်ကြိုက် ဖေလေလေ့၊ ထယ်လိုက်လေ၊ ကိုမလွန့်ပါတော့ကလာ့၊ ပျိုရွံ့ပြီ၊ သည်လိုကသာဖြင့်၊ မှီခိုရာ၊ မယ်မပြုနိုင်ဘု၊ ဘယ်သူ့ကို မောင်ယုံကြည်၍၊ ပုံလေသည် ထိုအခင်းကိုလ၊ ချိုညှင်းကလေး၊ လေသံရောပါလို့၊ မှန်ကန်အောင်၊ ပြန်လှန်နှောတယ်ရှင်၊ (အမယ်မင်း)

ဖေါ်ကရိုးရိုးနှင့်(ခင်လေးကိုရှင်)ပြောပ တိုးတိုး။

ရှင်စောပု။ ။ဘယ်နှယ်လဲသမီးရဲ့၊ ဖွဲ့ဖွဲ့နွဲ့နွဲ့၊ တမဲ့မဲ့နှင့်၊ တသဲ့သဲ့ ငိုနေပေတယ်လို့၊ သေသူလဲ ပြန်ရှင်တော့မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ကြာတော့ ငါ့သမီး ရူးသွားလိမ့်မယ်။ ကိုင်းဟဲ့ပုသိမ်သားတွေ၊ လှေက အကောင်တွေ၊ မြန်မြန် ပြင်ကြ ဆင်ကြ၊ ယခုလိုဥပဇ္ဈေဒကကာံနှင့် လတ်တလော သေတာကို ရက်ရှေမထားကောင်းဘူး။ မသာကို ရက်ရှည်ဆွဲပြီး မျက်ရေပွဲ ခံနေလို့လဲဘဲ အကျိုးမရှိပါဘူး။ သံဃာတော် ၁–ပါး၊ ၂–ပါးနဲ့ဘဲ၊ သရဏဂုံတင်ပြီး မြှုပ်လိုက်ကြရအောင်၊ မင်းတို့သခင် အလောင်းကို ခတောင်း မြောင်မြောင်ကျိုက်ပြီး အားစိုက်ထမ်းကြပေတော့။ မသာချမယ်။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။အမယ်လေး၊ ဖျာတလားနဲ့ အညာသားမသာလိုက်လို့ ကတိုက်ကရိုက်ချမတဲ့၊ ကြားပါစ၊ ဘိုးထွန်းသာရဲ့။ အမေတို့ ပကိုးမှာ၊ ကျမလင်အရိုးမကျရဘူး။ဒီ အလောင်းကို ပုသိမ်ယူသွားမယ်၊ မထားခဲ့နိုင်ပါဘူး။

ရှင်စောပု။ ။မဟုတ်တာ၊ သမီးနှယ်၊ မြစ်ကူး ချောင်းခြား မသာကို ယူမသွားကောင်းဘူးတဲ့။ သူ့သချိုင်းရှိရာ သူလာသေဒါ၊ ဘာပြုမဲ့ ပုသိမ်ကိုယူရမလဲ။ ငါ့သမီးလဲ ပုသိမ်ကို မပြန်ရပါဘူး။ ဒီမှာဘဲ နေရမယ်။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ဩော်–ပုသိမ်ကိုလဲ၊ ယူမသွားရဘူး။ ကျွန်မလဲ မပြန်ရဘူး။ အလောင်းတော်က ပကိုး၊ ဒီမှာဘဲ ဈာပနပြုရတော့မလား။ ဒါဖြင့် ကျမဝဝကြီး နမ်းလိုက်အုံးမယ်။ အမယ်လေး ကြင်သူနမ်းပါတဲ့၊ မင်္ဂလာပန်းကြီးရဲ့။ အမယ်လေး ဘယ်သူ့အားကို ကိုးရမလဲ၊ သည်မယား၊ ထားခဲ့တော့မယ်နော်၊ မောင်ဘုန်းမော်၊ အမယ်လေး မပြန်လမ်း၊ လှမ်းတော့မကွယ်၊ မောင်ကြီးရယ်၊ အို–မယ်နေ့စဉ်နမ်းပါတဲ့၊ ပန်းရွှေနှယ်။ အိုမညီဘုရဲ့၊ အခုဘဲချကြတော့မတဲ့၊ ကျမဖြင့် ရူးရတော့မယ်။ လင်တယောက်လုံး ပစ်လိုက်ရတော့မယ်။ အခုတော့ အလောင်းရှိသေးလို့၊ ငါ့လင်မြင်ရသေးသတဲ့။ ငါ့လင်ဖြင့် ရှိသေးသဟဲ့လို့ အောက်မေ့ရတယ်။ မသာချလိုက်ရင်ဖြင့် တခါ ကျမခက်တော့မယ်။ စက်ရာလယ်မှာ စက်ပါတယ်ဘုရာ့လို့၊ အမူနဲ့နော့ပေမဲ့(ကျမ)ဘသူ့က ချော့တော့မတုံး။ ဟောဒီ မျက်နှာဘယ်ဘက်ကို လှည့်ပြီး နွဲ့မတုံး။ အမယ်လေး လွမ်းလို့မအေး၊ ဆွေးလို့မခမ်း၊ နမ်းလို့မပြေ၊ စိုက်ပန်းငယ်ခွေ၊ အသေစောလို့ နှမြောတယ်လေး . . . ဟေး

အဟေး. . .။

ဘိုးထွန်းသာ။ ။ဩော်–သခင်မလေး ဒုက္ခကိုမြင်ရတော့ ရင်ဝဆို့ဆို့လာဒါဘဲ။ အင်း–သူကြီး ရဲ့ တယ်ရိုင်းဗျာ။

အင်းသူကြီး။ ။ရိုင်းဆို ဘာပြောစရာရှိတော့မလဲ၊ ကျောင့်တကာ။ တပြည်ကညွှ့်သည်ကို မ ဖွယ်အောင် ပြုလုပ်ကြဒါဘဲ။ တယ်လဲ သတ္တိကောင်းတဲ့ပကိုးသားတွေ။ ဒင့် အမေလားလားလေ၊ ဘယ်မိကရ ကော်သာဆဲလိုက်ချင်တော့ဒါဘဲ။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။မညိုဘုရဲ့၊ ကြည့်စမ်း။ သေတယ်သာဆိုရ နဂိုကအတိုင်းဘဲနော်။

ညိုဘု။ ။မှန်လှပါ၊ နာတာရှေမှ မဟုတ်ဘဲဘုရာ့။ လောလောလတ်လတ် သေရဒါ။ ဘာ ရုပ်ပျက်လိမ့်မလဲ။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။ကြည့်စမ်း၊ မညိုဘုရဲ့။ သူ့မျက်နှာကလဲ မိုးပေါ် က ရွှေလမင်းကြီးလို ဝင်းဝင်း ကြီးနော်။ ကျမ အရှက်မထားနိုင်ဘူး။ ဖက်ဖက်ပြီး အမယ်လေး လမ်းဆုံး သွားကြီးရဲ့ နမ်းအုံးမယ်ဘုရား၊ ဟုဆို၍

အလောင်းပွေ့ရင်း ငိုချင်းချပုံ

လထက်မှာ စက်ရထားလိုပ၊ မြမျက်နှာ ၂–ဘက်ပါးကိုလ(အမယ်မင်း)ကျမ အရှက်မ ထားနိုင်ဘူ၊ တစ်ချက် နှစ်ချက်ကစားကစားပီး၊ (မညိုဘုရဲ့)မက်အားနှင့်နမ်းချင်ဒါ။ (နမ်းသာ နမ်းဘုရား၊ ဝအောင်နမ်းလိုက်)(အို)အကြောင်းရွေ့သူရဲ့ အလောင်းပွေ့ပွေ့ပြီး အောင်းမေ့သူ ကိုယ့်မယားမှာဖြင့် ညို့အားတော် တယိုင်ယိုင်နှင့် တမှိုင်မှိုင် နောက်ပွေမူးတယ်တော် ရှုးရတော့မှာ။ စက်ရာမနော် မယ်ပျိုနွဲ့နေကျ၊ မျက်နှာတော် ဘယ်ကိုလှဲ့ရပ၊ တကယ်မငိုနဲ့လို့ ဆိုသေးဒါ၊ (အို) ပျိုတွေးပါလို့ ကုန်ကုန်လွမ်း။ ဖိုလို ငယ်ဆူ ငိုလို့တကျူကျူပ၊ ပျိုတို့လူရွှေယောင်စောင်းမှာလ ဟံသာမှာ ခန္ဓာပြောင်းလေရဲ့၊ (အို)မပေါင်းထိုက်သူရဲ့၊ (ဩော်)မသိုက်မမြိုက် ကတိုက်ကရိုက်နဲ့၊ ခမျာ အမြန်လှမ်းရချည်တော့၊ (အမယ်မင်း)အလောင်းပိုက်ပါလို့ တရှိုက်ရှိုက် ဘယ်ပြန်ညာပြန် နမ်း–။

ရှင်စောပု။ ။ကိုင်း၊ သမီးကြီး တိတ်အုံးကွယ်။ ညနေလဲ စောင်းပီ၊ အလောင်းချစို့ရဲ့။ ဟဲ့

ပုသိမ်က အကောင်တွေ ယောင်ပေပေ လုပ်မနေကြနဲ့။ ထမ်းကြ ပိုးကြပေတော့။ ကြာရင် နေဝင်သွားမယ်။ မင်းညီမင်းသား စစ်သူကြီးများ သဂြိုဟ်မြဲထုံးစံအတိုင်း စစ်အင်္ဂါလေးပါးဝန်းရံပြီး သုသာန်ရောက်ပို့ကြဒါပ။ သေနတ်တွေ အမြောက်တွေ ပစ်လား ဖောက်လား မလုပ်ပါနဲ့တော့၊ နားညီးပါတယ်။ ကိုင်း သမီးကြီး ညီးမတ်တော်မောင်စီးတဲ့ဆင်ပေါ် က လိုက်မလား။ မယ်တော်ပေါ် က လိုက်မလား။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။အမေ၊ ကျွန်မ ဘာမှမစီးဘူး။ ခရီးခြေကျင်ရှောက်ပြီး အလောင်းနောက်ကဘဲ လိုက်မယ်။ ကိုင်း မညိုဘုတို့ ခင်စောတို့ မမ မသွားနိုင်ဘူး၊ အားနဲကုန်ပြီ၊ တွဲကြပါအုံး။ အမယ်လေး၊ ပုသိမ်သားရဲ့၊ သွားလေတော့နော် မယ်မျက်ဖျော်။ အမယ်မင်း၊ ဟံသာကြွှန်း မြို့ရွှေနန်းကို စက်ပန်းငယ်ချွေ၊ သေခါဆုံးချေပေ့ါနော်။ ပုသိမ်မှာ အရှိန်လျှမ်းပါတဲ့ နန်းသော်မော်။ အမယ်မင်း ရယ်မှ မောင့်လို၊ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်တူမျှ ယဉ်စစတို့ လှလှဝတ်စား ရှောက်ခါသွားရင် မယားကြင်ဆွေ ခင်ပွန်းသေမို့ မဖြေတတ်နိုင် တယိုင်ယိုင်နှင့်၊ မှိုင်ကာတသ မျက်ရေငယ် ကျလို့မို့ ငိုရအုံးမယ်။ သည်အရေးကိုလ မြင်ရသေးတယ်လေး၊ အဝေး၊ ဟေး။ ဩော်. . . သုသာန်ဖြင့် ရောက်ကြပေ့ါ။ ဘုန်းကြီးကလဲ ၂–ပါးထဲကလား၊ ဘုရားပွဲများကောပါရဲ့လား၊ အမယ်မင်း၊ တပြေတမြို့မှာမို့ သေလို့မှ သိုက်သိုက်မြိုက်မြိုက် မရှိပါကလားကွယ်။ လမ်းဆုံးသွားကိုလ သနားတယ်–ဆိုလျက်

မျက်ရည်ကျပြန်ခြင်း

ပေါင်းအဖော်သဟာတွေနဲ့၊ အလောင်းတော်ကလာပကိုလ၊ (အမယ်မင်း)စျာပနပြုချင်တယ်။ ဩော်. . . သံဃာတော်ကလဲ ၂–ပါးထဲပါကလား။

ရှင်စောပု။ ။အို–နောက် သပိတ်သွတ်တော့မှ ရွှေမြို့တော်လေးပြင်လေးရပ်က ဆရာတော်သင်္ဃာတော်တွေလဲ ပင့်ချင်ပင့်။ အခုတော့ ကပြာကရာ ဖုတ်ပူမီးတိုက် လုပ်ရဒါ။ သင်္ဃာတော် မများတယ်လို့ အားမရေ့ာနဲ့။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။အို–ဘိုးထွန်းသာရဲ့၊ ကျွန်မတို့ ပုသိမ်မြို့မှာသာဖြင့် မသာတော်သည်အခမ်းမှာ နန်းသူနန်းသားတွေနဲ့ တောရောမြို့ပါဆိုသလို လာလိုက်ကြမှာတွေ ခြိမ့်

ခြိမ့်မှန်းနေမှာဘဲ။ အခုတော့ ဇရက်က မသာချသလို စျာပနသည်အခမ်းမှာ ထီးနန်းနှင့်မတူ။ မှုတော်ကွဲလို့မို့ ဆင်းရဲလေခြင်းနော်။ ဩော်. . . ပုသိမ်မှာ သာဖြင့် သေပါသဘိ၊ စေတနာရှိသလောက် သင်္ဃာတော်တွေ ပင့်ပင့်ပြီး သခင့်ကိုယ်စား သေပျက်ရှာရတဲ့ တဘဝသွားကို အမျှမျှား ဝေရလေရဲ့။ အမယ်လေး၊ ပုသိမ်ကဖြင့် ကျွန်မတို့အဖြစ်ကို မသိကြလေဘူးတော်။

ဘိုးထွန်းသာ။ ။မှန်လှပါ၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့ ပုသိမ်မြို့မျှားမှာသာဖြင့် ဘာပြောကောင်းမလဲဘုရား၊ ဘုန်းကြီးပျံရှူးအောင် စည်မှာပေါ့။

ရှင်စောပု။ ။ဟဲ့ခွေးမသား၊ တယ်မိုက်ပါကလား။ ဘုန်းကြီးပျံနဲ့နှိုင်း၊ ဘာနဲ့နှိုင်း၊ ဂိုဏ်းထိမှာ မကြောက်ဘူးလား။

ဘိုးထွန်းသာ။ ။မှန်လှပါ၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့ ပုသိမ်မြို့မှာသာဖြင့် အိမ်တကာက လာကြမဲ့အကြောင်း လျှောက်ပါတယ်ဘုရား စင်စစ်မတော့ ဘုန်းကြီးပျံကို ဘာပြိုင်လို့နိုင်မတုံး။

ရှင်စောပု။ ။ကိုင်း၊ သင်္ဃာတော်အရှင်မြတ်များလဲ ညောင်းရော့မယ်။ သရဏဂုံပဥ္စသီများ ခံယူပြီသကာလ ဘဝတပါးပြောင်းသွား ကွယ်လွန်ရှာတဲ့သမက်ကြီးကို အမျှပေးဝေကြရအောင်၊ ကိုင်း၊ သမီးတော်၊ လာ–လာ၊ ကန်တော့ရအောင်။

ဝိဟာရဒေဝီ။ ။သရဏဂုံ တင်ကြတော့မလား။ မမြှုပ်ခင်မျက်နှာကလေး ကြည့်လိုက်ပရစေအုံး။ အပေါ်က လွှမ်းတဲ့ပုဝါ အသာကလေး ဖွင့်စမ်းပါအုံး။ တခါဖြင့် အလောင်းတော်ရုပ်ကလာပ် ပျောက်တော့မယ်။ နောက်ကို ဘယ်တော့မှ မြင်ရတော့မှာ မဟုတ်ဘူး။ အမယ်လေး၊ ကျုပ်ရှူးပေါ့ကိုဘိုးအိန်ရဲ့။ ဘယ်လမ်းသွားတော့ ကျုပ်ကို ကိုယ်စိုးရိမ်တယ်ဆို။ ကိုယ် ခုတော့ ပုသိမ်သူမျက်နှာမဲ့ကလေး ထားခဲ့တော့မလား။ သွားတော့၊ သွားတော့။ အမယ်လေး၊ ယနေ့ကစပြီး မတွေ့ရဘူးပေါ့နော်။ ဟဲ့–မုဆိုးမလင်သေရဲ့၊ နင်သေဟဲ့၊ နင်သေဟဲ့ဆိုပြီး ဆံပင်များကို ဆွဲဆွဲပြီး ဖုတ်ထဲ၌ ခြေဆင်းလဲလူနှင့်. . .

ပြန်ငိုပုံ

ပေါင်းအဖော်သဟာယတွေနှင့်၊ အလောင်းတော်ကလာပကိုလ၊ (အမယ်မင်း)ဈာပန ပြုချင်တယ်။ (သြော်)ပုသိမ်တိုင်းမသာဖြင့်၊ အိမ်တိုင်းလူကုန်လာလို့၊ မသာတော် သည်အခမ်းတွင်မှ၊ ထမ်းကြမယ် ညီညီဝိုင်းမဲ့ပြင်၊ စည်ဗျိုင်းတောင် ငြိမ့်ငြိမ့်ယွန်းပါလို့၊ သိမ့်ခါအောင် ခြိမ့်ခါမွန်းတယ်ရှင်၊ လွန်းလောက်ပေမယ်။ ယခုမှာ မကြေတဲ့နိုင်ဘူးဟဲ့၊ သူ့မသာအခြေနဲ့ ရလေရဲ့၊ တပြေအဲ့ခရီးသယ်ရယ်၊ (အို)ဇနီးမယ်မှာဖြင့် မကြံနိုင်ပါကလား။ လင်သက်လျှာငယ်၊ ခင်မက်ခါမနေသာလို့၊ ပြေမရဏာသုသာန်လမ်းကိုလ၊ ရွှေခန္ဓာရုပ်နာမ်လှမ်းသူရဲ၊ တစ္ဆေရွာမြုပ်နှံမဲ့အခမ်းတွင်ဖြင့်၊ (အိုမောင်မောင်ရဲ့)ပဋ္ဌာန်းသာသနာပြုဆရာတော်နှစ်ပါးရယ်နှင့်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာရှုကြမဲ့၊ သဟာအဖော်အလှော်ကလဲ မများလေဘု၊ (အမယ်မင်း)နန်းသူ့မသာတော်ဘုရား။

ရှင်စောပု။ ။ကိုင်း၊ သမီးတော်ရဲ့၊ သင်္ဂြိုဟ်တော်တွေလဲ စုံပြီ။ သရဏဂုံတင်ကြမယ်။ အငိုရှော့လိုက်ပါအုံး၊ ကိုင်း အားလုံး၊ အားလုံးဘဲ ကန်တော့ကြမယ်–ဆိုပြီးမသာအသုဘ ထုံးစံအတိုင်း ရှိခိုးကန်တော့ပြီးအခါ သင်္ဂြိုဟ်တော်များက ဆုပေးခြင်း၊ ငါးပါးသီလပေးခြင်း၊ ရေစက်ချခြင်းများကို ပြုတော်မူကြ၍ အမျှပေးဝေပြီးလျှင် မြေကြီး၌မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်ကြလေသတည်း။

သင်္ဂြိုဟ်ပြီးသည်နှင့်တပြိုင်နက် သမီးတော်ဝိဟာရဒေဝီမှာလည်း ဆံပင်တွေ ဖိုးရိုးဖားယားနှင့်ပြီး၍ ထမီမှာ မကပ်နိုင်အောင် ရှူးပြီး လူးကာလှိမ့်ကာ သိမ့်သိမ့်ခါအောင် ဗျာပါဖိုသီးထိုလိုဒီလိုညီး၍ အငိုကြီးငိုလေရာ၊ ဟံသာဝတီ ပကိုးသားတို့လည်း သနားကရုဏာရှိသောလက္ခဏာဖြင့် ဝိုင်းဝန်းကာ ကြည့်ကြလေရကား ပုသိမ်သားများက တို့သခင်မမှာ ကြင်ရာတော်သေဆုံးတဲ့ဒုက္ခနှင့်ဗရုတ်သုက္ခရှူးပြီး လူးကာလှိမ့်ကာ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်နေတာကို ဟံသာဝတီဆိုတဲ့ပကိုးသားများဟာ အားမနာ ပါးမနာ မျက်စိမှမမှိတ်ဘဲ အရိပ်ကို မှန်နှင့်ကြည့်သကဲ့သို့ စိစိစပ်စပ် ကြည့်ရပါမည်လားဟု စိတ်များဆိုးပြီး ပကိုးသားတွေနှင့်ရိုက်မယ်နှက်မယ်တောင် ဖြစ်ကြလေ၏ ။ သို့ရာတွင် မြို့ဝန်မင်းက အထိန်းကောင်းသဖြင့် ကသောင်းကနင်း မဖြစ်ကြချေ။

ဝိဟာရဒေဝီမှာလည်း ကေသီဖားလျား ဆံပင်များကိုမှ မသိမ်းနိုင်၊ ယိမ်းယိုင်လဲပြို ကဘိုကရိုနှင့် ထိုထိုသို့သော အဝတ်တန်ဆာ ပုဝါအင်္ကျီထမီကိုတောင် ဆုတ်ဖြဲ၍ ဖုတ်ထဲ၌ လူးလှိမ့်ပြီးခါ ပြောချင်ရာပြော၊ ဆိုချင်ရာဆို၊ ငိုရာကရီ၊ ဗျာပါမကြည်ပုံမှာ ပဋ္ဌာစာရီ အရှူးမထက် နှစ်ဆလောက်အထူးပို၍. . .

အရှူးငို ငိုပုံသော်ကား

(၁)အမျိုးခြားနှင့်၊ ယိုးဒယားဆင်ဆင်၊ ကရင်ဒြပ်ဂုဏ်ယူလို့ ချီးရမှာဖြင့်၊ ပကိုးသားကို

မြင်လျှင် မိုးသိကြားဘုရင်တောင်မှ၊ ဘိနပ်ခုံထူထူ မစီးဝံ့ပေဘု၊ အင်းရဲသူကြီးမှာတော့၊ မြင်းမဲနှစ်စီး လားတစီးနှင့် သိကြားသမီးကိုတဲ သူကခေါ် . . .

ညိုဘု။ ။ထိပ်ခေါင်တင်မဘုရား၊ သတိထားတော်မူပါဘုရား။ သတိထားတော်မူပါ။ ဘိုးထွန်းသာရဲ့ လာပါအုံး။ ဘယ့်နှယ်၊ တောက်တီးတောက်တဲ့တွေ ရှောက်ပြောပါလိမ့်မတုံး။ ခက်ကြပေါ့။

(၂)ဗညားအိန် ပုသိမ်ဘုရင့်ငဲ့ မယားဟာမို့ အဝင်းသားတထိန်ထိန်၊ ထမိန်အဆင်ဆင်နှင့် ကြွားမယ်ပ၊ ဘင်္ဂလားက မဟာကုလားတွေမှာ ဗမာမယားတွေကလဲ ချောပေရဲ့၊ ကိုပေါ်ဆိုဒါလော်မာချင်သပေါ့၊ နော်ရထာဘုရင် ပေါက္ကံကမင်းရယ်နှင့်၊ ရေကင်းမှာ သူတခါကြုံလို့ ထူပါရှုံစိန္တေထူးကိုလ၊ မသာမှာ နံ့သာလူးတဲ့ပြင်၊ အညာမှာ ငသာကြူးရယ်နှင့်(အမယ်မင်း)ကနဦးပဌမပလူးပလူးပြီး စဒါနဲ့ ကျမရှူးရပေသတော်။

(၃)ပကိုးတညင် မဟာမြိုင် မုတ္တမစခန်းဆီက၊ ငဘိုးထင် သောလှိုင်ဆိုတာ၊ ကျုပ်ကမမုချနမ်းချင်သတဲ့တော့၊ ဆုတ်ကြစမ်း၊ ဖယ်ကြနော်၊ (အို)ဒဝယ်က ငကျော်ပါဖြင့်၊ ဒ္ဓိတဘောင်နှစ်ဦး . . .

ဘိုးထွန်းသာ။ ။ထိပ်ထား၊ သတိထားပါဘုရား။ ကြပ်ကြပ် သတိထားပါဘုရား။ မှားကုန်ပါလိမ့်မယ်။ ရာဇဝင်လဲပါရဲ့။ ပကိုးတညင်လဲပါရဲ့။ ဘာတွေရှောက်ပြောရဒါလဲဘုရား။ အိုး–အကျီတွေ ပုဝါတွေ ဘာတွေဆုတ်ပစ်ကုန်ပြန်ပါပြီ။ ဟဲ့ ညိုဘုရဲ့၊ လာပါအုံးဟဲ့။ လုပ်ပါအုံးဟဲ့။ ရှက်စရာဘုရား။ မတော်ပါဘူး။ ဟိုပကိုးက အကောင်တွေက အကြောင်သား ကြည့်နေကြပါတယ်။ သတိထားပါဘုရား။ မလစ်ပါစေနဲ့၊ စိတ်ကို စိတ်ကို။

(၄)ကျန်ရစ်တဲ့နော် ရန်ဖြစ်မှာသူအမော်ပ၊ ဇမ္ဗူပေါ် ဟံသာဝတီကဖြင့်၊ တန်ပါပြီ မယ်မရှုချင်ဘူ။ ဘင်္ဂလီအထယ်မှုရယ်ကြောင့်၊ ပန်ချာပီကလယ်နှင့်လုစဉ်က မယ်ဥမှာ ကိုရွှေမောင်နဲ့တဲ့တော့၊ ဟိုအသေကောင် ငါ့ကို ကြည့်ပြန်တော့။ ငါသိတယ်၊ ဗမာပြည်က၊ ပဋ္ဌာစာရီဟာ ဗလာထမီကျွတ်သလို၊ သာဝတ္ထိခေါ် ရာဇဂြိုဟ်က၊ နပြာညိုနှစ်ကောင်တရှဉ်းငဲ့ပြင်၊ စာဆိုမော်တဘောင်သီချင်းတွေနဲ့၊ တောင်တွင်းမှာ၊ ရှင်သီလဝံတဲ့၊ ကြည်တံခွန်တောင်ငူကလွှတ်ပြီမို့၊ ဆတောင်သူ အောင်ဖြူနဲ့ လွှတ်ပဲ့မလား။ သင်္ခား ပြေုတ် မှိုနတိုမှာ၊ ဘုရားငုတ်တို ရောင်ခြည်လွှတ်ခါမှ၊ သာဒွတ်မှာငစိန်ရဲ့မယားပေမို့၊ ဝါကျွန်မှာ အချိန်ဖြင့် မများပြီဘု၊ (အို)ကျမတို့ အိမ်သားကြီးရဲ့၊ ကျမလိမ်

လိမ်သွားလို့ ဒလဇပ်တွင် အောင်လူးရတဲ့ပြင်၊ (အို)မညိုဘုရဲ့ စိန်ခါးစီးနဲ့မှတ်ချင်ထောင်ကူးပြန်တော့၊ ဝတိန်ဖျားက သနပ်ချင်ဘောင်အဖူးတွေနဲ့၊ (အိုပုသိမ်သားကြီးရဲ့)ကျမထမိန်များတောင်မှ မကပ်ချင်အောင်ရှူး. . . ။

ယင်းကဲ့သို့ ဝိဟာရဒေဝီသည် ပဋ္ဌာစာရီအသွင် သင်းချိုင်းတော်တွင် လူးလဲ၍ အရူးပွဲကြီးဖြစ်နေသောအခါ မယ်တော်ရှင်စောပုသည် ယုယပိုက်ဖက် ဝေါထက်သို့တင်ပြီးခါ ဟံသာဝတီ ရွှေနန်းတော်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားလေသတည်း။

ဓမ္မစေတီအိမ်ရှေ့မင်း နန်းတက်ခြင်း

ဓမ္မစေတီအိမ်ရှေ့မင်းသည် ပုသိမ်စားဗညားအိန်ကို သုတ်သင်ပြီး နောက်များမကြာမီပင် ရှင်စောပု၏ အစီအမံဖြင့် ဝိဟာရဒေဝီကို သိမ်းပိုက်တော်မူလေရာ ဝိဟာရဒေဝီမှာ သေဆုံးရှာသူ ကြင်ယာတော်အတွက် စိတ်မကောင်းရသည့်အတွင်းမှပင် အိမ်ရှေ့မင်း၏ အသိမ်းအပိုက်ကို ခံရပြန်သဖြင့် ပူပန်သောက၊ ပရိဒေဝမစဲဘဲ၊ ဆင်းရဲလေလေ သံဝေရရ–ဆိုသကဲ့သို့ ဆံတော်ဒဂုံရှင်ဘုရားကို ဖူးမြော်ရန်ခွင့်ပန်လာခဲ့ပြီးလျှင် လေးတောင်ထွာမျှရှိသော မိမိ၏ ဆံပင်ကိုဖြတ်၍ ဆံစုစည်းလျက် ဆံတော်ဒဂုံရှင်ကို တင်လှူပေ၏။

ထို့ပြင် ကြွင်းသောဆံပင်အတိုများကိုမူကား ဆီမီးညှိထွန်းပြီးသော် နိဗ္ဗာန်ထုတ်ချောက်မရောက်သေးသမျှ ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်းတွင် ငါ့လင်ဗညားအိန်နှင့်ပေါင်းရပါစေသော်ဟု ဆုပန်လေ၏။

ထို့နောက် သက္ကရာဇ် ၇၃၇–ခုနှစ်တွင် ဘုရင်မရှင်စောပု နတ်ပြည်စံလွန်သဖြင့် ဓမ္မစေတီအိမ်ရှေ့မင်းသည် ဟံသာဝတီရွှေနန်းကို သိမ်းမြန်းစိုးစံတော်မူလေရာ၊ အောက်ပါအမိန့်တော်ကို ထုတ်ပြန်တော်မူလေ၏။

‘‘ဘုန်းတော်အလွန်ကြီးမြတ်တော်မူလှသော် ဟံသာဝတီရွှေနန်းရှင် မယ်တော်ဘုရင်ဧကရီ နတ်ပြည်စံလွန်တော်မူလေရကား မယ်တော်ဘုရား အရိုက်အရာတော်ဖြစ်သော ရွှေထီးရွှေနန်း တိုင်းပြည်နိုင်ငံအပေါင်းကို ရာဇာဓိပတိ ဓမ္မစေတီအရှင် ငါဘုရင်မင်းမြတ် သိမ်းအုပ်စိုးစံတော်မူသည်။

မင်းညီမင်းသား၊ မှူးတော်မတ်တော်၊ ဝန်စု၊ မှူးစု၊ ဗိုလ်စု၊ စော်ဘွား၊ မြို့စား၊ မြို့ဝန်၊

စစ်ကဲမှစ၍ စုရေး၊ စုကိုင်၊ သူဌေး၊ သူကြွယ်၊ မြို့ရွာသူကြီး၊ မြင်း၊ ခေါင်း၊ မြင်း၊ စီး၊ ဒိုင်း၊ ခေါင်း၊ အဝှန်း၊ ထောင်ကဲ၊ ပွဲနင်းတို့ကို မြေနန်းတော်တွင် သစ္စာပေးမြဲပေး။ ရွှေမြို့တော်အလုံး ခန့်ထား စီရင်ရန် ရှိသည်များကို ရာဇဝတ်ကြောင်း ကင်းလွတ်လုံခြုံအောင် ခန့်ထားစီရင်။ ရွှေပြည်တော်မှ စ၍ နိုင်ငံတော်အတွင်း တိုင်းသူပြည်သား ဆင်းရဲသား ကုန်သည် ကျွန်တော်မျိုး အပေါင်းတို့ကို လည်း မထိတ်မလန့်စေရ၊ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကား သွားလာနေထိုင်ကြမြဲ ငြိမ်ဝပ်ချမ်းသာစွာ နေ ထိုင်ကြရမည့်အကြောင်းနှင့် ထီးရုံ၊ နန်းရုံ၊ စော်ဘွား၊ မြို့စား၊ အဝေးမြို့ဝန်တို့ကို ပြန်ဆိုမှာထား စေ။ ရွှေမြို့တော်မြို့တွင်း မြို့ပြင်ရပ်စု ကွက်စုများမှာလည်း စေ့နှံ့အောင် မောင်းခတ်စေ”

အထူးနှလုံးသွင်းရန်။ ။“ဤစာအုပ်တွင် ဓမ္မစေတီဘုရင် တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ပုံ၊ သာသနာ တော်ကိုပြုစုပုံ၊ ဝှင်းမင်း တရားစီရင်ပုံ၊ အလုံးစုံတို့ အကုန်မပါနိုင်ချေ။ ဝှင်းမင်း နန်းတက်သည် မှစ၍ သားတော်ဗညားရံက သတ်၍ နတ်ပြည်စံလွန်တော်မူသည်တိုင်အောင် ဓမ္မစေတီမင်းတရား စီရင်ခန်းစာအုပ်ကို အားထုတ်ရေးသားဆဲပင် ဖြစ်လေသတည်း”

ဓမ္မစေတီမင်း အတ္ထုပ္ပတ္တိသစ် ပြီး၏။

ကျမ်းပြီးအဆုံး နိဂုံးလေးချိုး

ပဗ္ဗတသေလာ အလောင်းတော်ကဿပ စခန်းဆီက၊ ဘတ်ကြမ့် အဆွေသဟာ အပေါင်း အဖေါ် တွေဖြင့်၊ မပြတ်ခဏခဏမှန်းတဲ့ပြင်၊ အနတ္တကမ္မဋ္ဌာန်းရယ်နှင့် ကသိုဏ်းရေဗြဟ္မစိုရ်၊ (အို ကွယ်)အမှတ်တရရ လွမ်းမိပါရဲ့ မှိုင်းရွှေကို။ အညာဆီမှာ အမျိုးအနွယ် အပေါင်းတွေက၊ တဝါ တချီ ကိုးကွယ်ဘို့ အကြောင်းရယ်နှင့်၊ ညွှတ်ပြောင်းကာ လျှောက်တာများပြီမို့၊ သထုံကို မစုန်အား နိုင်ဘု၊ (အိုကွယ်)အများတကာတို့ ထားရှာသမို့တွေကြောင့်၊ အားနာလို့ကို ဆရာမှာ မလာအား သော်လဲ၊ အညာမှာ တဝါနားရာက၊ ကဗျာသွားခင်းလိုက်သကို။ (အို)နဝင်းသိုက်အလိုရယ်နှင့် အ လှည့်ကျတမျိုး။ (မယ်စန္ဒာရယ်)ဇင်းကျိုက်တခိုဆီက တပည့်မတွေရဲ့အဖိုး။ ရသေ့တောင်မှာ အ တွေ့ရှောင်ခွါလို့၊ တောင်တကာတောစဉ် တရှောက်ဆီက နောင်အခါ သဘောအမြင် ပေါက်စေဘို့၊ ရောက်တတ်ရာ မဟာဝင်နှင့်၊ ရာဇဝင်ဘတ်ရန်အကျိုးကိုဖြင့်၊ စာသဘင်ဇာတ်ပြန်လို့ နှီးရပါတော့၊ (သြော်)အရိုးခံ သမကျမှ အရှေ့အရှေ့မည့်ုးမှာကြောင့်၊ ပကိုး ဟံသာက နေတရထည် သတိုးပေ ပ၊ (အိုကွယ်) အမျိုးပြန်ကာ တလောက်ပါတဲ့ ဓမ္မစေတီအရိုး။

မစ္စတာမောင်မှိုင်း
အလောင်းတော်ကဿပတောရ။

စာသကာ ကျမ်းလာထုတ်ရမှာဖြင့် ကာလမှာ ဘရမ်းဘတာလုပ်နိုင်မှ၊ ချမ်းသာသရုပ်ပေါ် ကြမယ်။ ခေတ်အဆန်းတွင်ဖြင့်၊ သစ်လျှမ်း စွာ တသိမ်လှိုင်ဘို့၊ ညစ်ညမ်းမသမာ အကြိမ် ကြိမ် ခြိုင်တဲ့ပြင် လိမ်နိုင်လျှင် သမာဓိပေမို့၊ မိမိလူမောင်တို့ညှိုးချိန်ပ၊ ဟံသာမှာ ဉာဏ် ရှာလို့ တိုးနိုင်ဘုကွယ်၊ ရှိုးလို့ခက်တယ်။ မ ကြွားသာကြောက်ဘွယ်ဘဝပေပ၊ ဘုရားမှာ အောက်ဆွယ်ကျပါလို့၊ မျောက်ငယ်က အ ထက်ဝယ်၊ ခက်ဘွယ်ကြီးကာလဘဲ။ ကတိ ရယ်မှန်၊ အသိသန်သန်နှင့်၊ ကဝိခံကြော်ငြာ တဲ့၊ မပေါ်သဓာတောင် ပေါ်လာရင်မြုပ်မှာ ကြောင့်၊ ကျုပ်တို့မှာ ဖြေသာပ့်၊ ဒေသနာ မေမှာစောရန်ဘို့၊ ကျမ်းလာမှန်းကာ ပြော ရမှာဖြင့်၊ ဇောကျကျနှင့် စောနရတကြိမ်စက် ပျော်ဆဲတွင်မှ လောကဟဲ့-လောက၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေနှင့်၊ သဘောကျလောက် ပါရဲ့၊ ကောသလ အိပ်မက်တော်မလွဲ. . .။

(ဓမ္မစေတီဝတ္ထုမှ)